

RMK I. 249.

1. péld.

Teljes.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

SZENT A
GOSTONDO-
CTORNAC, ELMEL

KEDŐ: MAGAN BESZELLŐ:
es naponkent valo imadságit: az
kereszttyen aryaafiáknac
épületire, magyarra
fordeta.

PEECHI LVKACH.

PSAL: CL.

Minden lelec dicherie az vrat

Nyomtatott Nagy Sombathba.
M. D. XCI.

Pfal: 77.

Sziuenec artatlanlagaban legeltete,
es kezeinee ertelmiben vezerle űket,

Añor: 2.

Hallyuc űket szollani nyeluűnkűn.
az lstennee veghetetlen nagy dolgairol.

AZ

AZ ESZTER

GAMI EGYHAZ LEL.

KI FŐ PASTORANAC, KV
thasilanosnac, Peechi Pispók nec,
az Romai Chasar, es magyar
ország Kiraly ű fölsege tanachas
nac, mind az két élet nec lduős
seges neuedekenséget
keuannya.

EV DOM bogy sokan tá
laltatnac, kic gonosra magya
razzac, ez en kised munkas
mat, mintba erre biuatalom nem uolna,
de azokhoz chac ez a felelet, bogy az
anón süleice, ba keresztenec uoltanac,
ezent miueltee, midön űket kised kos
rokban, az imadsagra tanetottac, mind
ez által, az sent gyülekezetben, az
al, zurzauart nem tamosttatanac,
:(z banem

banem inkább űket, az Isteni esmeretnec
meg tanulasara alkalmatosbokka tet-
tec. Azon sem sikerseg feieket törni
nemellickeo, mintha en ezzel, maga-
mat alorczastatnam, biu dicbõseget
Ioa. 10. keresuén magamnac, mert ualaki effele
dologban azt keuanya, niluan ualo lopo,
Esa. 14. es lator az, bassonlo amax gonos Ana-
gyalbox, ki az Istenec dicbõseget, el a-
karia uala orozni, banem bizonyos-
okoc uittec rea, hogy a Szent Agos-
ton Doctornac, az kõzõnszeges keresz-
tien anyaszentegybaznac fõ taneto-
sianac sepe kizded irasat meg tolmala-
cholnam, es az mi nyelviinkre fordita-
nam, holot lattam, de ugyan kezemmel
tapasztaltam, az nemes sepeleket, es
Istennec teremtet allatit, mind magoc
restegektul, mind az kiknec gondvisele-
sekre baglattanac, naponkent minden
beusagos gondolatoc, de ugyan cbeles
kedetec

kedetec által is meg folytatni, kikért az
uegbetetlen Isten, a Christus tellyes ir-
galmassaggal uitettetuen, sokat munka-
kalodot, de bőrnységes, balalt meltoz-
tatot senduedni, kikért bizony sikerég
minden munkat föl uenni, es mind ok-
tatással, imadsaggal, io példauul ramo-
gatni, hogy gyarapodgyec, es erőssöd-
gyec. Azert senki ne csudalya, ha en az
sereg közöttül, amaz egyigyű aszonya-
lattal, ez irással föl kultoc, alduan az
urat, egyebeket is arra intuen. De é-
kintül mindennapi akadekink is, es nyos-
morusaginc okot attac ez imadsagoka-
nac irására, melyekben fölötte igen
sikeréges az köntorges. Az ehseg se-
löl, az jólbat, kinec bazaban mindens-
napikenyere ninchen, it sikerég az kö-
nyorges: külömb fele hadaknac rettes-
netes birelt ki nem ballya: de nyakan
fuggó segyueret ki nem erzi. Samtas
:(3 lan bes

lan betegsegeket vagy magán, vagy
 egyebeken ki nem tapasztal. Az hitben
 ualó uíjjauonyást és egyenetlenséget, ki
 nem lattya. Senki ninchen bekefében,
 senki nem talaltatic bátorságban:
 Bizonyára hasznos volna bekefés
 ges elmeuel egy arant az menyei szent
 lelket kériunc, ki ez ielen ualó nyomos
 ruságokat meg könyebetene, minden
 uíjjauonyást elueuen, azért igen sükség
 az imadkozás. Nem oknekiül parancs
 cholta ü szentfölségeis Christus urunc,
 bogy az attia Isten kériunc általa, és
 bogy meg halgat minket, ugyan fölfo
 gatta, miuel bogy mi attianc ü, mi pedig
 psal. 78. fiait, és legeltetet iabait nagyunc: egye
 bet sem kiuan túlunc, hanem bogy bes
 tegsegiunket meg esmeruen ü hozzá
 fussunc, mint igaz orvoshoz, ki kezeit ki
 teriestuen, kiáltuan mindeneket maga
 szath. 11. hoz bñ: lüyetec bozzam az kic muna
 kalo

kalkottoc, es meg uatloc terbelue, meg
könyebetlec titeket. Hanſer könyör
göt Moſſes az nepért, es meg balgatta Exod. 32
tót: Helias bozzanc baſonlo ember 1. Reg. 18
leuén, könyörgéſcuel az nedueſſeggel te Nam. 14
lyes folybóket elkergette, meg tartoz
tatta, es uiffontac, uiffa teretette. David
az ú nyomoruſagiban ſegetſegül bitta 2. Reg. 17
az urat, es meg halgattatot: Imadkoza
tanac az Apoſtoloc, es ſoc betegſege
ket gyogyetanac, ugy bogy minyatan
egy uton az attya Iſtenhez iaruluan, Heb. 4.
ſent fia által, az irgalmaſſagnac ſez Heb. 5.
kibez intottanac, ki az ú meltoſagaért
attiatul meg balgattatic, aztis chelea
keſi, bogy mies általa meg balgattat
ſunc. De ugyan azon Iſtenec fia, uta Math. 6.
tis mutatot mint kellyen imadkoz nunc
az az, bitból kel annac ſarmazni,
mert lebetetlen bogy ualaki bit ne
kül keduebe lebeſen az IſTEanec, Heb. 11.

mert mint kerbetűne ualamit attul,
 kinecbatalma felől ketelkedunc, auagy
 akarattya felől ketsegbe esűnc? Ar
 Heb. 11. ra int sz: Palis bogy minden ketelkes
 defaekül, hitbē könyörögnunc. Es mert
 Ioan. 4. bogy az attya Isten lelec az kihez
 könyörgunc, sükseg bogy az imadsagis
 Ephe 6. lelekbe legyen: Ezt tuduan sent Pal,
 imadkozum ugy mond lelekbe, imadko-
 zum elmembe. Es bizonyara mi más
 gunc sem tudgyuc mit kellejsec ker-
 Rom. 8. műnc, mert az test, es uér, arra nem tá-
 nettya, mint könyörögiön az lelec, mi-
 uel bogy az elme indalatinae, hozat-
 tyá, es nyelue ninchen, banem kernunc
 kel az lelket, ki mi erettűne kialt es
 esbedezic, meg mondbatatlan szöpögés-
 fel: Mint amáz Anna aszony (az kira-
 lyoc könyűuebe) imadkozec, kinec ada-
 ki mozognac, de semmi hozattyat
 nem balyac uala. Moizeshez is így sola-
 la az

la az ur: mit kialtas: bolot nyludn
uagyon, bogy Moyses semmit nem sol
uala. Nemis siikseg soc sot saporeta-
nunc Isten elot, mert tudgya siiksegun- Matth. 6
ket, kessis meg adni, banem azert pa-
rancholya bogy könyörögiunc, bogy
meg esmeriuc azoc az ioc bonan sar-
maxnac, es bogy hala ada sra föl gerie
dexxiunc. Es noba az urnac baxa Math. 21
imadsagnac baxa, mind az által min-
den belen igazan imadtatatie, ki min-
deneket környül ueuen, senkitül kör-
nyül nem uetetic: es azert minekünc
minden bel igaz templomunc, ualabans
ser az Isten nec lelke siuunket izgat-
tia: azertis parancholia az Isten bogy
rejtec belen imadkozzunc, elmenk nec
ajhtaiat be zaruan, lelkiunc ielen leuen,
az soc uilagi gondolatoknac dongo-
legieit el kergetuen, az imadsagnac tisz-
tasagos aldozattjat menyorszagba
: (s igazeckyuc

- igazecbiuc, holot az Istennel szollant,
es boldogsagos nyaiassagual elni, sent
Luc. 18. dolog. Touabba sikse az imadsaga
ban az alazatoszag, peldanc az publi-
canus, ki semmit nem meri uala az egek-
re fol emelni, es mellyet ueruen, biuncie
nec bochanattyat keru uala, megis nyere
Math 26. az keuely Pbariseust batra bagyuan:
az is keuantatic hogy minden mi akar az
tunkat, o folsege akarrattya ala uesi
suc, mert urunk is ezent chelekedo, mi-
don attiahoz könyörge, minket oktats-
uan. Es noba, neha kesebben halgas-
son meg, de ugyan sikseg siuntelen ko-
2. Cor. 12 nyörgemunc: sent Palis midon először
meg uem halgattat nec, masodser, es
harmadser is könyörge, ugy balla oston
eleg neked az en malastom, holot az io-
erkölch, az gyarlo erőtlenségbe sokot
Judith. 9. meg tökelttetni: De ludit asony azt
beszelli, hogy az urnac irgalmassagi
bizonios

bizonios idővel uannac környül uetet-
ue, es igen io bekefegben is bent föl-
teget uarnunc, mert el nem feletkezie
az segenyekről, azertis ballasztja io
naltat, hogy erőfseben bennünc, hogy
beufegesben aiandekosbasson. Holot
azert naponkent ualo sükségiunket, es
nyomoruságinkat így rendelyűc Isten
előt, lebetetlen hogy meg ne halgasson:
azert ugyan igen sükséges az Istennek
gyülekezetiben az el rendelt könyör-
gesséket, Istent aitatosságot mindena-
keppen aianlanunc, es gyakorlanunc,
mint ez kisdéd könyvecbkeben, nagy
síp Istent könyörgesec uannac föl irua.
En penig effele munkauat mit igye-
keztem, azt az tudgya iobbadon, az
kinec tífteffegere chelekettem. De
miuel hogy bőchületes rendeket bas-
got ISTEN az anyaszentegyhazba,
kie

kic közöttél te is fő pastor találtatol,
ugy mint ki az Isten igeiben munkas-
kodol, es így kettős tisztességre nagy
mélto, igaznac aletam hogy ez eszter-
gami Egyház gazdaiának, es Pasto-
ranak, melyben en is gyermek ségemtül
fogva föl neuekettem, ez kibin mun-
kat aianlanam, es az urnac cbiireben, ez
kisdéd keuet be uinem, hogy ezzel az
több cheled attiamfiat izgatnam, es
minden munkara az urnac szőlőibe
kistetnem: ez mellet uy cheled gazda-
sagodnac, es pastorsagodnac (melyet
iduössjegedre bossu ideig uisely, az így
igyueknec basnokra) oruendeznec. De
miuel hogy ez marokni könyuecket, eleg
ge aianlya az igazság, es az ironac
sönt Agoston Doctornak aitatossaga
es kegyessége, arra kerlec, hogy az en
fordetásomat ireghnellen oltalmazza,
talam talalkoznac oly keresztien at-
tiamfiat

tiamfiai kiknek bassnal, es Istentul ne-
kem tot keuanac: egyebet sem keuanoc
tuloc hanem hogy könyörgesec közöt,
keuanac hogy midön ez balandóság-
bol ki kellett mennem, beke-segessen az
urban legyen ki mulasom, melyet enis ü-
pekic keuanoc mind feienkent nagy sz-
retettel. Nagy. szombatban, Boldog
assony bauanac tizenötödik

napian 1591.

Pecchi Lukach.

SZENT

SZENT JÁNOS
Euangeliomának kezdete.

KEZdetbe vala az ige, es az
ige Istennel vala, es az Isten,
ige vala, Ez, kezdetben az Isten
nel vala. Mindenec ű általa lette
nec, es nala nélkül semmi let, az mi
let. ű benne volt az élet, es az é-
let embereknek világossága volt:
ez az világosság, sötétsegeben vila-
goskodik, az sötétsegec környűl
sem vettec. Egy ember volt bo-
chattatuan Istentűl, kinec Iános
volt neue. Ez tanubizonfagul iűr,
hogy vallast tenne az világos-
ságról, hogy mindnyaian his-
nenec ű általa. Világosság nem
volt ű: hanem hogy tanubizonfa-
got vallana az világoságról: Igaz
világosság volt, meli minden ez
világ

vilagra iúuó embert vilagofet: EZ
vilagban volt, es ez világ általa te-
remptet: es ez világ útét nem
elismerte. Tulaidonaba iút, es az ő
uei útét be nem fogadac: valame-
nyin penig útét be fogadac, hatal-
mat ada nekic, hogy lsten fiaiu
lehesse nec, valakic neueben hisz-
nec, kic nem ver ölgyülesbül, sem
az test nec indulatibol, sem penig
az ferfiu akaratbol, hanem lsten-
ből születtetenec. ES AZ IGE
TESTE LEEN, es köztűnc la-
kozec, (es lattuc dichóseget, vgy
mint, attyatul szarmazot egyet-
lennec dichóseget) malasztal, es
igazsaggal tellyeffet.

SZENT

2

S Z E N T A G O S T O N
DOCTORNAC FÉLMELKEDESI.

A Z H A T A L M A S
I S T E N N E C S E G E T S E,

gúl való biuasa, az erkölcsök
nec, es élet nec meg iob
betasara.

N V R A M I S T E,

nem, enged az en szíuem nec,
hogy tegederkiuanyon, kiuan
uan keressen, keresuen meg talalyon,
meg talaluan szeressen, es szeretuen vet-
keimet meg valcha, meg váltattakra vi-
szane teryen: Vram en istenem, adgy az
en szíuem nec banatot lelkeim nec töre-
delmesseget, szemeim nec könnyűhulla-
tasnac kutseiet, kezeim nec adakozásra
beuseget: En kiralyom, olt meg ben-
nem az test nec kiuanfagat, geriezd föl
az szeretet nec tüzet: Meg váltom, ker-
gesd ki belőlem, az keulesse nec lelket, es

A

az

Handwritten text in a cursive script, likely a library or ownership stamp, partially obscured by the binding.

SZENT AGOSTON

az alázatosságodnac kenhet nagy irgal-
 massan enged ennekem: Iduőzettiöm ta-
 uoztasd el tőlem haragodnac diu ősseget,
 es enged kegyelmessen az bekeség szem-
 vedésnec pánzat: En teremtőm, gyom-
 lald ki belőlem a lelkembeli kedueletlen-
 get, es adgy szeled elmenec egyességet:
 Kegyelmes Attyam, adgy gyűkeres hi-
 tet, hasonlo remenleget, izuntelen valo
 szeretetet: En vezérem, fordech el tőlem
 minden heusagot, elmemnec tőkeletlen-
 seget, szememnec tetouazasat, szamnac
 chelchapasat, tekentetimnec szempelen-
 seget, gyomromnac tőltőzést, attyam-
 hainac gyalazattyokat, az ragalmazas-
 nac gonossagat, nyughatatlanfagnac va-
 gyodalat, kazdagfagnac kiuanfagat, ha-
 ralmassagoknakac ragadományat, hiu di-
 chőségnekac keuanfagat, kép mutatasnac
 gonossagat, hiszelkedésnekac mérget, nyo-
 morultaknac meg veteset, erőtlenségnekac
 nyomdozasat, tőkeletlenségnekac lango-
 zasat, iregységnekac rozdaia, karomlasnac
 halalat: En alkotom az alnoc vakmerő-
 seget, kemensegemet, nyughatatlanfa-
 gomat, hiuolkodasomat, almossagomat,
 rest.

8 forint, az antonise penig

testfegemet, elmenné tömpafogat, szí-
 uenné vakfogat, érzekenfegimné meg
 vakulását, erkőlchömné fené voltat, az io-
 hoz engedetlenfegemet, tanachomnac
 ellenkedesét, nyeluemné zablaltalan-
 ságot, szegenyekné ragadományát, erő-
 lenekné nyomorgatását, büntelenekné
 bösöntását, alattam valóknac gondui-
 seletlenfegét, hazám nepe ellen való ke-
 gyetlenfegét, barátimhoz írgalmatlan-
 ságot, attyamfiái ellen kernenfegét, vag-
 dald el tőlem, és bennem. En Istenem,
 en írgalmaffagom: Kerlek tegedet a te sze-
 relmes szent fiadért, adgy ennekem az ír-
 galmaffagnac che lekedetít, kegyességné
 kereset. hogy tudgyac az nyomorúsá-
 g alá vetteteiken szanakodni, teuelgőkne-
 tapachot adni, szegenyeket segetteni,
 szűkölködőkne ielen lenni, meg keset-
 teket vigasztalni, meg nyomorúttakat föl-
 emelni, nyomorúttakat vidámettani, si-
 tokat chillapettani, ellenem vetettekne-
 meg bochatni, engem gyűlölőket szeret-
 ni, gonoszért iot adni, senkit meg nem
 vralni, hanem tisztelni, iokat kővetni,
 gonoszlakat el tauoztatni, iofzagos dol-
 gokat

vala mint valhuján meg ad-
 hozal kelhőket tartozik

SZENT AGOSTON

gokat magamhoz czatolni, vetkeket
meg vetni, az ellenzesben bekeleg szent-
vedest, az io szerencheben tattoztatast,
szamnac őrzestet, es aňakimnac be zart ai-
toit: Ez földieket meg nyomdozni, es az
őrökce valokat szomiuhozni.

*EMBERNEC MAGA VA-
dolasa, es az Isten irgalmassa.
ganac aianlása.*

IMHOL ent remptóm mennit keres
fölségedről, holot chac keueset sem
erdemlettem, vallom vram vallom, nem
hogy az kívant ioc illetnenec engemet,
de szamtan, es valogatot büntetese-
ket erdemlec. De az nyilván valo bü-
nösöc, paraznac, es gonosz teüöc, biztat-
nac engemet, miuel hogy az egy szempile-
lantasban valo ellenségec torkabol, az
io pastornac hatariban be fogattarnac,
mert chac te vagy mindeneknec alkotója
es teremtőie, es noha minden dolgaide-
ban chudalatos vagy, de almelkodando
fölsötte, az irgalmassagnac chelekederi-
ben: es nem oknekül mondatattad egy-
szol-

szolgád által marad felől: Az ő irgalmas-
sági, minden chel kedertínecz fölőtte ra' al-
tatnac: es mintha egyenkent szollottal
volna az te nepe'd felől, hiszde hogy így
szollottal: es az en irgalmassagomat meg
nem vonzom tőle: mert senkit né vtalsi
senkit meg nem veez, senkitől nem irto-
zol, hanem ha valaki elzár lenül tőled ir-
tozik: es azért haraguan, nem hogy meg
versz, de még bo'sontodatis ha meg chel
deszű' nec arandekkel harogacz. En tőle
nem idu'ssegem nec erő'ssege, es hozzád
fogadoia, en boldogtalan ingerlettelec,
es szemed előt vetkeztem, dühö'ssege-
det föl támasztottam, haragodat er-
demlertem: vetkeztem es el turtél, bünt
chelekertem mégis el szennecz: en
nec fölőtte midőn hall sztom terefe-
met varakodol, teue'gőt harra hűd
ellenkezőt hozzád hűd, veszeg heue-
tőt, es tuncat varl, vissza terőt apol-
gatuan ő'elgecz, tudatlant tanettas,
kűsergőt vigasztal, az elertől föl támasz-
tas es eprettes, könyörgőt meg ayas-
dekos, az keretűd meg rálattatol, es az
gyakor zörgő nec meg nítatkozol. Imho

SZENT AGOSTON

en Vram Istenem, michoda ellent vessec,
 mit felellyec nem tudom, semmi he-
 ninchen az lappangásnac, el sem reytet-
 hetem, miuel hogy az io eletre vtat mu-
 tattal, es az igazan iarasra tudomant at-
 tal, fenyegetuen az pokolbeli tűzzel, es
 edezgetuen Paradichomnac dichősege-
 uel: Mast azért irgalmalsagnac attya, es
 minden őruendetesegnec istene, sze-
 gezd, es liggazd altal, felelmeddel az en
 testi etzeken segimet, hogy az miuel fe-
 nyvegecz, el tavoztathassam, es az te id-
 vőzetesednec örömet ad meg ennekem.
 En Vram, es erősségem, tamaszom en es
 des Istenem, egyetlen egy remenységem,
 es bizodalmam, gyamolyom, es meg sza-
 badítottom, őnch elmembem az mit gon-
 dolyacfelőled, tanich meg minemű be-
 szedekcel hiuialac segetsegu: mert egy
 dolgot tudoc, es igen iol tudom, mellyel
 meg engeszteltetel, es meg nem vralod:
 az szomorodot, es meg keseredet lelecal-
 dozat előtted, az meg alazot, es tőredel-
 mes szíuet, hozad fogadod. En Istenem,
 ezekkel az aiandekokkal kazdagech, ezek-
 cel az otalmakcal, minden ellenség el-
 len

Ién erőfech engemet : az gonosz erköl-
 chöknek langiában ezt enged hiúességül,
 minden szénuedesimben, ezt enged ir-
 galmas otalmol, cheleked Vram iduőf-
 legemnek erőf:ge, hogy azokkőzzül ne
 talaltassam, kie chae ideig hisznec, es az
 kesertetnee ideien hatra lépnee: Az üc-
 kőzetnee nappian, es helen, az nyaua-
 lyanac ideien, es az nyomorufagnac ora-
 ian, en remensegem, es iduőflegem, az
 nyekozd meg feiemet: linhol vram, en vi-
 lagossagom, en iduőflegem, sokat ke-
 tem, mellyeknekül szükölköttem, azo-
 kat ielengettem mellyektől felec, de
 lelki esmeretem nyughatatlankodie el-
 lenem, szíuémnek reytchelei orczálnac
 es fednee engemet, es valamit az szeret-
 egyben szolgaltat, az felelé el oflatya:
 az io akarat izgat, de az retteges meg-
 fed: chelekedetim felelmét, de irgalmas-
 sagod bizodalmat rőlt en belem: kegy-
 elmesseged kifizet, es nodet, gonosságom
 penig kifizet, es tartoztat engemet: de
 hogy igazan meg valyam, elmemben vi-
 szat ternee minden gonossagnac képi, me-
 llyec az io igyekezeti elmenec eleuense-
 get, visza veti.

SZENT AGOSTON
EMBERNEC PANASZA
*bogy engedetlensegeért Istentul meg
nem balgattatic.*

AKi gyűlösege melto, nichoda or-
czauul kerhet engedelmet, mine-
mü vakmerőséggel kiuanhat dichőseget
a kinec büntetéssel tartoznac: lygerli
az birot, valaki hatra vetuen büneget
valo eleg tetelt, aiandekkel keres tisztel-
tetni. Az kiralt chufollia, holot az bünte-
tetse melto, bainoki meltatlan aiandekal
kiuan gazdagattatni: es az Atyanac edes-
sen haiso akaratyat, az bolond fiu kefe-
reti, ki sok bolzontasokal ütet illetuen,
meg tett töredelmessége elöt, örökse-
genee magalsagat tulaidonettya maga-
nac. Szerelmes artyam chelekedetimet
mit rendelem? meg erdemlettem az ha-
lalt, megis fletet keres, meg haboretor-
tam az en kiralyomat, kinec szemtele-
nül kiuanom oltalmát: meg vetettem az
birot, kit vakmerőkeppen keressegetse-
gök: Keueyen nem akartam Atyamat hal-
garnom, kit mast oltalmul mereszlec ki-
uan/

unnom. Iay ennekem, mely kesen iu-
 ude, iay mely lassan sietet: iay ennekem,
 holot az szeleevtan futoc, nem meltoz-
 tatuan az nilakat el rauoztatni: egesse-
 ben leuen, el henyletem meg tekenteni
 az sebesető nilakat: im maft szorgalmas-
 tatom, az szomszed halakra, az sebekhez,
 sebeket attani, holot az gonossagokat
 gonossagokkal szaporetanni nem feltem
 sebeimet vy genyetsegekkel meg hinter-
 tem, holot az regi vetkeket mostaniak-
 cal vissza terettem, es melyeket az iste-
 ni oruossag meg gyogitor vala, az en el-
 uezto chiklandasim ki nyitnac: az mely
 bőr sebeimet be fedte vala, az genyedse-
 nec ki folyasaban meg rothadot, miuel
 hog az gyakorlattatot gonossag az lsten-
 nec irgalmassagat meg hiuetotta, es uet-
 setette bennem, mert iol tudom amaz
 irast: Valamely oraban az igaz verkezic,
 minden u igazsagi fidekensegben men-
 nec, azert ha az el eső igaznac igazsagi el-
 törtülnetnec, menuel az bünösnec poeni-
 tenciaia, azon vetk kre meg tseruent Han-
 szert mint az eb vissza terrem az okadafra,
 es mint az diszno hatra terrem az sar heue

SZENT AGOSTON

utefre: vallom, mert leheterlen, hogy azokról meg eml. kezdem: Az halando emb. reeközzül, kievetkezni nem tutta, hanyat oktattam bunte, akaruan bunt chelekedni, tanachul attam, ellenkezőket kefererettem, az kie akarattyokat attac engettem: Hanynae vetettem tört, kieveteckül iartanae, az kie vtar keresee, vermet nyitottam, hogy meg chelekedni nem rettegetem, azokról el felekezni nem feltem: De te igaz Birobe pet cheteluen az bünöket, mint valami sakban, io! lattad minden en vtaimat, es minden iarasimat meg szamlaltad: Halgatral, mindenkor veszteglettel, engedelmes voltal, iay ennekem, ez vran vgy kezdes szollani, mint az meg keferedet faidalmas szülő.

A Z B I R O N A C

felelme.

I Steneknee istene, en Vram, az bünökön hatalmas, tudom hogy nilatkozna tűz el, tudom nem mindenkor halgacz, midőn előtted tűz fog geryedezni,

es kőrnülettéd nagy haboru vesz tama-
dand, midőn földül az egeket, es az földet
elő hívod, hogy meg esmerettesec az te ne-
ped, es ime enni ezer nép előtt ki nilat,
koztatnac minden gonolsagim, enni se-
reg Angyal előtt minden alnoklagim,
nem chac chelekedetim, de gondolati-
mis, es beszellesim: niomorult, mind en-
ni bírác előtt allanni fogoc, kie minden
ioban előttem ki multanac, mind anni
meg feddőc előtt pirulni fogoc, valamen-
nin io peldat attanac: Anni bizonylaggal
meg győzetterem, valamenni hasznos io
beszedekekkel iora intettenec, es igaz chele-
kedetekkel kővetesre magokat ielenget-
tec. En Vram, ninc mit mondanom, nem
talaloc mit felelliecs midőn immar az
kegyetlen veszedelemben vagioc, lelki
esmeretem furdalsziuemnec titkos helei
kinoznac, fősuenség foitogat, keuelség
vadol, iregiség meg emeszt, gonosz ki-
uanlagom föl gerielzt, fertelmesség ha-
borgat, torkolság tizteletlenet, refige-
ség segyenet, ragalmazas szaggat, tisztel-
ség kiuanas chalogat, ragadozas szidal-
maztat, visszauonias pusztet, harag habor-
gat,

SZENT AGOSTON

gat, marczona elme ki nílarkoztat, rest-
 seg meg niom, kep mutatas chalogat, hi-
 zelkedes meg tör, io akarát föl fualkot-
 rat, gonosz neu sebeset: Imhol en sza-
 badettom az haragos nemzetlegce kő-
 zöt vagoc: Imhol kikcel laktam születe-
 semnec napiatul fogua, kiknec szolgál-
 tam, kiknec hitemet meg tartottam Tula-
 idon igyekezetim karhoztatnac, mellye-
 ket dichertem vala szidalmaznac enge-
 met. Eze az en baratim, kiknec hittem,
 szomszedim kikcel egyyüt lakoztam, ha-
 zambeliec kiknec engettem. Iay nekem
 en kiraliom es Istenem, miuel hogy az en
 szarandokfogom meg hoszabodot: Iay
 ennekem, ő vilagossagom, minel hogy
 Cedarnac lakozoiual lakoztam, holot
 szent David mondgya hogy úfokaig la-
 kozot: mennel inkább én boldogtalan
 mondhatom, fölötte szarandoc volt az
 en lelkem: Erősségem en Istenem, senki
 meg nem igazul szined elöt, eluen: azért,
 remenlegem az ember fiaiban ninchen:
 Ha iteluen irgalmassagodat meg von-
 szod, kit találz igazat: Es ha elől nem
 veszed malasztoddal, könyörüden az
 bűnőst

bűnöst semmi nem leszen mi dichőiche
 irgalmasságodat. Hiszem en iduőse-
 gem, az mit hallottam, mert irgalmas-
 ságod hozot az poenitenciarra engemet,
 szádnae gyönyörűseges edes aiaki, zen-
 get na lam, senki hozzam nem iűhet, ha-
 nem ha Artyam, ki bochatot vonangya
 űtet: Igy tanetuan azért engemet, vgy
 mint engedelmes oktataffal, szienemne
 minden tehersegebből ememne minden
 igyekezetuel, kerlee tegedet minden-
 ható Artya, szerelmes szent Fiaddal, re-
 gedetis edesseges magzat az fenyesseges
 vigasztalo szent Lelekkel, segetsegeű hiu-
 lac, vgy vony, hogy vrannad futhallac,
 minden kenetidne illatozasiban: győ-
 nyörűsegesen, az az ki anlagod, es pa-
 rancholatid szerent.

SEGETSEGV L HÍVATTA
tic Artya az Fiutul.

SEGETSEGV L hiulac tegedet en
 lstenem, segetsegeű hiulac, holot
 közel vagy mind azokhoz, kie seget-
 segeű hiunac igassagban: mert te vagy az
 igazság, tanech meg nagy irgalmasságod,
 etc

SZENT AGOSTON

dert, szent igasság, segetsegiül hiunya te magadban, mert mint kelyen annac lenni nem tudom, hanem tñled boldog igasság, tanctatni alazatosán könyörgőc, holot nalad nekűl erremi tudatlanlag, teged elsmerni tőkelletes tudomani: Istennek bölchesege oktas engemet, es tőrüenyedre tanech meg, mert hiszem hogy boldog az, valakit tanctas, es tőrüenyedből oktatandó úter: kiuanlac segetsegiül hiunom, mely hogy igasságban legyen könyörgőc. Michoda az igasságban, igasságot segetsegiül hiuni, hanem az Fiuban az Attyat: Azert szent Attyam, az te bűszded igasság, es minden szodnac kezdeti igasság, ez penig az te igeidne kezdeti, hogy kezdetben vala az ige. Azon kezdetben tegedet főlső kezdetet imadlac, azon igasságnac igeieben, tegedet tőkelletes igasság segetsegiül hiulac: melyben, azon igasság igasságban, vezery, es tanech engemet: michoda lehet gyönyörűsegesb, mint az nemzőt, az embernek egyetlen egyeben segetsegiül hiunia: Az Attyat, az Fionac emlekezeti ben kegyessége haytani: Az kiralt szelmes

zelmes fiamac neu zetiben engedtelni.
Igy szoktac az bünöfőc tömlőczőkből ki
ragattatni, az egyben kötöttetted, köte-
lektul meg szabadulni, feiekre ki vet fen-
renciatul meg menekedni, de e-ec kiüül
szokatlan malasztot nyerni, chae hogy
az meg haragut feiedelemnec kedues fia-
nac szeretetet ielengesse. Igy meneked-
nec meg az nyomorult szolgac vroknac
büntetésektul, midőn grettec közben ias-
tul fioknac edes kerese: Nem külömben
tegedet hatalmas Arya lsten, hatalmas
Fiadnac szeretetist kerlec, vid ki lelke-
met az tömlőczből, hogy vallaft tegyee
sz: neuednec, szabadech meg az bün-
nec kötelektul, es óróktul valo egyetlen egy
Fiad által kerlec, engemetis, kit tulaidon
tndemin az órókce valo hala os fenten-
ciaual fenyegetnec, dragalatos szent Fi-
adnac ki iobbadon ül esedezeseft, epech
fól az elerre. Mert kit küldgyec esede-
zőül nem tudom, hanem chae azt, ki en-
geszteles az mi bününkert, ki ül az te
iobbad felől, esedezuen gretőnc. Imhof
az en szószolom előted Arya lsten, imhof
az fő papi feiedelem, ki nem szükölköd-
mas

SZENT AGOSTON

mas véreuel meg tisztulni, mert tulajdon véreuel meg öntőztetet fenylie. Imhol az szent aldozat, kedues, es tökéletes gyönyörűseges illarozással meg aldoztatot, es be fogattatot: Imhol az maula nekül valo barany, ki, az úter nyiró előtt meg nemula, ki arezul veretet, meg pógdóztetet, szidalommal illettet, szariat föl nem nyitotta: Imhol azki bűnt nem chelekedet, bűnünket hordozta, sebeinket tulajdon sebeiuel meg gyógytotta.

*ITT ELO MVTOGATTYA
az bűnös ember, az Fiu Istennek minden
ken szennuedet szent Attya előtt.*

TEkench meg irgalmas Attya, irgalmaslagos fiadat, eretem mineműket gyetlensegeket szennuedet, tekench meg irgalmas kiraly, ki szennuedies emlékezel meg kegyesen kiert tőr, es szennued. Nem de eze, az bűntelen en vram, kit hogy szolgadat meg szabadetanad, tulajdon fiadat halálra adad? Nem de az elernec okac ez, ki mint az iuh halálra vitetet, nekedis

neked is holtig engedelmes talaltatott,
 az szörnyu halálna módgyatul meg nem
 temiluen, szennedet? Emlekezel meg,
 időseggre rendelőie mert ez az, kit no-
 ba tulajdon erődből nemzettel mind az
 által, az en gyarló voltomban is része-
 sülni akartad. Bizonyára ez az te istenfe-
 ged, ki természetemet magára vette, es az
 keresztneve fiaiara föl ment, ki az föl vet-
 tésben sanyaru kenokat szennedet: for-
 dich Vram isten fölsegédnek szeméit meg
 mondhatatlan irgalmaságos chelekede-
 tedre, tekench meg edes fiadat, minden
 testben ki tetéstetet: szemleld bűnte-
 len kezeit, irgalmas vereuel churganj,
 es meg engedizteltetet, bochald meg soc
 bűneimet, melyeket kezeim chelekette-
 nee, lasd pulzta oldalát, kegyetlen dar-
 dana! alra! veretet, es vyich meg engem
 az szent vizzel, melyet hiszeo hogy on-
 net ki folyt, es szarmazot. Tekench Vram
 szent labait, melyec az alnokfagnac vtain
 nem allottanac, hanem szüntelen szent
 törvényeden iarttanac, kegyetlen szegek-
 kel liggattattanac, es vegezd el kegyes-
 sen iarasimat, az te ősuenyiden, hogy az

SZENT AGOSTON

alnokfagnac vtait vtalhasfiam, es gyűlöl-
 hessem. tauoztasd el tőlem az alnokfa-
 gnac vtat, es cheleked engeduen, hogy az
 igazfagnac vtait valaszthasfiam: Kerlec te-
 gedet szenteknek Kiralya, ez szenteknek
 szentire, ez en meg valtomra, hogy fut-
 hasfiam parancholatidnac vtain, hogy le-
 lekkel vele egyesűlyes, mert az en te stem-
 mel nem irtozot föl ruhaztatni. Nem de
 nem veszed eszedben irgalmas Attya,
 ihu szerelmes Fiadnac dragalatos tisztas-
 sagos szent nyakat meg haytuan, halakra
 menni: Lasd szeled teremptő, szerető Fi-
 adnac emberseget, es könyörűly beteges
 teremptet allatodnac erőtlenségen: Fe-
 ierlie mezetelen melye, veressedic vörös
 odala, ki teriet oldali meg szarattanac,
 ekes szemei meg hervattanac, kiralyi aia-
 ki meg sargultanac, ekes kariai neduesset-
 tenee, kezei függenee, meg liggattatot
 lábait szent vere asztattia. Dichőseges
 nemző szerelmes fiadnac meg szagatta-
 tot ragiait tekench meg, es emlékezzel
 irgalmassan, michoda az en miuoltom, es
 leteleme: Lasd az lsten emberne, bün-
 teteset, es bochasd meg az teremptet
 em

embernek nyomorúságát: lásd meg az
 megvaltonac kinyvat, és az meg szabab-
 dulnac vetket bochtad meg. Eze Vram
 az, kit az nepnek vetkeért meg vertel, no-
 ha úszerelmes fiad kibén kedved tölt:
 ez az attatlan, kibén alnokság nem ta-
 laltatott, mégis az bűnösök köziben hely-
 heztetett.

IT MEG ESMERI AZ EM-
ber, hogy ű adot okot az Chris-
tus kenuallasára.

MIT vetkeztel edesléges gyermek,
 hogy így ítéltetnél? Mit vetkez-
 tel szerelmes iffiu, hogy ilyen keményen
 bannanac veled? Michoda oly bűn tete-
 led? Mi oka halalodnac, mi oka karhoz-
 tatalodnac? En en vagyoc kenuallasod-
 nac íteli, halalodnac vetke. En vagyoc
 halalodnac érdeme, raitad törtent boszu-
 allalnac gonoszsága: En vagyoc szenue-
 desednek sebei, kenodnac munkas farat-
 sága. O chudalatos ítelet, és meg nem
 mondható ritkoknac rendelese. Az al-
 noc vetkező, és az igaz büntetetté: Vet-
 kező

ÁSZENT AGOSTON

Kezic az bűn tevé, es az ártatlan szennved.
 Az kegyetlen ingerlest tőzén, az igaz
 karhoztatic. Az gonosz valamit erdem-
 lene, az io szennved: valamit az szolgál-
 chekedet, az vt fizeti: az mit vetkezet
 az ember, az isten szennvedi. Istennec egy-
 gyetlen egy szent Fia, mennire szallot
 mondhatatlan alazatolsagod, mennire
 griedezet szereteted, mennire teriedet
 irgalmassagod, mennire neuelkedet ke-
 gyelmességed, mennire jutot szanakoda-
 sod? En chelekettem alnokul, te vetket-
 tel bűnteres alá? En miueltem az go-
 noszt, raitad az boszu allas: Tőlem szar-
 mazot az vetee, teged vetnee az kénra:
 En voltam kevely, te alaztatol meg. En
 fualkottam föl, te nyomattattal le. En
 voltam engedetlen, te penig engedelmes-
 leuen, az engedetlensegnee gonoszsagot
 fizeted: En engettem az torkossagnac,
 teged illetnee koplalással: Az gonosz ki-
 uanlagavit engem égő termelzetem, te-
 gedet az tőkeletes szeretet az magas ke-
 rest fara föl vit. Az meg tiltot dolgot én
 meresztlettem meg szegnem, annac kén-
 nyat szennuetted. En győnyörköttem az
 etelben,

etelben, te munkalkodol az kereszten:
 En gyönyörűségben találatom, tegedet
 vasszeregekeel szaggatnac: En az almanac
 edessiget, te pedig az epének keferűseget
 koldolod. Ennekem meuetuen örü-
 dez Eua, renaked situan kesereg Maria.
 Imhol dichőfegnee kiralya, imhol az en
 kegyetlenegim, imhol mint fenylie it-
 galmassagod: Imhol az en hamissagim,
 niluan vagy onigassagod. En Istenem, en
 kiralyom, mit adhatoc mind ezekert, mel-
 lyeket velem chelekettel? Embernek szí-
 ueben nem talaltatoc semmi oly, mely
 meltan ez aiaudekert fizethetnee: Nem
 deinkab az emberi okosság találharc oly
 dolgot, melyhez hasonlethatnac az Isten-
 nek önyörűleteffége, vgyanis az terem-
 petet allar nichoda szolgálatot gondol-
 hat, mellyel igazan teremprőienec oltal-
 mat meg fizethetne. De Istenec egyet-
 len egye, vagy on valami ez chudalatos
 rendelefidben, kinec az en gyarlóságom
 valameniben eleg lehesen, ha az te meg-
 latogatafid által, Ielkem meg kesered-
 uen, az testet fő! fészetti minden gonosz
 kiuanlagiual; es ez lehet, valamikor tū-
 B 3 led

SZENT AGOSTON

led engettetie, mint ha veled együtt kezd
 szennvedni, mert te is az en bűneimért
 megtöztattal meghalni, és így az belső
 embernek gőzedelméből mi hadnagynak,
 és vezetének leuen, föl fegyuerkezünk,
 külső győzedelemre is, midőn meg győz-
 uen az lelki ellenkedeseket, nem retteg
 az te szerelmedért, ez külső fegyuer ala-
 vettetni. És így az kisdéd igyekezet, és
 állapot, ha kegyességed nagy voltanac
 kedues fog lenni, az ű teremptőienec e-
 reie szeretet, meg felelhet. És ez szép Ie-
 susmennyei oruosság, és az te szerelmed-
 nec ellenkező oruossága. Ezzel kerüllec te-
 gedet, amaz régi irgalmasságidert sebei-
 met tőlch be, hogy az zomac kigyomac
 fetteztető merget, ki vetuen, viechon föl
 engemet az el vesztet egessegembe, hog
 meg kostoluan edességednec italat, ne
 chelekedgye ez vilagnac minden hitető
 dolgait, hanem tellyes akarattal vralya:
 hogy semmi ellenuetéstől eretted meg
 ne rettennyen, hanem meg emlékezuen
 az örök szabadságról, szűntelen meg va-
 tallyam, ez elmulando föl fuaskodasnac
 izeseitikerlec ualadnekül semmit ne edes-
 sehecc.

sechec, semmi ne tesse, semmi drága
 kiüled, semmi szepeb ne kellesec: Ker-
 lec vralja legyenec nalam mindenec na-
 lad nekül, egyetemben el verue legye-
 nec: valami neked ellened vagyon, le-
 gyen ennekem bantatomra, es io akara-
 tod legyen veghetetlen kiutasagom, re-
 stelyec nalam nekül örüendezni: hanem
 gyönyörködgyec eretted szomorkodni:
 szent neved legyen könyebfegemre, es
 emlékezeted vigasztalásra: Könyhulla-
 rasim legyenec kenyerem eyiel, es nap-
 pal, keresuen az te igazsagidat: aia kid-
 nactórue nye én iofzagom legyen, min-
 den ezer aranynac, es ezüstnecc fölöttes
 Engednem teneked szerelmes, es kedues
 legyen, ellened rugodoznom iszonyu.
 Kerlec te gedet én remensegem, minden
 kégelmessegidert, legy engedelmes min-
 den faitalanfagimnac. Nyisd föl szemci-
 met szent parancholatid által, kerlec az
 te szent nevedert, 'ne szenued haylanni
 az gonofagnac beszédiben az en szíue-
 met, hogy így ne oltalmazza magat men-
 tsekkelbbimókben leuen. Kerlec azonis,
 meg mondhatatlan alazatosagodert, az

SZENT AGOSTON

keuclységűcceremensege ne szálljon ré-
am, es az bűnősnec keze, ne haborgasson
engemet.

*IT IMMAR AZ EŰNŐS EM-
ber, az Atya Isten előtt, vrunknac keu-
nyat elő bozza, hogy engedelmet ny-
rien bűneinek.*

EN Vramnac szent atya hatalmas I-
sten imhol ezeket rendeld io mo-
don, es könyörűli raytam, mert va-
lamit dragabat találhattam, aytatossam
elő hoztam, valamit keduesbet leltam,
alazarossan be mutattam, semmi nalam
nem maradot, mellyet ki nem nistakoz-
tattam volna, semmit nem talaloe me-
lyet hozza kellene tennem, mert minden
remenségemet te hozzád bocchattam:
hozzad igazatottam az en otalmazo-
mat, kőzben iatomat szerelmes szent fia-
dat, el bocchattam dichőseges magzato-
dat, kőzted es kőztem szoszoloul, el kül-
dőttem az könyörgőt, es bizakodom,
hogy bochanatot nyerez. Az igekeel i-
get bochattam, mely az en chelekedet im-
ge

ert mondan hogy bochartatot, az l-
stenleg, ki föl vette az en emberseget.
melyben meltonac alerot, arzul verest,
pógdózeft, szegeket es dardat etezni. E-
zen emberseget regenten kisdéd siraflaf
engesztelter, gyermekoraban posztó-
ban kőőzteter, lffyusagban verettekkel
farasztata, bőitőleffel ősztővereteter,
vigyazással kinzótatat, vron iaraslál far-
asztatat, az vran vereseggel illetteter,
büntetéssel szaggattatat, az halottac kő-
zibenszamlaltatat, az egeknek őrómeben
be vir, es földgednec iob felől helhezte-
ret: Ez az en engesztelésem, es tellye-
sen valo engeszteltetefeld: Itt tekench
meg irgalmassán minemű fiat nemzettel,
es minemű szolgat valottal meg: lassad
az teremptőt, es ne vrald meg az terem-
ptet allatot, vig orczauál opolgazd az
Pásztort, es tulaidon vallain hozot Ba-
ranra tekench, irgalmassán. Ez az hiuse-
ges amaz Pásztor, ki regen az el veszet
lühöt, az hegyeknek hasadekiban, az
völgyeknek hailot nyakain, sok es kő-
lomb fele munkauál kereset, es ki immar
az holt szamban valot, ez focytac miat el

SZENT AGOSTON

fogvatkozattat, meg talaluan, örüen
 dezuen magara viue, es chodalaros
 szeretettel magahoz czatoluan, az sze-
 gyen vallasnac melysegeből föl emele, es
 irgalmas apolgataással meg kötözteret,
 az kilenczuen kilenczhez, az eggyet, me-
 ly el veszet vala, vissza hozta. Imhol en Vi-
 ram es hatalmas Istenem, imhol vissza
 hozta az io Pásztor az mit rea bízta, föl-
 vette az embernek szabadulását, holot
 fölsegéd így rendelte, mellyet minden
 bűntől tisztat meg adot: Imhol szerg-
 mes fiad, teremtet allatodat, mely nagy-
 tanul reueledet vala tőled, meg beke-
 rete. Imhol nyaiadban be hozta az sze-
 led Pásztor, mellyet az kegyetlen toluay
 el haytot vala: szined eleiben hozta szol-
 gadat, kit tulaydon lelki esmereti meg
 futamtatot vala, vgy hogy az ki magan
 bűntetést érdemlet, ennec ólsue tőrefe-
 ből bochanatot érdemlyen, es kinec veti
 keiert örökce való kinoc kőuetkeznece va-
 ta, ilyen fő vezér által, hazaiában re-
 menlyen vissza terni. Magam által szent
 Artyam fölsegédet meg bantottam, de
 engeztelekre elég nem voltam: Segetse-
 gül

géd let az en istenem, szerelmes szent fi-
 ad, emberlegemből reszesülven, hogy
 beteglegemet meg oruoslana, hogy a
 honnan az meg bantásna oká tamador
 vala, azomból dicheretnec aldozattyat
 aldozna, es engemet ez által engesztelne.
 kegyesleged előtt, hogy iobbadon iduen,
 az en letelembé, es természetembe, re-
 szesültne mutatna magat. Imhol az en
 remenségem: Imhol egész bizodalmam.
 Hogy ha engem tulaydon vetkeimert
 az mint erdemlem meg véc, tekend
 ream irgalmassan vagy chacszerető szent
 fiadnac szerelmeért, lásd szent fiadban,
 mellyert engedelmes legy szolgadnac.
 Tekend meg az testnec szentseget, es
 bohasd meg az testnec nagy vetket: Val-
 lamikor szent magzatodnac sebei előtt.
 red ki nyilatkoznac, fődöztesse neckőny-
 őrgőc szamtalan soe bűneim. Valami-
 dón dragalatos szent vere oldalabol ve-
 reszen pirosodic, mosattassac el minden
 vetkemec szennye es rusága. Es mért
 hogy az test inderot haragra, viszontac
 az test engesztelyen, hogy valamint az
 test vetekte vit meg chaluán, azonkep-
 pec

SZENT AGOSTON

pen az test bochanatra vigyen, mert fő-
 lötte sokat érdeml az en vetkem, de sok-
 cal nagyobb az mit meg valtonnac szerel-
 me kiuan: Nagy az en hitetlenségem,
 de sokkal nagyobb valtságomnac igazsá-
 ga: minnel nagyobb Isten az embernel,
 annal alab valo gonoszsága, az ű io volta-
 nal, mind színnel mind ki teryedéssel:
 mert mit verkezett az ember, melyet
 meg nem váltot volna, az Istennek fia,
 emberre leuenemichoda nagy dőlyfős ke-
 uelység lehetett, melyet enni alazarósi-
 sag le nem nyomhatott az halálnac min-
 mü nagy birodalma talaltathatot, melyet
 az Isten fiamac kereszten valo kin szennet-
 dese el nem ronthatott. Vgy hogy en I-
 stennem, ha az embernek vetke, es az meg
 valtonac irgalmas kegyessége, igaz ite-
 lerre vettesse, oly mészé nem talaltat-
 nac az nap kelet, nap nyugatul, az mely-
 seges pokol, az magasságbeli egeknek
 forgasitul. Azert immar világozságnac
 teremprőie, legy engedelmes az en vet-
 keimnek, szerelmes szent fiadnac meg-
 mondhatatlan locfarraságaért. Az ű ke-
 gyességeért, fene voltom, nyughatatlan
 banta-

Bantafiert, föl fordult elmem szeled vol-
 tiert: bochatrafec meg vadfagom: Most
 azért mondhatatlan alazatosága keue-
 ly egemet, szenuedetessége szenuedet-
 lensegemet, kegyessége kemessegemet,
 engedelmessege engedetlensegemet, chen-
 dessege nyughatatlanfagomat, edessege
 keseruesegemet, szerelmre, nyerie meg
 kegyetlensegemet.

AZ SZENT LELEK

nec seget/eg biuatallyarol.

MOST immar ó Isten akarrattyanae
 szeretete, mindenható Attyanae,
 es az boldogságos fiunae egygyűlése ha-
 talmas vigasztalo szent lelec, somoruak-
 nae kegyelmes vigasztaloia, szíuemnee
 reitekibe mast immar hatalmas erőddel
 szali be, es az elhagyot haznae sórtetis
 szegletit, vellamos fenyelegesvelagosi-
 sagoddal, ott lakozuan, vigasztali, es az
 hosszú időtől tőpörődő szarazfagot, har-
 matodnae beűsegeuel meg latogatuan,
 ted győmőlekhőffe. Az belő emberne-
 zirkos heleit, szeretetedneemylaualebe-
 sechd

SZENT AGOSTON

sehd meg, es szíuem nec meg lassú bels⁶
 reszeit, iduóssleges langakcal atalhatuan
 geriezd föl, es szentleges tűzed nec ger^e
 iedeze seuel, meg vilagosetuan az elme^e
 neces testnec minden bels⁶ reszeit, e^e
 mezd meg: gyönyörűseged nec paraka
 bol itas engemet, hogy ez vtan ez vilag⁶
 nac merges edessegeből, semmit ne k^o
 stollya: itely meg Vram engemet, es i^e
 gyemet lásd meg, az hitetlen nemzetből
 tanech meg akaratonac chelekedetire,
 mert te en istenem vagy, hiszem is hogy
 valakiben lakni kezdes, az Attyanac, es
 Fiunac lako hely szerzes. Boldog valaki
 hez vendégül megy, mert atalad az At
 rya, es az Fiumala lakast cheleke sznee: i^u
 el i^u el, meg szaradot lelek nec kegyelm⁶
 vigasztaloia, oltalmazuan minden jo^e
 ban, nyomorusagban segetto, i^u el ver^e
 kek nec tisztetoia, sebek nec gyógyetoia,
 i^u el gyarlók nac erőssége, el esők nec föl
 emelőie: i^u el alazatosok nac tanetoia,
 keuelyek nec elrontoia: i^u el aruak nac ke
 gyes Attya, őzuegyek nec igaz birai oo
 i^u el szegenyek nec remen segec, meg so
 gyatkozta knac kőnebettőie: i^u el h^oio
 zok nac

zoknac chillaga, el merülőknec parttyar:
 lúy el minden előknec valasztot ekesege,
 meghaloknac egyetlen iduőffége, lúy el
 szentseges lelec, könyörűly raitam, hogy
 nag vofrodnac kisded voltom, erőffeged
 nec vastagtalanságom, számlálhatatlan ir-
 galmaságid szerent, kedvesec leheffenece,
 az en Iesusom Christusom egy iduőzer-
 tőm által, ki az Attyaua! egyeffegben el-
 es vralkodic mind örökcön örökee. A-
 men.

ALAZATOSSON ERTŐ
Isten szolgátnac könyörgése.

TVDOM Vram tudom, vallom is,
 melto nem vagyoc, hogy szeres en-
 gemet, de bizonyara meltatlan nem vag-
 vram, hogy en szereffelec tegedet: nem
 vagyoc vgyan melto, hogy neked szol-
 galyac, de melto vagy teremtetet allatod-
 nac szolgálattyara: reszeltes azért engem
 abból, melyből melto vagy, enis melto
 le szec az miből meltatlan vagyoc, chele-
 ked hogy az bűnőktul, az mint akarod
 szunyem meg, hogy az mint kel, vgy
 szol.

SZENT AGOSTON

Izolgahalsacteneked. Enged vgy olta-
maznom, birnom, es vegezmem az en fe-
letemet, hogy bekefegben el alnhalsam,
este benned nyughalsam: Enged vtollo
idomben, hogy nyugodalmas alom fo-
gadgyon be engemet, nyugodalom, fe-
lelem nekül bekefeg, az öröc gletben. A-
men

AZ SZENT HAROMSA- Ghoz valo imad/sag.

TEgedet Attya Isten nem nemzette-
tet, tegedet egyetlen egy Fiut nem-
zettetett, tegedet vigasztalo szent Lelee,
elölzethatarlan szent haromsagot, min-
den sziuünköl, es szánköl vallunc, di-
chörunc, es aldunc, teneked dichöseg ö-
rökeön örökee. Amen.

AZ ISTEN HATALMAS- sagarul valo vallas tetel.

OMEG foghatarlan szent Harom-
sag, egyes erő, es meg valasztathata-
lan fölség, mi Istenünö, mindenható I-
sten, vallasit telzec, teneked szolgaidnac-
"leg

legvotlso, es szent gyülekezetednek leg
 vtolso tagja, vallast edszec teneked, es ri-
 sztelles, dichezetnek melto aldozattya-
 ual, az mint lehet, es tudom, es az men-
 nire meltozattal engemet aiandekoni:
 es mert hogy külső aiandekim ninche-
 nek, melyeket földged eleiben vihetnek,
 azokat az fogadot dichezeteket, melye-
 ket irgalmalsagodból vettem, imhol ő-
 romest, es nagy örömmel igaz hitből, es
 tiszta lelekből hozzád viszem. Azert ti-
 szta szívből hiszlek tegedet földnek, men-
 nek Vra, es kerlek tegedet. Hiszem az Aty-
 tyat, Fiut, es szent Lelket, személyekben
 harmat, állattyokban egyet, igaz, min-
 denható Istent, egyes, tiszta, testnekül,
 láthatatlan, környül vehetetlen terme-
 szetbe, kinek sem fölörte, sem alatta na-
 gyob nem talaltatic, hanem minden a-
 brazat iszonyufaga kiüü, tökelletest, ki-
 teriedes nekül nagyot, külső szin nekül
 iot, idő nekül örökec valot, halál nekül
 életet, betegség nekül etőflet, hazugsag
 nekül igazat, helyhezttetes nekül minde-
 nőt leuót, hely nekül mindenőt egészen
 ielen leuót, teriedezes nekül mindene-
 C ket be

SZENT AGOSTON

ket be tölthető, ellen-vetes nélkül minden
 nőt elő írtot, mozdulas nélkül minden
 ket föllýul hagyot, allapadas nélkül min
 denekben lakozot, szükség nélkül minde
 neket teremthető, munka nélkül minden
 ket bitot. Az te kezdetednec eleie kiüti
 mindeneknec kezdetet adot, magad val
 tozasa nélkül, mindenket változandou
 reuot, az nagyságban veghetetlen, az e
 rőben mindenható, az ióban fölörte
 nagy, az bölcheségben meg bölhülhetet
 len, az tanachban retteneteset, az ite
 letben igazat, az gondolatokban titkos
 sat, beszédekben igazat, chelekedetek
 ben szenter, irgalmasságban beufegest,
 az vetkezőc ellen engedelmesset, az meg
 terőkhöz kegyesset, mindenkor ű maga
 ban örökce valot, halhatatlant, es meg
 változhatatlant: kit sem az meszeseg kí
 nem terieszt, sem az helyeknec rőuidsé
 ge meg nem szorot, sem valami fogható
 helec, be nem rekesztnece, sem az akarat
 meg nem változtat, sem valami szükség
 meg nem ront, banat föl nem haborit, ó
 róm nem lankaszt: kitul feledékenseg
 semmit el nem viszen, sem penig az emlé
 kezec

kezet vissza nem hozza, az elmultacél nem
mulna, az következendőkis nem követ-
keznec: kince sem az kezdet eredetét,
sem az időc nevedekenfeget, sem valami
rötenet veget nem ad, hanem örökkön
örökre minden időkbén veghetetlenül
élsz, es öröke való dichóséged, veghe-
tetlen dicheteted vagy on, fölséges hata-
lom, es ki választot tisztesség, öröke va-
ló ország, es veg nekül való birodalom,
szüntelen, es farradas nekül, halhatatlan
ideiglen, örökkön öröke. Amen.

AZ EMBERI NEMZET.

*ért mikeppen meltoztatot az Attya Isten
segetsegul lenni: az igenec meg tes-
tesüleferől: es hala adafrul.*

HATALMAS Isten szíueknec al-
tal latioia, es vizgaloia, vallottam
mind eddig fölségednec mindenhatosá-
gat, most immar mikeppen meltoztat-
tat az emberi nemzetnec segetsegere lenni,
az időknec vege fele, valamint szíuemben
hiszecz az igazságra, azonkeppen számmal
vallast tészec előtted iduósségemre: Szent

SZENT AGOSTON

Atyám chae te magad egyedül találattatol
 az irásban, hogy soha, es sohol nem bo-
 chattattal, szent Fiad felől penig így ir az
 Apostol, midőn azért eljűt az időnec tel-
 lyes volta, el bochata lsten az ű Fiat: ho-
 lot azt mondga el bochata, elege meg
 mutattya, hogy ez vilagra bochattatua
 iűt, mikor az szeplőtelen szűz Mariatul
 szűdettetuen, igaz, es tökéletes ember
 az testben meg ielent. De michoda az,
 melyet ű felőle amaz fő Euangelista mon-
 dot. Ez világban volt, es az világ, ű alta-
 la lett. Es oda bochattatott az emberseg
 által, holot mindenkor volt, es vagyon
 az lstenességgel, mely bochattas, hogy az
 tellyes szent Haromsagnac chelekedeti
 legyen, tellyes szíuembul hiszem, es szám-
 mal vallom. De mikeppen szeretettel szent
 Atyám minket? Mennire keduellettel
 kegyes teremptőne, ki tulaidon Fiadnac
 nem engettel, hanem mi grettűne bűnő-
 sőkert attad űtet. Engedelmes volt te
 neked mind halalig, de még az keresz-
 nec halalaig, föl vűuen bűneinknec ados
 leuelet, es az kereszthez lzegezuen, az
 bűnt meg felszette, es az halalt meg őle-
 Egye.

Egyedul csak ű maga az halottac közűl
szabados, hatalmas leuen elette stettűnc
kiadni, es vilizontac fől venni, meg ele-
venedni. Azert győzedelmes, es aldo-
zat, es azért győzedelmes, miueſ hogy
mi stettűnc aldozat. Te neked papi feie-
delmed, es aldozatod, es azért pap, miueſ
hogy aldozat: Meltan vagyon azért tő-
keltes remensegem ű benne, mert min-
den faldalmimat, sebeimet meg gyogi-
rod, ű általa ki iobbadon ű leuen esfedzie
stettűnc. Faldalmim en Vram igen na-
gyoc, es sokasoc, igen sokasoc, es nagyoc,
mert ez vilagnac feiedelme vallom hogy
sokat bir en bennem, de kerlec szabadich
meg az által, ki iobbadon űl, az mi meg
valtone, kiben semmi tulaidon gonosz
nem talaltathatot, ű általa igazech meg
engem, ki nem verkezet, es alnoksag sza-
iaban nem talaltatot. ű általa az mi fe-
itűnc által, kiben nínchen semmi makula,
auagy szómör, mench meg az ű tagiat,
noha kichin, es erőtlen, szabadich meg
engem kerlec az bűnóktul, verkekbul,
esetekbules kelleetlen restsegimbul, tólch
be szentseges ioszagiddal, es cheleked,

SZENT AGOSTON

hogy io erkölchőkkel ekesedgyem, enged
kegyessen szent dolgaidnac gyakorlása
ban, hogy mind végig akaratom szerent
meg maradhaszac.

MINEMŰ BIZODALMA

*nac szűkség lenni Christusban, es
szennedeseben az keresztyen
leleknek.*

Szamtalan bűneim miat regen kétség
ben eshettem volna, ha szent iged I
sten leuen, meg nem testesült volna, de
immár kétségben esni nem merem, mert
midőn ellenfeleg volnanc, szent fiadnac
halála által meg engeszteltetűnc, meni
uel, inkább azért, meg bekeltette, meg sza
badultunc ű általa? Mert minden remen
ségem es bizodalمام, dragalatos szent
verebe vagyon helhezettue, mely ki on
tattatot mi erettűnc, es iduösségünkért,
ő benne elcueneduen, ű benne bizakod
uan, hozzád kiuanoc iutnom, egeb igas
sagom nem leuen, hanem mely szent
fiadtul az mi Vrunc Iesus Christustul va
gyon

Gyon. Azert halat adunc neked kegye-
 mes, es irgalmas Isten, emberekneclzere-
 tsienee, ki az mi Vruue Iesus Christus,
 szentfiad által, midon nem volnanc ha-
 talmasson tetemtetrel, es midon magunc
 verke miat el vesztunc volna, chodala-
 toskeppen meg szabaderottal, es vissza-
 nyertel. Halat adoc irgalmas kegyesse-
 gednee, es beűseges dicheeretet mondoc,
 minden belső tagaimbol, ki meg mondi
 hatatlan szerelmedert, mellyel minket
 szegeny megtatlanokat, chudalatos io-
 voltodbol szeretni meltoztattal, el bo-
 chattad szent kebledből egyetlen egye-
 det, közönseges ionkra, hogy minket bü-
 nölőket meg szabaderana, kie akkor el
 veszet fiac valanc. Halat adoc szentseges
 testesűdesegrt, szűfeteeseget, es dichőseges
 szent Annysert, kitől az emberi testet
 meltoztatot fől venni erettunc, es iduősi
 segűnkert. Es mikeppen igaz Isten Isten-
 ből, azonkeppen igaz ember lenne em-
 berből. Halat adoc neked szent halalsert
 es fől tamadasert, menyben menete-
 liert, es főlseges szekiert, holot iobbadon
 űl; mert ű negyuen nap mulua fől tama-
 dasa

SZENT AGOSTON

dafá vtan, fölmenuen az egekben taner-
uanyinae latafokra iobbodra űluen, a-
janlalat szent lelket, az fogadot fiakra kí-
önte. Halar adoc neked szentseges vé-
renec ki ontasáért, mellyel meg váltat-
tunc, azonkeppen szent, es eleuenerő te-
stenee es verőne tirkyaiert, mellyel na-
ponkent szent győlekezetedben taplat-
tatunc, mosogattatunc, es szenteltetunc,
es az egy Istenseggel refzesec leszunc Ha-
lar adoc chudalaros, es meg mondharat-
lan szerelmedert, mellyel minket megta-
lanokat szeretettel, es meg váltottal, sze-
relmes egyetlen egy fiad által, mert vgy
szeretted ez vilagot, hogy szerelmes e-
gyetlen egyedet erette attad, hogy valaki
hiszen ű benne el ne veszen, hanem öröc
elete legyen. Ez penig az öröc őlet, hogy
esmeriunc tegedet igaz Istent, es az Iesus
Christust kit bochattal, igaz hittel, es az
hitnec melto chelekedetiuel.

AZ MEGFOGHATAT-
lan Attya Istennek, az emberi nemzets-
hez való szerelmeről.

O meg foghatatlan kegyelmesség, ó
 meg bőchülhetetlen szeretet, hogy
 szolgádat meg szabadettanad, fiadat bo-
 chattad, az isten emberre let, hogy az
 elvesztet ember az órdógnec hatalmabol
 ki szabadettatnec: menyire kegyes es ir-
 galmas emberekneec szeretőie szent fiad,
 mi istenűnc, kinec irgalmassagos belső
 indulatinac elegnec nem lattatot lenni,
 hogy az Szűz Marianac mehebe magat
 meghaytana emberre leuen, hanem az
 keresztnec büntetefetis, szent vécet ki-
 ontuan, föl venne erettűnc, es az mi id-
 vösségünkert. El iút az kegyes isten, el
 iút nagy kegyes es io voltaert, el iút ke-
 resni, es meg váltani, az mi el vesztet va-
 la. Az el vesztet iuhot kereste, kereste, es
 meg lelte, es vallaira veuen vizsgálhoza az
 nyainac akoliaban kegyes vr, es bizor-
 nyara fölötte irgalmas Pásztor: ó szer-
 tet, ó kegyesség, ki hallot ilyeneket, ki
 ne almekodgyec ez veghetetlen irgal-
 massagon? Ki ne chudalkozzéc? ki ne ör-
 uendezzen meg mondhatatlan szerete-
 tedért, mellyel minket szeretettel. El bo-
 chat

SZENT AGOSTON

chattad szent fiadat az testi vereknec ha-
 sonlatossagaban, hogy az bünről karhoz-
 tatna az bünt, es hogy mi igassagod len-
 nene ő benne, mert ű az tisztasagos igaz
 Barany, ki el vette ez vilagnac bűnet, ki
 halálunkat halálaua! meg rontotta, es
 letünkét föl tamadalaual meg epetette.
 De miuel lehetűne mi lstenűne mind en-
 ni irgalmassagodért, es kegyességedért,
 minemű dicseretet, anagy hala adast che-
 lekedhetűne t Bár amaz boldog An-
 gyaloknac minden tudomanya, es hatal-
 ma nalunc volnais, ygan semmi meltor né-
 talalnanc ez nagy irgalmassagodnac, es
 io voltodnac vissza teretesere. De bizony-
 nyara ha minden tagainc nyelucke val-
 nanakis, elég halat nem adhatnanc, es
 hasonlo dicseretre az mi kisdéd voltunc
 elegetlen, volna: Mert föllyul haladgya
 meg bőchülheterlen szerelmed minden
 tudomant, mellyet hozzanc meltatlan-
 nokhoz mutattal, tulaidon io, es irgal-
 mas kegyes voltodért, mert szent Fiad
 nem az Angyalokkal egyesűde, hanem A-
 brahamnac maguaua!, hasonletuan ma-
 gat az bün kiűl mindenben mi hoz-
 zanc:

zani: Azert emberi, nem pedig Angyali természetet vőn magára, szentleges föl tamadasával azont föl öltöztetuen, halhatatlansággal dichőtetuen, az égekben föl vitte, az Angyali karoknac, Cherubinnac, es Seraphinoknac fölőtte, iobizra helhezettuen. Ezt pedig dicheie az Angyaloc, imadgyac az bizodalmoc, es az égeknek minden ereie c terregic, fölőtőc az ember Istent: Ez azért minden remensegem, es minden bizodalmam, mi uel hogy mindnyaiunknac egyenkint az mi vrunc Iesus Christusunkba reszüne vagon, test, es vör. Ahol azért egy reszem országol, es vralkodic, hiszem hogy ott országloe: ahol az en testem dichőültetie, dichőültene c esmetem magamat: ahol vöröm vralkodic, ott vralkodni ezem magamat, noha bűnös vagyoc, de ez irgalmasságnac egyesüleségt, nem kételkedem: Es noha bűneim tiltnac, de leteleme vgyan azt kiannya: es bator szamtalán verkeim ki tekezenec, de az természeteknek egyesülese ki nem kerget: Nem oly kegyetlen, hogy az emberről el feletkezec az Isten, es hogy meg ne emlekezec

SZENT AGOSTON

kezécarrol, melyet ű maga hordoz, es
 melyet en erettem vet föl, melyet ereti
 tem keres. Tonabba igen szeled, es ke
 gyelmes az mi vrunc lstenüne, es szereti
 az ű testet, tulajdon tagiait, es husbeli
 relzeit. Azon lstenben, es az mi gyönyör
 rűleges, kegyes, es irgalmas vrunc lelus
 Christusunkba, kibén föl tamattunc, es
 immar menyben fölmentunc, es az egels
 ben űllunc, az mi testüne minket szereti
 ű benne penig az mi vfrunknec bizonyos
 es valasztot aiandeka vagyon, mert ű ta
 gia, ű teste vagynuc, ű penig mi feiüne
 melyből vagyon az egelsz test, az mint
 meg vagyon irua. Ez chont, az en chon
 tombul valo, es ez test, testembul, es ke
 ten egy testben lesz nec, es soha senki tu
 laidon testet nem gyűdöli, hanem ta
 plaluan szereti. Nagy eltitkolt szent
 seg ez, mondom az Christusban,
 es az Anyaszentegyhazba,
 vgy szolla szent Pal.

AZ CHRISTVS NACKEI

termesetiről, mellyec mi vaitunc kő

nyörűlnec, es erettűnc kő

nyörög.

HAlakat adoc azért szíuemel, es aia-
kimal, es minden erőmel, veghe-
tetlen irgalmasságodnac vram Isten, min-
den kegyelmességedert, melyekkel chu-
dakeppen az el veztekhez fegetsegűl
meltóztattal lenni, szent fiad az mi meg-
valtunc által, ki verkeinkert holt meg,
es igazulásunkert fől tamadot, es mast el-
uen, veghetetlenül ül iobbod felől, es e-
fedezic erettűnc, es könyörűl raytunc
mert Isten, te tóled: Attya Isten egy
örökec valo, egy természetű veled min-
denben, azért öröke iduőzethet minket:
de az menire ember, azon reszből kis-
seb naladnal, hatalom adatot neki az
földön es mennyen, hogy az Iesusnac
neuerē minden tērd meg hayollyon,
mind ē földieke, es pokolbelieke, es min-
den nyelű vallya, hogy az my Vruc le-
sus Christus, mindenható Attya Isten,
dichő.

SZENT AGOSTON

dichősegedben vagyon: Birouais tette
 űtet, eleueneken es holtakon: te peni
 senkit nem itelsz, hanem minden itele
 tet fiadnac attal, kinec melyeben be van
 nac rekesztue minden bölchesegnec gaz
 daglagis es tudomanni. Es ű maga biro, es
 bizonylag, kit semmi vetkes bűnös lelki
 esmeret el nem kerülhet, mert mindene
 mezetelenec, es nyilatkozua vannac elő
 te. Bizonyara űkit hamis itelet ala vet
 tetenec ez földön, meg iteli ez vilagnac
 kerekseget igazban, es az nemzetsege
 ket, igazsagban. Aldom azért szent ne
 uedet őróke, es dichőetlec tellies szí
 uemből, mindenható, es irgalmas Vram,
 amaz chudalatos, es ki nem iclentheret
 len Istensegnec es embersegnec egyesű
 lesegt, az egy szemelyben: es nem hogy
 egyic Isten, masic ember legyen, hanem
 egy, es vgyan azon, Isten es ember, ember
 es Isten. Es noha chudalatos meltozta
 tasbol az ige teste let, mind az által az két
 természetből, egic sem változat masic le
 teleue. Az szent háromsagnac tirkos vol
 tahozis, negyedie szemely nem adatot.
 Mert egyesűlt, nem elegyedet az Isten i
 geicnec

geienc, es embernecclete: vgy hogy, az
Istenhez iaruina, az mi belőlünccől ve-
tetteter vala, es az mi soha nem volt, v-
gyan azon, az mi mindenkor volt, meg
maradna: ô chudalatos, es titkos dol-
goc: ô meg mondhatatlan egyesüles: ô
chudalatos, es szüntelen almelkodando,
mindenkor szeretetre melto, Isten enge-
delmenec kegyessége: chac szolgálatra
sem voltunc melto, es ime, Isten fiaia
lettunc, örököszi az Istenec, Christus-
nacpenig örökös tarsai: honnan törtent
ez mi neküncc, es ki hozot erre bennün-
ket? De kerlec teged irgalmassagos I-
sten, ez dragalatos irgalmassagodert, io
voltodert, es szeretetedert, tegy meltok-
ca amaz soc, es nagy fogadásira, mellye-
ket szerelmes szent fiad, az mi vrunc Ie-
sus Christus chelekedet: Parancholy erő-
nec, es erősech meg mind azokat, mel-
lyeket chelekedtel mi bennüncc: vegezd
el az mit kezdettel, hogy irgalmassagod-
nac tellyes voltahoz, meltoztassunc iut-
ni: cheleked szent Lelked által ertenüncc
es erdemlenüncc, es melto tisztetllettel il-
letnüncc, ez nagy kegyessagednec titkiat,
mely

SZENT AGOSTON

mely ki jelentetet az testben, meg igazult az lelekben, meg jelent az Angyaloknak, az poganyoknak hirdettet, és világon el hitte, az dichőségben föl vitet.

MINEMV HALA ADAS.

*sal tartozic ember Istenhez, az meg
valtasnac Io tetemenyért.*

O menniuel tartozunc Vram Isten, ilyen drága arton meg váltottac, ilyen aiandekeal meg szabadultac, és ilyen dichőségcs io tetemenyel meg segítettet: O mennire szükségcs, hogy nyaualliasot teged fellyűnc, szeretsűnc, aldgyn, dicheryűnc, tisztellyűnc, és dichőechűnc, ki ekkeppen szerettel mint ket, ekkeppen meg váltottal, ekkeppen meg szenteltel, és föl emeltel valami rűlűnc lehet, mind azokeal neked tartozunc, mind hogy űlűnc, mind hogy okoskodunc. De kinec vagyon inkább valami, az mi tied nem volna? Te vagy vram az mi Istenűnc, kitul minden ioc szarmaznac, magadett, és szent neuedett, reszeltes

reszeltes minketis az te iauaiddal, hogy
 aiandekidbol, es iauaidbol dichehethsunc
 tegedet, igassagban kedueskerhethsunc,
 es naponkent melto dicheeretet mond-
 hassunc, irgalmassagodnacenni io tete-
 menyert: Masunna sem szolgalthatunc
 neked, sem kedueskerhetunc, hanem chac
 aiandekidbol mert minden io adomany,
 es minden tókelletes aiandec, onnan föl-
 lyúl vagy on, az vilagossagnac Attyatul
 szarmazuan, kinel ninchen semmi valto-
 zas, es külömböztesnec arnyekoza-
 Vramisten, kegyes Isten, io Isten, min-
 denható Isten, meg ielentheterlen es
 meg foghatatlan természetű, minden
 dolozoknac szersőie, es az mi Vrnne Iesus
 Christusnac szent Attya, ki azon szerető
 szent fiadat, az mi szerelmes vrunkat,
 közönseges hasznunkra kebeledből el-
 bochatad, életünket föl venni, hogy tu-
 laydon eleuen seget nekűnc ayand köz-
 na, es tókelletes Isten lenne te tóled szent
 Attyatul, es tókelletes ember szent A-
 nyatul, mindeneftől Isten, mindeneftől
 ember, es ugyan azon Christus, örökké
 való, es idő szerent halhatatlan, es ha-
 lando

SZENT AGOSTON

Iando, teremptó, es teremptetet, erős, es
 erőtlén, győzedelmes, es meg győzette-
 tet, taplalo, es taplaltatot, pastor, es iube-
 idő szerent meg holt, es nalad örökec
 uen, az űtet szeretőinec életnecc aiandec
 kar, igeruen, ianetuanyinac monda: va-
 lamit kerendetecc Attyamtul az en ne-
 uemben, meg adgya nektec. Az által az
 főpap, es igaz papi feiedelem, io pastor,
 ki magát aldozattul be mutatta, ki ad-
 uan lelket az űnyaiagrt, kerlec az által,
 ki iobbadon űl, es esedezie grettűnc, meg
 valtonc, es közébe iaronc által, kegyessé-
 gednecc, es io voltodnac könyörgőc. It-
 galmas, szerelmes, es szeled isten, em-
 bereknecc szeretőie, ad meg nekem, hogy
 azon Fiaddal, es szent Lelekkel, minden-
 ben dichehesslec, aldhaflaacc, nagy tő-
 redelmességgel, könyűhullataccal, nagy
 tisztelettel, es felelemmel, mert az kiknecc
 egyenlő természetec, aiandekokis egyes.
 De mért, hogy az meg romlando test ne-
 hezeti az lelket: Serkench föl kerlec ő-
 sztóneddal tunyasagomat, es puhasago-
 mat, es cheleked, hogy vigyazua meg ma-
 radhaflaacc parandolatidban, es diche-
 redben

redben eyel, es nappal. Enged hogy me-
 legedgyec meg szium en bennem, es
 gondolatimban, rúz geriedezzen: Es
 miuel hogy egyetlen egy fiad monta sen-
 kien hozzam nem iúhanem ha Atyam,
 ki bocharot engemet, vonandgya útet,
 es senki Atyamhoz nem megyen, hanem
 chacen általam, könyörgóc, es alazatos
 sankerlec, vony szüntelen hozza engem,
 hogy úis kóuctkezendőül hozza vígen,
 oda ahol vagyon iobbod felől úluen, ho-
 lot örökce valo élet vagyon, tókelletes
 szerezet, es semmi felelem nem talaltatic,
 holot örökce valo nap vagyon mindnya-
 ioknac, egy lelkec, holot fő, es bizonyos
 batorsag, es batorsagos chendefseg, chen
 des vigasag, vig boldogsag, es boldog
 örökce valosag, örökce valo szentseg,
 szentseges veghetetlen szined latasa, es
 dicherete, holot te ú vele, es ú veled, az
 szent Lelek nec egyeffegeben örökce, es
 veghetetlenül élz, es vralkodol hatalmas
 isten, minden nemzetsegekről nemzetse-
 gte, Amen.

SZENT AGOSTON
AITATOS IMADSAG
az Christushoz.

ISTEN Christus egyes en remen-
sem, az embernek edes, vig, szerető-
je: Vilag, vt, életiduőség, nagy szépség,
ekesség, valakie hozzád iarultag, kiket
mindeneket túrtel, hogy élne: Lásd az
kóteleket, kerestet, sebet, az halalt, szo-
morusagos koporsót, harmad nap kibul
meg győzuen az halalt, föl kőltel, vigá-
nis tanetuanidtul lattattal, színeket meg-
erőstetuen, negyuen nap vran az égbe
mentel, ott élue, veghetetlen országla-
ba. Te vagy az en élő Istenem, igaz szent
Attyam, kegyes vram, nagy királyom, jó
pastorom, egyetlen egy mesterem, leg job-
segettóm, en szép szerettóm, élő kenyé-
rem, örökre való papom, vezérem az en
házamban: igaz világosságom, nagy böl-
cheségem, tiszta egyigységem, beke-
ges egyességem, bizot otalmam, job-
bsem, örökre való iduőségem, nagy ir-
galmasságom, erős bekeség szenuede-
sem, tisztasagos aldozatom, szentleges
megváltasom, erős remensem, tskel-
letes

Isten szerettem, igaz föl tamadasom, ó-
 rók lettem, óruendet fligem, boldogla-
 gos latsom, mely órókce meg marad,
 te neked könyörgök, le boruluan esede-
 zec, enged hogy altalad iariac, es hozad
 iuthassac, benned nyugodgyam, ki vt, i-
 gassag, es élet vagy, ki nekül senki az At-
 tyához nem mehet, mert teged, edesse-
 ges, szépséges vramat kiuanlac: O Attya
 Isten dichósegenec fenyeffége, ki az Che-
 rubinokon űduen, ez melisegnec feneket
 nezed, igaz vilagossag, vilagetto vilagos-
 sag, el foghatatlan vilagossag, kire kiuan-
 nac az Angyaloc nezni. Imhol az en szí-
 uem elötted vagyom, kergesd el sötetse-
 git, szerettednec vilagossagaua! beueb-
 ben ekesehd föl: Ad nekem magadat,
 ad meg magad ennekem, mert igen sze-
 retlec, es ha nem elegge keduellec, che-
 leked, hogy tókelleffén szeresselec. Mer-
 tekel meg nem foghatom tókelletes, es
 tellyes szerettedhez, menyí kiuantassac,
 hogy eleglehesen, es hogy az en eletem
 apolgatafíd ala fússon, vilza se terien, míg
 szentseges szinednec reytekeben el nem
 lappan. Ezt tudom hogy gonoszul va-
 gyon

SZENT AGOSTON

gyon dolgom, nálad nekül en vram, nem
 chac kiüüllettem, de meg tulaidon ma-
 gambanis, mert minden beüseg, valami
 nem az en lstenem, izükleg gyanant va-
 gyon az nekem: Mert az tökelletes io,
 mely sem iobba, sem gonoszba nem val-
 toztathatic, chupan chac te szent fölfe-
 ged, kince élni nem egyeb, hanem bol-
 dogul élni, mert az te boldogságod te
 magad vagy, de terempter allatoznac é-
 ni, mas dolog, es boldogul élni, külömb,
 es azért mind élni, es boldogul élni, chac
 irgalmaslágodnac, es kegyességednec
 szükség, hogy tulaidonecha. Szükölkö-
 dünc azért nálad nekül, mert ha nem vol-
 nankis, semmi fogyatkozás nem talaltat-
 nec az ioban, mely io, chac te magad
 vagy: Szükseg azért, hogy hozzád ragas-
 kodgyünc mi lstenünc, hogy szünrelen
 valósegedseggeddel, szentül, kegyessen,
 es igazan élheszünc. Es noha gyarlósá-
 ginknac terhetül ala vonnatunc, mind
 az által aiandekidtul geriedezünc, es föl-
 viterünc, föl geriedezünc, es iarunc, föl
 megyünc, szüünkben föl menneft kez-
 dünc, es enkelünc, enkelésnec garadichit,
 tüzed.

rüzédttől geriedezűnc, es iarunc. Houa
 megűncfől Hierufalemneebekesegebeet
 Mert meg vidamultam azokban, mellyec
 meg vannac mondattaruan, az vrnac ha-
 zaban megyűnc: oda helhezteret min-
 ket, es azért iot akarunc, es semmit nem
 egyebet, hanem chac ott meg maradni
 öröke. De mért, hogy míg űűnc szaran-
 doksagban vagyunc, lako varasunc nin-
 chen, hanem iűűendőköt keressűnc, az
 mi lako helűnc menyorszagba vagyon.
 Azert szent malasztodnac vezetlese al-
 talbe megyec az en sziumnec agyas ha-
 zaban, es szerető eneket mondoc te ne-
 ked, en kiralyom, es Istenem, siratuan
 meg mondhatatlan nyomorusagit, es ke-
 serűsegit az en szarandoksagomnac he-
 ten, holot dichereteffekce lettenec na-
 lam szamtalan igassagid. Es meg emlekez-
 uen Hierufalemről, rea ki terieztem szi-
 uemnec erzekensegit, Hierufalemre az
 en hazamra, Hierufalemre az en anyam-
 ra, es te read raita vralkodora, es or-
 szagolora, vilagosettoianac attyara, otal-
 mazoiara, vezetűsiere, pastorara, tisztel-
 seges, es erős gyönyörűsegre, tőkellere.

SZENT AGOSTON

örömré, es egy szoual minden meg mond
hatatlan iokra, mert ott vagyon az egy
igaz, es fő io, vissza nem terec onnan,
mind addigis, még szerelmes anyamnac
bekesegeben, holot lelkem nec kezdeti
vagyon, be ne vigy engemet, éppen ősz
szeduen ez el oszlotsagból, es keptelen
segből, föl abraztatuan, es erőstetuen en
gemet, örökce en Istenem, en irgalmas
sagom.

VALASZTAST TESZEN

az bölcseség közőt, mely az Isten ha
za, es az bölcseség közőt,
mely Istenez.

EZ az te hazad en Istenem, nem földi,
sem valami égi temerdekiséggel, re
stti, hanem lelki es örökceualósággal re
szesult, mert minden makula neküd meg
marad örökce: holothelyhez tetted őtet
örökce, es mind örökken örökce, Paranc
holatot attal neki, mellyet által nem
le ic, mind az által ninc egy örökce va
lóságban veled, mert kezdetnekül nin
chen

chen, holot mindenecc előt teremptette-
 tet az bölcheség, es azért az a bölcheség
 nem egyenlő sem haszonló az Attya-
 ual, ki által teremptettenecc mindenecc, es
 mely kezdetben teremptetet az föld es
 az egec: mert bizonyara az bölcheség
 mely teremptetet, az az, az lelki terme-
 szet, világosságnac tenkenteriből, Vilá-
 gosság úys: mert noha teremptetet, de
 vgyan bölcheségnecneueztetie, de vala-
 meni messéseg, es kilombség vagyon
 az világosetto fenyeségben, es az fenyes-
 ségben mely világosettatic, anny külömb-
 ség vagyon az főlső teremtó bölcheség,
 es az teremptet bölcheség közöt: mint
 az igazitto igasságban, mely chac te
 vagy en lstenem, es az igasság közöt
 mely igazetással mienke let: mert mijs az
 Attya lsten igasságanae neueztetűnc, te
 benned szent fiaban mi vrunkban, az
 mint szent Pal bizonyettya: es mivel ho-
 gy mindenecc előt teremptetet, valami
 bölcheség mely teremptetet, az okos el-
 me, es ertelem, bizonyara rizta varasod-
 nac az mi Anyanknac, mely oda föl va-
 gyon, szabados, es örökké valósága me-
 D s nyekben.

SZENT AGOSTON

nyekben. Michoda egekben? Hanem sz
 zokban, melyec tegedet dichecnee, az e
 geknec egy, mert azt iesenti amaz tudos: az
 egyec egy az vre, es noha időt né találunk
 az bölcheség előtt, mely az időnec terem
 pteset elől veszi: mert mindeneknec elől
 te teremptet: de vgyan ű előttte vagy ő
 rőc lsten, mindenec teremptőie, kittől va
 gyon az teremptet allatnac veghetelen
 sege, kitűl teremptetuen kezdetet vet, noi
 hanem idő szerent, mert még idcie nem
 volt, noha rendde, es allapattya volna, es
 azért vgy vgyon ű, hogy mindenestől
 különb legyen tőled, mi vrunktol, es l
 stenünkűl, noha sem ű előttte, sem ű ben
 ne időt ne talállyunc: mert alkolmatos
 hóg sz: szinedet szüntelen lasza, es soho
 ua tőled nem haiol. Innen vgyon hóg
 semmi változással meg ne változtassac:
 mind az által vgyon oly változas ben
 ne, hogy meg főtetednec, es hideged
 nec, ha főlleges szeretetedhez nem ra
 gazkodnec, es mint az delen vilagafod
 nec, es belőled vgyan forranna: vegeze
 tre oly tisztaszeretettel, ragazkodic hoz
 zad igaz lsten, es bizonyara örökce va
 lohoz, hogy noha nem örökce valo hoz
 zad

zad, mind az által, semmi időnec válto-
zásaual, es alhatatlanfagaual, tñled el ne
oszollyon, es follyon: hanem chac egye-
dñ az te igaz elmelkedesedbe, nyugod-
gicc. Mert minden te szeretődñec Vr L-
sten, az menite parancholtad, meg mutat-
tod magadat, es szinten elég ù neki. Es
azert, sem tñled, sem magatñel nem ha-
iol, hanem azon egy állapotban áll, szñ-
telen tegedet látuan, es fogiatlanul sze-
rtñuen, igaz vilagosságot, es tisztaságot
szeretetet. ő aldot, es bőchűletes terem-
ptet allat, es minden teremptet allatok-
nal boldogbságot, ragazkoduan min-
denkor boldogságodhoz, boldog, es fő-
lörte boldog, veled örökec lakozuan, es
fenyességet tñled veuen. Nemis találóc
mit neuezhetñec, auagy erthetñec szá-
badosban azon, holot azt mondgyue,
az egekñec sgi az vre, mint elmelkedő
hazadat, fogiatkozás nekñl való gőny ő-
rűsegedet, es minden indulat nekñl
valamiben ki származni, tisztaságot el-
met, egyességgel egyet, az boldog lel-
kec bekefegeñec erősséget. Az egekbe
vannac ezec ámenyeie. Azert etche az
lelee

SZENT AGOSTON

lelec kinek szarandoksága igen méltó
 törtent, ha imar szomiuhoz tegedet, ha
 könyűhullatafi kenyereké lettenec ű ne-
 ki, eyeles nappal, hogy ez egyet kerie-
 es ez egyet keressé, hogy lakhassék az te
 hazadban, eletedec minden napin: de in-
 kab michoda az ű elete, hanem chactec
 Es az ű nappi, hanem örökeke való vol-
 tod? Mint hogy az te esztendőid el nem
 fogynac. Ez helen erche immar az lelec,
 mellytől lehet, memite örökeke való le-
 gy, minden időknec föllőtte, holot az
 te hazad mely soha szarandokságot nem
 erzet, noha nem egy örökeke valóságban
 legyen veled, szüntelen es fogytalanul
 hozad ragazkoduan, semmi időnec val-
 rozasát nem szennuedi, es tegedet min-
 denkor meg marado tisztasággal meret-
 nen, változást soha, es sohul (benned
 maraduan) nem eszmeri. Ielen leuen, az
 kihez minden indulatiual tartia magát
 semmi iőuendő nem talaltatic, mellyet
 varna, sem valami el mult dolog mely-
 ről emlékez nec, semmi alhatatlanság-
 gal meg nem változtatic, es sem-
 mi időkre, ki nem teried.

IT KÖNYÖRÖG AZ EM-
ber, hogy az Isten házais esedezze
rette.

O ISTEN háza, világosságos, es szépsé-
ges Isten háza, igen szerettem e-
kessegedet, es az en Vram Istenem, dichő-
seges lako helet, ki engemet bir, es tege-
det alkotot: Az en szarandokságom fo-
hazkodgyechozzad, ciel, es nappal, hoz-
zad pihen, az en sziumem, hozzad igye-
kezzec az en elmem. Az te boldogságod
nactarsasagához kiuankozzec az en lel-
kem. Szolocához, ki teremtetet tegedet,
hogy birion engemet te benned, mert ű,
teremtetet engem, es tegedet, sőt te ker-
ied, te imad űtet, tegyen meltona dichő-
segednec reszelteteseben: mert szentse-
ges tarsasagodat, es chudalatos szépsége-
det, nem erdememből keresem, hanem
szent vereuel, mely által meg váltattam,
nem ketelkedem, hogy meg ne nyeriem:
chacségechenec engemet szamtalan er-
demid: gonosságim mellett tamadgyanae
főlszentseges, es tisztasagos imadlagid,
mel-

SZENT AGOSTON

mellyec haszontalanoc Isten előtt, semmi-
 keppen nem lehetne. El tejeledtem
 mint az el vesztet iuh, es az en szarandok
 fogom meg hosszabodot, es igen tauul
 vettetem az urnac szinetul, ez vaksá-
 nac szamkiuteseben: midőn az paradi-
 chomnac örömebül ki űzettetem, na-
 ponkent szomorú eneket mondóc az en
 foglagomnac nyaualyaian, es nagy kón-
 ruhullatast teszec, midőn felőled meg
 emlekezem, en annyam Hierusalem, mi-
 dőn az en labaim, pítu arid előtt alnac
 szentseges, es szepleges Sion, de szeleste-
 gedet oda be nem nezhettem, hanem az
 en pastoromnac vallain, ki te gedet alko-
 tot remellem hog vissza viszen te hozzád,
 hogy őruendezzec veled, amaz meg
 mondhatatlan örömmel, mellyel vigad-
 nac azoc, kie veled vanna, az mi meg-
 valto Istenünc előtt, ki el oszlattya az mi
 ellenkedesinket, az űtekteben, es mindet
 nekét meg bekeltetet, valami vagyon az
 égen, es földön, szent vere által. Mert
 chac ű az mi bekefegünc, ki mind az két-
 tőt egye szerze: ki az két őszuemenő
 kő falt egyben hozuan, magaban szent-
 seges

seges boldogsagod meg maraduan, az
fogada, hogy minket is meg aiandeköz,
hálonlatosodlesz nec vgy mond az Isten-
nec Angyalihoz menyekben. O Hieru-
salem örökec valo Isten nec haza, Chri-
stusnac szerelmé vtan, te legy az én örö-
mem, es vigasztalásom, boldog neued-
nec edesseges emlékezete, meg vnt banas-
timnac, es keduetlensegem nec könyeb-
sege. Amen.

MENNI SZAMTALAN

*keserűséggel rakua, ez világban
valo élet.*

FOLOTTE igen meg vntam vram
ez életet, es nyomorúsagos szarans-
doksagot: Ez élet nyomorult élet, heű-
sagos élet, bizontalan élet, minden go-
nosznac aszonya, az keueyek nec királne
aszonya, rakua szamtalan nyomorusa-
gokkal, es teuelegesekkel, mellyet élet-
nec sem szükség mondani: Hanem halál,
melyben minden szem pillantasban meg
halunc, soc külömb fele valtozasoknak
fogyatkozasi miat, szamtalan félc halál-
nac

SZENT AGOSTON

naq neme miat, azért az minemű életet
 élne ez világban, életne c nevezhetniük
 inkább? mellyet az nedueffégec meg da
 gasztnac, az faldalmac meg vekonitnac
 heűlegecszarastnac, az leuegő eg meg be
 tegetesit, az etel fol fualtat, boitolesecc
 őstőueretnec, chufagoc el badgyaszt
 nac, banatoc meg emesztnac, az szorgalmatossag szorongat, bekese meg rom
 pet, az kazdagsag fol fwalkodtat, es ham
 dogal, az szegenysegec le vet, ifusag föl
 emel, az venysegec meg görber, betegsegec
 meg tör, az keserűsegec meg nyom: Mely
 szamtalan gonoszbol kouetkezie az dő
 hős halalegyetemben ez vilagi nyomor
 rult örömmec veget vet, vgy hogy mi
 dőn meg szűnie lenni, vgy tartattassac,
 mint ha soha nem volt volna. Ez elre
 halal, es halalos élet, noha, enni keserű
 seggel be legyen hintue, mégis iay men
 ni szamtalanon fogattatnac meg, ründer
 res hizelkedcseuel, es hiusagos gyönyör
 rüsegieuel, menin chalattatnac meg hamis
 fogadasiual. Es noha ű maga oly hamis
 es keserű, hogy még szeretőis iol ve
 gyecselekben, mégis szamtalan eszele
 nekcs

neket, az ű atanyas poharabol, mellyet
kezeben hordoz itat, es vgyan meg re-
szegert: de boldogoc azoc, noha ritkac,
kie baratsagarul futnac, ez el mulando-
kat meg vetic, tarsasagar vtalyac, hogy az
chalardnac el veszcseuel, űkis el ne vezce-
nec.

AZELETNECBOLDOG.

sagarul, mellyet keszetet Isten az ű
szeretőinec.

O Elet, mellyet keszetet az Isten, a-
zoknac kie szeretic űtet, elterő élet,
boldog élet, bekeleges élet, felelemnekul
valo élet, szép élet, tiszta élet, szűz élet,
szent élet, halalt nem tudo élet, es bana-
tot nem esmerő élet, minden szömörne-
kűl valo élet, saydalom nekűl, szorgal-
matossagnekűl, rothadas, es haborusag-
nekűl valo élet, minden külömbseg, es
valtozas nekűl valo, minden szépségne-
es meltoisagnac tellyessegeuel rakua, ho-
lot semmi ellenség, az bűne-
kedesi ninchen: holot tökelletes szeretet
vagyon, es semmi felelem nem találcatie,
E holot

SZENT AGOSTON

holot örökké való nap, es minyaioknae
 egyenlő Lelke, holot az lsten szinről szin
 re lattatic, es életnee cteleuel, az ember
 neknee elmeieo fogyatkozás nekiul ele
 getetnee: Keduem vagyon hogy fölseged
 nec fenyeget szemlellyem, midőn min
 denféle iauaid sziuemet gyönyörkétte
 ric, mentül inkább gondolkodom felőled,
 es nezele, ahal inkább szeretetedben vga
 meg lankadoc, kiuanlagodban szünt
 len, es edes emlékezetedről, fölőtte is
 gen gyönyörködöm. Indulatim vanna
 azért, sőt nagy keduem vagyon, hogy
 szememne szinet read föl emellyem, el
 memnee állapotyat föl allassam, es ba
 ratlagos indulatimat iol rendelyem; ki
 uanoc felőled szollani, boldoglagod, es
 dichőseged felől naponkent oluafni, es
 az mit oluastam gyakorta sziuemben fo
 gatnom, hogy auagy chacezt cheleked
 uen, ez halando, es el mulando életnee
 geriedezesitul, veszedelmitul, es verete
 kitul meg szabaduluan, az te elterő, es
 könyebítő edes szeledhez mehessee, es
 oda iutuan, dragalatos mellede, farat
 seimet le haithassam, es neminemű kepe
 pem

pen elaluván, keves ideig nyugodgyam.
 Ez az oka, hogy az szent irasnac gyönyörű
 rűseges mezeiben be lepec, szép zöld
 füveit szaggatván, es szeduen, olvasván
 eszem, gyakorta azt kerődöm, es vege
 zetre őlzue gyűtuen, emlékezetre elmen
 nec fő székiben helheztetem, hogy ez
 keppen edessegedet meg kostolván, es
 nyomorult vilagnac keserűseget annita
 ne érezzem. O boldogságos élet, ő aldot
 orszag, melyben halál nem talaltatic,
 melynec vege nincsen, kihez öröke idő
 nem adatic, holot szüntelen való nap va
 gyon, cielt, es időt nem esmeruen, holot
 az győzedelmes vitez, az dicherő, es ene
 klő Angyalokkal eggyesülven, minden
 közbe vetes nekül, szüntelen enekel, feie
 környül vetettetuen öröke való Coro
 naual: kiuantam vgyan bűncimnec bo
 chanattyá vtan, ez terhet le tennem, az
 igaz örömnec nyugodalmába be menni,
 es az te varasodnac tekintetes, es szépsé
 ges falait latnom, az életnek Coronaiat,
 az vrnac kezebul, be menuen, el venni,
 holot az szentseges karoc közöt lennee,
 az boldogságos lelkekkel, tetemptom
 E 2 nec

nedichősege előtt allanec, az ielen való
 Christusnac orczaiat latnam, es amaz
 meg mondharatlan, es ki nem ielenhe-
 tetlen vilagosságot szüntelen neznem, es
 így, semmi halálnac felelmetul nem győ-
 tródtetni, hanem az örökce való rothas-
 tarlansagnac aiandekauaal, veghetetlenül
 örüendezni.

*EZ VILAGBOL KI MVLT
 leleknek boldogságarol.*

BOLDOG lelek, ki az testbul el oľszol-
 uan, szabadon az egekbenmegyen-
 chendes, es szorgalmazósság nélkül leuenn,
 semmi ellensegektul, de az haláltul sem
 fél, mért hogy szüntelen ielen lattya szépi-
 seges vrát, kinecszolgalt, kit szereter, es
 kihez örüendezue, es gyönyörűsegeffen
 ezzer el iutot, es effele boldogságos di-
 chőseget semmi nap meg nem kissebet,
 semmi gonosz teud el nem viheti: Lattac
 ezt Sionnac leanyi, es boldogságosnac
 hirdettec, sőt az kiralne aszonyokis lat-
 nan dichertec, ezt monduan, kichoda ez-
 ki az pusztaságbol föl iű, gyönyörűse-
 gekkel

gekkel beuelkedő, az űszeretőigre magát
 erefszűérkichoda, ki ily szépen iű. földkelű
 mint az hainál chillag, szép mint az hold,
 valasztot mint az nap, rettenetes mint az
 elrendelt rabornas szegleti: mely őruen
 detessen iű ki, siet, futos, holot az űsze
 retőienec beszédet halya: kely föld, siet
 en szerelmem, es szépségem, es iűy el,
 az el immar el mult, az zapor első meg
 szüntec, es el tauoztat: szép viragoc lat
 tagnac, az mi földünkön, az fige fá zen
 dult gyümölcsöt el hozta, az szőlőc virá
 gozuán, gyönyörűséges illatot attanac
 mezesnec ideie vagyon, de getlicze szo
 tis hallottunc, az mi földünkön: kely föld,
 siet en szerettöm, en szépségem, en ga
 lambom, az kősziklaknac hasadékiban,
 az szőlő rekesnec arnyékiban, mutasd
 meg orczaat: Zenezien szozatod füle
 imben, mert az te szód edes, es orcza
 szépséges, iűy el en valasztottam, szép
 segem, en ie gyefem iűy el, kiralyi szekem
 ben helyheztetlec tegedet, mert kedvel
 tem szépségedet: iűy el, hogy őruendez
 szinem előtt, az en Angyalimual, kiknec
 találásagat neked igertem volt: Iűy el az

SZENT AGOSTON

szamitalan veszedelem, es munkac vrtat
menybe vradnac örömebe, mellyet senki
tuled el nem veszen.

AZ SZENTEKHEZ VA
*lo könyörges, hogy Jzusk seginkbe,
ielen legyenec.*

BOLDOGSAGOSOC VATTOC Istenec min
den szenti, kic által mentetec az ha
lando tengeren, es mestokka lettetec az
örökec valo bekesegnee partyara iutni
mindenkor bekesegeben szorgalmatos
sag nekül tekintetesset, es örüendzue
talaltatoc: Kerlec titeket nagy szerel
metekert, kic immar magatokra gondot
nem viseltet, legyetec szorgalmatos
mi felőlőne: ninchen gondotoc herua
darlan Coronatokra, szürgölödgyetec
szamitalan nyomorusaginefelől: Az által
kerlec titeket, ki valasztot titeket, ki e
zekke tere titeket, kinec szépségevel im
mar töltőztet, es meg elégesztet: Kinec
halhatatlansagaua halhatatlanna lettet
ec, kinec boldogsagos latasaua szüntet
len örüendzuet, esedezzetet etettünc
nyo

nyomorultakért, kic még ez tengeren
 az környűl vet haboktul, szel vesztul ha-
 nyattatunc: Szepseges kapuc, kic nagy
 magassan föl neuekettete, segechetec
 minket el vetet paumentromot, kic itt a-
 lat fekűszűnc, nyuchatoe kezete, es es
 mellyetec föl labunkra, vesztteg fekűő-
 ket, hogy meg gyógyuluan betegsegink
 bul erősecc lehesűnc az hadban: Esedet
 zete, imadkozzatoc, könyörögyetec
 szűntelen, es alhatatossan erettűnc sa-
 genyekert, es tunya bűnösökert, hogy
 könyörgestec által, egyesslegben viettel
 sűnc, mert külömben nem idűőzűlhet-
 tunc. Fölötte gyarlo, es minden iofza-
 gos chelekedet nekűl valo emberec va-
 gyunc, az gyomornac, es testnec rabiai,
 kikben ez iofzagos dolognac, chac szis-
 teis aleg lattatic, mind az által az Chri-
 stus vallasa alat leuen, az keresztfaual ve-
 retűnc euezuen, ez szeles, es nagy tenge-
 ren, holot róbűűő madarac vannac, kik
 necszarnya ninchen: Holot kűded, es ő-
 reg vad allatoc vannac: holot amaz dű-
 hűs, es kegyetlen sűrkűű keűzen al min-
 denkor, hogy el nyelleyen: holot amaz

SZENT AGOSTON

veszedelmes helce, Schilla, es Charibdis
talaltatnac, es egyeb szamlalhatatlan dol-
go, melyekben meg akaduan el süllyed-
nec az eisztelenec, es az hitben ketelke-
döc: Kőnyörőgyetec az vrhoz irgalmat
sagosoc, kőnyörőgyetec, es fedeztetec
szenteknec minden tabori, boldogoknac
minden gyűlekezeti, hogy kőnyörgeftoc
es erdemetec által, meltokec talaltassunc
az örökke valo iduössegnec, nyugoda-
lomnac, es elfogiatlan bekesegnec, part-
tyahoz iutni. Amen.

AZ KERESTYEN LELEK
nec, amaz örökke valo Hyerusalem
vara/aboz valo keuan/saga.

SZERELMES Anyam Hyerusalem, Istent
nec szent haza, Christusnac szerelmes
legyefe, szertet teged az en szíuem, főbör-
teis kiuannya elmem szépségedet: ó me-
ly szépséges, mely dihöleges, mely ma-
ga biro vagy te? Mindenkeppen szépsé-
ges, es semmi makula benned nem talál-
tat: örüendez, es vigadgy fejedelem-
nec szép leanya, mert kedvelte az kiraly
ekel.

ekeffegedet, ki tekintetesb orczaua-
 minden ember fainal: De michodas az
 te szeretőd, az szeretetből ő szépség? Az
 en szeretőm szép fenyes, es piros, ezerec
 között választatot, mint az alma fa, az
 erdőknec fái között, olyan az en szere-
 tőm az tiac között. Imhol arnyeka alatt
 nyugszom, kit kiuantam: imhol őruen-
 dereffen ülőc, es az ű gyémölchi fölörte
 edessec, az en torkomnac: Be bochata
 kezethozzam, es illetesetől meg terre-
 nec: Agyashazamban keresem űtet, kit
 kedvelt az en lelkem, es megtalálam, el-
 sem bocharom űtet, mig be nem viszen
 lako hazaiba, az en dichősleges Anyam,
 ott beűsegesbé, es tökeletesben emleltet
 engemet, es chudalatos tellicseggel, be-
 tölt, vgy hogy, se ghezzen, se szomiu
 hozzam örökce. Boldog az en lelkem, es
 örökce boldog, ha dichőslegedet latni et-
 demlem, boldoglagodat, es szépségedet,
 kapuidat, kő falaidat, Vezaidat, lako he-
 leidet, nemes Polgaridat, es erőseges ki-
 ralyodat, az ű szépségeben. Mert az te
 falaid draga kőuekből vannac, kapuid va-
 lasztot gyöngiből, vezaid tiszta Arany-
 E s bol

SZENT AGOSTON

bol, holot az örökce valo Alleluia szent
 telen örüendtesen enekeltette: lakoh
 leid számtalanoc, mellyeknek fundam
 entomi negy szeglető kőuekből van
 nac, es Saphirral föl emeltette: Arany
 chereppel fődőztette, mellyekben senki
 be nem megyen, hanem chactifzta, sem
 mi fertelmes, benne nem lakozic. Te
 kentetesse, es gyönyörűlegesse lettel, es
 szerelmes Anyam Hyerusalem, az te gyö
 nyörűségidben, semmi affele nalad ninc
 chen, mellyeket it szennvedűnc, mellye
 ket ez nyomorult életbe latunc, sőtetse
 gec benned nem találtnac, auagy eyel
 es semmynemű, időknec változala: Gyö
 rianac világossága benned nem lattatic
 az holdnac fenyeffége, auagy chillagok
 nac tündöklese: hanem Isten az Istenből,
 világosság világosságból, az igasságnac
 napia, világoset teged szüntelen. Az fe
 ierleges, es tiszta barany, fenyes, es szepe
 leges, világosságod, te napod, es tiszta
 világod, es minden iauaid, ez szépséges
 királnac el foglhatatlan tekinteti, es la
 rafa. ű az királyoknak királya, közepet
 red leuen, szolgai könyűlc allanac. Ott
 vannac

vannac az eneklő Angyaloknak karai, az
főlső polgaroknak tarsalaga. Ott vagyón
inneplesec, mind azoknak, kic az socsa-
randoklag vtan, gyönyörűségidre vilza
rternec: ott vannac az Prophetaknak o-
kos egyességec, az Apostoloknak tizen-
kettőszamoc: ott vannac az számlalhatat-
lan Martiroknak győzedelmes seregec:
ott vanitac az szent Confessoroknak
szentseges gyülekezete: ott vannac az
igaz, es tőkellertes Baratok, szentseges
Afszonyiallatoc, kicez vilagnak gyönyő-
rűseget, es testeknek gyarlo voltat meg
győzte: ott vannac az gyermekek, es
Leanykak, kic esztendőiőket szentseges
erkőlchőkeel vegetzte: ott vannac az lu-
hoc, es Baranyoc, kicez világ gyönyő-
rűsege nec kőteleitől meg szabadultac,
őruendez nec minyaian tulaydon lako-
helekbe: kődombőz mindeñec dichősege,
de egyenlő minyaioknak nagy őrőmbőc.
Tellyes, es tőkellertes szeretet vralkodie
ott, mert az lsten ott minden mindenbe,
kit veghetetlenu larnac, es szűntelen lat-
uan szerelmében geriedez nec: szeretie, es
dichetie, dichetie, es szeretie, mindē dolgo-
chaq

SZENT AGOSTON

chac Isten dicherete, veghetetlen fogiat
 kozas, es munka nekul Boldog, es bizo
 nyal örökre boldog leszec en, ha boldom
 vtan meltonac talaltatom amaz Angyal
 li dicherete hallani, melyec enekeltet
 nec, az örökre valo kiralnac dicherete,
 az felső hazamnac lakositul, es boldog
 lelkek nec seregetöl: Szerenches, es fő
 lötte boldog leszec, ha etdemlem, hogy
 vélec, az en Istenem, kiralyom, es veze
 rem elöt aluan, azonokat fogom enek
 leni, es latni dichőségében, az mint mel
 roztator, fogadast tenni, ezt monda
 uan, Attyam akarom hogy, az kiket ne
 kem attal, velem legyenec, hogy lassac
 az en dichőségemet, mely nalad volt es
 vilag kezdeti elöt: es masut, az ki nekem
 szolgal, engem köuessen, es ahol vagyoc
 szolgamis ott legyen: az ki szeret engel
 met, Attyamtulis szerettetic az, enis szer
 retem ötet, es meg ielentem magamat
 ünki.

SZÜNTELEN VALO DI
 cberet, mellyet az dichőült lelec cber
 lekeszic, az Isteni latasbol.

Algyad lelkem az vrat, es minden
 valami en bennem talaltatic szent-
 seges neugt aldyatoc. Algyad lelkem
 az vrat, es ne felekezze el minden ve-
 led tet iaunaitul. Aldgyatoc az vrat min-
 den űchelekedeti, minden vralkodo he-
 lrin, aldyad lelkem az vrat. Magasztal-
 lyuc az vrat, kit dichefnec az Angyaloc,
 imadnac az vralkodo Lelkec, rettegic az
 hatalmasagban helyheztetet Angyaloc:
 kinec az Cherubin, es Seraphin izunte-
 len'valo szozattal kialtnac, szent szent
 szent: Egyesechűc az mi szonkat, az
 szent Angyaloknac szauauat, es az kő-
 zönseges Vrunkat, encklefűnkneccrende-
 zengefeuel dichefűc: mett azoc diche-
 ric az vrat tisztan, es szűntelen, valakic
 ő felőle mindenkor gondolkoduan, I-
 stenfegehez ragazkodnac, nem valami
 tikőrben, auagy el reitet beszédben, ha-
 nem színről színre lattya űtet. De ki gon-
 dolhattya, auagy mondhattya meg, mi-
 neműlegyen az hatalmas Istennec szeme
 előtt, az dichefűseges lelkeknecc, es egy erő-
 nec szamitalan sokasagatt: Minemű örö-
 ke

SZENT AGOSTON

ke való örüendetes gyönyörűség legyen
 az Istennevelétsaból? Minemű öröm ta-
 laltassék vég nekül? Minemű kívánságoc
 legyen az Isten Irtasáual való elégedes-
 sél, elégedes az kívánsággal, kikben sem
 az kívánság faydalmat nem szerez, sem az
 elégedes, meg vnast nem nemz. Mikep-
 pen legyenec boldogoc az fölső bol-
 dogsaghoz ragazkoduan? Mikep-
 pen lettec világossággal, egyesüluen az
 igaz világossággal. Mikeppen változ-
 zac változtathatlanoka, szüntelen neze-
 uen az változtathatatlan szent három-
 ságot. De mint foghattyue meg elmen-
 kel, az Angyaloknac fölséges méltóságoc-
 kat, holot az mi lelkünkne ctermeszetite
 nem mehetűne, michoda lehet az mi lel-
 kűnc, mely az testet eleueneti, ű ma-
 gatpenig az szent dolgoknac gondolati-
 tiba az mint akarna meg nem kötözhe-
 ri? Michodas az emberne c lelke, ilyen
 erős, ilyen erőten, ilyen nagy, mely az
 Istenne c el reytet dolgait vizsgália? Az
 igi dolgokat szemleli, es az emberi
 nemzet szükségere való eszközöket, es
 elmeieuel találta? Michodas lehet ez, ki
 egyebekről sokat tud, ű maga akkorafat
 nem

nem tudja. Mert noha kétes keppen ne-
 mellyec eredeti felől szollottanac, de vgy
 tapasztalyuc, hogy valami értelmes le-
 lec ű, az teremptő lstenne hatalma által
 halhatatlana letteti: es az űrendi szerent
 előt ez elhalando testet, melyet visel, e-
 leuenetuen, változas alá vetteti, felede-
 kenseget kőuetuen, kit az felelemis gya-
 korra meg bant, az öröm es vigasag föl-
 emel. O chodalatos, es almelkodassa
 melto dolog. Az minden allaroknac ter-
 remptőie felől, ki meg foghatatlan, ki
 nem ielenhetetlen, fő, es fölörte chu-
 dalatos, minden ketelkedes nélkül olu-
 sung, szollunc, es irunc. Az Angyalokrol
 penig, es lelkekrul valamit szollunc, ol-
 yan niluan nem meriuc vallani. De men-
 nyen el innen az en gondolatom, es ha-
 gya el mind azokat, melyec teremptette-
 nec, futošson, es rőpőšson, es az ű
 teremptőieben szemelt, az menire hiti
 szenuedi, fordicha, es fűggelse. Gara-
 dichot chinaloc azért az en szíuemben,
 es az által föl megyec az en lelkemhez,
 es űaltala, es elmém által, föl megyec az
 en vramhoz, ki feiem fölöt vagyon. Vala-
 mi niluan lattati: Valami lelec szerent
 gon-

SZENT AGOSTON

gondoltathatic, erős kezzel el vonyar-
 taffec az en szüemneec tekenetetitül, tulais-
 don egyedul az en értelmem, tisztan, es
 egyessen iatuan, ragado repülessel, es An-
 gyaloknac, lelkekneec, es minden allatok-
 nac terempróiehez iussön. Boldog elmé-
 az, mely ez alát való dolgokat el hagy-
 uan, fön iat: mely nagy dolgokban hely-
 hezteti az ű lakasanaec szekit, es az nagy
 kősziklakrol, erős, es egyenes szemé se-
 nyecuel nezi, az igazságnac napiat. Szé-
 es gyönyörűsegesb semmi nem lehet, mint
 az elmenec tekenetieuel, chae ű rea ne-
 ni, es az szüemneec kiuansagauat az láent
 szemlelni, es chudalaros keppen latharat
 lanul latni, az lathatatlant, es így, mas es
 desseget nem ezt, kóstolni: mas vilagossá-
 got, nem ezt latni: mert ez vilagosság
 hellel kőnyűl vetetet, időuel veget vő-
 az eielekneecel űmeteliuel változando-
 es oly vilagosság ez, mely kőz velűne-
 még az fergekcelis, es oktalan allatokkal
 vgy hogy az űrókke való vilagossághoz
 hasonletuan, eyelneec, es nem vilagosság-
 nac neuezhesűc.

AZ ISTEN FELŐL MIT

kel vallanunc, es mi legyen nemines

műkeppen az Istent latni,

es meg fogni.

ES noha az változhatatlan örökce val
lo letel, igaz vilagossag, el fogyatlan
vilagossag, az Angyaloknak vilagossaga,
senkitől ne lattassék ez elerben, mért ho-
gy iudalmul tartatik az szenteknek, az
mennyei dichőségben mind az által hin-
ni, es vallanni, es geriedezni, kiuanni,
nemikeppen anni, mint ha latnanc, es
tartananc. Zenegien azért az szozat az
Angyalocfólót, es az ember, igazetot el-
meuel, nezze az Istent, es az mint lehet,
dicherie ütet, mért méltó hogy az terem-
ptet allat, aldgya, es dicherie az ű terem-
ptóiet, mért az ű dicheretire teremptet
minket, noha dicheretunc nekül nem
szükölködic. Meg foghatatlan erő azért
űszent főlége, senki nekül nem szükség-
ködic, maganac elegendő az mi főlleges.
Vrunc Istenünk, fölörte nagy az ű ereie,
es az ű bölcheségenc szama nincsen.

SZENT AGOSTON

Nagy az mi vrunc Istenünk, es fölötté di-
cheretes. Ezt szeresse azért az mi clement,
nielünk enekellye, kezeinc iriac, es effele
szent tanusagbá az hyű lelec magat szün-
telen gyakorlya. Ez menyei elmelkedő
gyönyörűleges etkekkel, es az mennyei
dolgoknac gondolgodo keuanfagauat.
szüntelen meg elegendgyec, vgy hogyes
menyei cledellel meghizaltator, nagy
kialtással kialchon, minden etcieuel kial-
chon, nagy örüendetességgel, es elmeiei
nec geriedező kinanfagauat mondgya.

IMADSAG MELY AZ

*Istennec szamtalan tulaydonfagit
ielenti.*

OFőfleges, icles, mindenható, irgale-
massagos, igassagos, el titkolttator,
ielen való, szépfleges, es erőfleges, alha-
ratos, es meg foghatatlan, lathatatlan,
mindeneket szemleluen, változtathata-
lan, halhatatlan, hel nekül, hatar nekül
való, kórnyúl vetethetetlen, sohul veget
nem szenueduen, meg bőchülhetetlen,
ki ielenthetetlen, esmerhetetlen, moze
dusa

dulhatatlan, mindeneket indétuan, ke-
 reshetetlen, meg mondhatatlan, felel-
 mes, és rettenetes, bűnhűtetes, és felel-
 metes, tiszteletes, és meltságos, soha
 nem Vő, soha nem régi, mindeneket vyit-
 uan, és az kevelyeket őszagra hozuan, vgy
 hogy ne erhecc: Mindenkor chelekedő,
 megis mindenkor chendesz, szedegető,
 és nem szűkölködő, mindeneket hordoz-
 uan de terehnekül, mindeneket be tölt-
 nérekefzt és nekül, mindeneket terempr-
 uen, otalmazuan, eltetuen, és neueluen,
 keresuen, noha semmi nekül nem szűkölkö-
 dől, szeretuen izzadas nekül: föl indol-
 de bekefegben vagy: bankodol de nem
 faydallas, haragszol de chendesz vagy,
 chelekedetidet meg változtatod, de ta-
 nachodat nem: Hozzad foglalod, az mit
 nem találsz, és soha el nem vesztettel:
 soha nem szűkölkörtel, megis az niere-
 segnec őruendesz, soha főlueny nem va-
 gy, megis vsurat szedegetcz: kölchön
 adnac neked hogy ados legy, de kinec va-
 gyon valamie, mely tied nem volna? A-
 doffagot fizecz, senkinec ados nem leuen,
 adoffagot engecz, semmit el nem veszt-

SZENT AGOSTON

nen: ki chac egyedül eleuenettes min-
deneket, ki mindeneket teremprettel,
ki mindenűt vagy, de senki nem lathat,
ki soha tauul nem vagy, es az alnokoknak
gondolattyoktul nagy mese: vagy: ki
még ottis talaltatol, ahonnan tauul van
gy, mert valahol malasztod által nem ta-
laltatol, boszuallással ielen tapasztatol:
ki mindeneket illec, de nem mindeneket
egyenlőkeppen, mert nemellyeket illec,
hogy legyenec, de nem hogy ellyenec, e-
rezzenec, es valasztast tudgyanac tenni
dolgokban: Nemellyeket penig illec,
hogy legyenec, es ellyenec, de nem hogy
erezzenec, es valasztast tudgyanac tenni.
Nemellyeket illec, hogy legyenec, ellye-
nec, erezzene, es valasztast tudgyanac
chelekedni. Es midőn magadban soha
külömböző nem vagy, mindaz által az
külömböző dolgokat, külömbkeppen
illeted, ki mindenűt, mindenkor ielen
vagy, megis chac alég talaltatol meg: kit
velztegallot, mi követűne, mégis meg
nem foghatunc. Ki mindeneket meg tar-
tas, betölttes mindeneket, környűl velz
mindeneket, főlyűl hallacz, es meg tar-
tas

tas mindeneket. Nem hog' eg' felől tartá-
 nalmas felől meg' gőzette volna, sem penig
 hogy egy felől be' töltenel, más felől kör-
 nyúl' venni, hanem környül veuen,
 be' töltesz, be' töltnen környül vesz, eltet-
 uen folyúl hallacz, folyúl halladuan szl-
 teezki minden igekneczőndűl es nekül
 tanetod az hiucknec sziveket: ki na-
 gy hatalmassan illecz, vegetől fogva ve-
 gig, es elrendesz mindeneket nagy győ-
 nyörűséggel: ki az heleknek mi voltoc
 szert, ki nem teriecz, es az időc által
 meg' nem változol. Hozzá való menes,
 es tőled való vissza tites, nálad ninchen,
 holot szenuetheretlen világosságbán, es
 melyhez senki nem iarulhat, lakozol:
 melyet senki nem látot, nem is lathat,
 magadban vagy, nagy chendessen, min-
 denűt környül iarsz mindent egesset,
 mindenűt chuppan egeszen, es eppen:
 mert el nem oszoltathatol, auagy metel-
 tethetel, miuel hogy igazan egy vagy, es
 reszekce nem lehecz, mert egeszen, eges-
 set tartasz, egesset be' töltes, egesset vilá-
 gosfettas, es hatalmasson birs: Ez titok-
 nac mondhatatlan mülseget azért, az
 F 3 ember/

SZENT AGOSTON

embernek elmeie meg nem foghatya
 semmi ekeffen szollasnac beűseges igei,
 ki teryeszter beszede, auagy könyűuek
 nec sokasagi, ki nem ielenthetnec, mert
 ha ez egesz világ könyűekkel meg rőteti
 nekis, meg mondhatatlan bőlchesege
 det, ki nem ielentethetnec, auagy ma
 garazhatnac, holot bizonyal meg mond
 hatatlan vagy, semmikeppen meg nem
 irattathatol ki az lstenfeg vilaganac kut
 feie, es az örökke valo fenyeffegnec napia
 vagy: Mert nagy vagy, minden hoszu,
 es temerdeksenekül, es azért yeghetet
 len. lo vagy, minden szin nekül, es azért
 igaz, es fölörte io vagy, es senki nem io
 hanem chac egyedül, kinec akarattya l
 tel, kinec kedue lehetseg: ki mindeneket
 semmiből teremtetel, es mind azokat
 chupan chac akaratedből alkotad: ki
 minden teremtet allatidat minden szűk
 segnekül birs, munkanekül vezetles, es
 faratsagnekül igazgacz, es semmi doloz
 nem talaltatic, mely rendtartasat feiedel
 lemsagednec meg haborecha, mind az
 fölsegeben, es ez műlsegeben. Ki minden
 h. lekben hel nekül tartatol, es mindene
 ket

ket környűl vettel keregsegnékűl, es mindenűt jelen vagy, helhez tetes, es indulat nekűl. Ki az gonosz nakis oka nem vagy, melyet vgyan nem chelekedhetel, noha mindeneket chelekedhetel, soha meg sem bantad valamit chelekettűl, es lelked indulatinac haboruin meg nem indulsz, ez egész vilagnac veszedelmét fennt akarod: Semmi gonoszságot, es bűnt nem dichterz, auagy parancsolz. Soha hamissat nem mondasz, mert őtökce való igazság vagy: kinec egyes io voltabol teremtetettűnc, igazságaual bűntettetűnc, igazalma ságaual meg szabadulunc: mert semmi, égi, tűzi, földi, auag valami állatot mely erzenekseg ala vettettet, heletted nem szükség imadni, ki igazan vagy, az mi vagy, es meg nem változol: kihez fölötté igen illic amaz Gőrség ige, on, az Deakoknal ens, leteleknee letele, valószínű valósága, minden letel szerent való állatoknac letele, miuel hogy te magad azon egy vagy, es az te elztendőid meg nem fogyatkoznak: Ezekre, es soe egyéb dolgokra tanerót engem, az kezesztyen Anyaszentegyház, szentleget

SZENT AGOSTON

Anyam, kincc tagia lettem malasztod al-
tal. Bizonyara arra tanetot, hogy cha-
remagad egyedül vagy egyessen, igaz
Isten, testnekül, es szennvedes nekül, es
hogy letelekben, es természetedben,
semmi neműszerzes, auagy változas, ö-
gyettes, vagy chelekedet által let dolos
ne találtaffec. Ez azért nyíluan való do-
log, hogy testi szemekkel teged még nem
foghatni, de sőt hogy semmi halando
ember tulaydonletedben soha nem lát-
hatot: Vgyan ezekből nyíluan ki tezi-
ho az minemű engedelsemből latnac az
Angyaloc, mies meg latunc ez nyomor
rult glet van. De bizonyara még őr sem
lathatnac az mint vagy, azonkeppen sen-
kitől sem lattathatol, éppen, es tőkelle-
tesen, hanem cha magadtul esmertettel
mindenható szent háromság.

AZ ISTENBEN VALÓ

egyes, es Külömböző sze-
melyekről.

TE pedig az Istenfőgnec egyfelsege va-
gy, az semelyeknec szamaban sokas-
ságos

fagos, számízerent számlálhatatlan: es
 azért mettekízerent mettekíhetetlen, es
 ítélő nyomással megnyomhatatlan: Mert
 az nagy ionac, más eredetű, ki temagad
 vagy, nem vallunc, miuel hogy egyedül
 temagad vagy az nagy io, es ioknac
 kut fele, melyből mindene, ki által min-
 denec, kiben mindene, de annac reszel-
 teteleből, mindenket ionac mondunc.
 Mert isteni letele, mindenkor üres volt.
 minden szín alá vetet természetű, noha
 abrazat nélkül ne legyen, az az, abrazat
 to abrazat, abrazatoenac abrazattya, to-
 kelletes abrazat, melyel midőn, minden
 féle dolgokat, es állatokat, mint valami
 belleggel meg ieezes, minden neuede-
 kenleg, es változó fogatkozás nélkül, ket-
 segnekül, magadtul, külömbözőue te-
 szed. Valami penig az természetben te-
 remptet állat vagyon, te teremptet álla-
 tod, ő egy háromlag, es három egyűség,
 nagy isten, kinec mindenhatósa min-
 deneket bir, vezet, es be tölt, az mit te-
 remptet: Azert sem mondunc tegedet,
 éppen mindeneket be tölteni, mint ha üe
 fognanac be tegedet, hanem hogy inkább
 üe,

SZENT AGOSTON

űc, tartatna cőled, es nem resz szerēc cő
 tes be mindeneket, mely dolgot semm
 keppen nem kel velnőne, hogy minden
 teremtet allat, az ű nagy voltana c mód
 gya szerent, fogion be tegedet, az az, ho
 gy az nagy nagyobb, az kichyn ki
 chymber, holot inkab te magad vagy
 mindenekben, auagy mindenec te ben
 ned, kinec hatalmassaga be fog minden
 ket, es senki hatalmadnac el kerőlyeset
 reszet nem talál. Mert valakiuel beke
 nem vagy, haragodat el nem kerőlyet
 az mint meg vagy on irua, sem nap kelet
 tről, sem nap nyugatrul, sem az puszta
 hegyekről, mert az Isten igaz biro: Es
 masut: houa mennyec lelked elő, es sz
 nedről houa fuffac: Isteni hatalmassag
 nac veghetetlensege ez, hogy crehűncre
 gedet mindenekben, de nem be rekesz
 retue, mindenec kiűl, de nem ki re
 kesztue. Es azért belső vagy, hogy min
 deneket tartas: es azért kilső vagy, ho
 gy meg kőnykezet nagysagodnac veg
 hetetlensege, mindeneket be fogion. Az
 altaf azért, hogy belső vagy, teremtm
 nec mutattatol lenni, hogy kiűl vagy
 penig,

penig, azal mindenevzerlőienec ielen-
tetel. Es hogy ne mondathatnanac na-
ladnekül lenni minden terempret alla-
tid, belső vagy, kilső penig azért, hogy
alralad mindenece be rekeztessence, nem
valami helnece nagy voltaual, hanem ha-
talmas ielen voltoddal: ki mindenút ie-
len vagy, es mindenece előrted nyilatkozi
ua vannac, noha nemelyec ezt erchece, ne-
mellyec ne erchece. Az el valasztathatlan
termeszetednece egyessége azért, el olt-
lot személyel et magaban nem foglal-
hat, mert mikeppen háromlag vagy az
egyességben, es egyesség az háromlag-
ban, ezenkeppen el valasztasod nem le-
het az személyekben. Egyenkent neuez-
tetnece ugyan azoc az személyecneha, de
szent háromlag lsten, oly el valasztat-
lannacakartad magadat az személyekbe
mutatni, hogy semmi neued ne legyen,
mindenicszemelyben, mely (az előbbeni
dolgot magaban vizsgáluen, mely nekül ű
maga sem lehet, nemis volna) az masi-
kra igazan ne veretesséce, auag ne három-
lyec. Mikeppen az Attya, az fiúta, az fiu
az Attyará, azonkeppen az szent Lelec

SZENT AGOSTON

az Attyara, es fiúra igazan mondatio, vité, es harentatio. Az minemű neueziezenig természetet, személyet, hatalmasságot, auagy letelede, auagy valami igazan Istenec mondatio minden személyekhez egyenlőkeppen illenec, vgy mint nagy Isten, hatalmas, örökce valo, es mindenec valamie természet szerent az Istenről mondatatna. Ninhazert valami természetec neuezie, mely hogy ha Attya Isten hozzád fész, az fiúhoz, es szent lelekhez ne illyec. Tegerdet Attya Isten természet szerent mondunc Istenec lenni, de természet szerent, az fiu, Isten, természet szerent, az szent lelekis Isten. Mind az által nem három Istenec, hanem természet szerent eg Isten, Attya, fiu, es szent lelek: Azert el valasthatatlannac kel szent háromság Isten, az személyekben elmenkcel értünne: noha valasztot igeuel neuezetel, mert az természetec neuezetiben sokaságos számot nem szénuecz. Abbolis meg ielentetichogy az szent háromságban, az személyec meg nem osztathatnac, ki egy igaz Isten, miuel hogy min

denic

denieszemelynec neue, mindenkor egy
 masra nevezem: ha az Attyarul szolok, az
 fiut mutogatom: ha az fiut nevezem, az
 Attyat hirdetem: ha az szent lelket em-
 letem, szükség valakinek lelket ertennem
 tudni illic, az Attyaet, es fiuet: cz az
 igaz hit, mely az igaz tudomanybol
 származic: bizonyara, ez az igaz kő-
 seges hit, es vallas, melyre az Isten meg-
 tancot engem, az Anya szentegyhaznac
 kebeleben, szent malasztya által.

AZ SZENT HÁROM

saghoz való imadság.

SEgetsegűl hyu Vram azért az en hi-
 sem, mellyet nekem attal, mondha-
 tatlan io voltodból iduósségemre. Az
 hyu lelec penig az hitből el, es remen-
 ségbe tartya azt, az mit latando leszen te
 benned. Segetsegűl hiu tegedet Vram,
 tisztalagos lelki esmeretem, es hitem-
 nec gyönyörűseges szereteri, mellyet az
 tudatlanfagnac sótersegeből, az igazsá-
 nac ertelmere hoztal: es mellyet az el-
 telen vilagnac keserűsegeből kimentet-
 tel,

SZENT AGOSTON

tel, és szerettedne és desseget vele kö-
zölven gyönyörűgeesse, és minden mé-
nel és desbe tettel. Segetleged hiu tegetet
boldogfagos szent háromfag, hitemnec
tisztasfozattya, és szeplőnekül való szer-
teteti, melyet polambol föl neueluen,
meg vilagosfettortal szüntelen malafz-
rodnac fenyessegeuel, és mellyet neuel-
nen, meg erőfettettel bennem, az Anya
szentegyhaznac tudomanya által. Seget-
leged hiulac boldogfagos, aldor, és di-
chóige, egy, sent háromfag, Attya, fiu,
szent Leleclsten. Vr, vigasztalo, szeretet,
malafze, és reszelteres. Nemző, nemzet-
tetet, meg szentelő: Igaz vilagossag, igaz
vilagossagbol, igaz vilagosfetas. Kut fő-
folyo viz, meg asztato. Egyből minde-
nec, egy által mindene, egybe minde-
nec. Kitől ki által, kiben vanna min-
dene. Elő élet, élet az életből, előkne-
cleuenetőic. Egy ű magatul, egy egytől,
egy mind az kettőtől, on letel ű magatul,
on letel az másiktul, on letel mind az ket-
tőtől. Igaz az Attya, igazfag az fiu, igaz-
fag az sent Lelee. Minden letelnec egy le-
tele azott az Attya, Ige, és vigasztalo, egy
erő,

erő, egy jó, egy boldogság: kitől, ki által, és kiben, minden boldogság vagy, valami boldog lehet.

HOGY AZ ISTEN

igaz, és leg főbb élet.

Enistenem, igaz, és leg főbb élet: kitől, ki által, és kiben nincs minden, valakie igazan, és boldogul nincs. Az Isten jó, és szép: kitől, ki által, és kiben minden jó, és szépsége van, valami jó, és szép lehet. Hatalmas Isten, kinek hitünk, reményünk, szeretetünk, és imánk. Nagy Isten, ki Parancsol, és meg talált, és az zörgőnek meg nyilatkozik. Örök Isten, kitől el fordulni nagy esés, és kihez vissza menni, föl keles, kiben meg maradni, erős allapodás. Veghetetlen Isten, kit senki el nem vett, hanem csak az meg chalator, senki nem keres, hanem az meg tisztult: igaz Isten, kit elsmerni és let, kinek szolgálni országias, kit dicsőíteni, és lelki öröm: Tegedtet az kimmal, és szüemmel, minden örömmel, és mint lehet dicsőíteni, aldlac, és imad-

lac.

SZENT AGOSTON

lác, es irgalmas io voltodnac, minden
 io voltodert halat adoc, es dichőseged-
 nec enekét mondom, szent, szent, szent.
 Segersegűd hyűlac, ő aIdor szent három-
 sag, hogy hozzam lűy, es dichősegednec
 melto Templomat szerez en belőlem.
 keremaz Attyat szent fia által: kérem az
 fiut, szent Attya által: kérem az szent
 Leiket, az Attya fiu által, hogy minden
 vűtkec tauul vettessenec tűdem, es minden
 szentseges iosagoc plantaltassanac ben-
 nem. Vegheterlen Isten, kitől mindnec
 kibenn mindenec lettene, lathato, es la-
 thatando allatoc: mert minden akkor
 manyodat kiuól meg környekes, es be-
 lől meg tőlreűs: főllyul be fedez, es alól
 hordos: oltalmaz meg engem kezid-
 nec alkományat ki benned remellec, es
 chupan chac irgalmaűsagodban bizako-
 dom, oltalmaz meg ketlec it, es minden-
 űt, mast, es mindenkor, ben, es kin, elől,
 es hattul, főllyul, es alól, kőrő, kőrnyűl
 vgy hogy en bennem, az ellenszeg he-
 nec, semmi hasadekia ne talaltassoc. Te
 vagy az mindenható Isten, oltalmazo, es
 mindeneknec vigyazo Iűtűne, kie benned
 biznac

biznac, ki nekül senki nem batorfagos, es ki nekül senki veszedelembül meg nem szabadul. Te vagy az Isten, es kiü. letted más Isten egyeb ninchen, sem az ég fölöt, sem az földnec melisegebe, mert nagy, es chudalatos dolgokat chelekeszel, melynec vegere nem mehetünc, es kiknecszáma ninchen. Teged illet az di cheret, teged illet az tisztesség, es aldas, te neked mind az Angyaloc, te neked mind az menyei hatalmassagoc dicheret, es eneket mondna szüntelen, vgy mint teremtetet allatoc teremtetőiknec, szolgac az vrnac, vitezlőc az ő kiralyoknac: tegedet szentseges el valhatatlan szent haromsagot, minden teremtetet al lat magasztal minden lelec dichet, es al d.

AZ ANGYALOKNAC, ES
embereknec dicheretec.

TEneked az szentec, es alazatos szüő emberek, teneked az élme, es igaznac lelke, teneked mind az menybe li polgaroc, es az boldogsagos lelkek nec minden rendi, dichőseget, es tiszteletet
G mon

SZENT AGOSTON

mondanac, nagy alazatosan örökre, és
 veghetetlenül. Dichernec vram teged
 amaz menbeli polgaroc, nagy fölleges ti
 sztelettel. Dichet teged az ember, te
 remptet allatodnac legfőb, es nagyobb re
 sze, de enis bűnős ember, nagy kiuanlag
 gal kiuanlac dichernem, es aldonom, sze
 retnem, szeretetemnec főb, es nagyobb
 szeretetiuel. En Istenem, en eletem, en
 erőffegem, es en dicheretem, tegy mello
 ua engem dicheretedre. Adgy vilagossá
 got sziumben: iger az en számba, hogy
 szium elmekedgycc dichősegedről, es
 nyeluem dicheretedet enekelye, mind
 az egész nap. De mért hogy nem szép az
 dicheret, bűnős számban, mért hog meg
 főrtőztetet aiaiku ferfiu vagyoc en: ti
 sztech megkönyörgőcsziuemet, minden
 gonosságból, szentely meg szentelő min
 denható Isten, belől, es kiül, es chele
 keduen tegy melloua dicheretedre. For
 gad be kegyessen, es keduessen sziumnec
 kezeiből, es elmemnec szeretetiből, aia
 kimnac aldozattyat, es legyen kedues
 szent szined előtt. Hállon föl hozzád io
 illatozalnac edessegeül: Szent emlékezet
 ted

ted, es boldogsagos edesseged biria el
 lelkeimet, es az lathatatlan szeretetet ragad
 gya el tőtet. Ez latharo dolgoktul vitet-
 telec az lathatatlanokra, az földiekről az
 menyeiekre, az idő szerent valokrol, az
 örökce valokra, melyec kí, es szemlelye
 az chudafatos latalokat. O örökce valo
 igazsag, es igaz szeretet, szerelmes örökce
 valóság, te vagy en Istenem, te hozzád
 fohazkodom eicl, es nappal, hozzád o-
 hairto, hozzád igazodtam, kiuanoc hoz-
 zad intnom: az ki teged esmer, esmeri az
 igazat, es örök eleted.

Mindenecfőlt vagy igazsag, kit meg-
 latunc valamint vagy, ez halando világ,
 es vacslet vtan, melyben azt mondgyac
 mi nekűnc, hol vagyon az te Istened? E-
 nis azt mondom, en Istenem hol vagy?
 Valamenire lelket veszec te benned, mi-
 dön read ki ontom az en lelkeimet, győ-
 nyörűsegnec szozattyaban, az vallas te-
 telnec lakozo zengeseben, es inneplese-
 ben, es ime mégis igen szomorú, mert
 gyakorta vissza tőrel esuen, es mondhatat-
 lan melisege vaktozic, auagy inkább erzi,
 hogy még sötetsegnec melisege ű? Így

SZENT AGOSTON

szól neki az én hitem, melyet föl gyű-
 tottal eieblabaim előtt: En lelkem, mert
 vagy szomorú, és mért haborgacz enge-
 még remely az Istenben, az ű igeie égő
 főuetnec labaim előtt. Remely az Isten-
 ben, és varakodgyal alhatatossan, miglen
 el mul az eiel, az alnokoknac annya, még
 elmullyec az Isten haragia, kinec fiaí va-
 lamikor voltunc. Sötetsegec voltunc
 mies valaha, még az vizec rohanasanac
 maradekia altal megyen, az bűnert még
 holt testben, egy testet magunkal kel-
 vonnunc, mig az nap fölkel, és az arnye-
 koc el haiolynac: remely az vrbán én lel-
 kem, reggel föl alloc, és elmelkedem, és
 mindénkor vallast teszec űneki, reggel
 föl allapodom, és még latom az én még
 valtomnac szinet, az én Istenemet, ki
 még eleuenetti az mi halando testünköt,
 az bennűne lakozo szent lelkeiert, hogy
 immar vilagossagoc legyenec, mikor még
 chac remensegben még szabadultunc, és
 az vilagossagnac fiaí, és az Istennece fiaí,
 nem penig az eielnec, és sötetsegeknece
 fiaí. Mert volt az ideie, hogy sötetsegec
 vo'tunc, most penig te benned mi Iste-
 nűne

nűne vilagoc, de mégis hit által nem
szinról szinre. Ez remenség, mely latta-
tic, nem remenség. Dichernec vram te-
gedet az Angyaloknac halhatatlan sokas-
lagi, es magasztalyac szent neuedet az őr-
gi erősséggel, kiknel nem szükség effele in-
tas, oluvasra, hogy ebből meg esmerie-
nec el valhatatlan szent háromságot:
mert szüntelen lattyac szent orcádat, es
ott oluvasac minden időnec bőrtűie ne-
kűd, mit akation örökce való akaratod,
oluvasac, ki valasztjac, es szeretic, min-
denkoris oluvasac, es soha el nem mulic,
az mit oluvasnac, valasztuan, es szeret-
uen oluvasnac, tanachodnac meg változ-
hatatlanlagat, es az ű könyvec be nem
kötöttetic, mert te magad vagy az a
könyűie ű nekic, es leszes örökce. O fő-
lötte aldot egék nec erősségi azoc, kie-
tisztan, es szinbul dicherhet nec tegedet,
nagy edességgel, es meg mondhatatlan
őruendetességgel. Abbol dicher nec,
melyből őruendez nec, mert mindenkor
lattyac, az miből őruendezhessenec, es di-
cherhessenec. De mi ez test nec terheuel
meg nyomattatuan, es ez vilagnac val-

SZENT AGOSTON

rozando alhatatlanlagatul, vgyan meg-
dagađuan, meltan nem dicherhetűnc, di-
cherűnc mind az által hitűnc által, nem
valami szinben: De az Angyali lelkecszín-
rul színre aldnac, nem bit által. Ez kü-
lőmbőző dicheretet penig az test chele-
keszi: De noha külőmb moddal aldunc,
es dicherűnc tegedet, te egy vagy minden
nekneec teremptő lstenec, kineec dicheret-
neec aldozattyauai szolgálnac az egben,
es földön: de irgalmassagod által, azok-
nac tarlasagaban iutandoc vagyunc, kik-
kel tegedet szűntelen latunc, es veghe-
tetlenűl aldunc. Enged vram, hogy míg
ez gyarlo halando testbe vagyoc, dicher-
űen teged az en szíuem, nyeluem ald-
gyon, minden tetemim ezt mondgyac,
vram kichoda hasonlo hozzád? minden-
hato lsten vagy te, kit személyeben hat-
mat, lsteni tetmeszetiben egyet tiszte-
lűnc, es imadunc, nem nemzettetet At-
tyat, az Attyatul egy nemzettetet fiut,
mind az ketteből szarmazo, es mind keti-
rőben meg marado, szent Lelket, el va-
laszthatarlan szent hatomsagot, eg min-
denhato lstent, ki midőn nem volnanc
hatala

hatalmassan teremptettel bennűne, es
 holot verűne miat el vesztűne volna ir-
 galmas io voltodbol chodolatoskeppen
 meg váltottal minket: ne szenued hala
 adatlanoknakac talaltatnunc enni io vol-
 todert, es meltatlanoknakac lennűne. Szam
 talan irgalmassagodert teged kerlecko-
 nyoroguen, neueld hitemet, remensege-
 met, es szeretetemet. Cheleked malasz-
 todaltal, szuntelen az hitben vastagod-
 gyunc, chelekedetűnkben erősodgyűne,
 az igaz hit, es hitnec melto chelekedeti
 altal, irgalmad altal, iurhassunc az óroc
 eletre, hogy ott dichősegedet az mint
 vagyonaluan, főlsegedet imadgunc, es
 közönséggel, kiket meltoua teuendő le-
 ses annac latafara, mondhasunc: Dichőse-
 g az Attyanac ki teremptet minket, dichő-
 seg az fiunac, ki meg váltot minket: Di-
 chőse- g az szent Lelekne- c ki meg szentelt
 minket. Dichőse- g az magassagbeli el va-
 lazthatatlan szent háromsagnac, kinec
 chelekedeti el valaszthatatlanoc, kinec
 birodalma veghetetlenül m g marad.
 Teged illet az diche- ret, enekles, minden
 tisztesség, áldas, es szeretet, hala adas,
 tisztet-

SZENT AGOSTON

risztelest, ióság, erősség, mi Istenünkét
örökkön örökké, Amen.

AZ EMBER PANASZ-
szolkodic, hogy meg nem indul az Isten-
ről való gondolatban, holot az An-
gyalokis rettegic az Isten.

Bochas meg Vram, bochas meg irgal-
mas, bochas meg, es könyörüly meg
engeduen szamptalan tudatlanfagimat,
es nevezhetetlen fogyarkozasimat, ne-
ves el tuled mint valami vakmerőt: vram
bar io volnee, nyomorult szolgad, nem
haszontalan, es gonos, de azért fölötte
gonosz, mivel hogy tegedet mindenha-
to Istenünket, rettenetett, es fölötte felel-
mest, minden töredelmes szíü nekül, es
könyűhullatásnak künt fele nekül, meltoxi
sztelest, es rettegesnekül mereszlec diche-
ni, aldanis, es imadni. Mert ha az Angaloc
tegedet imaduá, es dicheuen, chudalatos
örömmel tellyesec Ieuen rettegnee: En
nyomorult bűnös ember midön előtted
aloe, es dichettet mondoc, aldozatot
emelec szíüemből, mért nem rettegec,
orczame

orzamban meg nem farguloc, aialkimal
 reszketec, es minden testemel föl borza-
 doc, es jg könyűhullatast inderuan előt-
 ted, szüntelen nem kefergeci: Akarom V-
 ram, de nem chelekedhetem, mert az mit
 kiuanoc nem miuelhetem. Es azért cho-
 dalkozom magamban, mert hitem nec
 szememmel latlac, hogy fölötte rettenetes
 vagy: De inkab ki chelekedheti azt ma-
 lasztod nekül: Holot minden iduölse-
 günc, es szabadsagunc chac meg mond-
 hatatlan irgalmalsagodban vagom; Nyo-
 morult feim, mitől törtent, hogy ilyen
 esztelenne let az en Lelkem, hogy fölöt-
 te meg ne rettennyem, midön listene előt-
 all, ű neki dicsheretet monduan: Segeny
 allapatom, mennire meg kemenyedet az
 en szírem, hogy szemem szüntelen ne
 könyuezzenec, holot az szolga tars be-
 szelget az Vr előt, ember az listennel, te-
 remptet allat az teremptóuel, ki az föld-
 ből let, azzal, ki mindeneket teremptet-
 imbol Vram elődben vetem magamat, es
 valamit el reytet helekben magam felől
 ettec, nylyuan ki iclentem: kazdag vagy
 irgalmalsagidban, es beűseges az iuta-
 lomban.

SZENT AGOSTON

lomban, reszelt es iauaidbol, hogy azok
 bol szolgálhassac, teneked. Mert masun-
 net neked nem szolgálhatunc, nemis
 kedueskedhetunc, hanem chac aiander
 kidbol: szegez daltal Vram felelmeddel
 az en testemet, es őruendezzen szium,
 hogy felyeszent neuedet. Bár vgy felne
 bűnös Leikem tegedet, mint egy szent
 maga felől mondotta: Mint az föl dagat,
 es emelkedet habokat fölöttem, vgy fel-
 rem az en istenemet. Minden ioknac meg
 adoia en istenem, adgy dicheretid között
 könyű hullasnac kut feiet, szemem nec
 riztalagauat, es elmem nec őruendetes
 segeuel, hogy tókeletessen tegedet sze-
 retuen, es melrán dicheruen, szium nec
 izeuel erzezelec, meg kostollyalac, este
 ezefel meg esmerielec, mely edes, es győ-
 nyórúleges legy Vram, az mint meg va-
 gyon irua, kostollyatoc, es lassatoc, mert
 fölötte győnyórúleges az Vr, boldog az
 ki ű benne veti remenfeget. Boldog nép
 valamely tudgya az őruendetes eneklefi.
 Boldog ferfiu kinec segetsege tőled va-
 gyon, szium nec minden gondolatit az
 firalomnac vólgebe helhezette, az hely-
 ben

ben, mellyet készetett. Boldogoc az tiszt-
ta szíuő, mert űc lattyac az Isten. Bol-
dogoc Vram az kie hazadban laknac, ő-
tőlccón őrókce diche nec te ged.

EMBERNEC SZIVET AY.
*tatoflagra, es Isteni szeretetre
indeto imadsag.*

IESVS mi valtsagunc, szerelmunc, es
kivanfagunc, Isten Istenből, nyomo-
rult szolgadnac legy melette. Tegedet
hiulac segetsegűl, hozzád kialtoe nagy
kialtással, minden szíuemből. Teged hiu-
lac az en Lelekemben, menybe ű hozzá,
es ragad magadhoz, hogy minden fő-
mör, es mochoe nekűl, biriad űtet: mert
az tisztasagos vrnac, szűkseg hogy tiszta
hele legyen. Szentely meg azért engem
te edenyedet, mellyet teremtetel.
az gonolsagtul űtefech meg, tőlch be
malasztoddales be tšlyesetetet otalmaz,
vgy hogy lakafodra valo melto templo-
ma legyee itt, es őrókce. Edeffeges, ke-
gyefferges, szerelmeles, hatalmasagos,
ked,

SZENT AGOSTON

kedvesseges, dragafagos, kiuanatos szép
 seges, minden méznel edesb, teynel, és
 az hónal feierb, minden draga italnal
 gyönyörűsegesb, gyöngynel, és Arannal
 dragab, és mind ez egész világ gazdag
 saganal, és tisztinél kedvesb: mit szolloc
 en Istenem, egyetlen egy remenlegem,
 meg mondhatatlán nagy irgalmasságotról
 mit szolloc, boldogságos, és felelem nekül
 való edességre: Mit szolloc midőn ezeket
 beszellem, és ha azokról emlékezem
 melyeket meg fogharoc, de bizonyára
 az mitől kellene szollanom, azt nem be
 szellem, mert nincz erőm hozzá, valha
 azokról emlékezhetnem, melyeket az
 örökre való Angyaloc szokta mondani,
 bizonyára nagy szíuemszerent diche
 redben foglalnam magamat, amely buz
 gosagos ártatosságal az Ánalszentegyház
 ban sz: neuedet dichernem, el farathatá
 lanulaldanam. De mért hogy oly tökéle
 tessén nem dicherhetlec, halgatnom kell
 le azért, és lay az kic halgatnac felőled, ki
 az nemáknac nyelueket meg oldod, és
 az ártatlanoknak nyelueket meg ekeser
 ted, lay az halgatoknak, holot meg az
 nyelueffekis

nyelueffekis, kie tegedet nem dicheenec
meg nemulnac. Azert meltan ki diche-
het tegedet, meg mondhatatlan erő, es
az Attyanac bölchelege? Es mert hogy
semminemű igeket nem talaloc, melye-
kel elegendőül ki ielenthetnem az min-
denható, es minden tudo iger, mind az
által az mi tőlem lehet meg mondom,
migen parancholod hogy hozzád men-
nyec, holot nagy nylyan beszélhetem
valami hozzád illendő, es tőlem keuan-
tatie. Es azert alazatossan könyörgőc,
hogy ne nez annyira arra az mit mondoc,
mint arra az mit mondanni kiuanoc,
mert szólotte kiuanom felőled mind azo-
kat beszélennem, melyeket szükség, es
melto mondanom, mert teged illet
minden dichőség, dicheet, aldas, es min-
den tisztesség. Tudod azert minden
titkoknac tudoja oróclsten, hogy az e-
geknel, es az földnel, es mind azoknal
melyec ezekben ta'altatnac, eduesb vag-
nalam, es szerelmetesb, mert mind szóló-
tóc szeretlec tegedet: de bizonyara
szét neuednec szerelmeert, ez elmulan-
do dolgoc nem erdemlic hogy szerette-
sence.

SZENT AGOSTON

fente. Fölörte szeretlec en Istenem tege-
 det, ennélis inkább kívánlac keduelem.
 Enged hogy szüntelen szeresselec tege-
 det, mind annyera a menyire kívánom, a
 a menyire tartozom, vgy hogy chac e-
 gyedül nálad legyen minden igyekeze-
 tem, es elmelkedesem. Rolad elmelked-
 gyen egész nap szüntelen, cieli alman-
 ban teged érezzelec. Lelkem hozzád be-
 szellyen: Elmem veled mulasson, szíuem
 szent látsódnae fenyelegetől vilago-
 sódgyec meg, vgy hogy vezzerem leuene-
 igazgarom, az jólagos chelekedetekben
 neuelkedgyem, es meg lathassalac Iste-
 nekne Isten Sionban, mast chac tihó-
 ben, es meseben, de akkor színről színt-
 holot meg esmerlec tegedet, mint, hogy
 en meg elmerttettem; Boldogocaz tiszta
 szíuó, mert őc kezdicaz Istent latni. Bol-
 dogoc azoc az kie hazadban laknac, őc
 tókóc őrókce, dicherni fognac teged:
 ketlec azert vram vehetetlen irgalmass-
 sagodert, melyel az őrókce valo halalbol
 meg szabadultunc, lagyeccd meg az en
 kemeny, kő, es vas szíuemet, hatalmas,
 es szentseges kenetteddel, es cheleked,
 hogy

hogy az töredelmességnec tűzetül előt-
red orankent, fő aldozat legyen: chele-
ked hogy szent színed előtt, szüntelen ala-
zatos, es töredelmes szíuel, könyűhulla-
sálnac brűsegeuel találtaffam. Chel ked,
es enged, hogy mindenestül hozzád va-
lo kiüansagombol ez vilagnac meg alad-
gyam, es meg mondhatatlan szerelmed-
ért, es felelmedért, ez el mulando dolgoka-
ról tisztán el feletkezzem, vgy annira,
hogy ez ideig valo dolgokat ne sirassam,
nekic se örüendezze, semmit se felchee,
ez el mulandokbol, de ingyen se szerel-
sem: hízelkedesíuel meg ne chalattassam,
es ellenkezésekel meg ne tőressem. Es
mert hogy, szereteted, fölőtte hatalmas,
mint az halál, emelze el könyörgőc tő-
zes, es edesseges szereteted, az en elme-
met, mind azoktul, melyec az ég alatt
vannac, hogy chac hozzád ragazkod-
gyam, es gyönyörűseges emlékezeteddel
legeltessem. Szalyon le vram könyör-
gőc, szalyon le szíuemben, illatozasídnac
gyönyörűsege. Iűiön hozzam edesseges
hozzad valo szeretetem: Iűiön hozzam
chudalatos, es ki ielenthetetlen izedne
illatya

SZENT AGOSTON

illatatie, mely örökre való kiüanságot tan
 málzon en bennem, es szíuemből az örök
 életre való forrás vizek nec, eleuen erke-
 nec folyasit terieffe. Veghetetlen vágy
 vram, es azért veghetetlenül szükség
 hogy szeretéssel azoktól, kiket dragala-
 tos vereddel meg váltottal. Emberek
 nec irgalmasságos szeretőie, kegyelme-
 vram, igazságos biro, kinek minden ite-
 letet kezebe adot az Attya, igazságodnac
 bölcheseges iteletiuel, meg változtatod
 el intézed, meltonac, es igaznac talaluan
 hogy ez vilagnac fia az iötetségnec, es
 eiel nec el mulando kazdagsagit, es ti-
 szteffegert, tökellertesb kiüansággal szer-
 ressec, es keressec, hogy nem mint mi szol-
 gaid szeressúnc tegedet mi vrunkat, ki
 által teremtetúnc, es meg váltattúnc.
 Mert ha ember az embert vgy szokta szer-
 retni, hogy egymástul tanul ne lehetse-
 nec: ha az menyaszony vőlegenyhez
 oly elmeuel ragazkodic, hogy szeretete-
 nec nagy voltaert, semmi nyugalmat
 ne kiüanyon, es szeretőienec tanul vol-
 tat, nagy banattal szenuedgye: minemű
 szeretettel, minemű igyekezettel es ger-
 ieden

ledezeffel, szükség hogy kedvellyen te-
 gedet igaz istent, szépséges vőlegent az
 keresztény lelec, melyet magadnac ied-
 zettel hittel, es irgalmaslagoddal, ki min-
 ket vgy szeretettel, hogy meg valtanal, ki
 rettűnc ennit, es effeleket chelekettel?
 E: neha ez vilagi dolgokban bizonyos
 gyönyörűsegec talaltassanac, mind az al-
 taloly modon nem gyönyörkötterne, mint
 benned, mi istenünkbe. Benned győ-
 nyörködac az igaz, miuel hogy szerete-
 ted gyönyörűseges, es chendes. Mert az
 mely lelekben lakozol, minden edesseg-
 gel, gyönyörűsegec, es chendessegec be-
 töltöd: Vilzontac ez vilagnac, es testne-
 szerelme, szorgalmatos, es haborgo: va-
 lamely lelekben be megyen, bizonyara
 azt chendesen nem hadgya. Mindenkor
 haborkucal kertes, külfömb fele felelemel
 szorgalmasztattya őket: Te vagy azért
 az igazaknac gyönyörűsegec, nemis ok-
 nekül, mert erős nyugodalom vagyon
 nalad, es fől haborethatatlan élet. Vala-
 ki bele megyen, az vrnac örömeben le-
 pic, es az vtn nem kezd felni, hanem io-
 helen, io leszen dolga, ezt monduan. En

H

nyu-

SZENT AGOSTON

nyugodalmam ez örökeön öröke, itt lakozom, mert valasztottam ütet: csamat mondas: Az yr igazgat engem, es sem nekül nem szükölködöm, brűseges legeltető helyere vit engemet. Edes Christus io Iesus, tölch be kerlec szüemet, oltharatlan szeretetteddel, vgy hogy, mint valami egető lıng, egıcc szeretetted nec edessegeuel, melyet szamtalan vızec se olthassanac el bennem: Cheleked edesseges vram, hogy szerezselec tegedet, es kiuanlagoddale verhessem minden testi kiuanlagoknac terhet, ez földi kiuanlagoknak nehezseges butyoriat, es nyalabos köteleket, melyec vıtromlyac, es terhelienyomorult lelkemet: vgy hogy ezekul meg szabaduluan, illatozo kenetıdben futuuan, szépséges latsodhoz, tölkelletes telyesedesrt, főlseged vezerelem leuen, nagy gyorsan meltoztassam el iutni. Mert az kettős szerelem, io, es gonosz, es gyicedes, masic keserő, egy szıubem, es lelekben, eczer mind nem fernec: es azért ha valaki egyebet szeretend kiüölöd, szeretetted nec edessege annal nem találta-
tic

tie, mely szeretet nem kinzo, hanem örö-
vendeztető szeretet, tiszta szeretet, ti-
sztan megmarado, örökcön örökre: oly
szeretet, hogy mindenkor ég, és soha el
nem aluszik. Edes Christus, vram Iesus,
szeretet, en Istenem, geriez föl engemet,
tökellertes tüzeddel, mely szent, és io,
szűz, és tiszta, chendes, és bekeleges, hog
szereteted nec edessegeuel meg tellyesed-
uen, szereteted nec langiaual föl geried-
uen, szeretethefelec tegedet en Istenem, szű-
nem nec telyes voltabol, és belső részeim-
nec minden rendiből, befoglaluan szű-
nemben, számban, sőt szemem előtt min-
denkor tartuan, hogy semmi heűsagos sze-
retet nec hele ne találtaffec bennem. Hal-
lyad en Istenem, szemeim nec vilagossá-
ga halyad, az mit keret halyad, és ad meg
az mit keret, hogy halgas meg engemet.
Kegyes, és irgalmaslagos vram, soe szam-
talan verkeimért ne ted hallatlanna ma-
gadat: hanem io voltodert fogad be szol-
gadnak kőnőrgeset, és ad hasznat latnom
keretsem nec, és kiuanlagomnac, es edezuē
mellettem, sőt meg nyeruen, dichőleges
szent Anyád, szépleges szűz Maria, en

SZENT AGOSTON

szonyom, mind az szentekkel, Amen

MITATOSIMADSAG.

hogy Isteni dicberetet talállyunt.

VRAM Christus Attya Istennec iget
 ic, ki ez vilagra le szállottal, hogy
 az bűnőket meg valtanad, kerlec teg
 det meg mondhatatlan irgalmassagod
 ért, iobich meg eletemet, chelekedet
 met erőshed, erkölchömet igazechad
 vid el tülém valami arralmamra vagyok
 es kelleetlen, hanem adgy meg mindent
 valami teczie, es hasznos, mert az fette
 mes nemből fogantatott embert, ki tül
 rethatty meg kiüldötted, hanem chac
 re egyedül: Te vagy az mindenható
 sten, veghetetlen irgalmassagos, ki az hi
 terleneket meg igazettod, es az bűn miat
 meg holtakat meg eleueneted, ki az bű
 nősöket meg változtatod, es minchene
 Ved el azért tülém valami keduetlen e
 lötted, mert az en szantalan tökelleetlen
 segimet, iol lattyac az te szemeid. Bochald
 irgalmassagos kezeidet en ream, es ved
 el rolam valami meg bantya kegyesse
 gednee

gednec szemeit: Elötted vram mind e-
 gessgem, es betegsegem: Amazz kerlec-
 tarchd meg, imext gyogichd meg: Gyö-
 gyich vram engemet, es meg gyógyuloc,
 szabadichvram, es meg szabaduloc, chac-
 te vagy az ki betegseget gyógyittasz in-
 teleddel, föl epetted az meg romlotta-
 kot. Mert ha meltoztatol szüemnee me-
 zieiben io magot verni, szükseg hogy it-
 galmassagodnac kezeinel, az ott valo
 verkeknee töuiffet, először ki szaggassad.
 Edeffeges, kegyes, szerelmes, kiuanatos
 szépleges vram isten, tölch be lelke-
 me, sokasagos szeretetednec edeffeguel, hog-
 semmi ez földi, auagy testi dolgot ne ki-
 uannyac, auagy gondolyac, hanem chac
 tegedet hordozzalac szüemben, es szün-
 ban visellyecec: Ird meg lelkemben szent
 vyaiddal, edeffeges nevednec emlékeze-
 rit, hogy semmi feledékenséget ne vihes-
 se. Ird meg szüemnec tablain szent aka-
 ratodat, es igassagodat, hogy tegedet
 meg foghatatlan edeffeges vram, szünte-
 len, parancsolatiddal egyetemben, szeme-
 im előt forgassalac: Gyuch föl elmemet
 az tűzel, melyet ez vilagra bochattak es
 akar-

SZENT AGOSTON

akartad, hogy fölörte meg gyuttassék,
 hogy az meg habborodot, es keferedet tö
 redelmes szünetec aldozatyat, mindenap
 be mutathasam, neked en Istenemnek. E-
 des Christus, hatalmas Iesus, valamint ki-
 uanom, valamint edes elmenül kerem
 ád meg szentseges, es tisztasagos szeretete-
 det, mely engemet be tölchön. Mutassá
 szeretetednek, niuanyalo ielet, könyöhu-
 latafimnac beűseges folyasat: hogy kő-
 nyöhu-latafim tegyenec bizonyagot sze-
 reteted felől, az ocielesnek, üc beűselyeo-
 szüntelen menyire szeressen tegedet az
 en Lelkem, midön szeretetednek edesbe-
 ge miat, az könyöhu-latastul magat
 meg nem tarthattya. Iol emlekezem vi-
 ram amaz aitos Anna Afzonrol, ki sa-
 torodhoz iöue fiait könyörgenni, ki
 ról az itas azt mondgya, hogy az siras, es
 imadsag vitan, orczaia többbe küdembles-
 gre nem változec. De enni erőül, es
 tökellertességre, meg emlekezuen, nag-
 faydalomal gyóttettem, es szemmer-
 tességre vittem, mirt hogy igen alat-
 latom magamat fekümpni: mert ha enyire
 sirt ez aszonyallat, es ilyen tökellertessé-
 sen

sen meg maradot az sirasban, ki' fiat két
 vala: menire inkab szükséges sirni, es ban-
 kodni Lelkemnek, mely az Istent keresi.
 es szereti, es hozza kiuan jutni? Meny-
 ire szükség sirni, es szópógni affele Le-
 leknek, mely eyel, es nappal az Istent ke-
 resi? Mely Christus kiüöl senkit nem akar
 szeretni: nagy choda ha szamtalan könyű
 hullatási kenyerre nem változtat eyel, es
 nappal. Tekench azért Vram, es könyő-
 rűly raytam, mert az en szíuemnek fadya-
 mi igen meg szaporottanac. Adgő men-
 nyei vigasztalást ennekem, es ne vrald
 meg bűnös Lelkemet, melyért meg hol-
 tal: Ady Vram kerlec belső könyűhulla-
 tasiút, tökéletes indulatodból, melyee
 vetkeimnek kötelit oldozhassac meg, es
 menyei gyönyörűséggel lelkemet töl-
 chec be: ha az igaz, es tökéletes szerze-
 tsekkel, kiket nem köuethetec, mind az
 által az aítatos Aszonyallatokkal, valami
 kizded részt legyec melto országodban
 elvenni. De más aszonyallatnakis chu-
 dalatos aítatossága, iut elmemben, ki
 tegedet, midőn az koporsóban fekünnel.
 kegyes szeretettel keres vala: ki, az A-

SZENT AGOSTON

postolóc tauul futuan, koporsodni el
nem tauozic vala: ki sziruan, es bankod
uan ott ül vala, sokaig, es beuegeessen kő
nyuezuen: föl ramadasod vran, soc kő
nyűhullatással, az koporsónac pusata kő
sziklaít, vigyazo szemeiuel meg latogata
ra, ha valahol tegedet lathatja, az kit
buzgo keuanfaggal keres vala: Bizonya
ra az koporsót gyakorta meg látta vala,
de tegedet fölőtte igen szeretuen, az o
leg nem vala: Es merrt hogy egyebec föl
fő szeretet, es szeretuen izirt, sziruan
kereset, es keresuen alhatatosán meg ma
radot, azért megtoua len, hog előt meg
talalna, latna, es veled szollana. Es nem
chat ezt erdemle, hanem dichőseges föl
ramadasodnachit mondoia az Aposto
lokna, ű lenne: Parancholatot veen tő
led, es kegyelmes intest, meny el es mond
meg az en Attyamfiainac, hogy Galylea
ban mennyenec, ott meg latnac enge
met. Ha azért így szirt, es az szirasban tő
kelletessen, ez Afzony allit meg mara
dot, ki az eleuent, halottac kőzöt kere
ste, ki hitinec kezeiuel tegedet illet vala
hogy szűnyec meg az sítástól, az ketes
tyen

tyen Lelec, mely tegedet meg váltoltet-
 tet az egekben ismer lenni, es hogy min-
 denút vitalkodol, sziveben hiszi, es szia-
 tal vallyá? Mert ne bankodgyee, es siri-
 on effele Lelec, mely tellyes Lelkeuel sze-
 ret tegedet, es tellyes kiuanfagal kiuan-
 latni? Szegenyeknek egyetlen egy bi-
 zodalma, es remenlege, kihez soha irgalm-
 massag remenlege nélkül nem könyörög-
 nec: cheleked ez irgalmagot velem, ma-
 gadert, es szent neuedert, hogy valami-
 kor felőled gondolkodom, szolloc, itoc,
 nagy oluafoc, felőled beszellec, valami-
 kor emlékezem, előtted alloc, dichegetet,
 imadlagod, es aldozatot chelekelezem,
 minden szer szent szined előtt, nagy kö-
 nyűhullatással sirhassac, vgy annyera,
 hogy az en könyűhullatafim, kenyerem
 legyenec ennekem, ciel, es nappal. Holot
 dichőség nec kiralya, minden ioffagos
 chelekedet nec mestere, magad tanetot-
 tal, beszeded, es peldaidd által, szomor-
 kodni, es sirni, monduan: boldogoc az oc
 az kie szirnac, mert űc meg vigasztaltat
 nac: te magad sirtal az meg holt barátot
 don, es fölőtte könyuezetel az el veszen-

SZENT AGOSTON

dő Vatafón: kerlecz azért en Iesusom, azo-
kert az dragalatos könyűhullatafideket,
minden irgalmasagidert, melyekkel el ve-
szteket meltoztattal meg szabadetantien-
ged az sirasnac malaztyat, melyet fölöttre
igen kiű az en Lelkem, mert aiandekod-
nekül azt meg nem talalom, hanem szel-
ked által, ki az bűnös embereknek me-
ny sziveket meg lagettya, es sirasra meg-
törti. Adgy sirasra valo malasztot, mint
az mi Attyaiknac attal, kik nec nyómdo-
kit kel köuerműne, hogy sirassam magar-
mat minden eletemben, mint údeis sirat-
tac magokat, ezel, es nappal. Azoknac
erdemekert, es imadsagokert, kie neked
keduestec voltanac, es aitarossan szolgál-
tanac, könyörűly nyomorult, es meltar-
lan szolgadon: Adgy főlő, es also ned-
uestecet, hogy könyűhullatafim kenyei-
rem legyenec ezel, es nappal, es szent szin-
ned elöt, legyenec az töredelmestegnece töl-
ze által köuert, es velős aldozat, meg öle-
tet szinemnec oltaran, es mint köuert al-
dozat, vitettestec föl gyönyörűseges, szag-
lással. Adgy ki folyo kutat, tisztá kut fe-
fet, melyben szüntelen mosattastec, ez be-
fet.

terveztetet aldozat. Mert noha minden-
estől, magamat (szent malasztod seget-
segem leuen) neked be mutattam, mind
az által, nap estig, sokban meg bantalak
nagy gyarlóságim miat. Adgy azért kő-
nyűhullatásra való malasztot aldor íste-
nem, szerelmes Vram, főkeppen szerete-
tednek szamtaian edessegeből, es irgal-
masságidnac emlékezetiből, keszech
szent színed előtt bizonios asztalt, es ad-
gy trót, hogy valamikor akarom, arról
meg elegendyem: enged nagy irgalmas-
ságodert, es io voltodert, hog ez tekente-
tes, es reszegettő poharod, vegye el az
en izomiaságomat, hog Lelkem aitchon
hozzad, es elmém legyen az te szerete-
tedbe, el feletkezuen ez alhatatlan nyo-
morúságtól. Haliad Vram Istenem, szí-
uem világnac fenicsllege, halyad az mit
keres, es enged hogy azt keriem az mit
halhals: irgalmas, es meg halgato Vram,
ne leg szűket az en vetkeimert, hanem az
te io voltodert, fogadbe az szolgaknac
könyörgeset, keresem nec, es kívánfa-
gomnac véget ad meg, az dichófege-
széplőtelen szűz Marianac érdemeert,
szent

SZENT AGOSTON

Szent Aszonyomegrt, es mind az soc szö-
zekrt, Amen.

EZ IMADSAGBAN AZ
embernec elmeie inkább töredelmese
segre indul ha ebendessen
mondgyac el.

VRam Iesus, io Iesus, irgalmas Iesus,
ki az mi verkeinkért mehoztartat
meg halni, es az mi igazolasunkért föl ta-
madni: kerlec tege dichőseges föl tama-
dasodert, tamasz föl engemet az verke-
neckoporfoiabol, es minden bűneimnee
firiből, es adgy ennekem mindennap az
első föl tamadasbol valami reszt, hogy
föl tamadasodban igazan mehoztartam
reszt venni. Edesseges, kegyesseges, sze-
relmetes, dragasagos, kiuanasagos, sze-
seges: föl mentel menyegben nagy hatal-
mas dichősegedbe, es hatalmas kiraly, az
Attya lstennee iobbian ülsz, vony vtan-
nad engemet, hogy vtannad fuffac, dra-
gakenetidnec szaglasiban, fuffac, de meg
ne fogiatkozzam, tüled vonattatuan. Az
szomiuhozo leleknee szaiat, mely te-
ged

Zed kenan, vonniad az felső örökre való
 folyásoknac első segere: sőt vony magad
 hoz ki elő kut fő vagy, hogy onnan an-
 nira haffam, az menire mi voltom szend-
 uedi, kiből örökre ellyec, en istenem, en
 fletem, mert szent, es aldor szaiaddal
 mondottad, ha valaki szomihozic iűnön
 hozzam, es igycc: Elő kut fő, enged szo-
 mihozo Lelkem nec szüntelé belőled in-
 nom, hogy szentseges, es igazságos fogas-
 dadal által, tőlem elő vízec folyanae. E-
 let nec kut feie, tőle h be elmemet gyöny-
 őrséged nec patakiaual, reszegechd meg
 szíuemet, iozanlagos szereteted nec re-
 szegsegenel, hogy feletkezsem el, az el-
 mulandokról, es földiekről, hanem szün-
 telen chae rolad emlékezzem, az mint
 meg vagy on irua, meg emlékeztem az
 istentől, es gyönyörköttem: szent Lel-
 kedet ad meg ennekem, kit ieczettenee
 amaz vízec, mellyeket igertel, hogy az
 szominhozoknac meg adez. Enged Vram
 tőkelleres kiuanlaggal es igyekszettel o-
 da kiuankoznom, ahova föl tamadasod
 vran negyuen napon hiszűne hogy föl-
 mentel, vgy hogy, ez vilagi életben, es
 nyomor

SZENT AGOSTON

nyomorusagban, chae test szerent tartsam, de gondolatomban mindenkor ved led legyen nagy kiuansaggal, hogy ott legyen az en szuem, ahol meg b'schülhetetlen, es kiuansagos kenchem vagyom. Mert ez fletnec viz özönebe, holot minden szelueszel, környül hanyattatunc, es holot semmi bizonyos magas hely, es alsas, nem talaltat, mellyen az galambnac laba meg allapadhatnec, es nyughatnec, sohul bekeseg ninchen, auagy chendese, hanem vissza vonnyas, hadac, minden felöl ellensegec, kiuul hadakozas, belöl felelmec. Es mert hogy egy reszünec sgi, más reszünec pedig földi, az meg rothato test igen meg terhelli az lelket. Es azért magam barattyá, es tarsa az en lelkem, az vtrof iŕuen, igen meg faradot el lankaduan fekszi, meg szaggartatot ez vilagi alhatatlanlagoktul, melyec által iŕ, igen chezi, es szomiuhozic, sinchen mit eleiben tennem, mert szegeny, es koldus vagyocsn. Te vagy vram, en istenem, minden iokkal kazdag, es az magassagbeli eledel tellyesettesenec, beises ges osztogatoia, adgy eledelt az el faradt

nac,

nac, fogad hozzád az el hanyattattat, es
 meg szaggattattat epechd föl. Imhol az
 aito előt al, es zörget: Könyörgőe meg
 mondhatatlan irgalmasagodert, melyel
 meg latogattal, hozzanc iűnen az ma-
 gasagbol: nyisd föl irgalmasagos kezei-
 det, nyomorult zörgető szolgadnac, es
 parancholy engedelmes melrosagoddal,
 hogy menyen be hozzád, es nyugodgoc
 benned: elegendgyec meg veled, gló, es
 menyorszagi kenyereh, melyel be tely e
 seduen, es erőt veuen, az siralomnac völ-
 gyéből oda föl lépiec, es hozzád valo ki-
 uanlaganac szarnyaiual el ragattatuan, az
 menyei lakohalekre rőpdőzón. Vegye
 föl vram, vegye föl lelken, mint az Sas-
 keselő szarnyait, es rőpűlűen meg ne fo-
 gyatkozzec, rőpűllyón, es iűsson el lako-
 heleidnec ekeflegehez, es dichősegehez
 holot az menyei polgaroknac elegettő
 asztalanal, legelteffec az el titkolt legelte-
 rő heleiden, az beűseges parakoc mellett
 nyugodgyec meg vram benned az en szű-
 uem, mely egy neminemű nagy tenger-
 habiaual föl dagador, ki parancholta
 az szelekne, es tengerne, es nagy chen-
 deh

deſſeg leen: lőy el vram, es iary ſzinema
 nec habiaim, hogy chendese, es tiszta
 legyenec mindenim, vgy hogy egyetlen
 egy iomat, chateged apolgaffalac, es ſze
 memnec edes vilagofſagat, ſzemlelhelſer
 lec, minden holygo gondolatoknac vac
 homalya nekül: Szarnyaid arnyekā ala
 fuſon vram az en elmeme, ez vilagi izzat
 to gondolatoktul, hogy merteklezes hi
 ueſſegeben el reitezuem, őruendezue ene
 kelye, es mondgya: Bekesegeben vagyoc,
 aluſzom, es elnyugszom, Alugyec vram
 Iſtenem könyörgőc alugyec, emlekezre
 tő elmeme, minden gonofzoktul, az ala
 noksagot gyűlölye, ſ-az igafſagot ſze
 relſe. Mert mi lehet ſzepſegeb, es ede
 ſegeb, mint ez vilagnac ſőtetſegeben, es
 keſerűſegeben, az Iſteni edeſſeget kiuan
 ni: Az őróc eletre fohazkodni, elmevel
 ott tattatni, holot az őróm beűſſegeben
 vagyon, es talaltatiet. Edeſſegeb, ſzeret
 mes, kegyes, dragalatos, kiuanatos, ſzep
 ſegeb vram, ha latlac tegedet. Midőn ie
 lenem meg ſzined előt: midőn telyeſe
 dem meg ſzepſegeddel, mikor viſzes ki
 ez ſőtetſegeb tőmlőczből, hogy vallat
 egyec

tegyee szent neuednee, vgy hogy ez v-
 tan meg ne törtetessém. Midőn iutoc
 amaz chudalatos, es szépséges hazadban,
 holot az örömnec, es vilagossagnac szo-
 zartya zeneg, az igazaknac haylokaba-
 Boldogoc vram az kie hazadban lakoz-
 nac, örökcön örökee dichernee tegedet:
 Boldogoc, es bizonyal boldogoc, kiket
 valasztottal, es föl vittel, abban az men-
 nyei örökségbe: Ime vram az te szentid
 vigadoznac előtted, mint az lilium, mert
 be telyesednee hazadnac beusegeből, es
 gyönyörűsedneec patakial itatod őket
 mert te vagy az életneec kut seic, es vila-
 gossagodban, vilagossagot latnac, vgy
 annira, hogy ne meg vilagosséto vilagof-
 sagot te általad, vt lsten, ki vilagosséto ő-
 ket, mint az nap fenlenec sz: szined előt.
 O mely chudalatos, mely szép, mely ked-
 vesec vram mindenüt az te házadnac hai-
 loki, fölörte kiunkozic bűnös lelkem
 bele menni. Vram igen szerettem hazad-
 nac szépséget, es dichősedneec lako he-
 let: Egy dolgot kerstem az vrtulazt ke-
 resem, hogy minden eltemben az vrnac
 hazaban lakhassam. Valamint kiunko-
 zic

SZENT AGOSTON

zic az szomi szaruas, az viz forrasokra
 azonkeppen kivan istenem hozzád iu-
 ni az en lelkem: mikor jutocoda, mikor
 jelenec meg szent szined előtt, mikor la-
 rom meg istenemet, kit szomiuhoz az en
 lelkem? Mikor latom meg utat az elő-
 nec földében? mert ez halandoknac föld-
 ében, halando szemektul meg nem lati-
 tathatic? mit chelekedgyem nyomorult,
 ez halandosagnac bekoiaual meg köröz-
 tetet? mit chelekedgyem? midőn az test-
 ben vagyunc, az vrtul tauul szarandokot
 zunc, meg maradando lako varasunc itt
 ninnen, hanem iuuendőt keresunc, mert
 az mi szabad földunc menybe vagyunc,
 lay nekem holot szarandoksagom enni-
 remeg hoszabodot, az Cedar lakozoiual
 lakoztam, sokaig iouemeny volt az en
 lelkem: Ki ad szarnyat nekem, mint az
 galambnac, röpülőc, es meg nyugszom?
 semmi edesb nekem, mint az vrtul lenem.
 Az vrhoz ragazkodnom io ennekem. Eng-
 ged vram, mig ez gyarlo ragokban vagoc,
 hogy hozzád ragazkodgyam, az mint
 meg vagyon irua, valaki az vrhoz ragaz-
 kodic, egy lelec űvele, Enged vram nekem

Kiem az elmelkedesnek szárnyait, melyek
 kelföl öltöztetuen, hozzád röpülec: es
 mért hogy minden balra haylo, nem föl.
 hanem fenekre füg, tartoztald elmemet,
 hogy az förtetsegnec völgyere ne esset,
 hogy az földnec arnyekia, környül ne ve-
 gye, es tited igassagnac napiatul el ne va-
 lasztaltec, es az förtetsegnec ködetul be-
 földöztetuen, az fölső dolgokrol valo
 gondolatokrol, meg tartoztaltec. Azert
 az bekesegnec örömere oda föl igyke-
 zem, es az gyönyörűeges tisztalagos vi-
 lagossagnac allapattyara. Tartoztald szí-
 uemet kezeiddel, mért nálad nekül az
 fölső dolgokra nem vitettetie, oda sietec
 holot nagy bekesege orszagol, es veghe-
 tetlen chendesség tündeklic: Tarchad, es
 biriad vram az en lelkemet, es emeld föl
 ütet, akaratom szerint, hogy vezetül le-
 uen, iussón föl az beufeges tartomán-
 ban, holot legelreted Israelt örökce, az
 igassagnac főueuel: A hol vagy, chac gyors
 elmelkedessel, erien el tegedet, mondha-
 tatlan bölcheseget, mely mindenec fölöt
 lakozic, mindeneker folyul hagy, minde-
 neket igazgat: De hozzád röpöső lel-
 kemne

SZENT AGOSTON

kemneec locakadeki vannac, paranchos
 rod altal, nemulyanac meg mindeneo
 söt ű magais az en lelkem halgasson, min
 deneket folyul hadgyon, mindeneket az
 mic teremtettenec, folyul mulya, es iule
 son hozzad, es chac egyedul benned te
 remptöiebe, hitinec szemeit függesse, hoz
 zad ahichon, hozzad tarchon, rolad el
 mekedgyec, teged szemlelyen, szemeelei
 ben helhestessel, szíueben forgasson, igaz
 es leg főb iot, örökce meg maradando ör
 rómet. Touabba soc elmelkedesec van
 nac, mellyekkel az aitatoz lelec legelte
 tio, de chac egyikben sem gyönyörködio
 annira meg sem nyugszic az en lelkem
 mint benned, főkeppen midon chac felő
 led elmelkedic, es gondolkodic: Mely
 nagy szamtalanfaga vagyon vram edesse
 gednec, mely chodalatoskeppen ihles, az
 teged szeretőknec szíuekben, mely cho
 dalatos edessege vagyon szerelmecnec,
 melyel gyönyörködneec azoc, kie nalah
 kiuul semmit nem szeretnec, semmit nem
 keresnec, söt chac gondolattyokkal sem
 kiuannac. Boldogoc azoc, kiknec chac te
 vagy remensegec, es minden dolgoc chac
 imadsag.

imadság. Boldog az ki egyedül él, és vesztet halgat, és fön áll vigyazasaban éiel, és nappal, hogy míg ez gyarló testben leuon, valamennire meg költhassa gyönyörűsége edessegedet: kerlec tegedet amaz iduösseges sebeidert, melyeket szenedel az magas keresztan iduössegünkert, melyekbul amaz dragalatos szent vered ki folyt, melyekkel meg váltattunc, sebesched meg ez bűnös lelkemet, melyre megis mektoztattal halni: Sebesched meg, tűzes, es hatalmassagos mondhatatlan nagy szerelmednec dardaiaual, mert eleuen, es chelekedő az lstenec igeie, es atalhathatob minden két elő törnel: Te vag az valasztot nyil, es elelleges szablia, ki az emberi szíűnec kemény paifat, hatalmassaggal által iarod: Liggasd által szíűmet szeretetednec nyilaual, hogy lekem mondhasa, szereteted meg sebesetted engemet: vgy hogy azon sebekbul, könyűhullatafim beűseget folyanao, éiel, és nappal, üssed vram üssed, ez kemény elmemet, kegyes, es erős szeretetednec kopiaiaual, es melisegetten hatalmas erőd del, belső reszeimet fogd által, es így fe-

SZENT AGOSTON

iembul hoz beufeges vizet ki, es szemet
 imbul, könyühullatásnae igaz kut felet
 mely szüntelen folyon szépfeges larsoda
 naemondhatatlan nagy kívánságabol, es
 örömebül, hogy siriac eyel, es nappal,
 semminemű vigasagot ez életben be nem
 fogaduan, miglen az menyei agyashaz
 ban melfoztassam, az en szerelmes, szépf
 ges völegenyemet, Istenemet, es vras
 mat latni, hogy ott dichófezes, chudala
 ros, es szépfeges orczadat, minden gyö
 nyörűsegekkel telyeslet latuan, mind az
 zokkal, kiket valasztottal, fölsegedet, le
 boruluan imadgyalac, es azon menyei ör
 ömmel be telyesleduen, az teged szeret
 tőkeel fölkiachac monduan. Imhol az
 mit kívántam immar latom, illetem az
 mit remellettem, az mit ohaitottam meg
 nyertem, mert ahoz iutottam az égke
 ben, kit az földön leuen, minden erőm
 ből szerettem, minden szeretetemel as
 polgattam, kihez tellyes szeretettel ragaz
 kottam; üred dicherem, aldom, es imar
 dom, ki Isten leuen, gl, es vralkodic örök
 kón öröke, Amen.

NYOMORVSAGBAN

valo imadsag.

Irgalmas vram, irgalmas kegyes Isten
könyörűly nyomorult bűnösön, ki,
meltatlanul chelekezzic, es máltan szen-
ued, szüntelen vetkezzic, es naponkent o-
storodat erzi, es szenuedi. Ha iol meg gon-
dolom naponkent mennit vetkeztem,
annit nem szenuedec, mert nehezb vet-
kem, könyeb az mit szenuedec. Igaz vag-
vram, es minden iteletid igazac, es bizo-
nyosoc: Igaz vagy vram, es semmi alnok-
sag benned nem talaltatic, meltatlanul,
es kegyetlenül nem büntecz minket bű-
nösöket, mindenható, es irgalmas Isten,
ki midőn nem volnanc, hatalmasul te-
remptettel bennűnc, midőn vetkűnc mi-
at el vesztűnc volna, irgalmas io voltod-
bol, chudalatoskeppen föl epettel min-
ket. Tudom, es bizonyos vagyoc, hogy
ez mi életűnc, valami vakmerő indulatok-
tul, es történetektul nem viseltetic, ha-
nem tuled mi Istenűnc rendeltetic, es bi-
rattatic: Es azért gondod vagyon min-
nyaiunkra, főkeppen szolgálidra, kie min-
den

SZENT AGOSTON

den remenységeket, chae irgalmassággod,
ban helyhez tetted. Azert alazatosan kő
nyörgő, ne chelkedgyel velem bűnöm
szerent, melyekkel haragodat érdemle
tem, hanem meg mondhatatlan irgalmá
sságod szerent, mely ez vilagnac verketi
főlyűd hadgya: Vram kiez külső ostrom
kat szoktad adni, adgy ennekem szűntes
len való belső bekeség szennvedest, hogy
számbol dichegeted ki ne szakadgyon:
kőnyörűly vram, kőnyörűly raitam, az
miné tudod szükségesséec lenni, mind te
stemben, es lelkemben, tudcz minden
ket, meg chelkedhettel mindeneket, ki
örökké ős, es vralkodol.

AZ FIV ISTENHEZ

Valo aittatos imadság.

VRAM Iesus Christus, élő Istennec
szent fia, ki az magas keresztén ki
teriesztet kezeiddel, az halando ember
rek nec meg valtasagrt, az kin szennvedes
nec poharat, meg iud, meltozassal ez
mai napon segetseggel hozzam lenni.
Imhol en szegeny leuen, bozzad iudé
kaze

káldaghoz, nyomorult az irgalmáshoz.
 ne teriec vissza űresen, es meg vtaltatot:
 shezue iúttem elő, ne tauozzam el che-
 len, koplalua iarultam ide, ne lepiem ha-
 tra etel nekül. Es ha minec előtte efzem,
 fohazkodom, enged vagy chae fohazko-
 dasim vtan, hogy sheffem. Leg előz őt
 szépséges Iesus, hatalmasságod előtt, elle-
 nem meg vallom, minden hamisságomat.
 Imhol Vram mért hogy vetkekben fo-
 gantattam volt, es születtem, meg moso-
 gattal, es szenteltél engemet, de én az v-
 tan, nagyob vetkekkel meg főtőztet-
 tem magamat: mert az elkerülhetetlen
 vetkekben lettem ez vilagra, de az szam-
 szandekkel valo vetkekben, vgyan he-
 uertem. De te Vram irgalmasságidrol el
 nem felelkezuen, ki hoztal az en testi at-
 tyamnac hazabol, es az vetkek nec satori-
 bol, es belem lehellyel, hogy kőuctne-
 lec az nemzetsegekkel, kie szent színedet
 keresie, igaz vtat iaruan, mulatvan az
 tiszta sagnac lilioni kőzót, es velőd le tes-
 lepeduen az szegenységnec magasságos
 vachoralo helen. Es enni iokert haladat-
 lan, az szerzetességnben be iúuen, soe tila-
 I 5 mas

SZENT AGOSTON

mas dolgot chelekettem, sőt gonoszság-
 kat miuelttem, és ahol az bűnt meg kellett
 volna jobbetanom, az bűnt bűnnel ke-
 rőttem. Ézec Vram az en gonoszságim,
 melyekkel tisztelenetettelec tegedet, és
 magamat be fertőzteté, kit képedre, és ha-
 sonlatosságra teremtetted, kevelsegeb-
 heűságos dichősegeb, és szantálá sőcverke-
 kel, melyekkel boszontatice, és kenzatice,
 szaggatratice, és rontatice boldogtalan lel-
 kem. Imhol Vram alnokságim főlyöl-
 hattac az en feiemet, és mint, valami ne-
 hez terh, meg nehezűdte en raitam: és
 ha főlseges kezeidet hozzam nem nyu-
 tandod, kinectulaidona az irgalmaság-
 mindenkor meg engedni, szükség hog-
 nyomorúságossan, az mőlsegeben el me-
 rűliec. Tekench ream Vram istenem,
 mert imhol boszont az ellenseg enge-
 met, monduan. Az Isten el hatta, vram
 na leszee, és meg fogom űtet, mert nini-
 chen ki meg szabadecha. És te en Vram
 meddig halgacz, terűdy hozzam, és sza-
 badech meg, valch meg Vram nagy irgal-
 maságodert, könyörűly az te fiadon, kit
 nem kichin faidalommal szűstel, és ne-
 nez

nezd gonoszságomat, hogy io voltodrol
el felelkezzel: ki lehet az Attya, ki fiat ne
igyekezzec meg szabadettani, auagy me-
ly fiu lehet, melyet az Attya kegyesség-
nec palczai aual meg ne fedgyent? Azert
Attyam en Vram, noha bűnös legiee,
de fiad vagyoc, mert te teremptetted, es
fól rpetetted engemet: El feleytherie
inkab az Anya tulaydon mehenec gyet-
meket? Es bizonyara ha az el felelkezzec
rolais, de te szent Attyam azt fogadtad
hogy el nem felelkezzel. Imhol kialtoc,
es meg nem halgacz engemet, fadyas
mokkal kinosztatom, es nem vigasztalsz
engemet. Mit mondgyac auagy chele-
kedgyem nyaualias, enny vigasztalastól
meg fosztattatot, szent szemeid elől el-
vettetted. Iay mennyi iobul, mennyi go-
noszba esem, houa igyekeztem, es houa
iurget? Hol vagyoc, es hol nem vagyoc?
Kihez fohazkottam, es mast kikben o-
haitoc? Ime imar meg haloc, es az Iesus
velem ninnen. Es bizonyara iob nem le-
telem, hogy sem mint az Iesus nekül leni
nem: Iob nem élni mint élet nekül élni.
Vram Iesus hol yannac amaz regi irgal-
massag

SZENT AGOSTON

massagid, mind végig haragszole en
 am? engeszteltessék kerlec, es könyörölj
 raitam, ne fordech el orczadat tőlem, ki
 engemet meg valtuan, orczadat az vo
 róktól, es pógdózóktól, el nem forditor
 tad. Vallom mert verkeztém, es Lelki
 esmeretem karhozatot erdeml, paniten
 tia tartasom nem rellyes az eleg terelre,
 de bizony dolog hogy irgalmassagod
 folyd hagy minden vetket. Ne ird V
 ram ellenem minden keserűségimet, hog
 ítéletbe szaly nyomorult szolgaddal, ha
 nem irgalmassagodnac szamtalan volna
 ual, törőd el minden alnokságimát. Iay
 nekem nyomorultnac, midőn el iű az íte
 letne napia, es az Lelki esmereteknee
 könyvei meg nyilatkoztatnac, midőn fe
 lőlem azt kezdie mondani: Imhol az
 ember, es chelekedeti: mit miuelyec V
 ram Istenem, midőn az egee ki jelentie
 alnokságimat, es az föld ellenem ramad?
 Ime semmit nem kezdetec felelni, ha
 nem szemeimet le fordetuan, előtted al
 loc, reszketue, es orczapirulua? Iay nyor
 morultnac mit mondgyac? hozzád kial
 toc en Vram Istenem: halgatuan mst e
 mesztetene

mesztetem? de ha szolod, meg nem szű-
nic az én faidalmam, ha halgatod kese-
retes keserőséggel gyótródtetem, belől.
Keseregy en Lelkem, mint az őzueg, iffyu-
saganac ferien: iaygas, es sűrű nyomorult.
mert el hagian: teged az te iegeyed, az
Christus. Mindenható Istennek haragia
ne tohany en ream, mert soha bennem
meg nem foghatnac. Bizonyara ninchen
egész tetememben oly tag, mely szen-
vedhesse: teged: könyörűly hogy ket-
sebbe ne esse, hanem ketsebbe esuen
leket vehesse. Mert noha en cheleked-
tem azt, melyből karhottathas engemet,
de te el nem vesztetted azt, melyből id-
uózetteni szoktal. Vram nem kiuanod
az bűnösöknek veszedelmeket, nemis ör-
uendes az holtaknak veszedelmin. sőt
hogy az halottac sinene, meg holtal, es
szent halalod az bűnösöknek halalat
meg olte? Es őr, felleged meg haluan, es
tenec: könyörgőc Vram, hogy en meg
ne hallyac, midőn imar főlseged el, bo-
chad el szent kezeidet menyegből, es
szabadech meg engem, ellenfelemnek
kezeből, hogy ne őruendezzenec elle-
nem,

SZENT AGOSTON

nem, ezt monduan, el nyelyue őtet. Vram Iesus, ki kételkedhetie irgalmasságod felől, kie midőn ellenséged voltano szent vereddel meg váltottal minket, es szent Attyaddal meg bekeleztetel. Imhol Vram irgalmasságodnac arnyeka alatt, szent székedhez iatuloc, bochanatot keruen, kiáltuan, es zörgetuen, miglen könyörűly raitam. Mert ha bochanattal hittal minket, bochanatot, es engedelmis nyertüncazt keruen: Ne emlékezzel Vram igazságodrol ellenem, ki bűnös vagyok, hanem iussion eszedben kegyelmed, teremphet allatodhoz. Ne emlékezzel haragoddal azvetkes ellen, hanem ioc irgalmasságid legyenec előtted nyomorult feiem melle: fellekkezzel el az bosszonto keuelyről, es tekenchd meg az nyomorult könyörgőt: Mert michoda az Iesus, hanem iduőzető: Azert en Iesusom, temagad segetsegől tamadgy fő! melletem, ezt monduan lelkemnac, en vagyok az te iduőlseged, es szabadságod. En Vram fölőtte sokat mereszlee, sokat tulajdonottoc io voltodnac, bolot temagad tanertasz kérni, keresni, es zörgetni. Es azert

azert tanetalsodtol interuē,keresec,keresec,
 es zörgetec.Es vram,ki parancholod,hog
 kerünc,enged,hogy el vehessm: ki ta
 nachuladod hog keryünc,cheleked hog
 meg talallyam: ki tanetalsz hogy zörge
 sine,nittasd meg az zörgetőnc,es cró
 sech meg beteget,epech föl ki el vesztém.
 Tanalsz föl az halottat,es minden erze
 kensegimet,gondolatimat,es cheleke
 detimet meltoztassal reczesed szerent,
 igazgatni,birnia,eshogy ez vran neked
 szolgálhassac,neked ellyec,es magam,ne
 ked adhassam. Tudom Vram chac ebbő
 lis,hogy teremprettel,magammal neked
 tartozom,es hogy meg valottal eret
 tem emberre leuen,többel tartoznam
 magamnalis,ha volna dragab morham
 valami:Imhol nagyob vagy annal,kiert
 attad magadat.Imhol ennel egyeb mar
 ham ninchen,de még ezt sem adhatom
 nalad nekül teneked:de vegy hozzád V
 ram engemet,es vony hozzád,hogy kö
 uetesben,es szeretedben,tied lehessc,
 mint hogy tied vagyoc,allapatomban,es
 természetemben: ki elsz,es vralkodol
 örökecn örökec,Amen.

IGEN,

SZENT AGOSTÓ
IGEN HASZNOS
imadsag.

VRAM mindenható Isten, ki három
es egy vagy: ki szüntelen minden
nekben találatol, es voltak mindeneknek
előtte, es leszes mindenekben, aldot Isten
örökké: neked aianlom má, es minden
időben lelkemet, es testemet, érzékense
gimet, latsomat, szolasomat, illetesemet,
kostolasomat, es szaglasomat, minden
gondolatimat, változasimat, beszede
met, chelekedetemet, minden külső, es
belső érzékensegimet, es értelmemet.
Emlékeztető elmemet, hitemet, es aian
tatossagomat, hatalmas kezedbe aian
lom, hogy oltalmazad minden napo
kon, es eieken, orakon, es szempillan
takon. Halgas meg engem szent Ha
romsag, es oltalmaz meg, minden gonoi
szet, minden botrankozastul, es halalos
büntul, minden olalkodas, es ördögi i
chelkedestul, lathato, es lathatatlan el
lensegimtul, az Patriarchaknac esedez
sekert, es Prophetaknac erdemekert, az
Apostoloknac segetsegekert, az Martiro
moknac

molnac alhatatosságokert, Confessoroké
 nac hitékert, szűzek nec tisztaságokert,
 es mind az soe szentek nec könyörgések
 ert, kie neked keduedben voltac világ
 kezdetitul fogua. Ved ki belőlem elmen
 nec puposságat, szíuem nec töredelmessé
 get ne ueld en bennem: kissebeched ke
 uelységemet, es tókeld meg az igaz ala
 zatosságot bennem: Indech siralomra,
 lagyech meg kemény, es kő szíümet, sza
 badech meg vram engemet, es lelkemet
 minden ellenseg nec inchelkedeferőd, es
 tarch meg szent akaratomban. Tarch meg
 vram akaratomnac chelekedetire, mert
 en istenem vagy. Adgy vram tókellertes
 erzenksegeket, es ertelmet, hogy mel
 seges irgalmasságotat, meltoztassam el
 venni. Jnged azt tőled kernem, az mit
 örömeft hallasz, es nekem hasznomra le
 het. Adgy teljes indulatból valo könyű
 hullatast, melyec verkeim nec kötele
 szaggathassac el. Halyad en vram, en iste
 nem, halyad szíuem nec világossága, haly
 lyad, es ad meg az mit keres, hogy meg
 halgas engemet: ha meg vtals, el vesztém,
 ha team tekentesz élece. Ha igazságomat

SZENT AGOSTON

kerdezed, az halálban vgyan meg szago-
sottam, ha irgalmassággoddal ream teken-
tesz, meg szagolodot koporsómból, föl-
tamasztas: Az mit gyúlóis bennem, ra-
uoztasd el tőlem, es az tisztasagnac lel-
ket olch belem, hogy valamit kerendec-
keresemben meg ne banchalac. Ved el
tőlem az mi attalmas, es ad meg az mi se-
gethet. Engedg vram oly oruosságot, mel-
lyel sebeim meg gyógyulhassanac. Ad v-
ram felelmedet, iziuenmne töredelmese-
get, elmemnece alazatoságot, es tiszta lel-
ki elmeretet: szenued vram, es akariad,
hogy az atyafiui szeretetet, szüntelen
meg tarthassam, es bűneimről el ne fele-
kezsem, más dolgaiban magamat ne öl-
gyechem. Legy irgalmas lelkemnece, bo-
chasd meg verkeimet, es gonosságitam,
legy engedelmes soe bűneimnece: Lato-
gas meg engem beteget, gyógyich meg
nyaualyasat, cpech meg el lankattat, ra-
masz föl meg holtat. Adgy vram oly szit-
uet, mely tegedet felyen, oly elmet, ki sze-
ressen, erzekenseget mely erchen, fűleket
melyec teged halyanac, izemeket kicte-
ged lassanac; könyörűly raitam lsten, kő-
nyör

nyörűly raitam, es főlleges szekedből te-
kench ream, szíuemnee sötetseget, vila-
gossagod fenyeffegenec szikraiaual vila-
gosetuan. Adgy vram okossagot meg i-
telni az iot, az gonosztul, es enged, hogy
vigyazo erzekensegim legyenec. Bocha
nattyat kerem vram minden bűncimnee,
kitől, es ki által, engesztalesem legyen,
az szüksegnec, es nyomorúsagnac ideien.
Szent, es risztalagos szűz Maria, istennee
szülőie Maria, az mi vtunc Iesus Christu-
nac szent anyja, meltoztassal esedezni e-
tettem annal, kinec valasztot temploma-
ua lettel: szent Mihaly Archangyal, szent
Gabriel, szent Raphael, az Angyaloknac
szent karai, az Patriarchaknac, prophe-
taknac, Apostoloknac, Euangelistaknac,
Martyromoknac, Confessoroknac, Papok-
nac, Levitaknac, Baratoknac, Szűzeknee
es mind az tellyes igazaknac seregi, az
által, ki titeket valasztot, es kinec latafa-
ual örüendeztec, titeket kerlec, hogy
meltoztassatoc en etettem, nagy bűnös-
st esedezni, hogy az órdógnectorkabul,
es óróc halaltul meg szabadulhassac. Mel-
toztassal vram óróc életet nekem adni,

SZENT AGOSTON

nagy irgalmas es kegyes engedelmesse-
 gedett: Adgy Vram Iesus, az egyhazi fe-
 iedelmeknek egyessége, kiralioknak, fe-
 iedelmeknek, es igazan itelő biraknak,
 chendesseget, es bekesseget: kőniörgo-
 Vram az tellyes kereszteni, es kőzőnfe-
 ges Anyaszentegyhazert, ferfiakert, es A-
 szonyallatokert, szerezetessekert, es vilá-
 gi emberekert, az keresztyeneknek okta-
 roiert, minden benned hiuő keresztye-
 nekert, kie szerezettedert munkaloszna-
 hogy az ioban valo maradaft, meg nyer-
 hesse. Engedy vram az szűzeknek tiszta-
 sagot, Istennek valasztottaknak tartozta-
 taft, hazas embereknek szentseget, pāni-
 tencia tartoknak bochanatot, őzuegyek-
 nek, es aruaknak taplalaft, szegenyeknek
 oltalmat, yton iaroknak vissza tereft, ban-
 kodoknak vigasztalaft, az hiu hallottak-
 nak őrókcőn valo nyugodalmat, az baior-
 zoknak iduőssages partot: Az ioknak,
 hogy az ioban meg maradhasanac, az
 ioknak, es kőzep rendbelieknek, hogy
 iobba lehessenec, az verkezőknek, kie
 kőzzid en egyic vagyoc, hogy hamar ma-
 gokat meg iobbichac. O edesseges, es ir-
 gal-

galmaságos vram Iesus Christus, élő Istennek szent fia, ez vilagnac meg változta, mindennek közöt, es mindenben, legnagyobb vetkes embernek valloim magamat: azért kegyelmes Attyam, ki mindenneknek fölötté könyörűs, ne idegenekedj el irgalmaságotul engemet. Es vram királyoknak kiralya, ki engedelmes vártat chelekedel az emberterbelni hagyuan ütet, adgy áttatóságot magam meg iob. betafara, serkench föl elmemet, hogy tegedet keressen, kiuanyon, es tegedet, ki mindenüt, három, es egy vagy, számtelen, mindenneknek fölötté szeressen, folyen, es kiuanlagodat chelekedgye: Főkeppen azért, vram szent Attyam, könyörgő te neked, ki aldot, es dichőseges vagy öröket, hogy mind azoc, kiknek könyörgésekbe emlékezetbe vagyoc, es roham iot gondolnac, es Valakie megtartan könyörgéseiben magokat aianlottac, de mind azoc, kie valami attyafiui szerettet, es szolgálatot mutattac hozzam, anagy vér szerent való attyamfiai, rokonim, es közelim, mind azokat, kie elnec ez testbe, es az kie meg holtac, irgalmas-

SZENT AGOSTON

sagodban vezetied, hogy el ne vesze-
 nec. Es közönseget az elő kereszttyenek-
 nec. segetseget méltoszával adni, es az
 hiu el aluttakat meg odozuán, öröke va-
 lo nyugodalommal latni, örökeön öröke-
 Imezertis fölötté igen könyörgő, ki kez-
 det, es vég vagy, hogy midőn az en vrol-
 so oram, es napom el közelget, legy ir-
 galmas bitam, az kegyetlen panaszlo, es
 vadolofathan ellen, es legy öröke valo
 oltalmom, ez alno, es ven ellenseg el-
 len, es enged, hogy az Angyaloknak, es
 mind az szenteknek tarsasagaban, szentle-
 ges paradichomodban elhesse, es meg-
 maradhasse: Ki aldot vagy öröken ör-
 öke, Amen.

AITATOS IMADSAG,

*Christus kénfennvedesene
 emlékeztiről.*

V RAM Iesus Christus, en valtsa-
 gom, en irgalmassagom, es iduöl-
 segem, teged dicselec, neked halat adó,
 noha io volrodhoz nem haszonloul
 noha nem aitatossan, noha igen szara-
 zon

zon, keuant edesegs kővet in dularid
 hoz, de valaminemű háláadással, noha
 nem olliannal, melyel tudom hogy tar-
 tozom, de megis az menire igyekezhe-
 ricaz en Leikem, azt chelekezi. Szi-
 nem nec remenlege, leikem nec erősege,
 telliesche be hatalmas melrosagod, az
 mit gyengen, meleg erőtlenségem igye-
 kezic, en eletem minden igyekezetem-
 nec vege. Es ha annit nem erdemlettem,
 az mennire tartozom szeretni, mind az
 által, kiuanoc aniera szeretnem, az meni-
 re tartozom. En vilagossagom, te latod
 lelki esmeretemet, mert Vram előtted
 vagyok minden kiuanlagom, es te aian-
 dekozod, mind azt, valami iot, lelki es-
 meretem igyekezic, es kiuan. Vram, ha
 io az mire ihleseddel intesz, sőt mére
 hogy io, hogy tegedet szeresselec, enged
 azt, az mit paranchollsz chelekednem. Ad
 gyad Vram, hogy az menire paranchol-
 lod, annira legyen melto, teged szeretni
 dicheretet, es halat adoc, ne legyen győ-
 mólchtelen szent aiandekod, melyet
 kedues akaratodból attal: Vegezd el
 az mit kezdttel, es az aiandekokatis.

SZENT AGOSTON

melyeket, engem előlucen, méltatlan-
 nal kiuntattal. Fordech irgalmaslagos
 Vram tuniasagomat, buzgofagos szeret-
 tetedre, mert arra vitetic irgalmaslagos
 vram az en könyörgésem, arra valo io ter-
 remhidnec elmelkedese, es emlekezeti,
 hogy szeretetedet beñem föl geriezd. io
 voltod terempret Vram engemet, irgal-
 maslagod terempretet, az eredendõ bün-
 bõl meg tisztított, mondhatatlan beke-
 seges szennvedesed, az bünökneerutlaga-
 ban heuerõt, mind eddig el szennvedet,
 nevelt, es vralkodot: varod Vram az iob-
 bertast, lelkemis az töredelmességet, es
 hogy iolélhessen, malasztodnac aiand-
 kat varia. En Istenem, en teremptom,
 szennvedõ, es taplalo Attyam, teged izom-
 iuhozlac, teged éhezlec, kiuanlac, hoz-
 zad fohazkodom, es kiunkozom: es
 mint az arua, irgalmaslagos Attyanac la-
 rásatul, meg folytatatot kialtuá, es szüntel-
 siruan, keduességes orczaiat tellies szíuel
 apolgarya, es kiuanya, ig, nem az mint tar-
 tozom, hanem az menyre lehet, kén szenn-
 vedesedrõl emlekezem, arczol veresedrõl,
 ostorolasodtul, sebeidrõl giakorra

em.

emlekezem, miképpen meg őlettel, el
temetettél: elmemben forog dichőseges
fől tamadafod, es chudalaros menibe
meneteled: mind ezeket kefésegnekül va-
lo hittel tartom, es szamkiutefelem nec
nyomorusagit siratom, el ioneteled nec
vigasztalafat remellem, dichőseges or-
czadnac latalafat nagy buzgon kiuanom,
lay nekem hog az Angyaloknak vrat nem
lathattam, az emberrekkel valo nyaias-
sagban alazarost, hogy az angyali nyaias-
saggal az embert reszeltetne, midon az
megbantatot lsten hal valameg, hogy
az bünös elne, lay hogy ez chudalaros, es
böchölhetetlen irgalmassagot, almelkodo-
uan, latni nem erdemlettem. De főkep-
pentegedet ő Lelkem, mért nem iár alca-
az banatnac elességes fegyvere, holot
nem szenuedhetted volna, midon, iduó-
rettód nec oldala az dardauval sebesettet-
nec: Holot nem szemlelhetted volna,
midon az szegekkel szaggattat nec te-
remptód nec keze, es laba, es iduóste-
ged nec vere ki ontat nec: Mért nem
reszegettel meg keferűsege nec könyve-
iuel, midon az epene keferűsege
uel itatt nec: mért nem szanakottal az

tisztaságos szűzecs szent Anyanac, es
 meltsóságos aszonyodnac kelerősegin.
 Irgalmaffágos Aszonyom, minemű forras
 vizec foltanac ki tisztaságos szemeidből,
 midőn latnad egyetlen egy artatlan fia-
 dat előtred kötőzteni, ostoroztatni, es
 szaggattatni? minemű sirafokat hidgyem
 irgalmaffágos orczadon hogy folt, mi-
 dőn latnad szent fiadat, Istenedet, vra-
 dat, az magas kereszt fara, minden veter-
 nekű ki tericsztetni, es testet, mely te-
 steből veteret vala föl, az irgalmatla-
 noktul kegyetlenul szaggattatni? Mine-
 mű szópógeffel gondolom hogy irga-
 maffágos melyed törtetteret, midőn ez
 hallanad: Aszoniallat imhol az te fiad,
 es az tanetuanynac, imhol az te anyad?
 Midőn az tanetuant, mesteről vened, az
 szolgat, Vr helebe. Vayha az boldog lo-
 sephel, az keresztről vramat le vehettem
 volna, draga kenetekcel meg kenuem,
 az koporsóban helhez tettem volna, de
 bár hac azt nierzhettem volna meg, hog
 illien draga temetesbē valami részem ta-
 laltatot volna: de bar hac az boldog a-
 szoniokkal, az vellamo Angialoktul ier-

tem

tem volna meg, az Vr föl tamadalanac
kővetet halhattam volna, Vigasagomnac
kővetet, regtül varator kővetet: de bar
cnae az Angialnac szajabul halhattam
volnaez beszede. Ne fellietec, az meg fe
szbit lefust keresitec ti, fel tamador, nin
chen itt. Irgalmaffagos, edessages, tisztas
sagos Vram, midon vyiuls meg en cirt
tem, mert nem lattam boldog testedne
rothattatlanfagar, mert nem chokolgat
tam az sebeknec beleit, es segeknecc ligga
tasit, mert az örömnec könyűbuliataf
iual, az igaz tesztneccsebeit meg nem hini
rettem: chudalatos, bóchülhetetlen, ha
sonletharatlan, mikor vigasztalí, es tar
rostac meg engem faydalmimtul: mert
faydalmim tulen el nem tauoznac, vala
mig tanul szarandoc leszec az en vram
tul: lay Vram ennekem, lay az en lelkem
nec, el tauoztal lelkemnecc vigasztaloia,
buchut sem vettel: az vtra indaluon, meg
aldottad az tieidet, en ielen sem voltam,
kezeidet föl emeluen, az fenyes kódrul be
fogadtattal az fgegbe, s-nem lattam. Az
Angialoc föl fogadtac, hogy hozzan meg
teriz, es en im nem hallottam. Mit mond
gyac.

SZENT AGOSTON

gya, mit chelekedgyem, hova mennyei
 Hol keressém űtet, auagy ha talalom meg
 űtet, Kik kerit, Ki ielenti meg szeretem
 nec, mert a szeretettől el lankadtam: meg
 chillapodot, el fogyot sziuem nec vigala
 ga, meuetesem siralomra fordult, restem
 es sziuem el apat: sziuem nec istene, en
 szem az isten örökce. Nem akar lelke
 meg vigasztalni, hanem chac tüled en
 edessegem. Mert michodam vagyon ne
 kem az egeken, es kiűőletted, mit akar
 roc ez földön: sziuem hozzád így szol
 lot: teged akarlac, teged remenlec, te
 ged kereslec: Orczadat kerestem, szent
 szinedet kerestem, ne fordich el orczadat
 en tülem. Emberek nec irgalmassagos szer
 tetőie, az niomorult szegeny, chac read
 maradot, az aruanac te leszes segettőie.
 Bizonyos közbe iarom könyörűly raj
 tam, el hagiót aruan. Attya nekül arua
 lettem, az en lelke hasonlo az őzüegy
 hez. Tekench Vram arua, es őzüegy kö
 nyűhullataimra, melyeket elődbe vi
 szec, meg visza terisz. Azert Vram ieleny
 meg ennekem, es meg vidamuloc, mu
 tasd meg iclé voltodat, es kiuanfogom
 meg

meg nitem. Nyilatkoztasd meg dichő-
 segedet, es örömem tökéletes lészen.
 Szomiuhozot benned az en Lelkem,
 nagy sockeppen az en refztemis. Lelkem
 lstenhez szomiuhozot, az elő kut fchöz,
 midőn jutoc, es jelenec meg az vrnac szí-
 ne előt? Mikor iusz el en vigasztalom? Kie
 variac ő mikor latom örömemet, mely-
 lyet kiuanoc? O menyire meg eleget
 dem midőn az vrnac dichősege meg iele-
 nic, melyet ehezec ő mikor refzegedem
 meg házadnac telyes voltaual, melyhez
 fohazkodom. Vaiha eczet itarnal, gy ő
 nyőrusged nec patakabol, melyet szomi-
 uhoc. Azomban Vram könyűhullata-
 sim kenyerem legyenec, eiel, es nappal,
 miglen azt mondgyac nekem: imhol az
 te lstened: meg Lelkem azt hallia, imhol
 vőlegenyed. Taplaly addig engem sző-
 pogesemel, vidamech faydalmimmal. El
 iu talam az en meg valtom, mert igen
 io, el sem kesic, mert igen kegyes:
 Dichőseg ű neki örökkön
 öröket, Amen.

BVZGO LELKI 8 R

VENDETESSEG.

Dicberietec az vrat menyeiec,
Tisztasaggal geriedező szeregec:
Halando tesztet kic nem viszeltec
Az gömbölyű egeket szemlelitec.

Dicberietec az vrat szép angyalot,
Isten előtt kic szüntelen allatoc,
Indulua ál mindenkor taborotoc,
Vruac Parancbolattyara indultoc.

Dicberd az vrat napnac senyességet,
Szép eyeli lampas bold ekecsége,
Dicberd az te vradat mindenekbe,
Tindeklő chillagoknac égő tűze.

Dicberietec az vrat forgo éget,
Ekes kerekcel iarnan kic süggetec:
Az leuegő égen, el teriet vízece,
Kut chadalnac ez vilagi emberce.

80
SZENT AGOSTONNAC
MAGAN VALO LELKI
beszellese.

AZ ISTEN
NEC MEG MONDHA,
TATLAN EDESSEGERŐL.

EG ESMERLEC VRAM
tegedet, én esmerőm, lelkem nec
erősege, meg esmerlec tegedet:
Vigasztalom mutasd meg magad,
dat, hogy lassalac szemeim nec vilagossá-
ga: Lelkem nec örömmel idy hozzam,
had lassalac teged, szíuem nec vigasaga.
Lelkem nec élété, szeretni foglac tege-
det, ieleny meg nekem, nagy gyönyörű-
seges edes vigasagom: Vram Istenem,
én fletem, lelkem nec diadősege, meg ta-
lalalac, szíuem nec kiuanasaga, meg tart-
lac, meg tartlac lelkem nec szerelmel, apol-
garlac teged menyei vőlegeny, mondha-
tatlan örömem, kin, es belől, birnia fo-
glac teged, öröke valo boldogsag, szí-
uem nec közepin, birnia foglac tegedet.
Bol-

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

Boldog élet, lelkenec nagy edessege,
szeretlee tegedet vram en erősegem,
ram en vastagságom, en gyamolom, es
meg szabadítottom: Keduellee tegedet,
ram lstenem, en segetsegem, es erőse-
nec tornya, minden nyomorúságimban
edes remensegem, apolgarlac tegedet
minden iot, ki nekül semmi io ninc: de
uenedem veled iobnal jobbal, ki nekül
semmi iob nem találatic. Nyisd meg fia-
leimnec reitec heleit, szent igeddel, min-
den kgt elő törnel elesbel, hogy halha-
sam beszededet. Zenegy vram folyó, es
nagy szozattal, ropogyon, es charagion
az tenger nec telyes volta, indulyon meg
az föld, es mind az benne valo dolgok.
Vilagosch meg az en szememet, meg
foghatatlan vilagossag, villamaz fenyele-
get, es hand el őket, hogy ne lassac az be-
sagot: Samosech meg az vizeket, es za-
uard föl őket, hogy kut feiknec tessene
es nyilatkozzanac meg az földnec vtolló
fundamentomi. Lathatatlan vilagossag,
adgy vilagossagot, mely teged lathasson.
Terempch vy szaglast életnec szaglasa,
mely vtannad fasson kenetidnec szaglasa
bani

ban: költőlasomat, és izemet gyógyíthat
meg, hogy eresse, és ismerie, valasztis
tegyen, meg mondhatatlan edesfegyed-
nec nagy voltatub, melyet elrejtettél a
szoknac, kielzeretetteddel telyefec. Adgy
oly szívet, hogy tegedet gondolygon, oly
lelket, ki szeressen, oly elmet, ki tisztel-
lyen, oly értelmet, ki tegedet érchen, o-
kosságot, mely erőssen, mondhatatlan gö-
nyörűséghez ragazkodgyec, tegedet
bölcsen, bölch szeretet szeressen. O élet,
kinek mindenec élnec, élet, mely nekül
meg haloc, élet, ki által örüendeez, ki
nekül gyóttóróttem, éltető élet, edes, és
kedvesleges, mindenkori emlékezette
melto, hol vagy, ho talallac meg, hogy
magamban el fodgyac, és benned meg
maradhaflac, közel legy lelkemben, szá-
uembem, számban, fülcimbem, és szívse-
gembem, mert szereteteddel el lankadoz
mert nálád nekül meg haloc, mert tege-
d tiszteluen, föl támasztatom. Ilharod enge-
met vidamet, emlékezedet gyógyít, de
meg elegettem, midőn dichőleged meg
jelenic lelkem nec élete. Kiuanuan el fog
az én lelkem emlékezedben, midőn
jelenem meg előtled én órómem? orca

L

da

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

dat mért fordettad el tőlem en vigas-
 gom, ki által ōruendezec? szépség hol vag-
 el reitezue, kit kiuanoc? illatozasodat
 vgyan merettem, glec, es vigadoc: teged
 penig né latlac. Szozatorad halló, es meg
 eleuenedem: De mért reited el orzadat
 talam azt feleled: nem lát engem egy élő
 ember, hog elien: de had haliac meg hog
 teged lassalac: lassalac hog it meg haliac
 Né akaroc elni, akaroc meg halni, kiuanoc
 ki mulni, es el o szlani, es Christuffal lenni
 kiuanoc meg halni, hogy az Christust lat-
 hassam, ellenzec elni, hogy az Christuffal
 elhessec. O yram Iesus, ved hozzad az en
 Ielkemet. En gletem fogad hozzad en
 Ielkemet. En ōrömöm vond hozzad szí-
 uemet, edesleges eledelem, ehesselec te-
 gedet. En feiem vezetly engemet: szem-
 imnec vilagosaga, vilagosoch engemet,
 gónórúfegeszengese, mertekely meg en-
 gemet. Szep illatozasom eleuenech enge-
 met: Istenec igecie könyebech engemet.
 En dichósegem vigasztald meg szolgad-
 nac lelket: Lepiel bele en ōrömöm, hogy
 benned ōruendezhessec, meny bele mond-
 hatatlan edesleg, hogy eresse edeslege-
 det, ōrökce valo vilagosag, fenyesked-
 gyel ūraitá, hogy tegedet ctehen, elmet

ien, es szeretsen, mert azért nem szeret
 vram tegedet, hog ha teged nem erthet,
 mert tegedet nem esmer, es azért nem es
 mer, miuel hog nem ért tegedet, es azért
 nem ért, miuel hogy vilagossagodat meg
 nem foghattya, es az vilagossag az sötet
 segek közöt fenylet, es az sötetsegek üt
 meg nem foghattac. O elmence vilagos
 sága, o vilagozo igazság, o igaz fenyeleg,
 mely meg vilagositas minden embert,
 ki ez vilagra iu. Az el iuuót vgan, nem
 az szeretót, mert valaki ez vilagot szer
 ti, ilyen ellensegeue lesz n kergesd ki
 elmenne melifeges sötetsegit, hogy las
 son, teged eruen, esmerien teged meg
 foguan, es szeretsen meg foguan, mert va
 laki esmer tegedet, szeretis az tegedet,
 magat el feleituen, inkab szeret maga
 nal, el hadgya magat, es hozzád iatul,
 hogy öruendezzen felóled. Innen va
 gyon vram, hogy nem annira szeretlec, az
 mint kellene, mert tellyeszen nem esmer
 lec tegedet, es mért hogy keuese esmer
 lec, keuese szeretlec, es mért hogy keuese
 szeretlec, keuese öruendezec. Es tided
 belső örömtul, ez külsőkert el rauozuan,
 midőn nalad nekül vagyoc, ez külső dol

SZ: 'AGOSTON MÄGAN VALO
gokban, hamis barátfogokat keresec. Ez
igy nyomorult feiem, az mit chac néked
kellert volna adnom, es szeretetedne
iandekoznom, ez heufagoknak attam: en
azert heufagga lettem, midön az heufag
got kedueltem. Innenis vagyom, hogy
kelletessen benned nem öruendezzec, es
hozzad nem ragazkodom, miuel hogy
en ez külsőkben, te az belsőkben, en az
idő szerent valokban, te az lelkiekben
az el mulandokban gyönyörködöm, es
elmemuel gondolkoduan ki arradon
teriedec, beszédemmel keueredem, es te
vram az örökce valóságba lakozol, es
róket valóság yagy. Te az égben, en az
földön, az fölloket keduelled, en az alati
valokat. Te az égiket, en az földieket
es mikor egiesülhetnec meg az két ellen
ző dolgot

AZ EMBERNEC NYOMOR
rusagarul, es gyarlosagarul.

NYOMORVLT allapatom, mi
kor lehet görbeségem, egyenlő
igyes voltoddal: az egyes, es mägän va

Is lakast keduelled vram, en az sokasagot
te az chendesseget, en az kialtast, te az i-
gassagot, en az heusagot, te az tisztas-
got, en tisztatalansagot kóuetec, mit be-
szelyec többet: Bizonyara te io vagy, en
gonosz, te kegyes, en kegyetlen, te szent,
en nyomorult, te igaz, en hamis: te vila-
gosag, en vac vagyoc: te élet, en halot:
te oruossag, en beteg: te óró, en szomo-
rusag: te merő igaz, en tisztan chupan
chacheusagos bűnös: mint minden élő
emberis en velem chac arnyec. Azert en
teremptóm mit szolyac, es beszelyec: hal-
lyad en teremptóm, es alkotom, teremp-
tet allatod vagyoc: Imhol el vesztet:
teremptet: allatod vagyoc, im meg haloc,
te alkotmanyod vagyoc, im semmine le-
szec: tőled formaltattam, szent kezeid te
rempettec engemet, es abraztattac, azoc
az keze, mellyec szegekkel fől függesz-
tettenec en erettem, vram kezeidnec al-
komanyat, ne vesd el szemeid elől, te-
kench meg kezeiden való méli sebeidet,
kőnyörgőc. Imhol vram Istenem, szent
tenyereiden fől irtal engemet, olvasd az
izast, es iduőzech engemet. Imhol te-

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

remptet allatod hozzád fohazkodom
 teremptő vagy, vidamich meg engemet
 Alkomanyod im hozzád kialtoc, glet
 vagy, eleuenich meg engem, imhol read
 nezeabraztato istenem, te jeczettel az
 földből engemet, epech föl engemet:
 Legy engedelmis, es bochas meg vram
 ennekem, mert semmie az en napim. Mi
 lehet az ember, hogy szolhasson terem
 ptő istenueh, bochaldd meg vram, hogy bo
 zad szolloc, bochafdd meg szolgadnac, ki
 ilyen vram mereszol szollani, de az frük
 seg törüeny ala nem vettetet, az fadalom
 keszeret, hogy szollyac, az nyomorusag,
 melyet szenuedec eröltet, hogy kialchao
 beteg vagyoc, az oruoshoz kialtoc, vac
 vagyoc, az vilagossaghoz sietec, meg hol
 tam, az elethez fohazkodom. Te vagy
 vram az Nazaretbeli Iesus, oruos, vilagos
 sag, es glet: David kiralynac fia, könyör
 rüly raitam, irgalmasfagnac kut feie, köny
 örüly raitam, halgafdd meg hozzád kö
 alto beteget, által iaro vilagossag, az va
 kor vard meg, nyuch hozza kezeideb
 hogy hozzád meheszen, es vilagossagod
 ban lasson vilagossagot: Elő glet, terechd
 mes

meg az halottat: Mi vagyoc en, ki veled
szolloc? Iay vram nekem, engedj vram ne-
kem: meg rothad dög vagyoc, férgec ele-
dele, bűdös edeny, tűznec keszteret etket
Mi vagyoc en, ki veled szolloc. Iay Vram
ennekem, bochas meg Vram. En bodog-
talan ember. En afzonyallattul születet
ember, rövid ideig élén, szamitalan nyo-
morusagokkal betelyesedet, nyomorult
ember, minden heűsagokhoz hasonlóa
let, az esztelen okralan allathoz hason-
lettatot, de immar vgyan hasonlóa let
azokhoz. De touab mi vagyoc en? Mely
segesfötetseg, nyomorult föld, haragnac
sa, szidalomra valo éden, tisztatalansag
altal születtetet, nyomorusagban elő, ke-
serűségben meghalando. Iay szegeny fe-
iem mi vagyoc en? Iay miue leendőő ga-
nainac edenie, rothadalsnac chigabigaia,
iszonyusaggal, es illattal rakua, vac, sze-
geny, mezetelen, soc szűkség alavetteter,
belső, kilső dolgaimat, iűveteletem, es
ki meneteletem szegeny, es halando em-
ber nem tuduan, kince napi, mint az ar-
niece el megyen, kince élete, mint az val-
tozo holdnac arnyeka el enyefzie, mint

52: AGOSTON MAGAN VALO

az firknac bimboi kőzöt neuekedő virag
 ki nyil. es meg szartad, most viragoz. es
 mindgyart meg alsz. Az en eletem tőre-
 dendő élet, heűsagos élet, oly élet, mely
 mennel inkab neuekedie, annal inkab
 ala szal, mennel touab megyen, annal
 szomzedul az halalhoz közelget, cha-
 lard élet, es arnyekos, az halal törheuel
 rakua. Mast őruendezec, mingyaraft ban-
 kodom: im nem regen latoc vala, mast
 meg betegettem: mast élet, ezentul meg
 haloc: im boldognac lattatom, de min-
 denkor szegeny, mast meuetec, maid fir-
 nia fogoc. Es igy mindenec alhatatlan
 valtozas ala vettettenec, hogy egyarant
 tőkelletességben meg ne maradgyon.
 Egy felől felelem, iminnen retteges, más
 felől ehseg, tul szomiusag, iminnen heű-
 seg, ellenül hideg, oldalul betegség, har-
 tul minden faidalom szaporoszi. Eze-
 vtan az nyughatatlan halal kőuetkezi.
 ki naponkent ezer modon az nyomor-
 rult embereket veletlenül ki viszi, ezt hi-
 deglelessel meg őli, amazzt saydalmokkal
 le nyomia, imezt shel meg emeszi, más
 nyomorultat lanyargassal meg epefzt: ne-
 mel-

melyet vízben, mást kővel meg fojt,
amást tüzes langal ki vegesz, mást az va-
dac meg szaggatnac: imezt fegyverrel,
amást meggel agion ver: nemelyet
nagy hertelen való reműléssel életől
megfojt. Es mind ezeccőlőt, leg nagob
nyomorusag, hogy midőn bizonyos le-
gyen az halál, az ember, életének végét
nem tudgya. Es midőn gondolja, hogy
fő al, meg törtettetic, es remenlege el-
vesz: mert az ember nem tudgya mikor,
holot, es mi módon törtennye halála,
noha bizonyos, hogy szűkseg neki meg
halni. Imhol vram, mely nagy nyomorus-
sagi talaltatnac az embereknek, melyben
en is vagyoc, meg sem felec, mely nagy
nyaualliam, melyet szenvedec, meg sem
faldallom, hozzád sem kialtoc. Kialtoc
vram mig ki muloc, talam ki nem muloc,
hanem benned meg maradoc. Meg mon-
dom azért, meg beizellem nyomorusago-
mat, meg vallom, es nem szegyenlem,
kelletlen voltomat előtted. Segech en-
gem en erőflegem, ki által föl emelt etem,
legy segetseghű erőfleg, kitől meg tart-
tom: lűy hozzam vilagossag, me ly által

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

Iaroc, ieleny meg dichóseg, kibűl óruens
dezzec: nyilatkozal meg glet, melyben
gilyec, en vram lstenem.

AZISTENNEC CHVD^{de}
latos vilagoffagarul.

O Vilagosság, melyet lat vala Tobia
as, midőn be hunt szemmel taner
tya vala fiat, az életnek vtara. Vilagosság,
melyet lat vala belől Iſaac, holot meg rő
pörödőt homalyos szeme leuen, kiül
fiainac iüuendőt beszélget vala. Az a lat
hatatlan világosság, kivel az emberi
szünet mellege nyilatkozua vagyon.
Amaz világosság, melyet lat vala loob,
holotre belől, ű kiül fiainac, az könt
kezendő dolgokat, ielengeti vala: Imhol
mely nagy förtettségce vannac elmennec
melleges orcaian. Te vagy az világ
ság. Imhol szüemnec vizei fölöt, nagy
förtetleges haliag, te vagy az igazság.
ige, mely altal lettec mindenee, es ki ne
kül semmi nem let. Oly ige, mely min
den elöt volt, es ki elöt semmi nem volt:
mindent teremptő ige, ki nekül minde
ne

nec semmi: mindeneket bíró ige, ki nek-
 kől mindenec semmi: Az ige ki kezdet-
 ben mondá, legyen világosság, és vilá-
 gosság len: Paranchold Vram nekem is,
 legyen világosság, és világosság leszen, és
 lassam az világosságot, és meruen mind
 azokat, az mi nem világosság, mert nálad
 nélkül, minden világosság sötétleg enne,
 kem, és az világosság helyeben sötétlegce
 helyhez tetnec, és így világosságotod nélkül
 semmi igaz nem talál tatic: Ielen vagyon az
 teueliges, és heufag, igaz ítelet nincsen,
 hané mondhatatlan Zurzauat: Ielen talál
 tatic az tudatlanlag, de nem az tudoma-
 ny, ielen vagyon az vakság, tanul az la-
 tas: ielen vagyon az vt vesztés, mesze az
 igaz vt: ielen vagyon az halál, tanul az
 élet.

AZ EMBERI TERMÉ- szetnec balandóságáról.

IME Vram, mért hogy világosság nin-
 csen, halál vagyon, de söt nincsen ha-
 lál, mért semmi az halál: holot ű általa
 semmifégre megyunc, midőn az bűn ál-
 tal, magunkat semmiue tenni nem irto-
 zunc.

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

zunc. Meltannis vagyon Vram ez, mert
chelekedetünknek igaz erdemet vesztő,
midőn semmiue leszűnc mint az folio
viz, mert az semmi naladnekűl let, es mi
semmit chelekeduen, semmiue lettűnc,
mert naladnekűl semmiue vagyon, ki által
mindenec lettűnc, ki nekűl semmi nem
let. ó Vram igaz ige: ó Istenes, ige: ki
által lettűnc mindenec, ki nekűl semmi
let. lay nekem nyomorultnac ki enni-
szer meg vakultam, mert vilagossag vag-
yon pedig naladnekűl vagyoc: lay nekem
enniszer meg sebesűltűnc, mert te vagy
az idűősség, es en naladnekűl vagyoc. lay
nekem nyomorultnac ki enniszer meg
esztelenűltűnc, mert te vagy az igaz, en
pedig naladnekűl, vagyoc. lay nekem ki
fokszor meg holtam, mert te vagy az I-
let, en pedig naladnekűl vagyoc. lay ne-
kem ki enniszer semmiue lettem, mert te
vagy az ige, ki által lettec mindenec, en
pedig naladnekűl vagyoc, ki nekűl, sem-
mi nem let. ó Vram igaz ige, ó Istenes
ige, ki vilagossag vagy, mely által let az
vilagossag, ki vt vagy, igazság, élet, kiből
nem talaltatic teueliges, sötetseg, heűség,
sem

sempenig az halál. Világosság, kinekül-
 sötetseg vagy on, vt, kinekül, teueliges:
 igazság, kinekül heűség: élet, kinekül ha-
 lál vagy on, es talaltatic: Paranchold V-
 ram szent igeddel, legyen világosság,
 hogy lathassam az vilagot, es tanoztat-
 hassam el, az sötetsegeket: lassam az vtat,
 es kerüllem el az vt vesztet, es reboli-
 gati: lassam az igazat, es vessem meg az
 hamissagot: lassam az életet, es olassam
 magam az halaltul. Nylatkozzal meg
 feniessegeddel Vram en világosságom, fe-
 nyességem, szabadságom, kit felni fogoz
 En Vram kit dieherni kezdec, en lstenem
 kit bóchulni készülőc, en szent Attyam
 kit szeretec, vőlegenym, kinec maga-
 mat meg tartom. Nylatkozzal, nylatkozz
 zal meg világosság ez nyomorult vak-
 nac, ki az halálnac arnyekaban, es sötet-
 segeben ül: es vezetlyed az ű labait beke-
 segnec vtaita, melyeken iariac az chuda-
 latos satornac helyere mind az Isten ha-
 zaig, világosságnac, es vallásnac szozat-
 tiaba. Mert igaz vallas az vt, melyen hoz-
 zad megyec igaz vrra, mely által az te-
 boligasbol hozzád igaz vrhoz megyec.
 mert te vagy az igaz élet nec vttya.

SZ: AGOSTON MAGANVALO
MI LEGYEN SEM.
miue lenni.

MEG valsom azért, meg valsom at-
tyam, egeknek, es földnek vra nyol-
morusagomat, hogy irgalmasagodhoz
iuthassag, mert nyomorulta, es semmiue
lettem, es nem tuttam, mert te vagy az
igalsag, es en veled nem voltam, meg se-
becsetertec alnoksagim engemet, es nem
faydallottam, mert te vagy az elet, es en
veled nem voltam: semmiffegre vittet
engemet, mert te vagy az ige, es en veled
nem voltam, ki által lettec mindenec, ki
nekül semmi nem lett, es azért nalah nekül
semmi lettem, mert semmi az, valami az
semmire viszen, mindenec az ige által let-
tenec, valamie teremtettenec, es mi-
chodassoka lettenec. Latta az Isten, vala-
mit teremtet vala, es fölötte ioc vala-
nac, mindenec valamie lettenec, az ige al-
tal lettec, es valamie az ige által lettenec,
azoc igen ioc, mert ioc, mert mindenec
az ige által lettenec, es nalah nekül semmi
nem lett, mert semmi io ninch az fölső fő-
ne

nekül, hanem mind gonosz az, valahol
io nichen, mely bizonyára chac semmi,
miuel hogy az gonosz, seini nem egieb,
hanem az ionac el vetele, mint az vaklag
nem egyeb, hanem az vilagnac el reitefe,
es vetele. Az gonosz bun azért, semmi,
mert az ige nekül let, Az penig az gonosz,
mely, attul az iotul fosztatic meg, mely
altal lettec mindeneo, valami vagyon: Es
a mic ninchenec, u altala nem lettenec: Mi
don azért mindeneo az ige altal lettenec
az gonoszoc, altala nem lettec, kőuetke
zic, hogy valamie altala nem lettenec, a
zoc nem ioc, mert valamie lettenec altala,
azoc mind ioc, es azért gonoszac, valami
altala nem lettenec, es semmie, miuel hog
az ige nekül let az semmi, az gonosz azért
semmi, mert nem let. De mikeppen va-
gyon az gonosz ha nem let? mert az go-
nosz az ionac el vetele, mely altal az io
let: lenni azért az ige nekül, igen go-
nosz, mely letel, nem letel, mert nala
nekül semmi ninchen. De michoda az
igetul elszakadnis ha azt akarod tudni,
erched michoda az ige: Az lsten igeie
mondgya, en vagyoc az vt, igazsag, es e
let,

52: AGOSTON MAGAN VALO

let, meg fosztattatni azért az igetül, nem
 egyeb, hanem vt, igazság, élet nekül len-
 ni, es azért nala nekül chac semmi, es az-
 zert gonosz, mert el valic az igetül, kial-
 tal lettene minden ioc. El tauozni azért
 az igetül, kialtal mindene lettene, sem-
 mi nem egyeb, hanem meg fogyatkozni,
 es az leteltül fogyatkozásra menni, mert
 nala nekül, mind semmi. Valamenniszet
 azért az iotul el tantoroszol, az igetül
 magadat el idegenetted, mert ű az ioc, es
 azért semmiue leszes, mert az ige nekül
 vagy, ki nekül semmi nem lett. Malt az-
 zert vram meg vilagossáttal engemet,
 igaz vilagosság, hogy latnalac tegedet,
 lattalac, es meg esmerteleg, mert mind-
 anniszet semmi lettem, valahanszer tuled
 el váltam, mert az ioc, ki chac magad
 vagy, el feleltettem, es azért gonosza let-
 tem. Iay nekem nyomorultnac, hogy elat-
 meg nem esmettem, mert teged el hagi-
 uan semmi lettem De mert kerdezkedem
 ezekről, ha semmi voltam, mimodon nem
 akartalac tegedet esmerni. Tudgyue
 hogy az gonosz semmi, es az mi semmi
 az ugyan ninchen, es az mi nem io az
 ninchen

nincsen, mert chac semmi. Ha azért sent
 mi voltam, midőn nálad nekül voltam,
 mint ha semmi voltam, es mint valami
 vész, anagy baluany, az mi chac semmi,
 melynecfülei vannak vgyan, de nem hal,
 ottá vgyon, de nem szagol, szemei talál
 tatnac, de nem lát, szája vgyon, de nem
 szól, kezei vannak, de nem illet, labái van
 nac, es nem jár, es minden teteminec a-
 brattató jelet vicsli, azoknac erzeke-
 se nekül.

AZ LELEKNEC ESE
 tiról, az vetkekben.

MIDŐN azért nálad nekül voltam,
 vgyan nem voltam, hanem semmi
 voltam, es azért vakon találtattam, szű-
 ket, es erzeke-eg nekül: mert sem az iot
 meg nem választottam, sem az gonósz-
 tul nem futottam, sebeim nec fájdalmac
 nem erzettem, sórtetsegr met nem láthat-
 tam, mert nálad nekül voltam, ki igaz vi-
 lagossag vagy, meg vilagosetuan minden
 ez vilagra iauó embert. így nekem meg
 sebesettette, es nem fájdallottam, von-
 M tac,

ESZ: AGOSTON MAGAN VALO
tas, es nem ezerttem, mert semmi vol-
tam, mert glet nekul voltam, mely az i-
ge, ki által lettec mindenec. Azert vram
en vilagossagom, az en ellensegim vala-
mit akartac, azt chel kettec raitam, ver-
tec, sebesetettec, meg fosztottac, szeplö-
setettec, es öltec engemet, mert el tauo-
tam tüled, es semmi lettem nalad nekül.
Jay vram en gletem, ki alkotál, es terem-
ptettel engemet: en vilagossagom ki ver-
zerlettel engemet, eletem nec otalma-
zoja, könyörülű raitam, es tamasz föl em-
gemet en Vram Isten, remensegem, iofa-
gom, eröm, es vigasagom, niomorufagim
nac ideien: lasd az en ellensegimet, es
szabadech meg közülöc, fuffanac el szü-
nem clöl kiegyülöltec engemet, es ellyec
benned, altalad Mert Vram üc engem lre-
uan nalad nekül, meg vttalanac engemet
l: az iofagos chelekedet nec ruhait ma-
goe kő: őt el osztac, mellyel föl ekefete-
tel vala engemet, vrtat chinalanac raitam,
laboc ala nyomanae, az vetkek nec ganai-
iaual meg ferteztettec szent templom-
dat, pusztan, es szomorun hagianae en-
gemet: ytannoc megyec vala vac, es me-
zetelen

zetelen, es az veteknek kötelivel meg-
 chomoztatot, vtannoc vonlznac vala en-
 gemet kötőkörműd, egy vetekből, mas
 vetekte, es sarbol, mas latta, es minden-
 erő nekül megyec vala az kergető köve-
 tec előtt: Szolga voltam, es az szolgál-
 tot szerettem, vac voltam, es az vaklago-
 kintantam, kötőzue leuen az kötelektől
 nem iktóztam, az keferüt edefnec, az edef-
 set keferűnec hittem. Nyomorult leuen,
 nem elmertem, es ezec törtenecc, hogy
 az ige nekül voltam, mely nekül semmi
 nem let, ki által mindenec meg tartatnac,
 ki nekül mindenec semie lesz nec. Mert
 valamint mindenec általa lettenec, es ki-
 uőlette semmi nem let, így általa minde-
 nec meg tartatnac, mind az földön, egen
 tengeren, es melifegen: az kövec közötis
 egy resz, mas reszhez ű magatol nem ra-
 gad, mint az egyeb teremtetet allatoc kö-
 zöttis, hanem chac az ige által tartatnac,
 ki által lettec mindenec. Hozzá ragaz-
 kodom azért hatalmallsag, hogy meg-
 tarch engemet, mert midőn rűled el ta-
 uoztam, magamban elvesztem, de minel
 hogy en teremptöm te alkortal engemet

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
vizontac föl cpetettel. En verkeztem
mégis meglatogattal: en eistem el, de te
föl emeltel: en nem tuttam, de meg tane-
tottal vac voltam, es meg vilagosítottal.

AZ ISTENNEC K^V.

lombféle io tetemeniről.

E N Istenem, niomorult fejem - menni-
re tartozom tegedet szeretni, mi-
rásd meg cunekem: mennire tartozom
dicherni, ielench meg, mennire szükség
keduesnec lennem, ielench meg cunekem.
Zórógy vram onnan folyúl erős szozat-
tal, az en belső szíüem nec sülebe, tanech
es szabadech meg engemet, es dicherni
foglac tegedet, ki teremptettel engemet
midõn semmi volnec, föl tamasztal enge-
met, midõn meg holtam volna, el tapla-
laltal minden iauaiddal, ifiuságomrul fog-
na: Ez heaban valo ferget, az bûnben
meg possattat, minden draga aiandekid-
dal neueléd, es taplalád. Nyilatkoztat
meg nekem Dauidnac kulcha, ki meg
nyicz, es senki be nem teszi, valakinec
meg nyitod: be teszed, es senki föl nem
nyitya

nyitja, valakinek be teszed: vilagosságot,
nagyságot nyisd meg ennekem, hogy
be mehesse, lathassac, es erthesse, es tel-
lyes szíuel felőled vallast tehessen, mert in-
galmaságod fölötté igen nagy raitam, es
ki mentetted lelkemet, az pokolnac fené-
kerül. Vram Istenűnc, mely chudalatos,
es dichőséges szent neved, ez egész föl-
dön, es michoda az ember, hogy meg em-
lekezzel felőlet: auagy az embernek fia,
hogy meg latogatod utet? Vram, az szen-
teknek remenése, es erős kő tornyoc: En
Istenem lelkemne csele, ki által eled, es
ki nekűd meghaloc: szememnek vilagossá-
saga, mely által latoc, ki nekűd meg nyo-
morosom, szíuemnek vigasaga es lelkem-
nek öröme, tellies szíuemből szeretni fog-
lac tegedet, tellies elmém, es minden bel-
ső es külső tagaimnac részeiuel, mert elő-
szőr szeretettel engemet. Es honnan va-
gyon ez ennekem, ő mennec, földnek, es
az melisegnek teremőie, ki semmi io-
ságon nekűd nem szükölködől: honnan
vagyon ez, hogy szeretettel engemet? O
bölcsesség ki az nemaknac szaiokat föl-
nyitod, ő ige, ki által lette c mindenec, ni-

32: AGOSTON MAGAN VALO
 larkoztatsd meg számat, es adgy diche-
 tre valo szozatod, hogy hirdethessem min-
 den io tereménidet, melyeket velem che-
 lekettel kezdettul fogua: Imhol vagy o-
 minel hogy teremptettel engemet, es
 hogy engemet teremptennel, es az tőb-
 teremptet allatid közze szamlalnál, o-
 roktűlfogua el rendeltel, minec előt-
 te meg kezdetben valamit cheleked-
 nel, minec előtte az egeket ki terített-
 tened, midőn az melisegec meg nem
 voltanac, az földet nem teremptetted
 volt, az hegyeket föl nem allattad vala,
 az kut feieki nem fakattac vala: Es mind-
 ezeket melyeket teremptettel, minec el-
 őtte az ige által chelekedned, hogy en
 teremptet allatod lennec, igazságos bi-
 zonyos elmerceddel, meg elmeretted, es
 hogy teremptet allatod lennec, akattad.
 Es ez dolog kegielmes Vram, honnan va-
 gyon ennekem magassagbeli Isten, igaz-
 massagos Attya, hatalmassagos teremptet,
 es mindenkor szeled, michoda erdemem,
 michoda io voltom nyertes, hogy mond-
 hatatlan fölseges szened előt, teccenec
 az en teremptslem: Nem valec, es vala-
 mine

miue teremptel engemet. De mi choda
 valamiue (Nem chóp vizze, nem tűzze,
 auagy madarra, halla, kigioua, auagy
 valami oktan allatta, nem kôue, vagy
 faua, sem azok között, kie nemec szertent,
 chac vannac, auagy lebernece, es neucked,
 hetnece, es erezhetnece, hanem mind eze
 fölöt akartad, hogy legyen azoc között,
 kiknece engettetet hogy legyenec, mert
 en vagyoc, es azoc között kiknece enget,
 tetet hogy legyenec, neuckedgyenec,
 mert vagyoc, es neuckedem, es azoc kô-
 zül, kie vannac, neuckednece, es érznece,
 mert vagyoc, neuckedem, es érzec. Es
 nem sokkal, chac nem egyenlôül terem-
 ptetel az Angyalokcal, mert esmeretedre
 valo okossagot, véglec égenlôt vettem. De
 valamenite kisebb esmeretit az ember-
 nec, azért mondam, mert az Angyaloc
 boldogsagos esmeretedet imar el vettec
 színról színre, de en nalam chac remen-
 segben vagyon: űe színról színre, en tû-
 körben, es messzeben latlac, űet ôkkelletel-
 sen, en chac refából esmerlec.

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
AZ EMBERNEC KÖVET
kezendő meltoſagarul.

DE midőn elű az tökellétésség, mi-
den az mi tezből vagyon meg ture-
sűlnee, holot imarszintől szinre meg la-
tunc tegedet. Michoda tarthat meg min-
két hogy chac valamennyire legyűne kő-
sebec az Angyaloknal: kiker Vram az
remesegnee Coronaiual, mely tisztel-
seggel es dichőséggei föl keſettetet, kő-
miel vettel, es meg Coronaszal, kiker V-
ram mint barátidat fölőtte tisztelke: de
mindenben egyenlőke, es hasonloka-
tettel az Angyalokcal mert imertis igaf-
sagod mondotta, hasonloc az Angyalok-
hoz, es Istennek fiai. Michodat, chac I-
sten fiaie, miuel hogy hasonloc lesznee az
Angyalokhoz? Bizonyara Isten fiai lesznee
miuel hog az embernek fia, Isten fiaua let.
Azert ezt magamban meg tekintuen,
bizuast mondom, nem chac valamennyire
alab renden vagyon az ember az Angyal-
oknal, nem chac hasonlo az Angyalok-
hoz, de fölsőb, es nagyobb az Angyalok-
nal

nal, mert ember lsten, es az lsten, ember,
nem Angyal. Vgyan ezen okbol azt is
mondom, hogy bõchûletesb teremtetet
allat az ember, mert az mely ige kezdet
ben vala, lsten az lstenben, az ige mely
által az lsten monda, legyen világossá,
es világossá len, az az, az Angyal terme
szet: az ige mely által mindeneket te
remptet kezdetben az lsten: vgyan azon
ige, meg testfûle, es bennûnc lakozot,
es lattat az û dichõseget: imhol az dichõ
leg mely által dickekedem, midõn vgyan
bizonyal dickekedem. Imhol az en õró
mem, mely által õruendezec, midõn fõ
lõtte, es beûlegessen vigadoc. Vram en
lstenem, lelkenec élete, es teljes dichõ
sege: vallast teszec azért Vram lstenem te
neked, holot engemet okossággal fõl õb
tettetuen teremptettel, az Angyalokkal
chacnem egyenlõid alkottal: mert tõkel
leteflegben talaltathatom igned által, hog
az Angyalokhoz hasonlo lehessec, es va
lasztot fiaid között szamlaltathassam.
egyetlen egy igned, szent fiad által, kiben
kedued tõlt: Az egyetlen egy õrókõs, es
gychlõ természetû, es õrókõc való Iesus

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

Christusunc egyetlen egy Vranc, es meg
 valtunc vilagosferronc, es meg szabader
 tonic, által. Kiközbe iartonc te nald, sz
 meinknec vilagosfetoia, mi elertunc, szaba
 dettonc, es egyetlen egy remensegunc,
 ki minket maganal fölötteb szeretet, ki
 által meg keltettetet bizodalmonc va
 gyon nald, es tókellertes erős remenfe
 gunc, es hozzád valo iartullafunc, miuel
 hogy hatalmat adot, hogy Isten fiaua
 lehessenec mind azoc, kie szent neueben
 hisznec. Dicheretet mondoc Vram szent
 neuednec, ki engemet szent szinedre, es
 abrazatodra teremptettel, ilyen monda
 hatatlan dichőségnc el vetelere alkola
 matossá tettel, hogy Isten fiaua leherez
 Ezeket az fia nem chelekedhetic, auag az
 köuec, de közönfeggel minden ingo
 goc, melyec mozognac, neuekednec, az
 leuegő, es eltető égen, tengeren, es föld
 dón, miuel hogy hatalmat, nem adot az
 Isten szentigeic által űnekic, hogy Isten
 fiaua lehessenec, mert okossá goc ninc
 chen, miuel hog ez az hatalomis az okos
 sagban vagyon, mely által az Istent esme
 riúc, hanem ez hatalmat az embereknc
 arta

atta, kiket okos lelekben teremtet ha-
sonlatosságarra, és tulajdon szemszere.
Es Vram bizonyata malasztod által em-
ber vagyoc en, és malasztod által fiadda
lehetec, de űc azza nem lehetnec. Honnan
vagyon ez ennekem leg nagyob igassá-
gom, tökelletes magasságom, és minden
teremtet, allatoc közöt való kezdetem?
Honnan vagyon Vram ennekem ez, hog-
fiad lehetec, melye űc nem lehetnec? Te
vagy vram, ki örökce vagy, ki mindene-
ket eczerfminid teremptettel. Egyetem-
be teremptetted az embert, és okralan
allatokat, köveket, és az földneccsazp zöl-
dülcsit: mert erdemec elöl né vetted űket,
nagy io voltoc, mert mindeneket chae
io voltodbol teremptettel. Egyenlőc
voltac teremptet allatid az erdemekben,
mert semmi erdemec nem volt. Mert ta-
laltatod azért beuebben malasztod az o-
kos allatban, hogy sem mint az töb te-
remptet allatokban? mért nem vagyoc
olyan mint űc közönseggel, nagy űc e-
gyarant, az mint vagyoc en egyedül? mi-
choda az en erdemem? michoda io tete-
menim? hogy engem vgy teremptettel,
hogy

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

hogy alkalmatos lennec, Isten fiaua va-
lo letetre, es útúlócazt meg tagadnad
tauul legyen vram, hogy en ezt valyam
Tulaidon chacio voltod, irgalmassagod
chelekette ezt, hogy edeffeged nec refel
tereseben lehet nec Az irgalmassag azert,
melyel semiből teremptettel engemet
engedgye vram nekem, hogy halat ad
hassac mind ezekről te neked, mig it szu-
randoklagban budosoc.

AZ ISTENNEC MIN.
denhatóságául.

M I Ndenható szent kezéd, szüntelen
mindenkor egyedül, es egyen
teremptette, az menybeli Angyalokat
es földön chuszo, maszo srgeket, nem föl-
segesb leuen amazokba, sem kisseb ime-
zekben, mert mint hogy nem külömb
kez terempheti az Angyalokat, azon-
keppen leg kissebbic fergetis: es mint hog-
más külömb kez, az egeket né alkothatta
azonkeppen külömb kez né teremphet
leg kissebbic zöld leueletis: valamint sem-
fűt nem teremphet, egyeb szent kezid-
nel, vgy chacegy hai szalat sem chinalhat
felet-

feierte, auagy feketeue, szent kezed ki-
uál, hanem mindenható kezed, kinec
mindenec egyenlőűd lehétlegese: Mert
nem lehétlegeseb ű nála egy f'rgeschket,
mint az Angyalt terempteni: Es nem le-
hetetlemb az égeket ki terieszteti, mint
az fánae egy leuelet: nem könyeb nála
egy haifzalát, mint egy egész testet for-
malni, sem nem uehezbe ez földnece ke-
rékseget vizen helyhezten, mint az vi-
zeket az földön meg tartani: hanem va-
lamit akart, mindeneket megchelekedet:
valamit akart az égeken, földön es ten-
g'ren, es minden melisegekben, engemet
tis minden allati kőzöt, az mint akarta,
vgy alkotot, hatalmas volt rea, tuttais
chelekedetit. Bizonyara vram szent ke-
zed, hatalmas volt, hogy kőue, madarra,
kigyona, auagy más oktalan allatta te-
remphetne engem: iolis tutta, de nem
akarra, mondhatatlan io voltaert. Mert
nem vagyoc azért en kő, fá, auagy vala-
mi oktalan allat: mert io voltod ily ren-
delte, es hogy ily rendelned, erdemim es
löl nem vettec engemet.

32: AGOSTON MAGAN VALO
AZ ISTEN CHELEKE^E
detinec meg foghatatlan/sagarul.

Honnan vagyon Vram ennekem ez
honnan vannac dicheretim, hogy
dicherhesselec tegedet, mert valamint na
lamnekül teremtetted, az mint előt
tezet, színten vgy, dicheretted vagyon
nalamnekülis, valamint kellemetes elő
ted: fölséges Vram szent színed előt való
dicheretted, temagad vagy. Dicherienec
vram tegedet minden alkományid, szam
lalhatatlan nagy voltod szerez: meg
foghatatlan Vram az te dicheretted, színt
meg nem fogatic, saynac, es aialaknac
mérteke alá nem vettetic, fűlecek nem
hallattatic, mert ezec mind elmulnac, de
dicheretted Vram örökké meg marad. Az
gondolatnac kezdete vagyon, elis ve
geződic, az szoraz zeneg, es el mulic, az
fűl hal, mely hallas meg szömic, de diche
retted örökké meg marad, ki lehet azért
az ki dicherhesse? Kichoda az emberek
közöl, hogy hirdesse dicherettedet? diche
retted örökké való, es el nem mulando, Az
dis

dicherettedet, valaki el hiszi, hogy te magad vagy az dicheret. Az dicher, valaki maga felől el hiszi, hogy dicherettedet nem iarulhat örökké való dicheret, mely soha el nem mulic, chae benned vagy az mi dicheretűnc, benned fog dicheret venni az en lelkem. Mi tegedet nem dicherűnc, hanem magad magadat, magad által magadban, nekünkis dicherűnc vagy on te benned. Igaz dicheretűnkis akkor vagy on, midőn tőled vesztűnc, midőn az vilagosság, helen hadgya az vilagosságot, mert te igaz dicheret, osztogatod az dicheretet. Es valamikor magad, nem tőled varunc dicheretet, mind anniszor dicherettedet el vesztűnc, mert az, el mulando, de az tied örökké meg maradando. Ha ez mulando dicheretet keresűnc, az veghetetlent el vesztűnc, ha az kiannyuc, ez heűsagost ne szeresűnc. Örökké való dicheret vram az, melytul minden dicheret, ki nekül semmi dicheret nincsen. Azert nalad nekül nem dicherhetlec tegedet: Ha velem leszes dicherhetlec tegedet: ki vagyoc vram en magamban, hogy dicherhetlec tegedet?

por,

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

por, hamu vagyoc, meg holt eb, es dögle-
 tetes bűdösség vagyoc en, fereg, es rothad-
 das vagyoc en: ki vagyoc vram en, hogy
 dicherhelselectegedet, vram erősségne
 Istene, minden testnece lelke, ki az örök-
 ualóságban lakozol? nem de az erőssé-
 gec dicherike az vilagot, auagy az halat
 az életet? te vagy az vilagosság, en erő-
 segec, te élet, en halat? Nem de az he-
 sag dicherie az igazságot? te vagy az i-
 gassag, en emberi allat hasonlouta lettem
 az heűsaghoz: Azert vram dicherhetle-
 ke tegedet: Nem de az en nyomoruságia
 dicherneke tegedet? Nem de az gonol-
 szellet dicherie az io illatozast: Nem de
 az embernece halandosaga, mely ma va-
 gyon, holnap le vettetie dichere tegedet
 Nem de az rothado ember ald, es di-
 chere tegedet, auagy az embernece fia, ki
 chacfereg? Nem de az bűnben foganta-
 tot, születet, es neveltetet dichere tege-
 det? Holot az bűnősnec szaiaban nem
 kellemetes az dicheret. Azert en vram
 Istene, dicherien teged meg fogharat-
 lan haralmassagod, meg környekezhe-
 tetlen bölcheseged, es mondharatlan io
 volrod,

Voltod, dicherien tegedet fölleges kegyelmességed, beuelkedő irgalmasságod örökre való erőd, és Isteniséged. Dicherien tegedet mindenható erőseged, mond haratlan nagy kegyelmességed, és szereteted, mely által teremptel minket vram Isten, lelkemnek igaz csete.

AZ ISTENHEZ FÖL E
melt remenségről.

EN pedig teremptet allatod, szarnyad szarnyeka alatt, io voltodban remen-
lee, melyel teremptetted engemet, segel-
lyed teremptet allatodat, melyet io vol-
tod alkotot. Ne vessen el gonoszlagom
miam, az mit io voltod chelekedet: ne le-
gyen semmire nyomorult állapotom al-
tal, az mit nagy kegyelmességed vezetet,
mert mi hasznal eszen teremptesednek, ha
rothadással megyet. Inkab heaban alkot-
tad az embereknek minden fiait. Vram
te teremptetted engemet, igazgasd az
mit teremptetted, kezeidnek alkotmányit,
en Istenem ne viald meg: semiből szer-
zett engemet, vram ha nem vezersz
N ismeg

41
SZ: AGOSTON MAGAN VALO
ismeg semmiue leszec. Mert vram, vala
mint nem voltam, es semiből teremtet
tel, így, ha nem igazgacz, magamban
semmiue változom. Vram en életem, ne
vesse el gonoszságomban: Ha nem terem
tetel volna, nem volnec, hogy alkortól
im vagyoc, ha nem igazgacz, mindigart
nem leszec, mert semmi érdemim, es io ter
temenim nem erőltettene, hogy terem
tenel, hanem kegyelleges io voltod, es
kegyelmességed. Vram en Istenem, az
szeretet, mely az teremptestet kifizet
kőnyörgőbition tea, hogy vezérli en
gemet. Mert mit hasznal szereteted, hog
teremptesemre erőltetted, ha nyomorula
gimban el kel vesznem, es hatalmas karod
nem igazgat engem? Azon irgalmasság
erőltessen vram Isten, az meg szabadeta
ra valamit teremptettel, az mely inde
tot, hogy teremptehed, az mi teremptue
nem volt. Azon szeretet győzőn meg
mely meg birt, hogy teremptenel, mert
máskem kissé, mint akkor volt, holot a
zon szeretet remagad vagy, ki minden
kor azonul talaltatol. Meg nem rövidül
tec vram szent kezeid, hogy meg nem
szas

szabadethassanak, meg sem nehezűltes
 sűleid hogy ne hallyanac, hanem verke-
 im chelekettek ofzlalt közted, es közöt-
 tem: az sűretseg, es vilagossag közöt: az
 halál kepe, es élet közöt: az heűsag, es i-
 gassag: az holdhoz hasonlo valtozo gle-
 tem, es örök életed közöt.

AZ GONOSZ KIVAN.

sagoknac köteliről.

E ZEC Vram az sűretsegnek arnyeki,
 melyekkel be burettattam, ez mēli-
 seges, es homalyos fogházban, melyben
 haniat homloc buruluan fekűzöm, még
 földkelyen az nap, es az arnyekoc el tauoz-
 zanac, es vilagossag legyen erődnee va-
 sagfagan: Az vramac szozattya erőben,
 az vramac szozattya mondhatatlan nagy-
 sagban leuen, mondgya, legyen vilagos-
 sag, es tauozzanac el az arnyekoc, ielen-
 en szarazsag, es az föld neuelen zöld
 fűeket, mely, magas leuen, szent orza-
 godnac igazsagara valo gyűmölchót hoz-
 zon, es erelyen. Vram attyam en lstenem,
 igaz élet, ki által mindenec élnee, es ki

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
nekül mindenecholt szamban vannaone
hadgy el engemet az gonosz gondola-
tokban, szemeimnec szemptelenfeget ta-
uoztasd tûlem: Tauoztasd tûlem min-
den gonossagokat, es orczatalan bolond
elmét, ne adgy ennekem, hanem birt-
szuemet, hogy szüntelen felôled em-
kezze: vilagosech meg szemeimet, hogy
lassanac, es elôttéd ôrôkce valo dichôlegy
gel fôl ne fualkodgyanac, hanem alazato-
lon erchenec, nem magoc fôlôt valo chu-
dalatosfagban. Az mi iobbod felôl va-
gyon, azt lassac, bál felôl, melyec tauul
vannac tûled, ne szemlelyec, szemed bôri
viselyec iarasomat, mert azoc kerdecie
meg az emberneec fiait. Ronch el gonosz
kiuanfagimat, nagy edes voltoddal, mel-
lyet elreítettél azoknac, kie felnec tege-
det, hogy kiuanyalac tegedet, ôrôkce va-
lo kiuanfagal, hogy ez hamissagoktul vo-
nattatuan, es meg chalatuan, belsô izem,
az edessét keferûnec, es az keferût edes-
nec itelye: az vilagossagot sôretsegnec,
es az sôretseget vilagossagnac tarcha,
hogy legyen modgya szabadsagomnac,
enni szamtalan chalardsagos hanyatta-
tot

tot tör, es chaptatoc kőz őt, melyeket ellenfelem keszertet vtainnac szinen, azért hogy meg foghassa az bűnös lelkeket, melyekkel rakua ez egész világ: melyeket az ki iol meg tekintet, szolas nélkül el nem halgatta, ezt monduan, valami vagy on ez világban, vagy testi kiuanaság az, vagy szemeknec heűsága, vagy ez élet nec dőlős keuelysege. Imhol vram, tellyes ez világ minden gonosz kiuanasagok nac foitogato kőtelivel, melyeket keszertec labainknac, es ki futhat el ezec kőzűlt bizonyara chac az, valakitul el veszed az szemnec kiuanasagit, hogy ne kiánya latafanac kiuanasagit, valakitul el veszed az testnec kiuanasagit, hogy meg ne fogattassec az testi kiuanasagtul, es valakitul el tauoztatod, az szemtelen, es bolond esztelen elmét, hogy nagy alnokul meg ne chalattassec ez életnec keuelysegetul. O mely boldog, valakiuel ezt chelekeded, mert vetec nélkül mulic ki ez világbol. Most kerlec azért en iduőzet, tőm, segech engemet, ne effem el ellenfe gimnec orezaioc előt, meg fogattatot alnoc kőtelekcel, melyeket keszertec

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
 az en labaimnac, hogy meg görbehecs,
 es haychac az en lelkemet, hanem iduó
 segemnee erősege szabadich meg rölöc
 engemet, ne talallianac meuetest belö
 lem az en ellensegim, kie giu'óltee tege
 det: kely föl Vram en lstenem, en erő
 segem, es el o'zlanac az en ellensegim, es
 futamianac el szined előt az kie giu'ól
 tee tegedet, mint az vias el oluad az tüz
 előt, vgy vessene el az bün'ölöc sent szin
 ed előt: es en el teitezsem, szinedne erei
 techeleiben, hogy fiaiddal örüendee
 minden iauaiddal be telliesedet. Te po
 nig Vram lsten, az aruaknac Artyoc, mo
 morultaknac gdes Anyoc, halliad fiad
 nac kialtasit, es teriezd ki szarniaidat,
 hogy ellensegine előt, alaioc futhassine,
 Israelnec erőseges tornya, ki nem alu
 szol, nemis suniadofol oltalmazuan lsta
 elt: mert nem aluszic, nemis szunaidos
 az ellenseg, mely lstaelt ellenzi.

AZ EMBERNEC NYO
 morusagarul, es lstenec io tetes
 menyiröl.

OVilágosság melyet más világosság
 nem lit, oly világ, melyet más vi-
 lag né szemlél: oly világosság mely főtet
 feggel illet minden fenyeiséget: oly vi-
 lag mely meg vaket minden külső vila-
 got, világosság melytől vagy on minden
 világosság: Világ melitől minden világ
 vagy on, világ, melihez hasonletuan s-
 gieb világ, chacsőtetseg, melyhez hason-
 letua egieb világ chacteretdekség: oly
 világosság, kinel minden főtetseg világ,
 kinel minden homalyosfekeretseg világ:
 oly világ, mely fölöt, semi vakság nem
 ködösködic, semi halyag meg nem tom-
 pet, melyet semmi tauulvalóság ki nem
 rekeszt, melyet soha semi arnyec el nem
 valaszt. Világosság mely mindeneket
 meg világosettes, eczermind, szünte-
 len, es egyesen: nyelyen el fenyeiséged
 örüenicuel, az melifegre, hogy lassalac
 minden felől tegedet temagadba, maga-
 mat te benned, es mindeneket alattad.
 Ne tauozzal el tődem, hogy ne neueked.
 Ne tudatlanlag imnacarnieki, es meg
 szaporodgianac szamtalan vetkeimert

49
SZ: AGOSTON MAGANVALO
nalad nélkül mindenee főtetsegec enne-
kem, mindenee gonoszac, mert nalad ne-
kül, igaz, egyes, es főlső io nélkül, semmi io
nem lehet. Ezt vallom, ezt tudom Vram
Istenem, hogy valahol vagyoc nalad ne-
kül mindenut gonoszul vagyon dolgom
kiülletted, nem chac magam kiül, de
magambanis, mert minden tellies kaz-
daglag az mi nem en Istenem, ennekem
chac szükség az: hanem meg elegendem
midőn dichőseged nekem meg telennő.
Cheleked azért Vram en boldog életem,
hogy nyomorúságomat valliam előrted,
holot io voltodnac egyességetől, minden
ioknac kut feyerüle ez időszertent való tet-
tető ioknac sokfele letele miat el elzuen
resti erzekenségim által vgyan meg ol-
latattam, es az egytől soe resze sakattam
midőn beusegem, nyughatatlan munka
ala veret, szükségem meg sokasoduan,
holot külömb külömb fele dolgokat kö-
uertem, de tellyességet egyiktől sem ver-
hetem, mert magamban meg változra-
thatatlan Istent, egest nem találac vala, el-
oszthatatlan iot, kit meg találuan semmi
nekül nem szükölködöm, kit meg nyer-
nem

nen semmit nem fadálloc, kit biruan
 minden kiuanfagom meg szűnic, holot
 telies vagyoc: iay niomorufagnac niomo-
 rufaga, midőn niomorult Lelkem tőled
 el tauozic, melyel mindenkor beuelke-
 dic, es őruendez, es kőueti ez vilagot,
 melyel szűntelen szűkőlkődic, es faydal.
 Ez vilag kialt, im el fogoc, te pedig Vram
 ellenkezel, azt monduan im meg könyecb
 betlec, megis gonosfagimnac hailadoza-
 sa, inkab kőueti az meg fogyatkozatót,
 hogy sem az tellycsettő. Nyilván az en
 gyarfosagom ez: lelkemnec igaz oruola,
 gyogyich meg ütet, hogy vallast tegyec
 neked, lelkemnec iduófflege, telyes izi-
 uemből, minden io voltodett, melyek-
 kel legeltecz engem iffiufagomtul fogua,
 ig időmnec venfegeig? neked könyör-
 gőc, tennen magadett, ne hagy el enge-
 met: tetemptertel engem, midőn nem
 voltam, meg váltottal, holot el vesztet
 vala, meg holtam vala, az halothoz le-
 szalottal, halandosagot magadra vettel,
 hogy kirali szolgadhoz iüttel, hogy meg
 váltanad, magadat erette attadthogy en
 élne, az halalt, föl vetted, az halalt meg

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
győzted, engem föl cseretettel, midőn ma-
gadát megaláztattad. El veszttem volt,
az bűnben elő mentem volt, el adattam
vala, cserettem iúttal, hogy ki váltanal en-
gemet, es annira szeretted, hogy drágala-
tos veredet árul adnad erettem: en ve-
ram magadnal inkább szeretted engemet,
mert meg holtal erettem. Ekkeppen, ily-
lyen drága váltással visza hoztál, az
szamkiütésből, meg szabadítottál az
szolgálatul, ki vontal az bűntetésből,
neueden hittal engemet, szent vereddél
meg bellegeztél, hogy emlékezeted örök-
ke nálam lenne, színeimből soha ki nem
esne, ki erettem el nem valed az magos
keresztfatul: Meg kentel engem azon ola-
jal, melyel kentet voltál, hogy túled Chri-
stussal, keresztynec neveztetném. Imhol
tenyereden meg ieczettel engemet, hogy
szüntelen emlékezetedben legyem, de
vgy, ha enis mindenkor felőled emléke-
zem: es ekkeppen mindenkor szent ma-
lászod, es irgalmasságod elől vet engem,
mert soc, es nagy veszedelmektől
gyakorta meg mentettel engemet, en
szabadítottam: midőn el tevéledtem, az
igaz

igaz vtra vissza hofztal: midőn verkez-
tem meg dorgaltal, holot tudatlan vol-
tam tanetortal: bankottam meg vigaz-
taltal. ket egben esuen meg erőfletettel,
elefuen föl emeltel, fön aluan tartottal,
iaruan vezérlettel, hozzád iüen be fo-
gattal, aluan meg otalmaztal, midőn
kialtottam, meg halgattal engemet.

HOGY AZ ISTEN ^cÖRÖK^c

ke való tekintéssel nezi, az embes-
rek nec cbelekedetit.

EZEKET, es soc egyebféle iokat che-
lekettel velem, en vram Istenem,
lelkem nec élete, melyekről gyönyörűse-
ges volna szüntelen szolanom, es gon-
dolkoduan mindenkor halat adnom, es
dicheretet mondanom io voltodert, tel-
lyes szíuemből, elmemből, es erőmből,
külső, es belső tagaimnac minden részei-
ből: En vram Istenem, boldogságos edes-
seget érez nec, es esmer nec, valakic ben-
ned gyönyörköd nec. De hatalmas sze-
meid, semmi tökéletességet bennem nem
latta.

32! AGOSTON MAGAN VALO
lattanac, szemeid az napnacferét föld
hagyuan, az embereknee minden vrait
tekentec, az veghetetlen melisegeket,
es minden heleken, nezi szüntelen az ior
kat, es gonoszokat. Miel hogy minden
nec fölöt vagy, egyetemben be töltes
mindenüt eppen ielen leuen, mindenek
nec gondgyokat vifeled az mit teremp
tettel, mert semit az oc közzül nem gyö
löstel, valamit alkottal, így az en lepeles
metis, es vraitat eszedbe veszed, es cül
nappal oralmomra vigyas, minden nyom
dokimat szorgalmatosan meg igyezi
uen: örökec valo ör allo, mint ha az es
gekröl, es földrel elfeletkeznel, es teremp
tet allatidra, de egyeb dolgaidrais, mint
ha semi gondod nem volna, chac ream
figgesztetted szemeidet, mert változha
tarlan latalodnac vilagossaga, semit nem
nekedic, midön egyet lacz, meg sem fo
gyatkozie, ha mikor sokat, es küdömbör
zőket szemlel sz: mert valamint egyet
tökeletessen, es eppen lacz, azonkeppen
egyenkent mindeneket, noha magoc kö
zöt küdömbörzőket, tökeletessen egya
rant, eppen valokat, eppen latrya szem
idnee

időnek fenyege. De mindeneket, vgy
 lacz mint egyet, es egyet mint mindene-
 ket, egészen minden ősztal, es változas,
 vagy fogyatkozás nélkül. Azert egészen
 vagy az időnek tellyesüoltaba időnekül,
 engemet egészen szüntelen latuan, min-
 tha egyebet nem kellene nézned: Es így,
 őszalmam mellett allasz, mintha minden-
 ekről el feleltkeztél volna, es mintha chac
 ram akarnal figi elmezni, mert szüntelen
 magadat mutogatod, keszen magadat
 ayanlod, midőn engemet is keszen ra-
 lalsz, valahol történie lennem, el nem
 tauozol, miuel hogy mindenőt vagy, vgy
 aniera hogy akadecnekül meg találhat-
 lac valahova megyec: ki által lehetec, ne-
 vesze el nálad nekül, ki nekül nem lehe-
 tec: Vallom vgyan hogy valamit cheleke-
 szem, iobban latod nálamnal, ki chele-
 keszem, mert valamit szüntelen munkal-
 kodom, egyetemben ielen vagy, vgy
 mint őrókce Valo nezőie, minden gon-
 dolatoknac, indulatoknac gyóni őrkő-
 desek nec, es minden chelekedet im nec. Es
 törted Vrá mindenkor kiuanfagom, elő-
 ted minden gondolatom. Vram te latod

52: AGOSTON MAGAN VALO
az lelekneciõuetetet, létetet, es menetet
let, mert chae egyedul iteled minden lel-
keket, es ha az gyöker keferu, auag edes,
melybõl szep leuelec fakadna: kiuol, es
teriedne, belõl chae magad iteled, lob-
badon magad tudod az gyökereknee
belsõ veleieket, es tõkelletesben vege-
re megy: nem chae az igyekezetet, de
meg gyökere veleier, es belit, igazságos
vilagoddal meg találod, azokat meg
szamlalod, nezed, es föl ieczegeted, ho-
gy meg szes kinee kinee, nem chae igye-
kezeti, es chelekedeti szerent, de meg az
belsõ gyökernec elreitet beleisrtis mely-
bõl az chelekedõnec igyekezeti származ-
nac. Az mire igyekezem midõn cheleke-
szem, valamit gondolok, valamiben gyõ-
mörködõm iol latod, fûleid hallyac, le-
meid lattiac, es eszekben veszie, meg iec-
zed, rea figyelmesz, es kóniueidbe be-
írod, vagy io, vagy gonosz az, hogy az v-
tan az iofit erdemet adgy, az gonoszt
büntetesi, midõn az kónyuec meg nittat-
nac, es azokból iteltetnec, valami meg
vayon kónyueidbe írva. Es ne talan-
tan amaz mondasod leszen ott, melyet
nekünc

nekünk mondat: az ű vegeket iol eszem-
ben veszem: es az mit felőled mondanac
Vram: mindeneknec vőget chie ű szem-
leim: mert Vram minden chelekedeteknec
szandekos vőget tekinted inkább, hogy
sem az munkanac chelekedetit. Es midőn
ez szorgalmatošson eszemben vesem en
Vram, erős, es rettenetes Istenem, nagy
felelemel, es pirulással meghaborošom
pironkoduan, minel hogy nagy szükség
vertetet mellenc, hogy iol, es igazan e-
lyűnc, kie mindeneket az minden lato, es
irelő biro előt chelekezűnc.

HOGYEMBER MAGA
által, Isten mala/ztia nekűl semit
nem chelekedhetic.

AZ testben lakozo leleknec minden
hato erős Isten, kinec semci az A-
dam fiainac minden vtain talaltatnac,
lázleles napiatul fogua holtig, hogy
meg fizes egyenkent chelekedetec sze-
rent, vagy ioc azoc, auagy gonoszoc,
mutasd meg minden akadékimat, hogy
valhassam niomorult állapotomat, mert
magam

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

magam feleltuen azt montam, hogy semmi nekül nem szükölködöm, kardag lennem, nem tuduan hogy niomorult szegény vagyok, vac, mezetelen, szegény, és könyörületes. Azt hittem hogy valami vagyok, holot semmi nem voltam, mondd, bölche leszec, és ime esztelennek talaltattam. Gondoltam okosnakis magamat lenni, és ime meg chalattam, mál latom hogy mind chacz te aiaandekod, mely nekül semmit nem chelekedherino, holot Vram ha az varast nem otalmazandod, chacheaban munkalofzie az vigyazo. Így tanertal meg engemet, hogy meg esmernem magamat, el hattal, meg probaltal, nem magadstt hogy meg esmerne engemet, hanem magamstt hogy meg esmernem magamat, mert az mint jelentem Vram, azt hittem hogy valami lehessen belőlem, gondoltam hogy magamaltal elég legyen mindenre, ezembe nemveuen, hogy fölfeget vezertenne engemet, mind addig, mig valamenire meg vonad tőlem magadat, és magamban el esem, akkor latam, és nyuan meg esmerem, hogy engemet vezertlettel, és

hogy

hogy elestem, magamtul rőrtent, hogy
fől kőlttem, irgalmassagodból: Meg ny-
lakoztatad szemeimet, es fől serkentel,
világosetuan engemet, ottan meg tapa-
sztalam, hogy kesertes alá vettetet em-
berneec minden élete ez földőn, es hogy
előtted nem dickekedhetic ez testben,
egy élő emberis, meg sem igazul minden,
eluen: mert vagy loc, vagy keues, mind
főlseged aiandekia, minden mi kazdag-
ságunc, chac bűn: miből dickekedhetic a-
zett minden test? nem de az bűnről? Ez
nem dichőség, hanem nyomorúság. De
nem dickekedhetike az iobul? nem de
masebol? Tied vram az io, tied az dichő-
ség, mert valaki maganac dichőseget ke-
rs az tiedből, es nem teneked, lopo, es
latoz az, hasonlo az őrdőghőz, ki dichő-
sēgedet igyekezet elorozni, mert valaki
aiandekiből akar dichertetni, es dichő-
sēgedet nem keresi, hanem chac magact,
effele noha aiandekidert dichertesse az
emberektul, de tőled vgyan szidalmazta
tic, miuel hogy aiandekiből nem dichő-
sēgedet, hanem tulaidonát keresi: valaki
penig az emberektul dichertetic, tőled

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

szidalmaztatuan, ítelet napian előttem,
 az emberektől meg nem otalmaztatva,
 meg sem szabadul, tőled el karhoztat-
 tatot. Azert en vram, ki még anyam me-
 heben formáltal engemet, ne engedgy
 effele szidalomban esnem, hogy orozam-
 ra hanyjac, mint ha igyekeztem volna
 dichőségedet el orozni, mert szükség,
 hogy tied legyen az dichőség, mienc az
 orozó pirulas, es nyomorusag, de min-
 den gonos, ha raitunc nem akar sz kőnyő-
 rülni: Vgy vagyon vram kőnyőrüls min-
 denken, es semit azokból kiket teremp-
 rettel nem gyűlöls, es ioszagodbul reszel-
 tecz, aiandekiddal kazdagertuan vram
 bennünc: mert szereted az szegenyeket,
 es meg kazdagetod minden iauaiddal.
 Imhol vrá nyomorusitac te fiaid vagyon,
 kisdod seregechke, nyisd föl kapuidat, es
 gnni fognac az szűkölködőc, be telyesed-
 uen dichernec mind azoc, kic keresnec te-
 gedet. Tudom vram, vallom is tanerased
 vram, hogy chac azoc, kic szegenyeknec
 esmeric, es valyac, előttem magokat, kaz-
 dagulnac meg, mert valakic magokat
 kazdagoknac velic, holot szegenyec, min-
 den

den kázdagfagidtul ki rekesztetnec. A-
zett vallast teszec vram, en lstenem sze-
gessegemról, es legyen fölsegede telyes
dichőseged, mert minden io valami io al-
talam lett, chupan chac te aiandekod. V-
tam vallast teszec, valamint oktattal enge-
met, semi egyeb nem vagyoc, hanem me-
rő heűsag, halálnac arnyeka, es nemine-
mü lőterseges meliseg, beaba valo űres
föld, mely aldomasod nekűl semit nem
teremphet, gyűmőlehet sem hozhat e-
gyebet pironkodasnal, bűnnel, es halál-
nal. Ha valaha valami iofzagom volt,
mind túled vettem, valamiuel biroctied,
es túled vagyon, de midőn el estem, min-
denkor az sarban fekűnnem, ha föl nem
emeltel volna, mindenkor vakon talál-
tatnam, ha meg nem vilagosítottal vol-
na engemet. Hogy el estem, soha föl nem
kőlttem, ha kezeidet nem nyitottad vol-
na, midőn föl tamasztottal, szűntelen el
estem volna, hanem tartottal volna, gy-
kran el estem volna, hanem vezertettel
volna. Ekkeppen vram malasztod, es ir-
galmassagod, szűntelen előlvet engemet,
meg szabadetuan minden gonosztul,
O 2 meg

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
meg valtuán az elmultakból, es etöföc-
uen az következendőktől, el vagdaluan
előttem az bűneckötelit, el vöuen min-
den bűnre ingerlő okokat, es alkolmatol-
fagokat, mert ha ezeket velem nem che-
leketted volna, ez világ bűnben keue-
rettem volna. Tudom vram, hogy oly
vetec ninchen, melyet az ember cheleke-
det, hogy más ember azonokat nem che-
lekedherne, ha az teremprő Isten el ra-
uozig, kitul az ember teremtetet: mert
te igazgattal vram engemet, es ennekem
hogy az hazaslag töresben, es egyeb fe-
le bűnökben ne keuerednem, malaszt-
tot, es irgalmassagot engettel.

^c ^e
AZ ÖRDOGRÓL, ES SZAM-
galan kiseretetiről.

IME az kiserető nem vala, es hogy ne
lenne cheleketted: idő, es alkalmas
hel nem talaltatec, es hogy ne talaltatne-
chac egyedul miueled. Ielen len az kiser-
ető, alkolmatos idő, es hel a datec, de hog-
neki ne engednec, meg tartoztattal. El
időc

ióue az főtetleges kesértő valamint va-
 gyon, es hogy utet meg ytálnám enge-
 met megerősítetettel. El ióue az főlfegy-
 verkedet kesértő nagy erővel, de hogy
 mitam győzedelmet ne vehetné, meg
 zablad útet, engemerősítuen. El ióue
 az kísértő, világosságnac Angyalaua val-
 tozuán, es hogy meg ne chalna, meg fed-
 ded útet, es hogy elsmernem, meg világos-
 sáttal engemet: mert ű amaz mondhatat-
 lan nagy Sarkany, veres, borzat, az idős
 kígyó, ki őrdógneec, es Sathannac hivat-
 tator, hét feie leuen, es tíz szarua, kit tes-
 temptetel, hogy az mondhatatlan ten-
 gert ingerlie, es iaczottassa, melyben szá-
 talan allatoe rópósneec, őregeec, es kichiñeec,
 az az, külömb fele nemű őrdógóc, kie ciel,
 nappal egyebet nem chelekeksznec, hanem
 hogy környűl iaruán, keresie az kit meg-
 emeszeheffenec, ha ki nem szabadetted
 űket, mert ű amaz regi Sarkany, ki az pa-
 radichomnac gyóniőrűsegeben termec, es
 kezdetec, ki mérges farkaua, az egneec
 harmadic refzet chillaginal vonfza, es
 azokat az földre bochatya, ki mergeuel
 az földneec vizeit meg főrtózteti, es vesz-
 ti,

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

ti, hogy az iuo emberek meg hallianact
 ki az araniat vgy tetieszt mint az farto
 azon bizakoduan, hogy lordan vize, ka-
 romlo szaiat alral follia, es ki azza let,
 hogy senkitol ne fellyen. Es ki otalmaz
 meg mardozasatol ki teriet szaiatul hat
 nem chace en vram, ki ez nagy Sarkan-
 nac fejt meg rontottad? Segely vram
 bennunc, teriedz ki reane szarnyaidat,
 hogy szine elol az Sarkannac, szarniaid
 ala futhassunc, es paisoddal otalmaz meg
 gonosz szaruaitul, mert minden igyeket-
 zete szuntelen chace ez, hogy az tuled te-
 rempteret lelkeket el nyelye. Es azert
 kialtunc hozzád mi istenunc, szaba-
 dech meg minket, ez mindennapi ellen-
 segunktol, ki, vagy aluszunc, auagy vigya-
 zunc, eszunc, de akarmit chelekedgyuno
 minden módon, eyel es nappal raitunc
 minden mestersegevel, es chalardsagial,
 neha nyiluan, neha titkon, merges nyilait
 ellenunc igazgattya, hogy lelkuinket el
 veszeffe, es meg ollye. Mégis vram oly
 gonosz az mi esztelensegunc, hogy neha
 szuntelen lassuc az Satannac fol tator szai-
 at, mellicel kesz el nyelni bennunc, mégis

Élisufszunc, es tuniaságinkban puhasko-
dunc, mint ha bizuást iarhatnane, es sza-
badon előtte, ki egyebet semit nem ki-
uan, hanem hogy veszessen bennűnc.
Mintellenfeg, hogy öllýőn, szüntelen vi-
giaz, alomnekűd: mi pedig magunc otal-
mara, almunkbol nem akarunc fölserken-
ni. De ime labainc előtmeni szamtalan
fele tört hant, es vetett minden életűnket
külőmb fele czaptatokkal, es lépekkel,
hog lelkűnkbe veszessen, be tőltűe. Azert
ki leszen szabad akadekot szerzet az kaz-
dagfagban, tört vetet az szegenisegben,
lepet hant erelűnkben, italunkban győ-
niőrűsegűnbe, almunkban es vigiazalunk-
ban, beszédinkben: nehez hágchor emelt
minden chelekedűnkben, es életűnkben
tartoztato gonosz közőket hintet. De
en vram szabadech meg minket, az va-
daszoknachaloytubes minden keszeret,
tő beszédűtől, hogy dichereret adhasűnc
neked monduan, Aldot az vr, kit raga-
domanyul nem ada ellenfegűnc flesfo-
gay kőrze: lelkűnc mint az verűb az ma-
daras haloiabul ki szabadula, el szaggat-
tatec az hallo, es meg szabadulanc.

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
HOGY AZ ISTEN, VI
tagossaga az igazaknac.

A ZERT vram Istenem, es vilagossagom, nilatkoztasd meg szememet, hogy lassac, es vilagodban iartuan, ne akadgiac meg ellenlegemnecc, köteleben. Mert vallyon ki kerülheti el szamtalan hant les helyeit, es ellenző haloit, ha nem latangiat es ki lathattya, valakit vilagodal meg nem ekeszerttes? mert ű az sötetsegeknecc Attya, haloit vgy reitegeti sötetlegeben, hogy senki el ne kerülhesse valaki azokban az sötetsegekben talaltaric, mert azoknac az sötetsegeknecc valakie fiait, vilagossagodat nem lattya, melyben az ki iar, soha nem fél, mert valaki nappal iar, meg nem ütközik, de az ki eiel iar, meg serfzik, miuel hogy vilagossag, ű benne nem talaltatic. Vram te vagy az vilagossag, es az vilagossag fiainac, vilagossagos fenyelege. Te vagy az nap, ki el nyugouast nem tuez, melyben fiad minden serelem neküd iarnac, es ki nekül valakie iarnac, sötetsegekben vannac, miuel hogy

hogy teged ez föld kereksegenec vilag-
 iat, magoknal nem talállyac. Im napon-
 kent lattyc, mennel touab tauozic va-
 laki róled igaz vilagossag, annal inkab
 minden bűnökben be keuereszic, es men-
 nel melyebben az főtetsegenen vagyon.
 annal keuesbe lattia az vton el hant ró-
 róket, et köteleket, azért keuesbet ősmet,
 gyakotrabbis el ragattatic, es esic azok-
 ban, de az mőrettenetesb, effeset nem
 tudgya, valaki penig maga effeset nem
 erti, annal keuesebbe gondolkodic az föl-
 kelestől. Tepenig en vram Istenem elmen-
 nec vilagossaga, most imar vilagosech
 meg szemeimet, hogy lassalac es ismeric-
 lec, hogy haníjat homloc ellensegim előt
 el ne effem, mert azon munkalkodic az
 mi ellensegűnc, hogy vgyan ki gyomlal-
 lion bennűnket, kit, kerűnc tegedet, tegy
 semmive szinűnc előt, es oluadgyon el,
 mint az vias közelgetuen az tűzhöz:
 mert vram ű az első, es vtolso lator, ki
 tanachot tartot hogy dichősegedet el
 touailana: holot föl fualkoduan, es emel-
 keduen meg hafada, es orczaiara alla esec
 es le veted ütet, az szentseges helitől, es

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

az tűzes kőneknek közepiből, mellyek
 nek közepin iar vala: Es mast en elettem
 Vram Istenem, miutra le eset, nem szűnve
 fiaidat haborgatni. Es bősűságodra föl-
 seges kiraly igiekezie teremptet allato-
 dat el vesztetni, mellyet mondhatatlan
 io volrod abrazatodra teremptet, kit ke-
 nelisege miat el vesztet: De mi erőfő-
 gűncronch megűtet, minec előtte min-
 ket iuhaidat meg emeszeget, es vilagosse-
 meg, hogy Iathassuc az kőteleket, mel-
 lyeket készített, es ki szabadulhassuc
 hozzád ő Izraelnek őruendetessége. Es
 mind ezeket en vram iobban tudod, ki
 iol csmered versengese, es kemenyseg
 haythatatlan nyakat: Ezt sem vgy beszé-
 sem, mint ha űtet mutogatnam, holot
 mindeneket lach, es semmi gondolat na-
 lad titkon ninchen, hanem fölsegédia-
 bai előt ellenségem ellen panaszt re-
 szec, örökce valo biro, hogy űtet tartoz-
 tald, es minket fiaidat iduőzech, kiknek
 erőfőgec vagy egyedűl, mert vram fölő-
 re alnoc, chauargo, es igyenetlen az mi
 ellenségűnc, es chauargo vrai, könnyen
 meg nem csmerttetnec, sem abrazattya-
 nac

nacszine, hanem ha meg világosítottas,
 mert mást imit, mást amot vagy on, neha
 barannac, neha farkasnac, neha sóterseg-
 nec, neha vilagnac ielenti magát, es min-
 den redbeli szinebbe, helekbe, es időbe,
 az dolgoknac változati szerent, külömb-
 böző kisereteket rendel. Mert hogy az
 szomorvakat meg challya, vis bankodie,
 hogy az öruendezőket meg iaczottassa,
 vignac ielenti magát, hogy az lelkeket
 meg chalhassa, világossagnac Angialana
 változic, hogy az erőfieket meg nyomia
 barannac lattatic, hogy az szeledeket,
 meg emesse, farkasnac ielenie: Ezeket pe-
 nig chelekeszi, az külömbféle kisereteket
 necszine alatt, nemelieket eyeli felelemel
 retteget, nemelieket nappal valo rópól-
 ló nyilakcal, nemelieket az sótersegben
 valo dolgokkal, nemelieket az dőli ör-
 dőggel: mind ezek nec meg esmeretire,
 ki talaltatic alkolmatos: chalard rauassa-
 git, ki esmerheti t ruhaianac szinet, ki ni-
 latkoztattia meg: es fogainac gömbölyű
 seget, ki tudhattyar: ime mörges nyilait
 tegezében el reitette, es alnockörelit vi-
 lagossagnac szineuel be fedezte, melyet
 nagy

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

nagy nehezen ismerhetni meg, hanem
 ha tőled vram mi remenlegűnc, meg vi-
 lagos ettartunc, hogy mindeneket lathat-
 sunc. Mert nem chacz az testnec chelekede-
 riben, melyec nagy könnyen meg tapaszt-
 taltatnac; nem chacz vetkekben, de meg
 az lelki chelekedetekben is, fölötté esne
 retlen melifeges akadékokat reiteget, es
 az iofagos chelekedeteknec szinc alatt,
 minden vetkeket, fölöttöt, es az vi-
 lagosságnac Angyalaua változic. Ezekkel
 es főc szamtalan akadékokcal igyekezik
 ellenűnc, az Belialnac fia, az Satan: ő ha-
 talmas lstenűnc, ki mast orozsany, neha
 Sarkán nilnan, es alatomban, kin, es ben-
 cyeles napal inchelekedic, hogy lelkin-
 ket elragadhassa. De vram ki meg val-
 tas, es hatalmas minden benned remen-
 lőket, szabadich meg tőle, hogy ű maga
 felől fadalmat szenuedgyen, fölseged pe-
 nig gló lstenűnc, aldattással, es dichőül-
 tessel mi bennűnc.

AZ ISTENNEC 10
 tetemenyiről.

EN pedig szolgáló leányodnac gyermeke, ki magamat kezeid alá ajánlom, nyomorult dieheretímél, vállast tevéte neked, telyes szíüemből en szabadettom, es elmemben hozom minden velem tet iauaidat, melyeket cheleketté velem iffusagomtól fogva, minden életben. Tudom vram, hogy az haladarlanság fölötté vtalatos előtéd, mely minden lelki gonosznac gyökere, es valamiszarazto szel, minden ior el egeruen, irgalmasságodnac kut feiet be rekesztuen, melyel az meg holt chelekedetec, többször meg nem halnac, es az elő chelekedetec meg halnac, hogy többször meg ne találtaffanac. Azert vram halat adoc neked, hogy hala adarlannac ne találtaffam en szabadettom, mert meg váltottal engemet. Hanfzer nyelt volt el imar amaz Sarkany engemet? de vram, torkabol ki vontal. Hanfzer vetkeztem ellened, es ükészen allot, hogy be nyelyen engemet, de en vram lstenem meg otalmaztal, midőn ellened alnokul chelekettém, parancsolatidat meg szeguen: készen volt ü hogy

11 SZ: AGOSTON MAGAN VALO
hogy el ragadna pokolra, de meg tiltot
rad úter. Ellened vettettem, mégis otal
maztal, tüled nem feltem, mégis meg ő
riztel. Tüled el rauozom vala, szamzani
dekcal, az ellensegnee vetem vala magam
de úter rettegeted vala, hogy el ne vinne
engemet. Ilyen iokcal larogacz vala va
ram, es en nyomorult nem esmetem va
la: Ekkeppen sokszor az őrdőgneet torka
bul meg szabadetottal, az oroflannac,
es pokolnac szaiabul ki vettel, noha nem
tudnam, szamtalan szer vilza hofztal, mert
ala szalottam az pokolnac kapuiaig, es
hogy be ne mennee meg razzoztattal: kő
zelgetee vala az halalnac kutiaig, es azt
chelekeded, hogy meg ne foghatnana
De ez testi halalbolis gyakorta ki vettel,
én szabadettom, midőn nehez betegse
gec tartanana, midőn soc veszedelm
ben volnee, tengeren, földön, tűztul, es
fegyvertul, es minden kartul otalmaztal,
szüntelen mellettem leuen, irgalmassa
gossan meg szabadetuan. Iol turtad v
ram, hogy ha az halal akkor meg nyomor
volna engemet, az pokol fogador volna
magához, es örökce el karhoztam volna,
de

de nagy irgalmasságod, es malasztod es
hol vet, meg szabadetuan mind telti, es
lelki halálcul, en vram Istenem. Ezeket,
es soc egyéb io teremnidet mutattad
hozzam, vac voltam, es meg nem esmer-
tem, miglen meg vilagoletanal: mast a-
zett lelkemnecc vilagossága, en vram Iste-
nem, eletem, mely által élec, szemeim-
necc vilaga, ki által élec. Ime meg vilá-
goletottal, es esmerlec tegedet, mert ala-
talad élec, es halac adoc neked, noha ala-
valot, es kisdeder, semiben nem egyen-
löt, velem tet iauaidal, valaminemű ta-
laltatit gyarlosagomnal, azzal aldlac, es
dicherlec, mert chac te vagy egyedül az
en Istenem, irgalmassagos teremptóm, ki
lelkünköt szereted, es semit azoc kőzzöl
nem gyűlöls, valamit teremptettel. Im-
hol vram első en vagyoc az bűnőfőc kő-
zöt, kiket meg valtottal, hogy irgalmas-
sagos kegyességedről egyebeknecc peldat
adgyac. Elől számlalom főlleges io vol-
todat, mert az pokolnac fenekeről ki sza-
badetottal engemet, egyczer, malzer,
harmadszer, de szaszzer, es ezerszer, es en
szüntelen az pokolba futottam, te pedig
vilá-

SZI AGOSTON MAGAN VALO

visza vonta: es ezerszer igazan el kar-
hottathatal volna, ha akaratod let volna.
Nem akartad, mert az lelkeket szeretted,
es az poenitencia tartasert hallatlanu-
tartod, es esmeretlenne mutatod az em-
bereknek vetket: En vram lstenem, irgal-
massagid fölötte sokasoc minden vrtad-
ban. Maft imar latom vram ezeket, es vi-
lagossagod által esmerem, el fogy lelkem
mondhatatlan irgalmassagodon, mert ki
szabadítottad lelkemet az vroso pokol-
bol, es életre hoztal. Tied legyen azért
hogy élee, es magamat mindeneftul ne-
ked aldozom. Eges lelkem, minden szie-
uem, es testem, minden eleuenségem ne-
ked gelyen, en edes gletem, en lstenem,
mert te szabadítottal meg engemet, hog-
mindeneftul birnal: egeizen föl eperet-
tel, hogy vissza nyerhetnel. Szeretlec a-
zert vram en eröm tegedet, szeretlec
meg mondhatatlan vigalagom: gelyen
imar az en gletem, nem magamnac, ha-
nem neked, mely nyomorulagimba el-
vesztet vala, tamasz föl irgalmassagodba,
ki irgalmas vagy, es irgalmassagos, es
szamitalan irgalmassagid ezerekenk a-
zokhoz

azokhoz, kienuedet szeretie. Vram I-
stenem, én szentelesem, azért hattad pa-
rancholatlidban, hogy szeresslec, telyes
elmemből, telyes erőmből, erőflegem-
ből, es szíuemnec minden belső részei-
ből: Orankint es minden szempillantás-
ban, melliekben irgalmasságodnac iauai-
val győniörkődöm, es élec. Mert szüntel-
en el veszné, de mindenkor vezetles
engem: szüntelen meg halnec, de meg
eleuenettes engemet, es minden szem-
pillantásban magadat hozzám köteli-
zed, midőn szüntelen nagy io voltodat
velem közlöd: Valamint azért, semi kis-
ded idő ninchen minden eitemben, me-
lyben io voltoddal ne ellyec: azonkep-
pen szükség, hogy semi idő ne talaltasslec,
melyben szemem előt io voltodnac emle-
kezete ne forogion, es hogy ne szeressle-
lec minden erőflegemből. De chacz-
sem chelekedhetem, hanem ha meg aian-
dekos engemet, kitől vagyon minden
ionac aiandeka, minden fő ionacközlele,
az világosságnac Artyatul szarmaznant
kinel változas ninchen, auagy külömb-
segnec homaliossága, mert nem az futoie

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
nagy akaróie, hanem csak könyörüle-
de, hogy szeressüncteged. Tied vram az
aiandec, kie minden io, paranchold hog
szeressünct, ad meg az mit paranchols, es
paranchold az mit akars.

AZ SZERETETNEC
buzgóságául.

SZERetlec vram Istenem, es szüntelen
siobban kiuanlacszeretni, mert bizo-
nyara minden méznel edesb vagy, min-
den tejnel hizodalmasb, minden világ-
nal fenyessebb. Azert minden aranyal, es
zústnel, draga kőueknel, keduesb vagy
nalam: Valamit chelekelszem vala ez vi-
lagban, nem teezenec vala nekem, nagy
edességedert, es házadnac ekessegeert,
melyet kedueltem. O szüntelen égő tűz,
mely soha el nem aluszol, ő idő valogaras
nekül való szeretet, mely soha meg nem
chillapodol, geriesz föl engemet: Geriesz
föl mindenestül, hogy mindenestül sze-
ressélec tegedet: mert keuesbet szeret az,
valaki melletted mástis szeret, melyet
nem etted keduel. Szeretlec vram te-
gedet.

gedet, mert előb kedveltel engemet, de
 hol talalyac arra valo szollast, hogy ki ie-
 lentheffem szereteted nec ielet, főkeppen
 melyekkel hozzam voltal, szamtalan io-
 tetemenidert, melyekkel kezdettul fog-
 na fol neveltet. Mert az teremptel nec a-
 iandeka vtan, midon kezdetbe kepedre,
 es abrazatodra teremptettel, böchüden,
 es fol emeluen az több allatoc közöt, kiket
 alkottal, szent szined nec vilagossagaua
 meg nemefetuen, melyel meg ieczetted
 szüem nec főlső küszöbet; melyel az erze-
 kenseg ala veter, es erzekenseg nekül va-
 lo oktalan allatoktul meg valasztottal,
 es valami keuese az Angyaloknal alab-
 rendeltel. Keues volt Isten seged előt ez,
 hanem mindennap bizonyos, es mond-
 hatatlan nagy aiandekkel, szüntelen ta-
 plaltal, es mint kilded gyenge fiadat, vi-
 lagossagnac emleieucl vastagerottal, es
 tartottal. Es hogy telyes mi voltom sze-
 rent szolgálnec te neked, valamit terem-
 pttel, szolgálatomra attad mind azokat.

HOGY ISTEN MINDENT
 az ember nec szolgálatyara rendelt.

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

MINDeneket az emberneclabai a
la vetettel, hogy az ember egye
dül alad vetternec, es hogy az ember
enupantied lenne, minden teremtetet al
latidon vralkodot az ember. Ez kilső
dolgot az testert teremtetted az te
stet pedig az lelekert, az lelket magad
ert, hogy chac neked szolgálna, tegedet
egyedül szeretne, hogy tegedet bituan
öröme lennel, ez alatta valokat pedig
szolgaltatya, mert valamie ez égekne
kereslegebe vanna, az emberi leleknel
mind alab valo amely azért teremtetet,
hogy az fölleges iot ottön bitnaia, mely
nec elveteleuel boldog lenne, melyhez
ha ragazkodis, minden ez alat valoknac
valtozo alhatatlanlagat folyúl hagyuan,
amaz mondhatatlan fölsegnec, melynec
abrazattat magan követeskeppen vife
li, az öröke valo halhatatlansagnac abra
zattat, nagy tisztasagoson meg lattyat.
Akkor, azokkal az iokkal gyönyörködni
fog, az vrnac hazaban, melyeknek egy
máshoz valo hasonlittasaban, ezec mel
lyeket latune, seminec tartatnac: Azoc
am

ám az szépségek, melyeket semmi szem
 nem látot, semmi fül nem hallot, embert,
 nec szíveben ingyen sem őrlöt, melyeket
 készitet az Isten maga szeretőincc. Es
 ezeket vagy adando vram az lelkeknecc
 vgyan ezekkel vidamettod szolgaidnac
 lelkeket naponkent, ki az lelkeket szere-
 ted: mit almelkodom ezen vram Iste-
 nem, holot kepedet tisztele, es abraza-
 todot, melynecc hasonlatosságarra terem-
 p tette. De az mi testünknekis, noha
 meg rothadasba, es nemtelenségbe va-
 gyon, de meg engatted, hogy az égeknecc
 fenyeleget lathassá, meg farradhatatlan
 szolgaid, az nap, es hold által, melyec pa-
 rancholatod szerent eiel, es nappal szol-
 galnac: szerelmes fiaid, hogy szelet erezi-
 zene, az leuegő égnecc tiszta voltat en-
 getted: hogy hallanana, az zengeleknecc
 változo külömbsegit engatted: hogy az
 szagoknac gyönyörűsegit erezzec, az sza-
 glast attad: hogy kóstolhatnana, gyönyő-
 rúseges izeket teremptette: illeretre min-
 den testi temerdekseget engettel: seget-
 segül szükségekben barmor attal, az é-
 geknecc madarit, es tengernecc halait, kő-

32: AGOSTON MAGAN VALO

lomb fele gyümölcsőrt elesegekre rendeltel: Orvosságot az földből mindenféle rothadás, es betegség ellen teremtetel: mindennemű nyomorúságnak ellenkező vidamságot készítettél, mert irgalmas vagy, es kegyelmes, es edényünket esmerted, mi fázekafunc leuen, holot mint az szár, ollianoc vagyunc kezében.

HOGY AZ IDŐ SZERENT

Valo iokbul esmertetic meg az
menyei tanachnac nagy volta.

Nylatkozzék meg hozzám nagy irgalmassággal, es vilagossággal: ekefech meg köniörgőc, hogy anuallim kab ki nyilatkozzék: mert az aprolekból es lathato dolgokból, esmeriúe meg az lathatarlan dolgokat, szentseges lsteniúe es teremptőne. Mert ha enni iot, az en lstenem ez halando testünkért, az meniből, es leuegő egből, földből es tengerből az az vilagosságból es sötetsegből, harmathból, es zapor esőből, szelekből es esőkből, égi madarakból es halakból, ok talan allatokból, es fíkból, es az meg szam

számlálhatatlan fűneknek, és földi gyűl-
mőlőknek, és egyéb fele teremtet álla-
tidnak szolgálattokból, kic egy más v-
tan ideieknek rendi szerent szolgálnak,
hogy meg unt kedvetlen legűnköt könie
beched, minemű mondhatatlan iocle-
hetnec azoc, mellicket kefértettel az re-
ged szeretőknek, azokban az menyei ha-
zakban, holot szinről szinre kezdűnc lát-
ni. Ha enni iot chelekettel ez rőmlőcz-
ben, mit kezdész mielni az palotabant
nagioe és szamtalanoé vram, ő egeknek
kirallya, io tetemenyid: Mert holot ezec
igen ioc, és gőnyőrüfegesséc, mellicket
mind ioknac és gonoszoknak közönleg-
gel osztogacz, mineműeclész nec azoc az
ioc, mellicket chac az ioknac giűytörtel.
Ha eni szamtalán aiandekid vanac, melic-
ket mast, mind barátidnac és ellenfegid-
nec egy arant osztogacz, mennire edes-
sées győniőrüfegesséc, melyeket tulai-
don chac barátidnac kezdész aiandekoz
ni. Ha enni őtőmel latogacz ez sitalom-
nac napian, meniuel kezdes gazdag etra-
ni az menűegző napon? Ha ez rőmlőcz
enni győniőrüfégét foglal magában, az

40
SZ: AGOSTON MAGAN VALO
igaz hazunc, miuel nem leszen telyes
minemülzem kinűdted né lattam, melye
ket szeretőid nec keletetettel, mert mond
hatalan szamitalan fölleged rendi sze
rent találtnac, neuezheterlen edességid
melicket szeretőid nec el reitettel: mert
nagy vagy vram en Istenem, meg fogha
tatlan, es fölleged nec vege nem találta
tic, bőlcheseleged nec szama ninchen, sem
kegiefleged nec mertke, es azért sem ve
ge, sem száma, es mertke fizetese nec
hanem valamint nagysagos vagy, azon
keppen aiandekid nagyoc, mert tennen
magad vagy az fizetes, es aiandec, min
den igazan kereskedő szolgaidnac.

AZ ISTENNEC EDES
sege, minden világi ielen valo keser
rűseget el vesen.

EZEC vam en Istenem, mondhatar
lan nagy io voltod, szentek nec sze
telőic, melyekkel ehező fiaidnac szűklege
ket be rőtőd, mert te vagy az ketsegeben
esettek nec remensegec, az el hagyattak
nac vigasaga, te vagy az remensegnec Co
ronaia.

tonaia, mely dichóféggel föl ekefettet, és az győződelmeseknek készítettet. Te vagy az koplaloknak öröke való tellicse, mely az ehezőknek adatic. Te vagy az öröke való vigasztalas, ki chae azoknak adod magadat, valakie ez vilagnak örömet, veghetetlen vigasagodért meg vtiyac, mert az kic itt kinzattatnac, tóled meg vigasztaltatnac, és valakie kenszenedéfedben részcszűlnec, örömedbenis részec lesznee, Mert senki nem vigasztaltathatic mind az két világban, senki sem örüendzhet itt, és az más vilagon, hanem szűkseg hogy egiket el veszeffe, ha az masikat meg akaria nyerni. Ezeket mindön ez életbe gondolom vtiac en vigasztalom, nem akar lelkem meg vigasztaltatni, hogy az örökce való öröme meltonac találtaffe, mert melto hogy elveessen tegedet, valaki kiüőletted másban akar örüendezni. Kerlec magad által veghetetlen igazság tegedet, ne szenuegy valami heuságos örömben vigadnom, hanem kerlec keferedgyenec meg minde, nec, hogy chae egiedűl találtaffal edessen lelkemne, ki böchűdhetetlen edesseg

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

vagy, mely által minden keferűsegeem meg
 edesedne, Edesfejed szent Istuannac az
 parakból szedet köveket melyet agyon
 vetted, meg edesette: Edesfejed szent Lő-
 rincznec rostellit meg edesette: Edesfe-
 gedert, nagy vigan menne vala az Apo-
 stoloc az üellenecgyűlt tanach elő, mi-
 uel hogy megtoknac talaltattanac szent
 neuedert szidalmat szennedni. Nagy ó-
 rómel, es bizodalom al megien vala szent
 Andras az keresztfara, mert edesfejedhez
 fiet vala: Ezen edesfejed az Apostolok-
 nac feiedelmit anniera meg edesette,
 hogy egy az keresztfat valasztana, az
 masienyakat eles fegiuert ala, nem retten-
 ne vetni. Ennec meg veteléért szent Bert-
 lan tulaidon bőret ada: Ezt hogy meg
 kostonharna szent lanos, az mergetes po-
 hart irtozas nekül meg iua. Ezent mihe-
 len szent Peter meg kostonla, elfeleduen
 ez földieket, mint ha meg reszegedet vol-
 na, föl kialta: Vram io mi nekünce it len-
 nünce, chinaliünce három hailekokat, it
 maradgyünce, elmekedgyünce, mert semmi
 nekül nem szükölködünce. Eleg vram
 hogy latunc tegedet. Eleg enny edesfe-
 jed

ben meg tellyesedninc: Ime chac valami
 kisedet refzet kostola meg Peter, edesse-
 gednec, es minden egyeb edessegeket
 meg vna: mit gondolsz hogy beszelle-
 volna, ha veghetetlen lsteni edessegedet
 kostolta volna, mellyet az teged felok-
 nec elreitettel? Ez mondhatatlan edes-
 seget, amaz szüzis meg kostolta vala, ki-
 röl oluassuc, hogy nagy örömel es diche-
 kedessel mene az tömlőczbe, mint vala-
 milakodalomra. Vgy gondolom hogy
 ezen edessegedet kostolta volt meg ama-
 zis, ki így szollot: Vram mely monda-
 tlan szamtalán nagy volta vagy on edes-
 segednec, melyet el reitettel azoknac kie-
 teged felnec? Intuen minketis, kostollya-
 toc, es lassatoc, mert fölörte edesseges az
 vr: Ez vram az boldogsag, melyet varunc
 hogy meg adcz mi nekünc, melyert szün-
 telen vitez kedünc, melyert eges nap ma-
 gunkat öldököllyüc, hogy igaz életed-
 ben, neked elheffünc.

HOGY ISTENBEN SÜ K.

seg lenni minden remensegünk nec
 es sünkünc kívanságanc.

Te

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

TE pedig vram, Izraelnek varakodása
 es kiutasága, kihez fohazkodik az
 mi színiúnc napokent, sie, es ne kesel, kely
 föl síes, es így el, ki hozván minket az
 nehez tömlőczből, hogy szent nevedet
 valhassuc, es vilagosságotban dichekedj
 gyúnc. Njisd föl füleidet, az Aruac könyű
 hulló kialtasára, kichozzad kialtnac. Mi
 Attianc, mi kemertünket ad meg ne
 künc ma, melynce erősségevel iarthassunc
 eiel, es nappal, mig nem eliusunc Oreb
 hegyehez, mely nek d szenteltetett. Es en
 legkisseb minden cheledid közöt, Atya
 Isten, es en erősségem midön ielence meg
 sz:szined előtt, hog mast a ki időszerent
 vallast teszec rolad, örökce valhassalac.
 Boldog leszec, ha dichősegedneclarasara
 be bochattatom, ki adgya azt nekem, hog
 túled oda bochattassam. Tudom vram,
 tudom, es megtatlannac vallom maga-
 mat, hogy hailekodban be menyecet de
 cheleked mondhatatlan tisztességedert,
 es ne ves benned bizo szolgadat piron-
 sagra. De ki megyen be szentséges haile-
 kodban, hogy hatalmasságodat meg es-
 merie

merie, hanem ha magad föl nyitandod?
 És ki nyitja föl, ha be teszed, és zárolan-
 dod? mert ha elrontod, senki föl nem e-
 petti. És ha valamely embert be rekesz-
 tes, ninchen ki meg nyilatkoztasson: Ha
 az vizeket meg tartoztatod, mindenecc el-
 szaradnac, és ha ki bochatod őket, ez vi-
 lagot fölfordettyac. Ha minden teremp-
 tet allaridat semive teszed, ki szol elle-
 ned? bizonyara chacórókce valo irgal-
 massagodnac io volta, melyel mindene-
 ket teremptettel, valamit akartal. Ez vi-
 lagnac alkotóia, te teremptettel minket,
 azért vezetly, és igazgas minket, ne va-
 taly meg, mert alkotmányid vagyunc. És
 vram mi Istenünk, saár, és fergec leuen, ő-
 rókce valóságodban be nem meherünk,
 hanem ha be viszes beünk, ki semmiből
 mindeneket teremptettel.

HOGY IDVŐSSEGVNC
Istentől vagyon.

EN pedig kezeidnec alkotmánya, fe-
 lelmed alar, vallast teszec, mert kez-
 iembem nem remenlec, és segyuere-
 meg

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

meg nem szabadat engem, hanem szent
 iob kezéd, és karod, és orczadnac vilá-
 gossága. Egyebkent ketsegeben esnem,
 mert remenylegem chac te vagy, ki teremp-
 tettel engemet. mert el nem hagyod az
 benned bizokat. Te vagy vram, az tőrő-
 es edeslleges Isten, mindeneket irgalmos-
 sagod által rendeluen. Mert ha verke-
 zűnc, meg szűnűnc tiedde lenni, hanem
 verkezűnc tied vagyunc, mert nalad be-
 vagyunc szamlaltatua: kőzőnsejel mind-
 nyaian fa leuelec vagyunc, es minden é-
 lő ember, chac heűsag, szel, es eletűnc chac
 szel ez földön. Ne haragudgyal vram, ha
 el esűnc, nyomorult aruaid, mert tudod
 vram Istenűnc allapatunkat, es edenyűnk
 nec tőredekenseget. De inkab meg fog-
 hatatlan erősslleges Isten, az fa leuel ellen-
 melyet az szel fölragad, es hordoz, muta-
 rode hatalmadattaz meg szarrat, es fony-
 at szalmat kergetede t. Nem de inkab
 Israhelnec őrőkce valo kitalya, egy el ver-
 tet ebet, el karhoztaczer de inkab egy-
 bolhat karhozattra veezer hallottuc ir-
 galmassagodat, hogy oka nem vagy az
 halalnac, nemis őruendes az holtaknac
 ve

veszedelmin: könyörgőne azért vram ne
 szened terempter allatodon vralkodni
 azt, az mit nem teremptettel. Mert ha
 hidalod az veszedelmet, mi tarthat meg
 vram, ki mindenható vagy, hogy szüntes-
 sen gyönyörködgyel szabadulásunkban.
 Ha akartod meg szabadethacz engemet,
 én pedig, ha akarnam, sem chelekedhet-
 nem, számtalan nyomorúságim vannak
 mellettem. Az akaras mellettem vagyok,
 de az elvegezéste magamban erőt nem
 talalok. Az mi io, azt nem akarthatom,
 hanem ha te is akartod: es az mit akaro-
 kias, tudem nem lehet, hanem ha hatalmas
 tagod erőssét: de az mite erőm volna is,
 neha nem akarom, hanem ha akartad
 leszen, miképpen menyekben, azonké-
 pen ez földön. Es az mit akartod, es lehet-
 ti, nem értem, es nem tudom, hanem ha
 bölcheséged világoset meg engemet. Es
 bár neha tudgyam akaruan, es tudem meg
 leheszen, de bölcheségem nem tökéle-
 tes, hanem töreszen mulicól, hanem ha i-
 gaz bölcheségedtől segeteritem: Akara-
 todban vannak pedig mindenec helyhez-
 tetue, es senki nem találatic akartad
 ellen

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
ellen az ki rugodozhatnec, mindennek
nec vra leuen, minden testen feiedelc
seget tartuan az egen, földön, tengeren,
es minden melifegen. Legyen azért aka
ratod mi bennünk, kiken szent nened hi
uattatot, hogy el ne veszen, ilyen nemes
teremplet allatod, melyet alkottal elre
segedett. Es ki vagyon az aszonyalattul
születet ember, ki ilyen, es halalt ne la
son, es lelket ki ragadgya az pokolnac
markabol, ha te egyedül meg nem szabad
detrod, elterő élet, mindenneknek élet,
ki által mindennek élet

HOGY AZ EMBERNEC
akarattya erőtlén, minden ionac el
vegezefere, Isteni malaszt nekül.

IM chae ez előtt vallast reus, életemne
dichósege vram lstenem, iduósségem
nec ereie teneked. Tulaidon erőmben
neha remenlettem, mely erő nem volt.
Es midőn így akartam futni, ahol szinten
inkab hittem hogy allos, fölötteb estem,
es hatrab marattam, hogy sem elől, es az
mit hittem, hogy még nyerhetec, annal
messzeb

melzeb mult tőlem: Es így sokkeppen ke-
 lterted az en erőmet: Maſt eímetem hogy
 meg világofetottal engemet, mert vala-
 mit inkább gondoltam, hogy magam által,
 veghez vihetec, azt leg keuesben vegez-
 tem: mert mondottam neha magamban,
 ezt chelekeſzem, amazt vegezem, ſem
 ezt, ſem amazt nem miuelttem, az akarat
 meg volt, de eſközőc nem találattanac.
 modom volt neha, az akarat meg ſzűnt,
 miuel hogy magam ercieben biſztam.
 Maſt penig aldlac vram íſtenem, égnees
 földneccattyá, miuel hogy nem maga ere-
 iebűl vaſtagul meg minden ferſu, hogy
 dichekedheſſec előrted: minden maga-
 ban valo bizakodás bolondſág: mert
 nem az embertűl vagy on, hogy akarhaſ-
 ſon valami, es hogy azt megis cheleked-
 heſſe, auagy hogy chelekedheſſe az
 mit akar, auagy tudni az mit akar, es che-
 lekedhetic, hanem tūled vezerlettetne
 minden vtaí azoknac, kie nem magoktul,
 hanem tūled vallyac hogy igazgattarnac
 könyörgőnc azert mondhatatlan irgal-
 maſſagodert, legyen akaratod az ſzaba-
 dettaſta, az mit teremptetel, mert ha a-
 karod

52: AGOSTON MAGAN VALO
karod meg valthacz, es szent akaratod
ban vagyon idu osszegunkneeminden erei
ic.

AZ ISTENNEC REGI
io tetemenyiról.

E MLEkezzel meg vram regi irgalmas
lagidrol, melyel kezdettul fogua al
domalodnac edeffegenel elol vettel
mert minec elotte en szolgalo leanyod
nac fia szuletneec vram, en remensegem
volta, anyamnac emleietul fogua, elol ve
uen engemet, vrainat igazgatuan melye
ken iarneghogy dich osszegedneec hazahoz
jutneec, minec elotte anyamnac mehebe
formalnab, es mertel engemet, minec elote
re szuletettneem, valami neked teezet,
mind azt rendelted felolem, el titkolt
vegezefidben: Melyec, es michodassac le
gyeneec titkos könyueidben felolem meg
irua, az en nem tudom, azert folotte
rettegee: Te penigiol tudod mind azo
kat, melyeket ezer esztendeig, az idonec
egymas vran valo koutkezesekbol va
rogorokec valo szent szined elot, imat
regen

tegen meg letteneges, és az mickóvetkez-
ni fognac, immar voltanac. En pedig
ez förtelmes ciélben allok, mind ezeket
nem tuduan, felelem és retteneges szalot
ram, holot latom hogy minden felől
szamitalan veszedelm be lép engem, és
hogy soe elenlegektől vadaiztatom, és
mondhatatlan soe nyomorusagokkal ez
vilagban kőrnül vetettem, és mind ezek-
ben ez szamitalan nyomorusagokban, ha
segetseged velem nem volna, kessegeben
enem. De nagy remensegem vagyok
felőled fölleges feiedelem, en Istenem.
Es szamitalan irgalmassagodnac esmereti,
mely nalad vagyok, föl emeli elmemet,
és előttem meg let irgalmassagidnac ie-
lei, melyec születesemet elől vertec, és
mass kiualtképpen raitam ki nilatkozta-
nac, és az jóuendő, tökellertesb, és job-
bkieffleged aiandekinae elvetelere, me-
lyeket barátidnac tartas, az en remen-
seget neuelic és intie, hogy benned ör-
uendezzen vram en Istenem, szent, és elő-
örömel, melyel szüntelen vidamettod
iffusagomot.

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
AZ EMBEREC OTAL
mararendelt Angyalokrul.

V ALasztotteppen kedueltel engem
met en szerelmem, minec elotte lee
ternel engemet, tulaidon abrazatodra
alkotal engemet, minden teremtet al
latoc foliben helhez tetuen: Mely melto
sagot penig akkor tartoc meg, hogy el
merlecegedet, kiert teremptettel engem
met. Ennece folotte az lelkes angyalokat
erettem teremptetted, kiknece parandoh
tad hogy otalmazzanac minden vrainu
ban, hogy tortenetcbol labaimat meg ne
ullem az kobe, mert ezec vigiaznac Hie
rusalem varasanac ko falain, es az korny
ul fekuo hegiekre figielmeznee, az eiesi
vigiazaft meg orizuen nyaiadon, hogy
valamikor mint az oroszlan, lelkunket
el ne ragadgya, midon nem talaltatneek ki
meg szabadettana, amaz regi kigio ellen
segunc az ordog, ki mint az reuo orosz
lany sauntelen kornyul iar, keresuen az
kitel helyen. Ezec az menyei Hierusalem
varasanac polgar tarsai, mely az mi follo
anyanc,

miann szolgálatyarabochattatanac, azok
 rit, kic az iduóffegnec örökösí lesz nec,
 hogy meg szabadechac őket ellensegek
 tal, es oralmazzac minden vtokban, erő
 sechee, es inchee, fíaidnac imadísagít fólle
 ges dichósegednec színe eleiben fól vi
 gec. Mert szeretic szomszéd tarsokat, kik
 ből az meg romlot égikaroknac építel
 tit variac. Azert szorgalmatos gondvi
 selessel, es vigiazással kórnyúlúnc ielen
 vannac, orankent es minden helen, seget
 segül leuen, es minden szűkséginkben
 gondot viseluen, nagy szorgalmatoság
 gal kószttúnc, es kóztótted fólleges vrunc
 futosuan, sohazkodafinkat, es szópógefin
 ket hozzád fól viuen, hogy könyeb enge
 delmet nyerheffenec kegyességednel má
 nektinges túled kiuant malasztodnac al
 dasat hozzan vissza hozzac, velúnc iar
 nac minden vtainkban, ki f be iarnac ve
 lúnc, figielmetessén szemeluen, mely aita
 tossánc, es tisztességesen, ez hituan nem
 zetseg kóztót nyaiaskodgyunc, menni i
 gyekezetteleskiuanfaggal keresűnc szent
 orszagodat, es annac igazságar, minemű
 felelemmel, rettegeffel szolgallúnc, es
 örüen

52: AGOSTON MÁGAN VALÓ

őruendezőne színiünknee vidamfagabola
 Munkalkodokat segetnee, nyugodokat
 oltalmaznac, hadakozokat bilzeatnac,
 győzedelmefeket Coronaznac, az őruen-
 dezőkkel vigadnac, de azokkal, kik az te
 akarod felőled őruendeznee, az szennu-
 dőkkel szennuednee, de azokkal, kik erre
 ted tőrnee. Nagy gondgyoc vagyon re-
 ancúnec, szerelmeknee erie, főlötte
 nagy mi hozzanc: Es mind ezec meg
 mondhatatlá diehősegednee szeretettel,
 melyel szeretettel minket. Mert szeretie
 űkis az kit kedue, őrzie az kit oltalmaz-
 el hadgyacvalakit meg veez, es az alnok
 lagnac chelekedőit nem szeretie, minel
 hogy minden gonosteuőt gyűlötel,
 elis vesztet mind azokat, kik hazugfagor-
 beszelenec: valameniszer iot chelekefőne
 az Angyalocőruendeznee, viszonnac az
 őrdögoc szomorkodnac: valahaniszer az
 iotul eltauozunc, az őrdögör őruendez-
 tetiűc, es Angvalidat őrmóktul meg-
 fosztuic. Mert őrmóc vagyon egy meg-
 terő penitentia tarto bűnőlön, de az őr-
 dögnee egy igaznac penitentiaianac el-
 hagiasan. Enged azért szent Attiam, hogy
 őrucu.

örüendezzenec felőlünk, hogy szüntelen
 dicshessenec teged mi bennünk, es ve-
 lee egy akolban vitetessünk, hogy egye-
 temben aldhassuc szent neuedet, embe-
 rekneec es Angyaloknac terempróiet. En
 magam ezeket elő izamlaluan, aldhate-
 gedet dicshetuen, mert io terempróid elő-
 lötte nagyoc, melyekkel föl dicshetett-
 tel bennünk, Angyalidat szolgálatunkra
 aduan. Mindeneket az Emberneec attól
 vala, valami talaltatot ez keréksegeben,
 es mind azokat kevesneec alettad, hanem
 azokat is hozza adad, melyec az ég fölöt
 talaltatanac. Dicherienec vram ezért, min-
 den Angyalid, aldgyanac ezért, minden
 alkoma: níd, de még az szentek is dichere-
 tet mondgyanaec. ő mi dichősegűnc, enni-
 re dichőetuen föl minket, es szamralan ia-
 naiddal meg gazdagetuan. Chudalatos
 vram szent neued ez egész földön: mert
 michoda az ember hogy föl magasztal-
 lod ütet, auagy szíued mit esedezic raitat
 azt mondad regisűges igasság, minden
 gyönyörűségem, az ember fia közöt
 vagyon: Nem de az Ember rothadalet es
 az emberneec fia fereg? Nemde minde-
 nec

40
SZ: AGOSTON MAGAN VALO
nec heufagoke, minden elő ember, es effe
lere meltoztatol szemcidet föl nitni, de
veled ütet iteletbe vinni.

AZ ISTENI VALASTAS
nac, es esmeretinec, mellyel öröktul fog
na mindent tud, meliuoltarol.

TANECH meg engem veghetetlen
méliseg, teremptő bölcheseg, ki bi
zonyoson meg mitted az hegyeket, es
halmokat, tókellereisen allo, egyenes, es
ágaz meretekben: az földnec nagy voltat
három vyioddal föl függesztuen. Szeg
gezd föl ez testnecnehez lételet, melyet
viselec, lathatatlan három vyioddal, hog
lassam, es esmeriem, mely chudalacos
legy, ez egesz földön. Venséges, es regi
vilagosság, ki fenyeskettel minden vila
gosság előtt, örökec valo ágságosfzent he
gyeiden, kinél nyilatkozua, es mezelele
nül voltanac mindenec, minec előtte len
nec. Vilagosság, mely minden moch
kot, es rutsagot vtab, mért hogy tisztasá
gos, es szépséges vagy, azért, minemű gyó
nyorúsaged lehet az ember fiai között
michoda

Michóda egyessége vagyon az vilagossá-
nac az sötetseggel: hol talaltatnac az
emberben keduct gyönyörűségide hol
kefzerettel en bennem fölfeges voltod-
nac melto háilekot, melyben be mennem,
gyönyörűlegednec keduct talalyadé tisz-
ta vachoralo hel illet teged, tisztetto e-
ró, ki chae az tiszta szivekről lattatol, az
bűnnel telyesedet, hogy nyerheti meg?
Az emberben penig hol talaltatie affele
tiszta templom, hogy be fogadgyon, ki
az tisztaságot vezérledé ki chelekedheti,
hogy az tisztatalan magból fogantatot,
tiszta legyen? Nem de chacte, ki egyedül
tiszta vagy, mert az tisztatalantul, ki tisz-
tulhat megélan még az ó törvényszerentis,
melyet attal az mi attyainknac az tüz-
ben, ki egeti vala az hegyet, es az kő-
ben, mely fódózi vala, az sötetseges vi-
zet: valamit az tisztatalan illet vala, tisz-
tatalan volt. Mi penig mindnyaian, mint
az aszonyaletnactermeszet szerent valo
folyással meg fertezet ruhaja, oly vndo-
koc vagyunc, az meg possat, es tisztata-
lan gyűlölesznec kouaszabol, es szaraból
szarmazuan, mely fertelmességünk nec

32: AGOSTON MAGAN VALO

Izeplőiet, előtte ki mindeneket laza, el
nemreitheryne, mert feiüne homlokait
hordozzue. Azert tisztac nem lehetüne,
hanem ha meg tisztettas beünne, ki
chac egyedül vagy tiszta. Közülüne per
nig, kic az embernee fiaí vagyunc, azokat
tiszteztod meg, kikben kedued tölt, hog
bennel lakozal, kiket meliseges elreith
es meg foghatatlan, hozzá nem mehető,
bölchesege dne cieleitiből, mely minden
kor igaz, noha tirkon vagyon, minden
erdemec nekű, ez világ előtt valasztot
tal, ez világbol hittal, ez világban meg
igazetottad, es e világ után föl magazta
lod. Ezt penig nem mindennel cheker
ded: mely dolgodon chudalkozuan, v
gyan meglankadnac ez vilagnac bölcheit
Enis vram ezeket gondoluan, meg rette
nec, es irtozom bölchesege dne, es rudo
manyodnac meliseges kazdagsagarol,
melyet en el nem erhetec: es bizonyara
igasságodnac iteleri meg foghatatlan,
mert azon egy sírbol, nemely edent tisz
teffegre, nemelyet szidalomra, es órókec
valo gyalazatra chinals. Azokat azert,
kiket szent templomodda, lohac között
ma

magadnac valasztottal, meg tisztetted,
tisztá vizet öntuen reaioc, kiknek nevez-
ket, es számokat tudod, ki chae egyedül
szamlalod az chillagoknac szamtalan so-
kakat-neueken hivan űket: kie elő
könyvedbe beis irattanac, es kie semmi-
keppen el nem veszhetnee: kiknek min-
den dolog iokra vagyon, meg az vette-
kis. Mert midőn el esnee, meg nem tö-
retetnee, mivel hogy kezedet veted ala-
ioc, otalmazuan minden tetemeiket, es
chae egy meg nem romol közülő. Mind
az altabaz bűnösnek halála fölőtte gonos,
azoknak az bűnösöknek, kiket meg az é-
geknek, es földnek teremptése előtt szam-
talan veghetetlen, el reytet itelerednee
melisegeben, melyec mindenkor igazac,
iol esmerral halálra valoknac lenni: kik-
nek neuec szamlalasa, es gonosz erdemec,
halad vagyon, ki az tenger főuenyenee,
szamtalansagat meg oluastad, es az meli-
segnek feneketlenseget meg mērted, ki-
ket az ű tisztatalanlagokban el hattad,
vgy hogy azoknac meg az könyörgő i-
madfagis bűnne változect: vgy hogy, ha
szinten az égekhez eruenec, es feiekeel
az

SZ: AGOSTON MAGAN VÁLO
az chiflagokat űtnec, fefzkeket oda hely-
heztenekis, vtolszor mint valami gant-
ci vefznec.

AZOKRÓL KIC ELŐSZÖR
igazac, az vtan bitetlenekce lefznet,
es az bitetlenekről, kic meg
igazulnac.

NAGY iteletid vram ezec, igaz, es
erős biro, ki az igazat iteled, es azt
esmeretlennec, es nagy melisege teszedie-
zeket hogy gondolom, minden teremim
refzketnec, es ittoznac, miuel hogy egy
ember sem, lakic bizuan felelem nekül ez
földön, hogy kegyessen, es tisztan szol-
galyunc neked, minden életünkben, fele-
lemben, es óruendezzűnc rettegesben,
hogy szolgálatunc felelem nekül ne le-
gyen, sem óróműnc retteges nekül: ne
dichekedgyec az erős, mint az erőtlent
es semmi test előtted föl ne fualkodgyec
hanem rettegien, folyen szent szinedeub
mért hogy nem tudgya az ember, hara-
gtac, auagy szeretette legyen melto, ha-
nem

nem mind touabra tartatnac bizontalanul. Mivel hogy lattunc vram sokakat, hallottunkis az mi eleinktul, mely dolgotul rettegesnekul nem emlékezhetem, hogy előben, chae nem az éget írte, es fészkeket az chillagoc közé helheatetec, de keues varua, az meliségbe le este-
 nec, es lelkec az gonoszban vgyan meg
 compult: Chillagokat lattunc, hogy az
 égből le estenec, az farkaual verő Sarkan-
 nac sebességetul, es azokat kie az porban
 fektutec szined előt, segettő kezeid által
 vram, choda keppen meg elmertuc föl
 menni. Lattuc az eleueneket meg halni,
 es az halottakat föl ramadni, es azokat
 kie az lsten fiai között iarnac vala, az tū-
 zes kSuek nec közepin, mint valami saare
 semmiuc oluadni. Lattuc az világosságot
 sötetsegge változni, es az sötetsegből
 világot szarmazni, mivel hogy az niluan
 valo bűnből, es paraznac, elől veszie az
 őrdőkölöket, meriek nec országaban, az or-
 szagnac penig fia, az kilő őrdetsegre ve-
 tetnec. Es mind ezec mért törtennec? ha-
 nem hogy amaz hegyre hagtae föl, mely-
 ben első lssper vala az Angyal, es őrdög
 állapot

32: AGOSTON MAGAN VALO
allapatban szalla ala? Valakiket azért kes-
dettől fogva ismeruen az iduösségre va-
lokot választottal, azokat hittad, meg
szentelted, es tisztetottad, hogy melto-
haileki legyenec fölsegednee, kikcel, es
kikben vanna minden szentseges, es ti-
sztafagos gyönyörűségid, kikben gyö-
nyörködöl, es ifjusagokat örüendezte-
ted, véle lakozol minden emlékezetek-
ben, hogy ű szent templomid legyenec
mely az mi embersegünknek nagy melto-
saga, es bőchületes aianlása.

HOGY AZ HIV LELEC
Istennec hailoka.

MERT az mely lelket tetemptettel
nem magadbul, hanem igéd által,
nem az eltető aialatoknak mi volcabul, ha-
nem semmiből, vgyan azon okos, erel-
mes, leikes, mindenkor gló, szüntelen
mozgo, melyet abrazatodnac vilagaual
meg ieczettel, es mosogarasodnac ercie-
uel meg szentelted: es így alkotmaros
lett fölsegednee elmeretire, vgy hogy sen-
kitul, hanem chactüled vegyen telyesse-
get.

Pet. Midőn pedig nála találta, telyes
 minden kívánsága, és kívüle semmi nem
 találta, az mit kívánhatna: Midőn pe-
 dig kívüldött valomit kíván, nyilván va-
 gyon, hogy tegedet belől nem visel, kic-
 midőn magánal tart, semmi nem talál-
 tatik az mit kedvelhetne: Minden
 iónak kutsze leuen azért, fölsegéd mit
 kíványon, semmi nem találta, hanem
 telyes minden ióna. Mert ha az minden-
 iót nem kíványa, nyilván vagyon, hogy
 olyat kíván egyebet, mely nem minden-
 ió, és így az föl ő iót sem kedveli, tehát
 az lsten sem kíványa, hanem inkább vala-
 mi teremtet allatot. Midőn azért ter-
 remtet allatot kíván, szüntelen fhséget
 szendved: mert noha az teremtet alla-
 tok közzül az mit kíván, meg nyerie, de
 üressen marad, mert semmi nem talál-
 tatik az mi ütet be tölche, hanem csak te,
 kinek abrazattára teremtetet. Be töl-
 tód pedig azokat, kic semmit egyebet
 nem kívánna nálad kívül, kiker meltok
 kais teszes hozzád, szenteke, aldottaka,
 tisztaka, és lsten baratina, kic mindene-
 ket vgy tartnac, mint valami ganait, hog-
 tege

12: AGOSTON MAGANYVALÓ

tegedet egyedül megnyerhesse. Mert ez az boldogság, melyet az embereknek attal, és az tisztelet, melyel minden resemptet állatoc fölöt bőchüllötted, és tisztelted, hogy chudalatos legyen szent neued az egész földön. Imhol vram földseges, leg iob, mindenható Istenem, megtaláltam az helyt, holot lakozol, mert az lelekben, melyet kepedre, és abrazatodra teremptetted, de azt, mely chae teged' keres, és kiuan, mert az ki nem keres, és kiuan, annal nem találtaol.

HOGY SEM AZ BELSŐ,

*sem az külső erzekefeggel az Isten
meg nem találtaol.*

EL teuelettem mint az iuh, mely elvesztet, keresuen kiüül tegedet, ki belöl találtaol. Sokat is munkalkodam, magam kiüül keresuen tegedet, és ime te en bennem lakozol, de vgy, ha kiuanlac tegedet: körül iaram az világ varasánac, minden vezait, és őluenyit, keresuen tegedet, és meg nem találalac, miuel hogy
nem

nem iol kerestelec kiuól, ki ben voltal.
Külső minden erzenesegimet gyorsá-
sággal köntesegül bohattam, hogy ke-
resnec tegedet, es meg nem talalanac
mert nem iol kerestelec. Iol latom én vi-
lagossagom, en lstenem, hogy meg vila-
gosfottal engem, mert gonoszul kereste-
lec, erzenesegimel tegedet, bolor ben-
nem vagy, es be meneteledet üc eszekben
nem vettec. Szemeim azt mondgyac, ha
valami szin ala nem vettetet, altalunc be
nem ment, füleim viszontac, mi altalunc
be nem ment, ha zöndulest nem cheleke-
det. Az ottom azt feleli, ha nem illatozot,
altalam be nem ment. Izem nyiluan
mondgya, hogy ha izt nem mutatot, al-
talam be nem ment. De az illetes, es ke-
zeim eztis hozza teszie, hogy ha valami
test alá nem vettetet, es neheffeg ű benne
nem talaltatic, chac heaba kerdez kedem
ütrüle. Azert ninchence en vram lstenem
ezet te benned, az testnec szüksege, vi'ag-
nac feniessege, szinek nec ekessege, kü-
lombfele cneklesek nec gyöniörüsege,
sem az illatozo fűek nec draga kenet k-
nec szaglas, es semmi illerelece, auagy apoli-
gatalra

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

gatafra kedues allatoc: ninchenec te ben-
 ned meznec edessege, anag az Mannanac,
 kostolafra valtozo ize, es semmi egyeb
 dolog illeresre gyomoruisege: Mind
 ezeket, es effeleket, nem keresec, melyec
 erzeneksegala vetetrenec, midon az en
 Istenemet keresem. Tauul legyen talem
 hogy ezeket hidgyem Istenemnecc lenni-
 melyeket meg az oktalan allatok is grez-
 kenlegekeel megfognac. De midon irtet
 me is keresem, megis oly vilagossagot
 keresec, mely folliul hagy minden vila-
 gossagokat, melyet semmi szem meg nem
 foghat, oly zondulest, es szozatot ker-
 sec, mely minden szozat folot vagyon, es
 e testi fulec meg nem kaphattiac: oly illa-
 tot keresec, mely minden illatoc foloc
 leuen, testi szaglast nem grezhet, oly edes-
 seget keresec, mely minden edesseget fol-
 liul hagiuan, testi izem meg nem kostol-
 hat: oly apolgatast keresec, mely minden
 apolgatas folot vagyon, megis semmi il-
 letes benne nem talaltatic. Ez vilagossag
 fenieskedic vgyan, meg hel kiuiilis: ez szoz-
 zat, zeneg: lelegzet nekulis: ez illatozas,
 illatoz, szel hordozas kiuiilis: ez iz, irt
 ad

ad ahol sem torkosság nem találhatik: ez apolgasat illeteti, ahol egymástul elvalas nem találhatik: ez az en Istenem, es mást nalanal nem bõchüllõc, hozzá hasonlot sem tartoc. Ezt keresem, midõn Istenemet keresem: Ezt szeretem, midõn Istenemet szeretem. Fõlõtte kesen szeretee tegedet, ilyen regi, es vy szépséget igen kesen szeretee: belõl voltal, en kiutal, es ott kerestelee teged, es ez szépségre, melyet teremtetel, en rutlagos, haniat homloc megyee vala: velem voltal, es en veled nem voltam, es azoc vontal, es en tûled, melyec nem volnanac, ha bened nem találhatnanac. Körnûl iartam mindeneket, keresen tegedet, es mindenekert magamat el hagiuan, kerden az földet, ha ű volna az en Istenem, azt felele hogy nem, es minden allatoc vala: mi benne találhatnac, azont vallac: Tudakozam habiaival föld dagat tengertûl, es földnee meliseges heleitûl, esmeretlen barlangoknac fõtetlegitûl, minden vadaknac nyugodalmasheleitûl, ha ű volnanac az en Istenem: Istenid nem vagiunc azt kialtac, fõlõttûnc kereld űtet.

SZ: AGOSTON MAGANYVALÓ

Ertekezem az leuegő es élető egyfőlélek
 den szép zengő, nekő kőből fele ma
 darakkal föl ekeferetert eg, te vagy az en
 Istenem: mi te Istenid nem vagionem
 uan hirdetec: kerdem az menyec, napo
 holdot, es chilla gokat, azt felele: hogy
 nem en Istenem: föl kiáltuan mondog
 mind azokhoz, melyec testemet körüül
 vette, mondgyatoc valamit az en Iste
 nem felől, kit esmertec: nagy kemény szo
 ual föl uőltene, ű teremtet, es alkotot
 minket. Eze vtan meg kerdem az föl
 nec nagy te merdekseget, ielench meg, te
 vagy az en Istenem vagy nem: erős szó
 zattal felele, en nem vagyoc, hanem al
 la teremtettem, kit bennem keres, ű
 alkotot engem, fölöttem keresd űtet, ki
 vezet, es teremtet engemet. Azert az
 teremtet allatoknac kerdesec, es esmerte
 segec igen meliseget, felele: es bizony
 sag tetele: az Isten felől nagy, miuel hogy
 egyenlő keppen kiáltia, az Isten terem
 tet minket: Mert az mint szent Pal szol
 az Isten nec lathatatlan dolgai, ez kiű
 teremtet allatoktul, meg ismertete: nec
 lattanac lenni, Is meg magamhoz terec,
 es ma

és magamban, magamtul tudakozam. Te
ki vagy? felele: magamnac: okos és ha-
lando ember vagyoc en. És kezdettre-
kezni minden felől mi lehetne az, és
mondec, vram istenem honnan vagyon
effele allatnem de chac tóled, te alkot-
tal engemet, és en magamat nem terem-
ptem, ki vagy te, az ki által élek és élnec
mindenec, ki vagy te? Egyedül te vagy
vram istenem, igaz és mindenható örök-
te való, meg fogharatlan, veghetetlen ki
mindenkor él, és benned semmi meg nem
hal, mert halharatlan vagy, és örökce va-
lóságban lakozuan, chudalatos az Angya-
lok nac szemec előtt, meg mondharatlan,
ki jelenthetetlen, sőt nevezhetetlen, elő-
és igaz Isten, felelmetes, és erős ki kez-
detnekid leuen, veget nem elmets, min-
deneknec kezdeti és vege, ki voltal min-
den időknec kezdeti, és örökkeualosa-
goknac eredetec előtt. Te vagy az en Iste-
nem, mindeneknec vra az mit teremptet-
tel, és nalahad vanna minden allando dol-
goknac okai, és minden valtozasoknac
valtozharatlan eredeti nalahad talaltarnac,
és minden okos, és oktalan, de az idő sze-

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

rent valo allatoknac, o kossagoc, es belle-
gesmi voltoc. Ielench meg könyörgő szol-
gadnac en Istenem, ielench meg irtalmas
vram szegenyednee, ielench meg kerlee
vegheretlen kegissegedert, honnan va-
gyon effele allat, hanem chactüled. Nem
de inkab valaki maganac lehete terem-
tőie? Inkab masonnan szatmazike letelo,
es eltele? Nem de, te vagie az fölső letel,
melitől mindenec lesznee. Mert valami
vagyon, tüled vagyon, miuel hogy nalad
nekül semmi ninchen. Nem de te vagie az
eletnee kut feie, meliből minden elet folp-
dogal? Mert valami gl, alralad gl holot
nalad nekül semmi nem gl: Te alkottal az-
ert mindeneket: De, kerdezzeme ki ter-
rempet engemet? Te terempterrel vram
engem, nalad nekül semmi nem ler. Te vag
az en alkotom, en terempter allatod va-
gyoc. Halat adoc vram Istenem, ki altal
gl ec, es gl nec mindenec, mert terempter-
tel engemet. Halat adoc neked en alkot-
tom, mert kezeid formaltac, es terempter-
tec engemet. Halat adoc neked vilagof-
sagom, mert meg vilagofetortat, es meg
tala, tam benned magamat. De a holot
meg

meg találtam magamat, vgyan ott, meg
 elmertem magamat: ahol meg találtalak
 tegedet, vgyan ott meg elmertelec: ahol
 meg elmertelec, vgyan ott meg vilagose-
 tottal engemet. Halat adoc neked en vi-
 lagossagom, mert meg vilagosítottal en-
 gemet. Mi dolog hogy azt mondam meg
 elmertelec tegedet: nem de, te vagie az
 meg foghatatlan, es veghetetlen isten, ki
 tallioknac kiralia, vraknac vra, ki chac
 egiedül vagy, halhatatlan, oly vilagolag
 ban lakozo, melyhez senki nem iarulhat,
 melyet senki nem latot, nemis lathat.
 Nem de, nem te vagie az el reiter, es viz-
 galhatatlan fölségnec istene, magadnac
 egyes elmerőie, es chudalatos nazoie: ki
 elmerie azért az mit soha nem latot:
 mert azt monnad igaz sagos beszédben:
 nem lathat engem egy eleuen emberis,
 hogy elhessen. Ezert monda könyvet dis,
 azon igazsagodban. Az istent senki nem
 latar ki elmerie azért az mit soha nem
 latot. Mert aztis monnad igaz isten, sen-
 ki az fiut nem ismerte, chac az Atia az
 Attiat sem ismerte chac az fiu. Aldot
 Szent haromsag chupan chac egyedül

52: AGOSTON MAGAN VALO

esmered tőkelletessen magadat, mely
 log minden erzenleget folyul hagy
 dolog azért, hogy en az heusaghoz
 fonlo ember azt mondam, hogy esmer
 teletegedet: mert ki esmert, hanem chae
 magad magadat. Egiedül chae temagad
 neueszt: trel az fentirásban mindenhar
 to lstenec, föl magasztaltatnac, magast
 gosnac, minden dichelette meltonac, min
 den letelek nec fölő letelenec. Mert min
 den értelmies, ettő, auagy erzenleget
 letel fölöt, es minden neuū fölöt, valami
 neuēl neueztetie, nem chae az mi ez föl
 dön, de az kőuetkezendőkben is legföl
 ő letelül, es fölő értelmül esmertetel
 mert az fölő letel es el titkolt lsten
 geddel, minden okosság, értelm, letel,
 io fölöt, ki ielenhetetlenül, es hozzá
 iatulhatatlanul, magadban lakozol, ho
 lot el tühethetlen vilagosság, meg fogha
 ratlan, veghetetlen, ki ielenhetetlen vi
 lagosság vagyon, meliet semi vilagosság
 el nem ether, minel hogy elmeuel, mel
 foghatatlannac, lathatlannac, okosság
 es értelem fölöt valonac, es kihez semmi
 keppen nem iatulhatnac, minden fölöt
 változ

valtozhatatlannac, es minden fölöt re-
szeltetlennec valyac lenni: melyet soha
egy Angyal, egy ember sem latot, de ne-
m láthat. Ez vram az te egged, el reitő
eg, fölő titoc, fölő értelem, fölő okol-
sag, fölő letelneec világossága, melyről
azt mondgyac: az egneec egei, az vre: Az
egneec egi, kineec minden eg chac föld,
mert chudalatoskeppen föl magasztalta-
tot minden egen, melyhez keppest, az v-
tolso tuznekül fenyeskedő amaz Empi-
reum eg, chac földiez az egneec egi az vre,
mert senkinel esmeretben ninchen, chac
az vram. Melyben senki föl nem ment,
hanem chac az, ki menyből ala szallot,
mert senki nem esmeri az Artyat, hanem
chac az Fiu, es sz: Lelec. Az Fiutis senki
nem, hanem chac az Artya, es az ű Lelkec.
Tulaidon chac magadtul esmertettel al-
dot szent haromsag, chudalatos szent
haromsag, ki ielenthetetlen, meg fogha-
tatlan, láthatatlan, értelemtul meg es-
merhetetlen, fölő letel, veghetetlen le-
teleddel, minden erzekenseget folyúl
hagyuan, minden okosságot, értelmet,
esmeretseget, minden egi lelkekneec lete

SZÉ AGOSTON MAGAN VALO

leket: melyet mondani, érteni, gondol-
ni, auagy elmerni lehetetlen, még az An-
gyalok szemeknek is. Honnan elmertelec
hit tegedet en vram Istenem, magasságos
ez egész földnek fölötté, minden égken
kit még az Cherubin, és Seraphin Angya-
lok is tökéletesen nem esmernek, hanem
elmelekedéseknek szárnyaival be fődöz-
tetet, az magas, és föl emelt székben ülő-
nek orczaia, kialtuan, és monduan, szent
szent szent, az seregeknek vram Isten, tel-
lyes az egész föld dicsőséggeddel. Még
rette ne az propheták, és monda, Iay ne-
kem, hogy halgattam, mert be főtörtet-
tet aia kim vannak enne em. Az en szíve-
mis meg rettenuen monda. Iay nekem,
hogy nem halgattam, miuel hogy be főt-
törtet aia ku ferfiu vagyoc en. Vgy va-
gyon, azt montam, hogy esmeretelec te-
gedet: de bizonyara vram, Iay az kie felő-
led halgarnac, mert nálad nekül az cha-
chogoc meg nemulnac. En sem halga-
toe vram Istenem, mert teremptettel, és
meg vilagoseróttal engemet, vgy talál-
tam meg magamat, és vgy esmert: Ie meg
tegedet, mert meg vilagoseróttal enge-
met.

met. De mint esmertelec tegedet? magadat magadban esmertelec. Nem vgy esmertelec mint vagy magadnac, hanem esmertelec valamint ennekem vagy, es talaltatol, es nem nälad nekül, hanem te benned, holot te vagy az vilagossag, mely meg vilagosfetottal engemet, mert az mint magadnac vagy, chac magadtul esmertetel, de az mint hozzam vagy, mälztod által, rüdemis vgy esmertetel. De mi vagy ennekem, ielench meg irgalmas vram nyomorult szolgadnac, ielench meg mondhatatlan irgalmassagodert, mi vagy ennekem? Mondgyad Istenem, en vagyoc az te iduössaged: ne reichd el orczadat elöttem, hogy halalom ne törtennyec. Enged hogy szolyac irgalmassagod elöt, por, es hamu, szenued hogy szolyac, mert fölötte nagy en raistam kegyes irgalmassagod. Szolloc az en istenemhez, noha por, es hamu vagyoc. Mond meg irgalmassagos kegyessag, mondhatatlan irgalmassagidert, mi vagy ennekem? Es ime az magassagbul nagy temerdec szoual meg zördeted, belsölzinem, nec füleit, es elszakasztad süketlegemet, es meg

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

es meg hallá szozatodat, es vaklagonat
 meg vilagosítottad, latam fenyegetedet,
 es meg elmetem, hogy te vagy az en Istenem.
 Azert monnam, hogy elmereteled te
 gedet. Mert elmereteled vram, mivel hog
 en Istenem vagy: te gedet egyedül elmet
 telec igaz Istennek, es kit el bochartal az
 Iesus Christust. Volt az idő mikor nem
 elmereteled. Iay annac az időnek mikor
 nem elmereteled. Iay annac az vaklagnak
 midőn nem lattalak. Iay annac az süket
 segnek, midőn nem hallottalak: vac, es
 süket, minden szépségiden, melyeket te
 remptettel, meg förtőzteret, rohanoc var
 la. Velem voltal, veled nem voltam, es
 azoc vontac el tőled, melyec nem volna
 nac, ha benned nem talaltatnanac. Meg
 vilagosítottal ez földnek vilagossaga, es
 lattalak, szerettelek is, mert senki nem lát
 ha nem szeret te gedet. Késen szerettelec
 ilyen regi, es vy szépséget, fölörte késen
 szerettelec. Iai annac az időnek, mikor
 nem szerettelec.

AZ IG AZ HITNEC

Vallasa.

HA.

HALAT adoc neked en vilagossá-
gom, ki meg vilagoletottal enge-
met, es elmertelec tegedet. Mikeppen es-
mertelec tegedet? Egy igaz, élő teremp-
tő lstenennec, mennec, földnec, minden
lathato, es latharando allaroknac teremp-
tő lstenennec elmertelec, igaz lstenennec
mindenhatonac, halhatatlannac, latha-
tatlannac, meg fo hatatlannac, hatarne-
kid örökee valo, kihez senki nem iarul-
hat, kit senki be nem marokolhat, ki nem
vizgalhat, változtathatatlant, semmi
merteccel be nem kőrniceztet, veghe-
tetlent, minden lathato, es lathatatlan
allaroknac kezdert, ki által mindenec
lettec, ki által minden élető allaroc meg
maradnac. Kinec fősege, mint hogy kez-
detet nem esmert, így örökee meg sem
szűnnic. Meg elmertelec tegedet egy i-
gaz lsten, örökee valo, Attya, Fiú, szent
Lelket, három szemelt, de egy lételt, es el-
oszthatatlan chupan chac egy termesz-
et, es az Attyat senkitul, az Fiút chac az
Attyatul, az szent Lelket egyarant mind
az kettőtul, minden kezdert nekül, min-
den.

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

denkor vég nekül, szent haromság, es egy
 bizony Istent, hatalmas Istent, mindenek
 nec egy kezdete, minden latando, es
 lathatatlan allatoknac teremprőiet, lelki
 es idő szerent valokat, ki mindenható
 ródde, az idő nec kezdete, mind ke-
 rőt semmiből teremtetted, lelki, es testi
 az az, Angyali, es ez vilagi természet
 es az vitan az emberseget, vgy mint kö-
 zönseget, testből, es lelekből ceteret-
 Meg esmertelec teged, es azért nyiluan
 vallac tegedet, nem nemzeter Attyat,
 teged Fiut, kit az Attya nemzet, teged
 vigasztalo szent Lelket, sem nemzeter-
 tet, sem nem nemzettettet, el valhatat-
 lan szent haromsagot: haromsagot az
 egyességben, es egyességet az haromsá-
 ban, szíüből hiuen az igazságra, es nyel-
 uemel vallast teuen, az időffegre. Meg
 esmertelec igaz istent, es az mi vrunc le-
 sus Christust, istennec egyetlen egy fiat
 teremptómet, meg váltomat, mind ez
 gész emberi nemzet nec szabadettóiat
 kit vallo, hogy az Attyatul nemzettet-
 minden idő előtt, Istent istenből, vilagot
 vilagosságbol, igaz istent, az igaz isten-
 ből

ből, nem teremtetet, hanem nemzet-
teret, egy letelő örökce való az Attya
val, és szent Lelekkel, ki által mindene
lettenec kezdettul fogva, erőssen, alhata-
tossan hiuen, és igazan valuan, űret isten
nec egyetlen egyet Iesus Christust, az mi
idősségünkert, az teljes szent háromsá-
gul egyenlőkeppen meg testesültnecc len-
ni, és hogy az szeplőtelen szűz Mariatul,
az szent Leleknecc chelekedetibul fogva-
tatuan, igaz emberre lett, okos lelekből,
és emberi testből vágyon, tapasztaltat, és
es: ki mért hogy istenfege szerent, az i-
stennec egyetlen egy Fia leuen, nem szen-
vedhecz, és meg nem halhac, mondha-
tatlan nagy szerelmedert, melyel kedve-
lettel minket: vgyan azon istennec Fia,
az emberseg szerent, halando, és szenua-
dóue lettel, ki az emberi nemzetnecc id-
ősségeert, istennec egyetlen egy magzat-
tya, az keresztan szenduedni, és meg hal-
ni meltoztattal. Az poklokra, holot űl-
necc vala nagy sötetsegben az mi attyainc,
vilagosságnac alkotóia, le szalottal, és
harmadnapon dichőseges győzedelemel
pokolbul ki iűuen, föl tamattal, föl veuen
szent

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

szentseges testedet, mely az mi verkeink
 grr meg haluan, az koporsóban fekűt va
 la, meg eleuenetuen, az irasoc szerent
 harmad napon, hogy az Attya Istennee
 iobiara helyhezterned. Mert magaddal
 föl veuen az ragadomant, melyet bere
 késztet vala az régi ellenség, az emberi
 nemzetnec ellensége, Istennee igaz mag
 zatty, az mi testi letelünkkel, az az, le
 fekel, es emberi testel, melyet az dich
 seges szűznec meheből vettél föl, az egék
 ben föl mentél, által hagyuan az Angya
 loknac minden tendeket, holot ülsz, az
 Attya Istennee iobian, holot az életnec
 kútfele vagyon, es szennvedhetetlen vil
 gossag, az Istennee bekesége, mely min
 den erzekefséget folyúl hagy. Ott rege
 det igaz Isten, es embert, Iesus Christust
 vallunc, es imadunc: aztis hiszűc, hogy az
 Attya Isten, szent Attyad legyen: vgyan
 onnan ez vilagnac vége felsz, az itéletre
 varunc, hogy meg itély eleueneket, es
 holtakat, es meg fizes mindeneknec, iok
 nac, es gonoszoknac, az ű chelekedetec
 szerent, melyeket ez földön mieltenc
 vagy iutalmat, auagy büntetést, valamint
 melto

melto leszé ki ki mind nyugodalomra, vag
késértégre Mert föl tamadnac akkor szo
zarodnac ereietől minden emberre, va
lahanian ez testben, lelket vette nec, me
lyet viseltenee, hogy érdemekért vagy
dichőseget, vagy örök poklot vegyenec.
Te vagy az mi clerünc, es föl tamadasunc,
kit varunc az mi meg valto Iesus Christu
sunkat, ki föl epetti az mi testünknee alaza
tos voltat, mely, meg dichőült testehez
hasonleltatot. Esmertelee tegedet igaz
Istent, egy szent lelket, az Attiatul, es fiu
tul szarmazon, egy természetű, es öröke
valot, az Attiual es fiual, vigasztalo, es
szolozolankat, ki vgyan azon vrunc Iesus
Christusunkra, galamb kepeben le szallot
tal, az Apostolokon tűzes nyeluekben
meg ielenttel, ki minden szenteket, es I
stennec valasztit, kezdettől fogva malasz
todnac aiandekauul tanetottad, es az
prophetaknac szaiokat, hogy chudala
tos dolgait az Istent orszaganac ielenget
nec, föl nitottad: ki az Istennec minden
szentitül, az Attiual, es fiual egyetem
ben imadeatol, es dichőerttetel: kie kőzöt
enis szolgaló leaniodnac fia, szüemből
S dichőet.

12: AGOSTON MAGAN VALO

dichőetem szent nevedet, mert meg vi-
 lagossággal engemet. Te vagy az igaz vi-
 lagosság, igaz mondo világ, istenneked
 es lelkeknek mestere: ki szent ki neteddél
 es ihlcséddel tanettrasz minket minden
 igazságra. Igasságnac lelke, kinekül lehe-
 tetlen hogy Istennel kedues legyen va-
 laki, mert te magad Isten vagy az istenből
 vilagosság, az vilagosságbul, meg mond-
 hatatlanul származuan az vilagosságnac
 Attiatules szent fiatol az Iesus Christus
 stolkikkel egy természetű, egyenlő, es ő-
 róke való vagy, az szent háromságnac
 leteleben, minden leteleknek főlötte e-
 gyetembe dichőültettel, egyetembe or-
 szaglas. Meg esmerteleced tegedet, egy igaz
 gló Istent, Attia, siu, es szent lelket, szem-
 lyeben harmat, de természetbe egyet kit
 valloc, imadoc, es dichőettec, telyes szü-
 uemből, egyedül igaz Istent, szentet, hat-
 hatatlant, lathatatlant, változhatatlant,
 kihez senki nem járulhat, vegere sem me-
 het, egy vilagosságot, egy napot, egy ke-
 nierret, egy életet, egy iot, egy kezdetet,
 egy véget, az égnek es földnek, egy terem-
 ptóiet, ki által mindennek színe, ki által
 mindennek

mindenec vannac, ki által mindenec bi-
 rattatnac, vezetlettetnac, es eleuened-
 nec, mind az egeben, földön, föld alatt az
 mi vanac: ki kiül ninchen isten, az egen
 es földön: Igy esmertelec Vram tegedet,
 en esmeröm, így esmertelec, hitem által,
 melyel állandekoztal, meg esmertelec en
 vilagosságom, szemeimnec vilaga, vram
 en istenem ez föld vtolsó részenece re-
 menlege, ifjuságonnac vigasztalo örö-
 me, es veslegemnec taplalo nagy ioua.
 Mert benned örüendeznec vram, min-
 den tetemim monduan: kichoda vram
 hozzád hasonlo: Nem uagy az, kit az em-
 beri kez chinalt, hanem temagad terem-
 ptetted az embernec kezeit. Az pogani-
 oknac faragot kepe, arany es ezüst, embe-
 rec kezeinac alkotmanyi de te ilyen nem
 vagy, emberek nec alkotója: Az poganiok
 nac minden isteni ördögök, de az egeket
 az vt teremptette. Az vtü az isten: Az
 istenec, ki ez földet, ez eget nem terem-
 ptetted, veszenec el az égből, es földről,
 hanem az istent, ki teremptette az földet
 es egeket, dicherice, az föld, es chilagok-
 cal föl öltöztetted szép égec.

SZ: AGOSTON MAGANVALO
AZ EMBERNEC NYO
moru/sagaru Valo Vallas.

Kichoda hasonlo hozzad vram az po-
ganioc istene közül, kichoda hason-
lo hozzad az szentségbe? Nagyságos, ret-
tenetes, dichebetes, chudakat cheleked-
uentigen késen esmertelec meg igaz vilá-
gossag, igen késen esmertelec. Nemis cho-
da, mert az en hiúságomnac sötetleges
foly, hőie fogta vala el szemem nec fenye-
vgy aniera, hogy az igazságnac napiat, es
vilagiat nem lathatnam. Be tekintettem
vala az sötetlegbe, sőt az sötetlegnec fia-
ua leuen, talaidon sötetlegimet kedvel-
lem vala, mert az vilagosságot nem esme-
rem vala. Vac valec, es az vakfágot szere-
tem vala, es az sötetlegekbe, sötetleget
követtem. Ki által szabadultam meg on-
nan, holot Vac ember valec az sötetleg-
ben, es halálnac arniekaban űluen? Ki-
choda fogia kezemet, hogy onnan ki-
hozná? Kichoda az en meg vilagosítom?
en nem kerestem űtet, ű keteset engemet
nem hiutam űret, ű pedig hiút engem
met, ki lehet az? Te vagy en vram! Istenem
irgals

irgalmasságos irgalmazó, az irgalmasság-
 nac Ártia, es minden telles őtömnec l-
 st ne. Te vagy szentseges vram en iste-
 nem, kit telles szíuemből valloc, szent
 nevednehalat aduan. Nem kerestelec,
 de kerestel engemet, segetsegül nem hir-
 talac, de hiutal engemet, midőn neved
 által szolerottal, es hiutal engemet. Nagy
 vastag szoual onnan föliül zörgetuen,
 belső szíuemből fülleir; Legien vilagosság:
 es vilagosság len, es eltauozec az mond-
 hatatlan nagy folyhő, meg oluada az fő-
 tetseges főlinó, mely be fette vala szímei
 met, es meg latam vilagosságodat, meg
 esmerem szozatodat: es mondec: bizo-
 niara vram te vagy az en istenem, ki az
 főtetsegből, ki hozal, es az halálnac arnc
 kabul, es az chudalatos vilagosságra hiu-
 tal, es ime latoc: Hala teneked en vilagós-
 ságom. Es meg tétuen, nezem az főtetse-
 geket, meliekbe valec, latuan az főtetse-
 ges melisegetis meliben feküttem vala,
 meg retencec, el almelkoduan mondec:
 lay, iay az en főtetseginmec, meliekbe fe-
 küttem. lay, iay annac az vaklagnac, me-
 lyben az ég nec vilagosságot nem lathat.

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

tamlay az en elmult tudatlanlagomnac
midon nem esmertelec vram tegedet.
Halat adoc neked vilagosítottom, es meg
valtom, mert meg vilagosítottal, es es-
mertelec tegedet. Nagy kesen esmerte-
lec teged beufeges igazság: Nagy kesen
esmertelec örökce valo bizonyosság, vi-
lagosságban voltal, en sötetleghben, azért
nem esmertelec, miuelhogy nalad nekül,
meg nem vilagosulhattam, niluan kiuo-
lítotted semmi vilagoság nincsen.

AZ ISTENI FÖLSEG
nec szemleleferöl.

SZENek nec szent Istene, meg mon-
dhatatlan fölleges Isten, minden Iste-
nek nec Istene, vraknac vra, chudalatos,
ki ielenthetetlen, meg mondhatatlan, ki-
tul rettegnec menyekben, az Angyalok
nac hatalmassági, kit imadnac az vralko-
do Angyaloc, az Isten hordozo Angyal-
erőc, es minden hatalom retteg szent Iste-
ned előtt: kinec hatalmasságat, es bölche-
seget semmi szám meg nem foghat: ki ez
vilagot semin fundaltad, es helhezter-
ted,

ted, az tengert mint valami tómlóban,
 az levegő égen őszue kötőszted. Minden
 hato, szentseges, erősséges, minden test-
 ben lakozo lelkeknek istene. kinec szine
 elöt, az ég, es föld meg futamic, kinec in-
 telere minden éltető allatoc magokat
 meg haittyac, imadgyanac, dicherienec
 teged minden teremtet allatid. Enis szof-
 galo leanyodnac fia, hitem által meg hai-
 tom szivemnek kemény nyakat, fősleges
 labaid ala vetuen, halat aduan, miuel
 hogy irgalmassagod által meltoztattal,
 meg vilagosetani engemet. Igaz vilagos-
 sag, szent világ, gyönyörűseges világ, di-
 cheretes, chudalatos vilagosfag, mely
 meg vilagosettya minden ez földre ülvő
 embert, meg az Angyaloknak szemek-
 tis. Imhol latoc, azért halat adoc. Imhol
 latam az égnec fenyesseget, által iaria szí-
 krazo fenyessege elmemet, szent szined-
 nec vilagosfaga, folyúl vilagosetuan, es
 minden teremimet meg vidamettya. Vai
 ha meg tökeltettnec bennem. Neuel-
 lyed vilagosfagnac szaporettoia: neuel-
 lyed, az mi vilagosodni kezdett en ben-
 nem, teriedgyen el, teriedgyen el tüléd:

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

michoda ez az mit erzezt michoda tűz
 ez, mely lziuemet melegeti? michoda
 tűz ez, mely szememet fenyelelti? ő árá
 ga tűz, mely mindenkor ég, es soha
 meg nem aluszol, geriesz föl engemet.
 O aldor világ, mely soha meg nem ho
 malyosodol, világosch engem. Bár v
 gyan égne belőled? szentleges tűz, mely
 gyönyörűsegeffen geriedesz mely ritkon
 vilagoskodol? mely kiuanfagossan ege
 lay azoknac kie tuled nem egettetnee.
 lay azoknac, kie nem világosetatnac. O
 igazságos világ, mind ez földet világoset
 uan, kinec fenyelege az földet be tölti.
 lay az vac szemeknee, kie teged nem lat
 nac, oly napot, ki ez földet, es eget vilá
 gosettod. lay az chipas szemnee, mely te
 gedet nem lathat. lay az elfordult szem
 neknee, kie az igazságot nem akariac lat
 ni. lay az szemeknee, kie nem akarnac el
 fordulni, hogy az heűságot ne lassac.
 Mert az főtetseghez lzikor szemem
 nem nezhetic az főlseges igazsagnac fen
 nyet, nemis tudgyac az vilagosságot bő
 chülleni, kikneac lakasoc az főtetsegben
 vagyon. Sötetseget latnac, azt szeretic
 azt

azt dicherie, egy főretsegből masba lép-
 uen, nem tudgyac hol el esnec. Nyomo-
 rultac, kie nem tudgyac mit vesztene, de
 nyomorultabbac az kie trtic mit veszte-
 nec, mégis nyitot szemekelenen szal-
 napokolra. Ó boldogságos vilagosság,
 mely chae az tisztaságos szemektől latta-
 tol. Boldogoc az tiszta színtec, mert űc
 lattyac az lsten: tisztach meg engem ti-
 sztetto erő, gyo yich meg szemeimet,
 hogy egesseges szemekkel lathassilac, kit
 chae egesseges szem lathat. Vid el kerlec,
 az regi halyagnac mohat, vilagettasod-
 nac fenyeuel, illethetetlen vellamozo tün-
 dökles: hogy minden meg tompetto a-
 kadec nekűb, mely szemem fenyet visca
 verhetne, vilagosságodban lathassam fen-
 nyellegedet. Halat adoc vram neked en
 vilagosságom: ime latoc: teriedgyen ki
 könyörgoc en lstenem szemem fenye te
 benned. Nyisd meg szemeimet, hogy lat-
 hassam chudalatos dolgaidat paranchor-
 latidból: ki chudalatos vagy az szentek-
 ben. Halat adoc en vilagosságom: imho
 lattoc, de rikór által, chae mellebe. De
 mikor latlac szinrol szinre? mikor jü el

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
az örömnec, es vigaságnac napia, mely-
ben iariac az vrnac chudalatos haileka-
ban, mind az vrnac házaig, hogy lathas-
sam, a ki lát engemet, szinről szinre, es
kiüanlagom telyes legyen.

AZ LELEKNEC KIVAN,
saga, es szomiusaga Istenhez.

V Alamint kiüankozic az szomiuhoz
zo siaruas, az ki folio kutfeiekne
vizehez, vgy kiüankozic lelkem te hoz-
zad en Istenem. Szomiuhozic lelkem te
hozzad en Istenem, elő kut főhöz, mikor
iutoc, es ielenec meg szined előtt, ó ele-
nec kutfeie, elő vizekne eleuen gré mi-
kor megyec gyönyörűseges vizeidhez,
ez puszta földről, vt vesztő, es vizes hely-
ről, hogy lathassam minden erődöt, es di-
chőségedet, es elegendyem meg irgal-
masságidnac vizeidre szomiuhozom vr-
ram, életneec kutfeie vagy, tölch be engem
met: szomiuhozom vram, teged szomi-
hozlac en elő Istenem? ó mikor iutoc, es
ielenec meg szined előtt? veledé hogy azt
a napot meg latom, az gyönyörűseget,
es örömnec napiat? azt a napot, melyet
szet-

kerzet az vr, hogy örüendezzűnc, es vi-
 gadgyuncraitat? ő fenyeffeges, es széple-
 ges nap, estuet nem esmeruen, nap nyu-
 atot nem crezuen, melyben halyam az
 dicheetneeszozattyat, örömnec, es val-
 las tetelnec zengesit: melyben halyam
 meny be az te vradnac örömebe, meny
 be az örökce valo vigasagba, az te vrad i-
 stenednec hazaba, holot nagy fólleges,
 chudalatos, es ki ielenthetetlen dolgoc
 vannah, melyeknec száma ninchen, meny
 be az örömben, holot banat ninchen,
 mert örökce valo örömet foglal maga-
 ban: holot minden io, es semmi gonos
 nem leszen: holot valamit akars meg le-
 sen, es valamit nem kiuans, az, hirrel sem
 talaltatic: Ott leszen az élető élet, ked-
 ves, es kellemetes, szerelmes, es minden
 kor emlékezetes. Holot ingerlő ellenség
 nem leszen, sem valami heűsagos chiklan-
 dozas, hanem fő, es bizonyos batorsag,
 batorlagos chendesség, chendes vigasag,
 vigassagos boldogsag, az aldor szent ha-
 romsag, es az hatomsagnac egy volta, az
 egyességnec istenlege, es az istensegnec
 boldog latalat: az a te vrad istenednec ő-
 rőme.

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
róme. O minden örömnec fölleges örö
me, oly öröm, mely minden örömet meg
győz, mely kiüül öröm minchen: midőn
autoc hozzád, midőn lepem beled, hogy
lassam az en istenemet, ki benned lak
zik: oda megyee, es meg latom ez nag
latast. Michoda tartoztat engemet: így
ime szarandok figom igen meg hol abo
dor, így nekem, mig kelsz dic felolem
mondani, hol vagyon az te istened? mig
kelsz dic mondani varakodgyal, de tonab
varakodgyal? De most michoda az en va
rakodasom nem de az en vram istene
met lduözettönket variuc, az mi vram
Iesus Christust, ki föl eptti az mi testünk
nec alazatosagat, mely dichóseges test
hez abaztator. Az vram variuc, még az
menyegzőből vissza terien, hogy menyeg
zőieken minket be vigyen. Így el vram
es ne kessel. Így el vram Iesus Christus
így el, es bekesegben latogas meg min
ket. Így el, es szabadech meg az rómlőz
ból, hogy tiszta szívet őruendezzenc
lőtted. Így el lduözettönként így el minden
nemzettektől kuantator, mutasd meg
orczadat, es meg szabadulunc. Így el en
vila

világosságom, iduósségem, ved ki lelke-
 met ez tömlőczből, hogy aldigyam szent
 nevedet. Nyomorult fejem menni ide-
 gnyartatom balandofagomnac habia-
 tal, holot kialtuan vram hozzad, meg
 nem halgacz! Halgas meg vram, hozzad
 kialtot, ez nagy tengerből, vigy ki az ó-
 rókce valo boldogságnac parittyara. Bol-
 dogoc azoc, az kie ez tengernee veszedel-
 meből ki szabadultac, es hozzad, örök lité
 bekefeles parthoz jutni, mertokka talál-
 tanac. O bizonyara boldogoc, kie az ten-
 gerből az parthoz, az szamkiuteresből ha-
 zaiokhoz, tömlőczből az szépleges palo-
 taban jutottanac, kiuant nyugodalom-
 ban immar boldogoc, kie az bainoki ó-
 rókce valo dichóseget, melyet itt soc nyo-
 morusaggal kerestence, boldogsagos ó-
 tömben meg nyertec, es örökce vigad-
 nac. O bizonyara boldogoc, ószamtalan
 szer aldotac, kie immar minden nyomo-
 rusagbol ki óltózuen, batorfagosac az
 heruadatlan Corona felől, az tisztesség-
 nec országában erdemlettec jutni. Ó-
 rókce valo ország, minden időknec or-
 szága, holot veghetetlen világ vagyoni-
 cs

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
es istennek bekefege, mely fölül hagy,
minden erzenfeget, melyben az szent
teknek lelke nyugosnac, es feiken ör
rókce valo örömet erzenec, örömet es vi
gasagot nyernec, minden fadalom, es
siras eltauozi tölde, o mely dichóseges
ország, meliben veled országolnac loc
szentid, föl öltöztette, szentleges fenye
ességeddel, mint valami ruhauat, draga kö
ből chinalt Coronat feiken tartuan. O
örökce valo boldogsignac orszaga, holot
vra temagad minden szenteknek remenle
ge dichósegnec coronaia, szinről szinre
az szentektől lattatol, vigasztaluan ilket
minden felől bekefegeddel, mely fölül
hagy minden erzenfeget, or vagyom,
az vegheretlen öröm, banat nélkül valo
öröm, fadalomnekül valo szabadfag, es fa
ratfag nekül valo vt, vilagosag sötetsege
kül, élet halal nekül, minden io, gonosze
kül, Holot az iffiusag soha meg né őszob
es agie, az élet, veget nem tud, az szépleg
meg nem sargul, az szerelem meg nem
lagiul, az egessege soha nem szarrad, az ör
röm meg nem apad, holot fadalmat
nem szzenec, szaszt nem hallanac, sem
szomaj

nyomorult dolog nem lattatic. Hanem
 szüntelen vigasag vagyon, gonosztól se-
 mit nem félne: hanem minden iot bír-
 na, mely az erős lstennek szinről szinte
 való latsza. Boldogoc azért, az kie ez vi-
 lagnac haboruibul, es veszedelmiből, en-
 ni öröme meltoztattanac, iutni. Bol-
 dogtalanoc vagiunc mi nyomorultac,
 kie ez nagy tengernek habiaiban, es szeles
 örvényben haiokazunc, nem tuduan, ha
 az idősségnek partiara el iuthatunk.
 Boldogtalanoc mondam, mert életunc
 szamkiütetesbe: vtunc veszedelemben: ve-
 gunc kessegben: nem tuduan ki mulasun-
 kat: mert mindence bizonytalanul touab-
 ra rattatnac. Még az tengernek habiaiban
 forgodunc, fohazkoduan hozad az ten-
 ger partyához. ő mi hazanc, bekeseges ha-
 zanc, tauul latunc, ez tengerből kőszón-
 tunc, ez völgyből hozad fohazkodunc, es
 könyűhullatafall erőlködunc, igi kezunc
 hamikeppen hozad iuthassunc. Az em-
 beri nemzetnek remensége Christus Iesus
 lsten lstenből mi erősségunc, es oltalmunc
 kinec vilagossaga tauul, az homalios fő-
 lyókben, ez tengernek habiaj között.
 mine

32: AGOSTON MAGAN VALO

mint az tengernek chillagi fenyeget
 meinket vilagofettia, hogy hozzá igaz
 parthoz igazullunc: igazgald vram az
 mi haionkat, fölleges karaiddal, szent ke-
 resztetnek kormányauat, ne veszüne el
 ez habokban, ne merechen el az víznek
 haborulaga, ne nielien el az mellegre, ha-
 nem keresztetnek horogiaual, vony hogy
 zad ez tengerből begietlen egy örömmün-
 kit nagy tauul, mint az hainali chillagot
 es igazlagnac vilagos napiat, kőniuczó
 szemeinket, az menyei hazanknac par-
 tian latunc, minket varni: lme hozzá ki-
 áltúe, tüled meg váltattac, de meg mastis
 te száki vetet fiaid vagúc, kiket dragala-
 tos vereddel meg váltottal: Halgas meg
 vram minket, iduóffegünknek lstené, ez vi-
 lagkercksegenec remenfege, es a tengeré
 nagy méfze. Az haborulagos tengerben
 iarunc, te az partron allasz, veszedelmün-
 ket nézed, szabadech meg vram szent
 neuedett. Enged vram az darabos, es ve-
 szedelmes kő sziklac kőzöt, oly igyeneffen
 cueznűne, hogy azokat, veszedelem ne-
 külfel kerülűen, ép haionat es marhakcal
 batorlagossan az parthoz iuthassanc.

AZ MENYEI HAZANK.

nae dicbõsegerõl.

Midõn azért bölchesegeednee kut
feie hozzád iutandunc, el fogiata-
hatatlan vilagossag, el olthatatlan vila-
gossaghoz, hogy imar nem valami tikót,
ben, es meseben, hanem színról színre lat-
hatunc, akkor minden ioban meg elegszie
kiuanfagunc, mert semmi nem leszen ki-
uüled az mit kiuanhatna, hanem chaete
egyedül, minden ioknac kut feie, ki az
boldogoknac frdemec, es byree leszes, es
tisztességeknec Coronaia, örökké valo vi-
tasag feiken, belõl chendefetuen õket,
es kiüül bekelegedben tartuan, mely sõl-
iül hagy minden erzenfeget, ot meg la-
tunc, szerezünec, es dicbetni fogunc: Meg-
lattiuc vram vilagossagodban, vilagossa-
godat, mert nalad vagy on az eletneec kut
feie, es vilagossagodban meg lattiuc az
vilagot: De michoda vilagot? vegheret-
lent, testneküül valot, rothatatlant, meg-
foghatatlant, el fogiathatlant, melibez
senki nem mehet mely nem teremtetet,
igaz vilagot, istét, es vilagot, mely mindé
T Angia.

2 SZ: AGOSTON MAGAN VALO

Angialoknac szemeket meg vilagosittat
 mely az szentek neciffi usagokat vidamet
 tia, mely minden vilagoknac vilaga, es
 glet nec kut feie, ki te vagy vram en lste-
 nem, mert te vagy az vilagossag, kinec fei
 nieuel vilagossagot kezdunc latni, az az,
 magadat magad által, orczadnac fenye-
 segebe szintől szinre: De michoda ez,
 szintől szinre latni, hanem az mint szent
 Pal mondgya, esmerni, az mint esmertet
 engemet: igazsagodat, es dichosegedet
 esmerni, az az, abratodat, es szinedet es-
 merni, az Artianac hatalmassagat, fiunac
 bölcheseget, az szent lelek nec kegyelmel
 seget, az telies szent hatomsagnac, egy, es
 el valhatatlan természetit esmerni. Mert
 az elő lsten nec orczaiat latni, az a föl-
 seges io, az Angialoknac es mind az szen-
 tek nec öröme, az öröc glet nec berte, lel-
 kek nec dichosege, tisztelet nec Coronaia,
 boldogsagnac diadalma, beufeges niugo-
 dalom, bekeseg nec szépsége, belső es kül-
 ső öröm, lsten nec paradichoma, es me-
 nyei Hierusalem, boldog glet, boldogsag-
 nac telies volta, örökec valosagnac örö-
 me, lsten nec bekesége, mely minden er-
 zekenle

zekenséget föllüül hagi. Ez az tellies boldogság, es az embernek minden dichóséget, latni az Isten szinről szinre, azt latni, ki ez földet, es eget teremtetete, azt latni, ki űtet alkotva, ki meg váltotta, es dichóetette űtet, mert latni fogia elmetuen, keduelleni szeretuen, dichelni biruan: ű leszen nepenec öröke, az szentek, nec, az szent nepnek, meliet meg váltott, ű leszen boldogságos iofzagociutalmoc, es Varasoknac bereiholot ezt mondgya, nagy bűred leszed neked fölötte: Mert az nagiot nagy illet. Bizoniara vram Istenem nagy vagy, minden Isteneknek fölötte, es bérédis nagy, vegheterlen, mért hogy nagy vagy, azért lehet kichin az te béréd, de inkab hogy nagy vagy, azonkeppen bérédis, mert béréd nem külömb naladnal: hanem temagad nagy vagy, es temagad fölötte nagy bűre: te magad vagy az Coronazo, Coronais, temagad az fogado, fogadafis, temagad az aiandekozó, aiandekis, temagad az iutalmazó, az öröke valo boldogsagnac iutalmaishac temagad. Te vagy azért az Coronazo, es Corona en Istenem, es remenlegen nec

T 2

ckességes

SZ: AGOSTON MAGAN VALO
ekesleges Coronaia, mely dichóséggel
ekeseteret föl, óruendeztető világ, meg
vyetto világ, ekesettő világ, nagy remen-
segem, az szentec szüence kiuanfaga, es
kiuanlagoc. Azert minden latalod bet,
iutalom, es kegyes óróm, kit varunc, mert
ez az óróc élet, ez az te bőlcheseget. Ez
az óróc élet, hogy esmeriunc tegedet, egy
igaz Istent, es az Iesus Christust, kit bo-
chattal. Midőn azert teged egiedől latni
kezdűnc, igaz Istent, elő Istent, mindenha-
tot, egyigyűt, lathatatlant, kőrnülueter
hetlent, meg foghatatlant, es egyetlen
egy nemzet fiadat, veled egy allatur, ve-
led órókce valot, az mi vrunc Iesus Chri-
stust, kit szabadsagunkert bochattal, ez vi-
lagra, az szent lelek nec ereieben, szem-
lieben hatmar, es allattiaban egyet. Az
egy szent Istent, kinec kiüülőtte más I-
sten nem talaltat, ninchenis: akcor meg
talalluc, el veszüc az mit mast keresunc,
az óróc életet veghetetlen dichóséget,
melyet szeretőid nec keszeretettel, melyet
az teged felők nec el reitettel, melyet
meg adando vagy, az kie keres nec tege-
det, kie szüntelen szent szinedet keresic.
Te

Te pedig vram Istenem, ki még Aniam-
nac meheben formaltál engemet, kic
szent kezeidben aianloc, ne engedgy ez
vram eg dologbul, soe fele szakadoznom,
hanem ez kilsó dolgoktul vony magam
hoz engemet, magamtul hozzád, hogy
szíuem szüntelen mondgya, okos abraza-
tom kerestet tegedet, orczadat keresem
vram, abrazatodat keresem minden örök
nee Istene, melyben egyedül vagy on az
boldogoknak öröke való dichósege:
Melyet latni öröcset, es az szenteknek
vegphetetlen dichósege. Őruendezzen az
ert az en szíuem, hogy szent nevedet fel-
lie, őruendezzen azoknak szíuec, kic az
vrat keresie, de leg inkab vigadgion a-
zoknak szíuec, kic meg talaltac: Mert ha
az keresesben öröm vagy on, minemű vi-
gasag lehet az meg talalasban: Buzgon
keresem azért szüntelen, es mulatasne-
kül szent színedet, talam valamikor az
aito, es az igazságnak kapuia meg nitta-
tic, hogy be mennie az en vramnak örö-
meben. Ez az vramnak aitaia, az igazac be
menniec általa.

ISZ: AGOSTON MAGAN VALO
AZ SZENT HAROMSA-
Ghoz való könyörges.

O harom egyenlő örökce való szemé-
lyec, egy igaz Isten, Attya, Fiu, szent
Lelec, ki egyedül lakozol az örökkévaló-
ságban, es tapasztalhatatlá világságban
ki ez földet hatalmasságodban helyhez-
tetted, es fundaltad, es okossággoddal ez
vilagnac gömbölyűdeget vezerted, szent,
szent, szent seregeknek vira Istenec, retto-
netes, erős, igaz, es irgalmas, chudalatos,
dichebetes, szerelmeetes. Egy Isten, három
szemely, egy Isten, hatalom, bölcheség,
io valóság, egyes, es el valhatatlan szent
haromság. Nyisd föl nekem kialtonac az
igazságnac kapuiat, es be menuen, vallást
reszecneked en vram: Imhol vram fölfe-
ges cheledes ember, aitodon kolompo-
zor, en nyomorult koldus, paranchold,
had nyissac föl, ki azt mondottad, zörgel-
setec, es föl nyittatic. Zörgenec irgalmas
ságos vram, belső reszeimec, ordetto ki-
uanlagi, es szemem könyueinec kialtati.
Elötted vagyon minden kiuanlagom, es
szó

szöpögésim, ninchenec előtted elreitet-
uen. Teis vram ne fordech el orczadat
töbszer en cülem, es haragodban ne mul-
lyal el szolgad mellől: Irgalmafiagnac
Attya, hald meg aruadnac szöpögő síra-
lat, es fegettőszentkezedet nyild ki hoz-
za, hogy az vizeknee melisegebül, es az
nyomorusagnac tauabul, az ganainac sa-
tabul, vonyon vissza ne vellec el irgalmas
szemeid elöt, minden belső kegyes resze
id azt nezuen: hanem szabadulyac hoz-
zad en vram Istenem, hogy lathassam or-
szagodnac kazdagsagit, es nezhessem or-
czadat szüntelen, dicheteret monduan
szent neuednee, vram ki chudat cheleke-
szel, ki emlekezeteddel, szivemet örüen-
deztered, ki iffiusagomat meg vilagoset-
tod, ne vtald meg vensegemet, ha-
nem vidamech meg teremimet, es
chontaimat, es vyiech meg őshai-
mat, mint az sas kefelőnee
tollait, Amen.

B V Z G O L E K K I Ó R

V E N D E T E S S E G.

Dicberletec az urat el reitexuen
Barlangban regi Sarkanyoc feküen:
Cet balac, usuan az szeles tengeren,
Nyugoduan az méli ulzeknec feneken.

Tüzeec, bauac, batalmas kő esőc,
Földi párac, szelec, temerdec fölbőc,
Az Vrnac parancholattyara függőc,
Mindeneket forgo szellel indetoc.

Termo balmoc, kietlen uadon erdőc,
Erős begyec, kikben talaltattatoc,
Szeled faknac sokasagos gyümölcsőc,
Vad faknac szépségt, szüksegre ualoc.

Szeled, minden uad oktalán allatoc,
Földön maszo, ebuszo számtalan barmoc,
Tiszta égeken röpöső madarac,
Az Istent dicberletec, mert Vratoc.

S Z E N T

SZENT AGOSTONNAC
MINDENNAPI RÖVID, Es
egy marokni, kisdéd is
madfagi.

AZ ISTENI LETELNEC CHV.

DALATOSSAGARVL.

RAMEGYEDÜL AZ FÖL
det, es menyét be töltöd, min-
deneket hordozuan terh nekül.
mindeneket be töltuen rekesz-
tes nekül: Mindenkor chelekedő, min-
denkor nyugouo. Be gyűtő, es nem szű-
kölködő. Kereső, noha sem nekül nem
szűkölködől: Szerettő, minden izzadas
nekül: Föl haborodo, mind az által ba-
torlagos. Bankodo minden fadalom ne-
kül. Haragszol, de chendes vagy. Chele-
kedetidet meg változtatod, de vegeze-
sedet, es mondasodat soha nem. Be fogas-
dod az mit talals, es soha el nem vesztet-
tel. Soha nem szűkölködől, mégis nyere-

T 5

sege

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

segnee őruendes Soha nem voltal főszű-
 mégis vísurat szedegecz. Mindenkor köl-
 chón adez, az kinec nem tartozol, auagy
 szüntelen kölchónőzneek neked, hogy tar-
 tozzal. De inkább, kinec lehet valamio,
 az mit tuled nem vet volna adosságot fi-
 zecz, senkinec nem tartozuan. Adosságot fi-
 engecz, semmit el nem vesztuen. Ki min-
 denűt vagy, es mindenűt éppen egészen.
 Ki erefztettel, de nem lathattatol. Ki min-
 denűt vagy, mind az által, az gonoszok-
 nac gondolattyoktul nagy mészé talaltat-
 tol. Ki még ottis ielen vagy, ahol rauid
 vagy, mert valahol malasztod által nem
 talaltatol, ielen vagy boszu allasoddal,
 ki mindenűt ielen vagy, mégis chaealeg
 talaltatol meg. Kit vesztetg akkor keresűno
 es meg nem foghattune, ki mindeneket
 tartas, be töltes, meg környekes, főlyül
 hadez, es tamogacz szüntelen. Ki az hi-
 ueket tanettod, minden igenec zóngese
 nekül. Ki az heleknee modgyoc szerent
 ki nem teriesztettel, es semmi időc által
 meg nem változol, es hozzád valo iaru-
 las, auagy vísza teres, nem talaltatic. Ki
 el tűzhetetlen, es hozzá járulhatatlan vi-
 lagos.

világossággal lakozol, melyet egy ember
sem látott, nem is láthat. Magadban leuen
druendessen, mindenütt környűl iars, éppen
mindeneket, mert el nem oszolhatol, a
nagy meteltethetűl, holot bizonyára
egy vagy, esetszre nem szakacz, hanem
eg, éppen, es egyeffet birs, éppen, es egyeffe
let be töltes, éppen, es egyeffet fenyeftet,
tes, es birtokodban tartas.

AZ ISTEN BÖLCHESE.

genec meg mondhatatlanfagarul.

HA az eges világ könyvekkel be tölte
ue volnais, de mondhatatlan böl-
cheseget ki nem jelentethetneice. Es
mert hogy mondhatatlan vagy, es semi-
keppen meg nem iratathatol, be sem fog-
hatatol. Te vagy az Istenseg, világossá-
gac kufteie, es az örökec valo világossá-
gac napia. Fölötte nagy, minden ki terie-
des, holzusag, es telyeffeg nekűl. Igen io,
minden szin nekűl, es senki nem io chac
egyedűl, kinec akarattya meg let dolog.
kinec akarni lehetű dolog: mert minde-
neket valamit teremtetűl, chupan chac
akara.

○ SZ: AGOSTON MINDENNAPI

akaratedből vegélted, ki terempter al-
latidat minden szűkseg nekül birodalmu-
ka nekül vezetted, es vnas nekül igazga-
rod, es semmi nem talalkozhatic, az mi
birodalmodnac rendit meg banthatna,
mind az földő, es ez földnec feneken, va-
lami talaltatnac: ki minden helen hel ne-
kül talaltatol, es mindeneket be fogs köt-
tekezés nekül, mindenüt ielen vagy mo-
dulas, es allapodas nekül: ki az gonoszna-
oka nem vag melyet né chelekedhettele, es
valamit miueltel meg nem bantad, kinec
io voltabul teremptetűnc, igazsagau-
al meg büntetettűnc, irgalmaszagaual meg
szabadulunc, kinec mindenharosaga min-
deneket ivezetl, bír, es be tölt, valamit
teremptet: Azert sem mondunc tegedet,
mindeneket be töltened, mintha tegedet
magokban foglalnanac, de inkab üc tö-
led környekezettenc: Es nem resz szerent
töltet be mindeneket, azt sem kel vel-
nűnc, hogy minden dolog az ű nagy vol-
ta szerent fogion be tegedet, az az, az
nagy terempter allat nagyobbbat, az ki-
chin kissebbet, holot éppen vagy minde-
nekben, es mindence te benned, kinec
min

mindenhatósa mindeneket környűl
velzen, es senki nem találhat oly reffet, ki
hatalmadat elkerűlhesse, mert valaki te-
gedet nem erez bekeltne, haragodat so-
ha el nem tauoztathattia.

AZ LELEKNEC KIVAN.

sagarul, mely erzi az Istent.

ANNAC okaert irgalmassagos Iste.
nem, tegedet hiulac az en lelkem-
ben, melyet készetsz magad meg fogá-
sara, az kívansagbul, melyet ihles ű bele.
Kőniörgőc lepieš be hozza, es igazsagd
magadhoz, hogy bírjad űtet, kit teremp-
tettel es fől építettél, hogy találhassalac
tegedet szinemen, mint valami pechetet
kerlec vram ne hadgy, hozzád kőniör-
gőc, mert mince előtte segetsegűl hiuna-
lac, engemet hiutal, es kerestel, hogy en
szolgad leuen, keresnelec tegedet, keres-
uen meg találhalac, es meg találuan sze-
retnelec. Keresnelec vram, es meg találta-
lac, es ime szeretni kívanslac: Neueid v-
ram kívansagomat, es az mit kerec ad
meg, mert ha mindeneket az mit teremp-
tettel

82: AGOSTON MINDENNAPI

tettel nekem adandodis, elég nem le-
fzen niomorult szolgadnac, hanemha
magadat adod. Azert ad nekem magad
en Istenem, ad meg magad ennekem: ma-
hol szeretlec tegedet, es ha nem elegen-
ged hogy erösben szerethefselec, melto-
sagos szereteted tartoztat engemet, ki-
uanlagoddal egge. Szeretted azert tar-
toztat engemet, kiuanlagoddal geriede-
zec, edesseges emlekezeteddel, giönio-
kódóm. Imhol vram mindön elmem hoz-
zad fohaszkodic, es meg mondhatatlan
irgalmassagodru! gondolkodic, az test-
necterhe lassabban nehezget, gondolatim
nac zöndulefiss meg szünnee, az halando-
sagnac nehefsege, es niomorufagi szoka-
sóc szerent nem tompetnac engemet,
mindenec halgatnac, chendessen vanna-
mindenec: Sziuem eg, lelkem örüender-
Elmelkedesem viűl, értelmem vilagosul,
es minden lelkem latsodnac kiuanlagas-
bulfól gerieduen, lathatatlan szeretted-
re latija magat vitettetni. Viegyc fól mast
az en lelkem szarnyait, mint az Saskese-
lő, rőpüllion, es el ne fogiatkozzec, rő-
püllion es iussön el hazadnac szépségehez

és dichősegednek fölséges szekihez, ho-
 lot elegettő asztalodnál az menyei Pol-
 garoktól taplaltraffec, el reitet eledelek-
 tel, az ki folio tellies vízee mellet. Te
 legy az en őruendet flegem, ki remenfe-
 gűnc vagy, idu őffegűnc, es valtsagűnc. Te
 legy az mi őrórnűnc, ki leszes iűuendőre
 bűrnűnc, es iűualműnc. Teged keresen
 szűntelen, az en Ielkem, te is cheleked,
 hogy keresűen, meg ne fogiatkozzec.

AZ LELEKNÉC NYO-
*morusagarul, mely az Vr Iesus Christust
 nem szereti, es nem keresi.*

IAY annac az niomorult leleknek, mely
 az Iesus Christust nem keresi, nem is sze-
 reti, bizoniara szarazon marad, es bol-
 dogtalanul. Aztis el uelzti hogy el, ki te-
 gedet listent nem szeret: Valaki eretted
 nem igickezie glis, semi az, es semire va-
 lo. Valaki neked elni ellenkezie, meg holt
 az. Valaki neked nem okoskodie, bolon-
 doskodie. Irgalmassagodnac aianlom ma-
 gamat, meg terettem magamat, de szol-
 galatodra engedem magamat, ki altal
 vagioc

82: AGOSTON MINDENNÁPI

vágoc flec, es okoskodom. Beñed minden
 bizakodasom, beñed helyhez tettem min-
 den remenységem, ki által föl tamadoc,
 flec, es nyugodni fogoc. Teced kiuan-
 lac, szeretlec, es imadlac, kiel kezdec
 maradni, orszagolni, es boldog lenni.
 Valamely lelec teged nem keres, nem is
 szeret, ez vilagot kedueli, az ü vetke-
 nec szolgal, minden gonossagoc, es bü-
 nócala vetteter, szüntelen nyughatat-
 lan, soha nem batorlagos. Irgalmas I-
 sten enged, hogy elmem szüntelen szol-
 galatod ala vettesscet szarandokfogom
 mindenkor fohazkodgyec hozzád, szü-
 uem szeretetedben egien: En Istenem,
 nyugodgyec lelkem te benned, elmelked
 gyec felőled, tehetsegenec fölőtte, ene-
 kelye dicsetetedet, nagy vigasagban, es
 ez legyen, ez szamkiutesbe az en óró-
 mem. Iussón szarnyad ala az en elmem,
 ez vilagi gondolatoknac heűsegitől. Nyu-
 godgyec meg szüem benned, az en szü-
 uem, ki mondhatatlan nagy tenger, habi-
 iaual dagadozo. Omniden dragalatos
 eledelek nec, es az főlő telyesség nec kazi-
 dag aiandekozo Istene, adgy eledelet az
 meg

meg faratnac, hozd őszre az el őszlöttat
 az rabot szabadechd meg, az meg szagatta
 tat epechd föl: Imhol az aiton ábes zör-
 get. Kerlec vegheterlé beűseges irgalmasa
 gödert, melyel meg latogattal, hozzanc id
 uen meior szagbol, paranchold az zörget
 tönec nissae föl, hog szabadon iatuan, hoz-
 zad mehesen, elegegyec meg az menyei
 kenyertel: mert te vagy az kenyér, es élet
 nek kutseie, te vagy az öröke valo fenye
 seg nec vilaga, te vagy minden, kikbül
 el nec az igazac, kie szeret nec tegedet,

AZ LELEK NEC KI- uan ságarul.

TEGED nező színek nec világossága.
 örök isten, es teged szerető lelkek-
 nec élete, teged kereső gondolatok nec
 erősege, enged hogy szent seges szeretet-
 tedhez ragaszkodgyam: könyörgőc iűy
 el szíuemben, es győnyörűsege nec beű-
 segeuel, telzegechd meg átet, hogy felet-
 kezze el, ez idő ala vetet heűsagokrul.
 Szegyenlem, es restelyem ezeket szenued
 ni, melyeket az világ cheleke szic: Szomo-
 rusa.

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

ruságos valamit latoc, es mindenne neher
 zec, valamit ez el-mulandokrul halloz
 Segech en vram Istenem, es vigasztalid
 meg az en sziumet, ily hozzam, hogy
 lathassalak tegedet. De fölötte sofos az
 en lelkemnechaza, mind addig, még hoz
 zam ius, es ki teriedteset öled. Fölötte
 omlo, epeched ütet. Szamtalan dolgok
 kaltakua, melyec szemeidet meg bant
 tyac, vallom, es tudom, de ki tisztettya
 meg, anagy kihez kialchac kiüölötted?
 az en tirkolt büneimtul tisztet meg va
 ram engemet, es az idegenekekben adgy
 bochanator az te szolgadnac. Enged f
 des Christus, io Iesus könyörgöc, hogy
 az te szeretetedert, es kiüansagodert, es
 testi terhet, es földi hiúsagoknac kiüanla
 gat, tehessém le. Vralkodgyec lelkem az
 testen, lelkemen az okossag, okossago
 mon, szent malasztod, es mind kin, es
 ben, szent akaratod ala vels engemet. En
 ged vram, hogy szium dicherien, nyel
 uem, es minden tetemim aldgvanac tege
 det. Teriezd ki elmemet, es sziumnech
 tekentetit emeld föl, vgy hogy, va g hac
 lelkem, hegtelen valo gondolattyauval te
 heffe

hessé el, az örökké való bölcheséget, mely
mindenecfőlöt lakozic. Oldoz meg ke-
lec kőtelimből, melyekkel meg vagyok kö-
töztetve, hogy mind ezeket el hadgyuan,
hozzad siessék, chachozzad ragazkod-
gyam, chac read nezzec, es figyelmezzec.

^c
AZ FÖLDI TÖMLŐCZ.
^c
böl meg szabadult leleknek boldog-
sagarul.

BOL dog lelec az, mely ez földi róm-
lőczből meg szabaduluan meñ orszag-
ba megyen, mely tegedet fölleges vram
szinrül szinte lat, mely az halálnac sem
felelmetül nem indul, hanem az örökké
való rothatlanságtól, es dichősegről ör-
vendez. Bekeseges, es batorlagos, nem fel-
uen ellenségtől, es az halaltól. Meg ta-
lalt tegeget kegyes vram, kit sokaig keres-
set, szüntelen lizeretet, az eneklő karoc-
kőzibe tarlasagul be viteret, edesleges ő-
rőkée való enekeket, dichősegedre ő föl-
gel kiraly Christus, minden ióknae kutfe-
lelesus, szüntelen mondando, es enekel-
len.

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

lendő. Boldogfagos tarsasagoc, az menyei polgaroknac, es dichőseges tisztele-
 tec, mind azoknac, kicez szomorú szám-
 kiutefinec munkaiabul, hozzád visza ter-
 nec, az szépségnec gyönyörűségere, min-
 den fenyeffegnec ekeffegere, minden ked-
 vességnec meltsagára, holot szüntelen
 larnac teged vram az te polgarid. Sem
 oly fűlőkben nem megyen, mely elmeie-
 ket meg haborettana, minemű eneklesee
 minemű organa zengefett minemű ig-
 zetot enekect minemű fkes notac mon-
 dattatnac veghetetlenül? szüntelen so-
 pognac az edesfeges aldasoknac organai,
 az Angyaloknac kiuanfagos gyönyörűse-
 ges zengefi, ebudalatos eneknek nec ene-
 klefi, melyec dicheretedre, es dichősege-
 dre mondattatnac, az főlső polgaroktul.
 Az keferűsegnec, es minden epence ke-
 menfeg, tartomanyodban helec ninchen.
 Mert ott gonosz ninchen, gonosfag sem
 talaltatic, ellenző, es ellenszeg ninchen.
 sem az bűnnec valami heűfaga Szűkség,
 ott nem talaltatic, semmi szegyen vallas,
 visza vonyas, egymas szidalmazasa, pör,
 es veszekedes, felelem, es nyughatatlan-
 sag,

lag, büntetés, auagy ketelkedés, erő ha-
 talom, de semmi egyenetlenség: hanem
 nagy bekefeg talaltatott, helyes szere-
 tet, örüenderesség, es az istennek örökce
 valo dicsheteri, Veghetetlen valo bator-
 sagos nyugodalom, az szent Lelekben
 szüntelen valo örüenderesség. Omely
 szerenches leszec ha hallani fogom polga-
 ridnac gyönyörűseges enekleseket, meg-
 igazetot esdes verseket, az szent három-
 sagnac melto tiszteffegere rendelteret di-
 cheteket: De fölörte boldog leszec, ha
 meltonac talaltatom, hogy enekelhessec
 az en vram Iesus Christusomnac, Sionnac
 esdesseges enekiből.

PARADICHOMNAC

örömeről.

O életető élet, örökce valo élet, örökce
 boldogsagos, holot öröm vagyom
 szomorúsag nélkül, nyugodalomfaratsag
 nélkül, meltosag felelem nélkül, kazdag-
 sagoc el vesztés, es munka nélkül, egesseffeg
 betegség nélkül, beűség fogyatkozás ne-
 kül, élet halál nélkül, örökceualóság rot-
 hadas

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

hadas nekül, boldogság minden fida-
lom nekül: holot minden io vagyon az
szeretetnec rökellestességében: holot igaz
kep, es szintről szinte valo latas talaltatja:
Holot az Istennek io volta lattatic minden
nekben mindenestül, es az vilagosetto vi-
lag, az szentektül dichóettetic: holot ie-
len lattatic az Istennek fölsége, es fogyat-
kozás nekül valo eledelel, az reanező
elme be telyesedne, szüntelen lattatic
es kiuanyac latni, minden keduetlenség
nekül kiuanyac, es meg elegedne vnas
nekül: holot az igazsagnac napia chudala-
tos szépségene latasaua, mindeneket be-
tölt, es az egész menyei hazanknac polga-
rit vgy vilagosettya, hogy ű magokis vi-
lagoskodgyanac, az az, Isten által vilago-
sított vilagosság, ez mi nap fenyünkne
vilagosságos szépséget, es minden chilla-
goknac tündekletet folyúl hagyuan. Az
halhatatlan Istenseghez ragazkottanac
es ez által, halhatatlanna, es rothatatlan
na lette, az mi vrunc meg valtonknac fo-
gadasa szerent: Attyam á kiket attal ne-
kem, ákarom hogy ahol vagyoc ott le-
gyene, hogy lassac az en dichósegemet,
hogy

hogy minyaian egye legyenec, mint Atyam, te bennem, és én benned, úkisben
ninc egyec legyenec.

AZ MENYORSZAGRVL.

AZ menyország, boldogságos ország,
halál nélkül való ország, és vehetetlen,
kineve vtanna semmi időc nem követke-
zzenec örökké: holot szüntelen nap va-
gyon eiel nélkül, és azért semmi időt nem
tud, holot az diadalmas vitez, munkaja
vtan, mondharatlan ajándékkal kánda-
gettatic, feist környül venen nemes, és
örökké való coronával. Vaihá verkeim-
nec meg engesztelése vtan, az én Christu-
som szolgálkőzöt nekem vtollsonac, az I-
steni irgalmasság parancholna, hogy ez
testnec nehez terhet le tegyem, és hogy
szent varasaba az örökké való örömben
nyugodgyam, inen által menuen, az szent
segesfőlső karoknac tarsaságaban lennec,
az boldogságos lelkekkel, teremtmő di-
chősegeben allanec, istenem nec ielen va-
lo abrazattyat neznem, az halálnac fe-
minemű felelmetül nem bantatnam, ha-
nem

32: AGOSTON MINDENNAPI

nem az örökce való halhatatlanságnac
 rothadásatul batorfagos, örüendeznec,
 az mindenhatóhoz ragazkoduan, min-
 den tudatlanságnac vakfagat el vesztuen
 ez földieket seminee tartanam, ez sir-
 lomnac vólghet latni, auagy chac rola
 emlekezni, ingyen sem meltoztatnam,
 holot faratsagos élet ez, rothado élet min-
 den keferűséggel telyes: mely élet minden
 gonofságnac alzonya, az pokolnac szol-
 galo leánya: melyet az nedueffegec föl da-
 galztnac, faldalmoc meg apasztnac, ég-
 sec meg asztalnac, leuegő egec betegélet-
 nec, az élet föl puffaszt, bőitőlesec őstör-
 uetetnec, chuffag alakostat, banat meg e-
 melzt, gond foitogat, szegenfeg le vét, ifi-
 fusag föl fualkodic, venseg meg görbet,
 betegség meg tör, keferűség le nyom, az
 őrdóg inchelkedic, az test gyönyörkörtet,
 az lelec meg vakul, az egész ember föl ha-
 boroszie, es enni szamtalan gonof: vran
 az dühös halál következie, az heűfagos
 örómőknee veget veruen, vgy hogy, mi-
 den meg fognac ezec lenni, ingyen eszek
 be se vegyec az emberek, voltake valaha,
 vagy nem.

AZ SZOMORV LELKET

*foé síras vtan mint vigasztallia
meg az Isten.*

DE minemű dicherettel es hala adas-
sal lehetűnc hozzád mi Istenűnc, ki
minket még, ez halando niomorúságok-
banis, vigasztalas nekűl nem hacz, chuda-
latos malasztodnac batorságauaálrimbol
vram niomorult feiem, szamtalan sírassal
es nyomorúsággal telyes, midőn életem-
nec veget rettegem, midőn bűneimet
szemlelem, halalomnac oraiarul gondol-
kodom, az pokolnac kinyatul irtozom,
midőn nem tudom chelekedtetmet, mi-
nemű kemény itelettel szoktad meg te-
kenteni, midőn minemű veggel kezd-
gyem ezeket vegezni semmiképen nem
tudom, azért mikor ezeket, es ezekhez
hasonlokat szíuemben forgatoc, szokot
irgalmasságoddal ielen szoktal lenni vi-
gasztalásomra, es enni panaszom, mond-
hatatlan sírásim, es szíuemnec melifeges
fohazkodási kőzöt, föl veszed meg kefe-
redet, es törődöt elmemet, az magas he-

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

gieknéc hailasira, es szinten az draga ke-
neteknec igyenes helyre helhezettuen
legeltető mezőidre, az szepen folio vi-
zec mellett, holot szemem előtt álltalt ke-
szettes, külömbféle készölerekkel, mely
meg farat lelkemet kőniebeche, es meg
keseredet szíuemet vigasztallia, mely gő-
niőrűsegekkel meg kőniebűluen, szanta-
lan niomorusagimról elfeletkezuen, föl-
emeltetet ez földnec magasságára, te ben-
ned igaz bekefegben nyugszom.

AZ ISTENI SZERET-
tetnec edességeről.

Szeretleccen Istenem, szeretlecc tegedet
Ses touab iobban iobbanis akarlac sze-
retni. Enged en Istenem az emberi mag-
zatoc kőzőt, szépleges vram, hogy ki-
uannyalac tegedet. Veghetetlen vagy,
azert ekkeppen veghetetlenül kel szeret-
nunc, főkeppen mi, kiket szerettel, ekkep-
pen meg váltottal, kikert effeleket es en-
ni dolgokat chelekettel. Ó szeretet ki
mindenkor geriedes, es soha meg nem
oltatol ędes Christus, aldor Iesus, szeret-
tet

tet en istené, gerics főleg: sſen engemet
 szeretettednec tűzeuel, & deſſe gednec, ked
 veſſe gednec, kiuanſagodnac, vidamſa-
 godnac, es ōruendetefſe gednec kegyes
 edeſſe gednec, kiuanſagodnac, tellyes, es
 főlőtteb való vigaffag: val, mely nem go-
 nos, hanem ſzent, tiſzta, és ſzűz, hogy ſze-
 retettednec & deſſe geue: leppen meg tellie-
 seduen, szeretettednec tűzeuel eppen
 meg melegeduen, ſzeretſe le: & deſſe ges es
 ſzépſeges vramat, tellies ſziuemből, es
 tellies lelkemből, minden etőmből, es
 igyekezete mből, ſziuemből, ſziuemnec ſo-
 kalagos tőredelmefſe geből, es kőnyű huſ-
 latalomnac kut feie ből, nagy bőchűlettel
 es ſelemmel: ſziuemben es izamban hor-
 dozuan te gedet, es ſzemem előt tartuan
 mindenkor, es mindenűt, vgy hogy ben-
 nem, ſemmi tőruentelen ſzeretetre való
 hel ne találtaſſe.

IDV ő SZEG ſſEN KNEC
 keſzette ſeről.

SZépſeges Ieſus Chriſtus, kerlec te ge-
 det, amaz dragalatos ſzentſeges ve-
 red,

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

redneki ontasaért, meliél meg váltat-
 tunc, adgy nekem töredelmességet, es kő
 nyűhullata simnac kutfeiet, főkeppen mi-
 kor kőniörgefimer, es imadlagimat elő-
 ben vilzem, midőn diche teredre eneker-
 le, midőn valtsagunknac el tirkolt ren-
 dit, irgalmaslagodnac niluan valo ielt,
 elő hozom, es rola emlekezem, midőn az
 szent oltaroknal, noha megtatlan alfo-
 kinanuan fölsegedne aldogni, amaz chu-
 dalatos, es mennyei aldozattal, minden
 böchültre, es aitarossagra, meltonal-
 melyet vram istenem, pap leuen, tisztas-
 goffan szerzettel, es aldogni paranchol-
 tad nagy szeretetedne emlekezetire, tud-
 ni illichalalodnac, es kin szenuedeledne
 aldozattiat, iduösségünkert, naponkent
 valo giarolagunknac föl epülsere. Erő-
 földgiec meg elmem enni szamtalan tit-
 kocközöt, ielen voltodnac edessegetid,
 erzezelec teged magamnal, es öruendez-
 zem előtted. Tűz, ki mindenkor vilago-
 sodol, szeretet, ki mindenkor égs edes
 Christusom, dragalatos Iesusom, örökec
 valo vigasag, es veghetetlen életnece ke-
 niere, ki minket taplals, es magadban
 meg

meg nem fogiarkozol, naponként szeretel,
mind az által éppen meg maradcz: világ-
gosodjál meg nekem, gerjes föl, és szent-
teld meg az te edényedet, világosétuan
űret, az gonoszságbul űreséhd meg, ma-
lasztoddal tölch be, és az teljességekben
tarch meg, hogy lelkenec iduósságere,
ehessém szent tested nec eledelet, mert ha
sendlec tegedet, belőled élec, hozzád me-
gyec, és benned meg kezdec nyugodni.

AZ ÓRÓMRÓL.

O Szeretet nec edessége, és edességnec
szeretete, szólótte kedvel az en gom-
rom, és azért gionióruséges italoddal
teljesedgic nec meg minden belső része-
im, és elmem kerődgyecio íget: Eu lste-
nem ki szeretet vagy, edes méz, az kőne-
rettő hauakhoz hasonló teje, eledele és
óróm, cheleked hogy benned nevede-
gyem, hogy egészes izzel ehessélec te-
gedet. Te vagy az en életem mellicel élec,
temensegem kihez ragazkodom, dichó-
segem, melicet kívánoc meg nyerni: Azért
vram

CSZ: AGOSTON MINDENNAPI

vram tarchad szíuemet, vezerlied elmé-
met, igazgassd értelmemet, emeld fiere-
tetemet, gondolatomat fuggeszd föl, es
az fölő foliasokhoz szomihozo lelhem
nec szaiat igazgassad, veszteglyenec az
testnec mindé zöndülesi, Chendesüli nec
az földnec, vizeknec, leuegő egnec, es
menynec, minden bodulasi. Halgassanac
az almoc, es rettentő ielenesec, minden
nyelű, minden iel, es valami el mulasban
talaltatic: Nemullion meg maganao az
lelekis: es mulya el magat, nem gondol-
uan magat, hanem chac tegedet en iste-
nem, mert bizoniara te vagy minden re-
mensegem, es bizodalman: Mert ben-
ned fölleges Istenembe, edesseges, irgal-
mas es kegyelmes vrunc Iesus Christus
funkba, minyaiunknac refze vagyon, es
stunc es verunc. Azert ahol az en vcrem
vralkodic, bizakodom hogy enis or vral-
kodom: holor az en testem dichekedic
magamatis dichöült nec esmerem, noha
bűnös vagyoc, de azert ez malasztnac
refzeltetese felől nem ketelkedem: Es no-
ha bűneim tiltnac, de letelem es terme-
sacem azt ki uania: Es noha tulaydon
vet

Vetkeim ki rekesztne, de az természet-
 nek szüetlege, es egyesülete hatra nem
 vgr.

HOGY AZ MEGTESTE

/ültige, oka remenységünknek.

Bizoniara az mi vrunc, oly ellenséggé
 nem lehet, hogy maga testét, tagjait,
 es tetemét ne szeresse, bizoniara kétség-
 ben eshettem volna, szüntelen, vetkeim-
 ért, veghetetlen hiuolkodásimat lát-
 van, meliket chelekertem, es naponként
 szüntelen chelekeszem, szammal, szíuem-
 mel, es minden módon, melyekkel az em-
 beri állat szokor vetkezni, ha én vram.
 Istenem szent igéd teste nem let, es ben-
 nünk nem lakozot volna. De imar kétség-
 be nem mered esni, miuel hogy ű akara-
 tod ala vetuen magat mindenben, mind
 az halalg, de az keresztnék halalaig, el-
 veve bűnünknek ados leuelet, es az ke-
 reszthez szegezuen, az bűnt, es halale
 megfeszette: ű benne azért, ki jobbodon
 ű, batorlagossan imar meg eleuenedem,
 miuel hogy esedezic mi erettünk: ű ben-
 ne

SZ: AGOSTON MINDENNAPI
ne bizakoduan hozad kiuanoc iutnom,
kiben imar föl tamattunc, es eleuenet
tunc: imar menyben föl megyünc, es az
egekben ülünc. Dicheret teneked, dichó
seg, tisztet, es hala adas örökce.

MENNEL NAGYOB AZ
*Istenről való gondolat, annal
gyönyörűsebb.*

Irgalmaffagos vram, miuel hogy így
szerettel, es meg váltottal, így elcuet
tetted, es föl magasztaltal: Irgalmaffa-
gos vram, mely edesseges az rolad való
emlekezés: mennel inkább gondolkodom
felőled, annal giőniörűsebb, es szerel-
mesb vagy. Azert giőniörűköttnec en-
gem minden iauaid, elmenne tisztasá-
gos tekintetiuel, es edesseges irgalmaffa-
gos szeretetednec kiuanlagauál, ezen sza-
randoklagomnac helen, mi voltom sze-
rent, addig, még ez giarlo es töredelmes
tagokban vagioc, chudalatos szépsége-
det es szereteted, szüntelen keduellem
szemlelni, es kiuanni. Mert szeretetednec
nylaual meg sebesülven, kiuanlagoddal
főlötte

főltte geriedeze, hozzád kiuanociutni
főltte kiuanlaciutni. Azert az en vigia-
zafomon kezdec allani, es szemeim vi-
gyazuan, lelkebben aldlac es dichelec,
tellies elmemuel es minden erömuel te-
gedet en teremptómet, meg valtomat
aldlac, elmemmel altal iarom az égeket,
es kiuanfaggal veled lészec, vgy hogy ez
ielen valo nyaualliasagba, chae test szerent
tattattassam, de veled legyen gondola-
tomal, mohsagommal, es minden kiuan-
sagommal, vgy hogy, szium ot talal-
tassac, ahol vagy kiuanfagos kenchem,
meg vehetetlen, es főltte szerelmes. De
ime irgalmasfagos, es kegyessleges lste-
nem, midőn vehetetlen io voltodnac, es
irgalmasfagodnac dichóseget akarom
elzembe venni, szium nem elég rea,
mert főlliul hadgya az emberi természet-
nec minden érzeken segít, bőchületes
Vold, szépséged, es szereteted. Mint
hogy, dichóseged nec fenyeleges tinde-
kleleis meg mondhatatlan, azonkeppen
ki ielenthetetlen, örökce valoszereteted,
nec kegyessége, melyel azokat, kiket se-
miből teremptettel, fiaidda fogadod, es
magadhoz czatlod,

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

AZ CHRISTVSERT, EZ
Vilagi nyaualiakat kiuannunc kel.

O En lelkem, ha naponkent kint kell
lene szenuednűnc, ha az pokolnac
tűzet, s oc ideig tűrnűnc, hogy az Christu-
nac dichőseget meg lathatnanc, es szenti
közé szamlaltathatnanc, nemde melto-
volnac mindent szenuednűnc az mi szo-
moru, hogy enni iot el vehetnenc, es en-
ni ioban reszesse lehetnenc olalkodgia-
nac azért az őrdögöc, kesetehyec szokot
kesetereket, törőc az testet minden bő-
itőc, szorechac az testet az ruhazatoc,
munkac nehezeche, vigiazazoc szarassac
kialchon imez, niughatatlan kodgyec
amaz, Vagy imez, az hideg görbechen
meg, lelki esmeretem dörgölődgyec, az
heuseg egeszen feiem faion, melyem ge-
riedezzen, giomrom föl dagadgion, or-
czam heruadgyon meg, eppen mind be-
teg legyec, az faidalomban fogyon el az
en eiletem, es esztendőim szópógeselekbé,
az rothadas mennyen be teteminben, es
az sfgreg alattam vgian forion, hogy az
niomo-

hiomorufágnac napian nyugodgiam, es az föl öuedczet nephez meheffec: Mert minemű dichósegec lefzen az igazaknac, minemű nagy örömc az szenteknecmí-
dön mindeneknec orczañ, vgy kezd fer-
leny mint az nap: midőn az vr el valasz-
tot rendekben kezdi nepet attianac or-
szagaban szamlalni, mindeneknec chele-
kedetec es erdemec szerent, igert jutal-
mokat meg adni, az földiekert öröke-
valokat, az idő szerent valokert veghe-
tetleneket, az kevesekert sokat, es be-
segeffeket. Bizoniara mondhatatlan tel-
lyes boldogság lefzen az, midőn szentie
az vr, szent Attianac latafara kezdi vinni
es menyegbe le ülteti, hogy ű lsten, min-
denekben minden legyen.

AZ MENYŐRSZÁG MINT talaltassék meg.

O Boldogságos öruendetesseg, es öru-
uendetes boldogság, az szenteket
latni, az szentekkel szentnec talaltatni,
lsten latni, es az lsten maganal elmerni
öröke, veghetetlenül. Ezeket gyakorol-
meuel

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

meuel gondollyugozt tellyes kiuanlag
gal kiuannyuc, hogy hozzaioe hamar el
iuthassunc. De tudakozzol ez mint lehet
sen, auagy minemű erdemekkel es seget
segekkel? Halliad? Ez dolog az chelekedő
nec hatalma ala vettetet, mert az Isten
nec orszaga, erőszakot szenved: az meny
ország, ő ember egieb árrat nem keres te
magadnal: annit et, az menyi vagy, ma
gadat ad, es ű tied leszen: Mit haborodol
az szabot arrarul? Christus őnnön magat
atta eretted, hogy tegedet az Attia Isten
nec orszagul találhatna. Ekkeppen te is ad
neki magadat hogy orszaga lehess, es ne
országolion az bűn ez halando testedbe,
hanem az lelec, az életneckeresésebe.

MI LEGYEN, ES MI TA-
laltassék paradicomban.

O En lelkem, teritűnc vissza az menyői
varasban, melyben föl vagyunc irat
tatua, es polgarokca választatua, mint az
szenteknek elakosi, es az Istennek chelede,
es haza nepi: de mint az Istennek örökös
es az Christusnac örökös társai. Nezzűc az
mi

minemes varasunknac boldogságat, az
 menire lehetleges esmeretie: Mondgyue
 azért az Prophetauak, ő mely dichóleges
 dolgoc mondattattanak felőled istennek
 varasa, mint az őruendezőknek, olyan la-
 kas vagyont benned. Mert ez egez föld
 nek vigasága fölöt fundaltattat, ninchen
 benned véség, sem az agsagnac nyomor-
 usága: benned chonka nem talaltatic,
 sem lanta, görbe, anagy iszonyu, midőn
 miniaian egy ferfiunac telles voltaban
 talaltatnac, az Christus ideienec telles
 merkeken: Mi lehet ez eletnel boldog-
 ságosb, holot az saegenységnek felelme
 ninclé, sem az erőtlenségnek beregsege?
 senki meg nem fertetic, senki meg nem
 haragszik, senki nem iregykedic: Fősu-
 ségnek tűze nem geriedez: Az etelnek
 sem kiuanasága: Hatalom es tisztelesség ki-
 uanas nem őztónóz: Az őrdőgről sem
 felelem, őrdőgi kisertetec ninchenec, az
 pokol kinnianac felelme tauul: Az test-
 nek, es leleknek halála or ninchen: hanem
 halhatatlan aiandekcal giönyörűleges.
 Nem lesznek akkor sem niomorufagoc,
 vízsa vonas, sohul nem talaltatic, hanem

32: AGOSTON MINDENNAPI

mindemben nagy egyesség, miuel hogy
mind az locszeneteknee egyes bekelegoe
leszen: Mindeneket bekeleg, es öröm,
chendesség, es nyugoda'om fog körniü:
Süntelen valo fenyesseg, nem az, mely
maft vagyon, hanem kerczer fenyesbi
mennel boldogb: mert az a varas nem
fog szükölködni (az mint oluassue) nap,
es hold nekül, hanem az hatalmas isten
meg fogia vilagosetani, es ego szöuctne
künc az barany leszen: Holot az szentee
feüleni fognac, mint az chillagoe veghe
tetlen örökece valosagban, es mint az égi
erönee fenyessegi olyanoc lesznee mind
azoc, kie egyebeket oktatnac, es tanet
nac. Annac okaert, ot semi eišlaauag söret
seg nem talaltatic, öszue gúlekező folyhóe
auag hidegece, es melegnee kemenysege
ninnen, hané mindé dolgoknac, oly mer
tekletes rendi leszen, melyet semi szemee
nem lattanac, fül sem hallot, de embernee
sziueben ingyen sem ötlör, hanem chac
azoknac, kie arra meltokca talaltatnac,
kinec neuec be vagyon irua az elő kóniü
be. De mind ezeknee fölörte, bizonyara
nagy boldo'ag, egyesülni az Angyali ka
tokcal, Archangyalokkal, es mind az me
nyei

nyei erőkeel:latni az Pattiarkakat, es Pro-
phetakat: nezni az Apostolokat es mind
az foc szenteket: szemlelni az mi szüleinket:
mind ezec dichósegesec vgyan, de
leg dichóulteb az ielen valo Istenec or-
czaiat nezni, kőrnüluhetetlen vilagot
latni, tőkelletes, es beufeges dichóleg
leszen, midőn az Istent i magaban kezd-
güel latni, es magunkban elmerni, kit nez-
ni, vegnekül leszen.

HOGY EMBER AZ I-
*stennec meltob hala adast nem
adbat, az szeretettel.*

Nemes lelec, az isteni Abrazattal na-
gyfagos, es neminemű haszonlatos-
sagert tekintetes, mely Isten akarattya-
bol bir magaban oly dolgot, melyel in-
tettetie szüntelen, hogy vagy az Istennel
allion, auagy visza hozza terien, midőn
ez kilső indulatoktul, es fogiatkozafok-
tul föl haborettaic. Es nem chac oly cz-
közé vagyon, mely által bűnei bochanat
tianacremensegeben, es irgalmassagaban
meg vidamulhasson, hanem a kiüül, az is
nala

52: AGOSTON MINDENNAPI

nala találattat, hogy igyekezhetic az iget
 nec menyegzőiere, es az Istennek, talál-
 sagnak kötelet kezdeni, Angyaloknak ki-
 talliával, szeretetnek gőmörűsége igar-
 iat viselni. Mind ezeket az szeretet chele-
 keszi, ha az lelec hasonlóa mutattia ma-
 gat az Istenhez, az akarát alabkibez ha-
 sonló természet szerent, szeretuen, mint
 őtetis szerette az Isten. Mert chac egye-
 dül, az szeretet az, minden lelki indulá-
 s toc es erzekelessége közzül, kiben az te-
 remptet allat, noha nem tökéletesen,
 teremptőienec meg felelhet, es hasonló-
 ióval kölchőnet meg teretheti. Az szeret-
 tet midőn elű minden egyéb indulato-
 kat magában hordoz, es rabfagra viszen.
 Az szeretet egyedül eleg, egyedül ű maga
 kedues, es chac ű magaert, ű maga ber, ű
 maga iutalom, ű maga oc, ű maga győ-
 mőlch, ű maga giakorlasban való elcuen-
 segre neugló elzköz. Az szeretet által, ű
 Istenhez ragzkodune, az szeretet kettő-
 bűlegy lelket szeret. Az szeretet chele-
 keszi, hogy egyet akarianac, es egyet ne-
 akarianac. Az szeretet chelekeszi, hogy
 először az tisztességes erkölchőket el ren-
 dellie

delye, annac vtanna mindeneke az mic
lattatnac, mint ha ingyen sem volnanac,
názze: es vtolszor az Istenec tiszta teken-
tetuel, az fólso, es belso dolgokat teken-
telye: az szeretet által leg először, minden
tisztességes dolgot, io vegre mennec
ez vilagon: Az vtan még z vilagnac ti-
sztefféges dolga is meg vtaltatnac: es ve-
gezetre, az Istenec belso elreytet dolgai
által melysegefen szemleltetne.

HOGY ISTEN MI BEN- ninc, magához hasonlot keres.

Az Attya Isten szeretet, az Fiu Isten
penig szerelem, az szent Lelec, az
Attyanac, es Fiaac szeretete: Ez szerelem
valami hasonlot keres mi bennünct az az,
szeretetet, melyel mint valami vér sze-
rent valo attyafisaggal hozza rarsalkod-
gyunc, es ragazkodgyunc. Az szeretet
meltosagot nem tud, sem Valami tisztele-
tet: Az ki szeret, maga által egyedül,
nagy bizuast megyen az Istenhez, nagy
baratsagossan beszél vele, semmit nem
retteguen, auagy akadozuan: Chachea-
X 5 ba

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

ba el az kinem szeret: az ki pedig szeret
 szemeit szüntelen az Istenre függeszti, az
 kit szeret, kit kíván, kiből elmelkedie,
 kiből gyönyörködie, kiből vgyan meg
 elegendie, es telyesedie. Effele aítatos em-
 ber, vgy enekel, vgy olvas, es minden dol-
 gaiban oly gondviselő, es vigyazo, mint
 ha az Isten ielen volna szemei előtt, mint
 hogy bizonyalis ielen vagyon. Vgy kö-
 nyötög, es imadkozie, mint ha föl vité-
 tet, es első allatot volna, az fölfeles Isten-
 nevezine, es hatalmas szeki előtt, holot-
 zernec ezeri szolgálna neki, es tiz száz
 ezernec ezeri veszie környűl űtet. Az
 mely lelket meg látogat szeretetiuel, al-
 mabul föl ebreszti, inti, es lagyittya űtet,
 es meg sebeszti az űszívet. Sötetsege-
 ket világosít, be rekesztetteket ki nilat-
 koztat, hidegeket föl gericsz, kemény-
 nem tűrhető, es haragos elmet le szallat,
 gonosz erkölchöt el kerget, testi kívánfa-
 gokat meg nyom, erkölchöket iobbet,
 meg vyitta, es erőfletti az lelket: Az cha-
 lard időnce indulatit, es heűsagos chele-
 kedeteket meg tartoztattya. Mind cze-
 ket chelekeszi az szeretet, midőn ielen
 va

Vagyon: midőn pedig eltauozic, anyra
 bagyadua kezd fekvőnni az lelec, mint ha
 az vízzel forto fazec mellől, az tüzet el
 vonnad.

AZ ISTEN SZERETŐ

leleknek bizakodásáról.

NAGY dolog az szeretet, melyel az
 lelec magan, nagy bizodalommal
 járul az Istenhez, es tökéletesen Isten-
 hez ragazkodik, Istentul nagy barátságos-
 san tudakozic, minden dolgokrul. Valas-
 mely lelec szereti az Istent, vele tanach-
 kodic, semmit egyebet nem gondolhat,
 semmit nem szólhat egyebet, mindene-
 ket vial, mindeneket meg vun. Valamit
 elmelkedic, valamit szól, chacszeretetet
 foglal magaban, miuel hogy az Istennek
 lelke anyira maganac tulajdonototta ű-
 tet. Az ki meg akarja Istentet elsmerni, sze-
 ressen. Heaba járul az oluafashoz, elme-
 kedeshoz, az prädikallashoz, imadsa-
 hoz, valaki nem szeret. Istennek szeretete-
 te, az leleknek szeretetét nemzi, aztis che-
 lekefzi, hogy szüntelen reá figgyelmez-
 gen.

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

zen. Szeret az Isten, hogy szerettesse. Midőn pedig szeret, semmit egyebet nem akar, hanem hogy szerettesse, tudván hogy azoc a kie szeretetté üt, hogy meg bodugulna. Az szerető lelec minden indulatolknac ellene mond, és éppen chac az Isteni szeretetre vagyon gondgya, hogy annac megfelelhessen, és hasonló szeretetet vilza terechen, midőn telyességgel magát az szeretetre ki önti. De menni lehet ű az örökkeualo kutfőnec folyasához nem egy aranyo beűsséggel iarnalnac őszne, az szeretet, és szerető, az lelec, és Isten, az teremptő, és terempter allat: mind az által, ha erőfakal, és éppen szeret tegedet, bizonyara semmi hatra nem marad, minel hogy az telyes akaratielen vagyon. Ne felyen az szerető lelec, rettegyen az mely nem gyakorlya az szereretet. Minden szerető lelec, fogadatoktul vitetteti, kinaslagoktul vonyatatit, erdemet titkolya, az főlsegesnec szeretet be fogya, az gyönyörűsegnec ki nyilatkozie, helyheztetuen magát az iduozettőben, mindeneket bizuast chelekeduen ű benne. Az lelec szereretiből fel felelépő.

lepie, es az testi erzekensegektul el tauo-
 zic, vgy hogy magat ne erzeze, mely az
 Isten erzi, ez pedig történi, midőn az
 Istenec mondhatatlan edessegetől vo-
 nyatatic, magat maganac, vgyan el oroz
 za, de el ragattatic, es magatul vgyan ki
 futamic, hogy az Istennel elhesse nagy
 vigasaggal. Semmi nem lehetne ilyen vi-
 damsagos, ha valami keues nem volna.
 Az szeretet Istennec baratsagat adgya, az
 baratsag merészlelt, az merészles kosto-
 last, az kostolas ehseget. Az lelemelyet
 az Istenec szereteti illet, egyebet semit
 nem gondolhat, semmit nem kiuanhat,
 hanem szüntelen fohazkodic monduan,
 valamint az szomiuhozo szaruas kiuan-
 kozic az ki folio kut feiekhöz, azonkep-
 pen kiuankozic lelkem hozzád, en Isten
 nem.

MIT CHELEKEDET LE-
gyen Isten az emberert.

AZ Isten szeretet által iút az embe-
 rekhez, emberek közé iúven, em-
 berre lett. Az láthatatlan Isten szereteti-
 uel

32: AGOSTON MAGAN VALO

uel hasonlo lett szolgálhoz. Szeretetinel
 meg sebesedtet az mi vetkeinkert. Azett
 erős, es bizot nyugodalmoc vagyon az
 gyarbo bünösöknek, az mi meg valtonk
 nac sebeiben. Batorlagolon lakozom ot,
 ki nyilatkoztac ennekem belső tetemiaz
 sebec által. Valamit magamtul nalam
 nem találac, az en vramnac tagiaibul
 magamnac tulaidonettom, mert irgal
 massagi telyesen folynac, beűseges ligata
 sokis vannac testen, melyen ki folynac. Az
 testnek liggatafin, nyilatkozua vannac tit
 kiai. Nyitua vannac az veghetetlen ke
 gyesslegnek szentseges titkiai, nitua va
 gyon az mi Istenünknek testi tagiaiban
 valo irgalmassaga, melyekben meg lát
 gatot minket, menyekből ala szaluan.
 Az Iesus Christusnac sebei, rakuac irgal
 massaggal, rakuac kegyessleggel, rakuac e
 dessleggel, es szeretetlehetel. Meg liggattac
 kezeit, es labait, es oldalát dardaul al
 tal veret. Ez hasádekon engettetie ne
 kem meg kostolnom, mely edessleges az
 en vram Istenem, mert bizonyara gyö
 nyörűseges szeled, es számtalan irgalmas
 sagi vannac, mindenneknek kie segetsegű
 hiu

hiuiae igazságban űter, minden űtet ke-
tesőknec, de főkeppen űter szeretőknec.
Beűleges valtság adatot nekűne az mi v-
tunc Iesus Christusunknac sebeiben. Nag-
szamítalan edesűeg, malasztnac telyesűeg,
es az io erkűlehnec tőkelleterűeg.

AZ MI VRVNC IESVS
Christus sebeinek emlekezetivűl.

Midűn engem valami fertelmes gon-
dolat őszűkűel, mindgyarast az
en vram Iesusom sebeihez futoc, midűn
testem nyomorgat vram sebeinek emle-
kezetivűl fűl tamadoc: midűn az őrdűg
nekem lest chinal, az en vram tagiainac
irgalmasságahoz futoc, es el tauozic tű-
lem. Ha az fertelmessűgnec geriedezese
indettia tagaimat, az en vram sebeinek
emlekezetivűl meg alaszic. Minden nyo-
moruságokban hatalmasb oruűsságot nű-
talaltam Christus sebeinel. Azokban ba-
torfágűssan aluszom, retteűes nekűl nyug-
szom, az Christus erettűne meg holt.
Semmi nem lehet az halalg, oly keferűű
mely az Christus halalaual meg ne gyű-
gyit.

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

gyitrafec. Minden remenſégem az en vram halalaban vagyom, az ű halala en erdemem, es be fogadasom, iduõſſegem, ſetem, es ſõl tamadasom, az vrnac irgalmaſſaga az en erdemem. Nem ſzûkõlkõdõm erdemel nekũ, valamig az irgalmal ſagnac vra talaltatic. Es ha az vrnac irgalmaſſagi ſokasoc, erdemimis ennekem ſzamtalanoc. Meñel hatalmasb ű az iduõzetteſte, annal bizuasban vagyom dolgozom.

HOGY AZ CHRISTVS SE

beirõl valo emlekezet, bizonyos oruofſag, minden baborusag ellen.

NAGY vetket chelekettem, es ſzamtalan gonofſagimnac tudoia vagyoc, de megis ketsegbe nem eſem, mert a holot az verket igen meg ſokasottanac, beuelkedet az irgalmaſſagis. Valaki bine bochanattya felol ketsegben esiotagadgya az Iſtennee irgalmaſſagat: Nagy bozſusagot chelekedic Iſten ellen, valaki irgalmaſſaga felõl ketelkedic, mert valami talaltatic az Iſtenben, tagadga: hogy ſzere

reti

teti legyen, hogy igaz, és hatalmas, mely-
lyekben minden remensegem helyhezte-
tic, tudni illie az választásnac szereteti-
ben, az fogadásnac igazságában, és az meg-
valtonac hatalmaságában. Zörgölődgec
azert immar valamig akaria elszelen gon-
dolatom, monduan, ki vagy te és me-
nyire terjed az a dicsőség, anagy mi-
choda érdemből remenled azt meg her-
ni? és en nagy bizakodással meg felelec-
neki: Tudom kince hittem, mert szere-
tetinec nagy voltában fiana választot en-
gemet, mert igaz az a fogadásiban, és
meg adásában hatalmas, valamit akar
azt művelheti. Verkeimnecsamtalansá-
gatul nem retteghetes, midőn az en v-
ramnac halála eszemben iű, mert az en
bűneim űtet meg nem győzhetic. Az
szegec, és darda kialtnac ennekem, hogy
bizonyal az Christussal meg bekelettem,
ha űtet szeretem. Longinus vitez, fől nyi-
totta dardaiával Christusnac oldalát, és
en be mentem, és ott nyugszom nagy biz-
uast. Az ki fel, szeressen, mert az szeretec
minden felelmet ki kerget. Az testi indu-
lat ellen, semmi hatalmasb, és erősb or-
uosa

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

uosság nem lehet, mint meg valtonknag
halála. Az kereszten kezeit ki terieszter-
te, ki nyitotta kariait, az bűnösöket, kész
apolgatni. Iduőzetőmnec kariai között,
élni akaroc, es kívánoc meg halni, ot nag
bizuast készdec eneklenni. Föl magasztal-
lác vram, mert hozzád fogattal vram, es
nem szenuerted, hogy ellensegim raitam
örüendezzenec. Az mi meg valtonc le-
haitotta feiet az halalban, hogy meg cho-
kolná, az kiket keduellet: anyeszer cho-
kolgattuc az Istent, valahanszer szeret-
tiben, lelki töredelmességre indulunc.

AZ CHRISTVS SZER-
tetiben valo lelki elmelkedes.

O én Ielkem, Isteni abrazattal meg-
iedezettetet, Christus vereuel meg
valtatot, hittel neki valasztatot, lelekkel
föl epettetet, az Angyaloc között szamlal-
tatot: szeressed azt, kitul ennire szerettet-
tel. Nezz arra, ki read figyelmezet: ke-
resd azt, ki teged kereset: szeretődet sze-
ressed, ki tegedet fölötté szeret, kinec sze-
reteti teged elől vet, es így űoka szereted
ted

tedne: ű erdemed, ű bűred, ű győmöl-
 chod, hasznos gyakorlasod, es veged. A-
 zert legyszorgalmas az szorgalmas-
 mulatoual mulato, az tisztanul tiszta, az
 szentel szent. Valamint ielenel az lsten-
 ngl, szükség hogy ű is vgy ielenyee te-
 nalad: Gyönyörűseges es szeled, es szam-
 talan irgalmasági vannak, azért gyönyő-
 segeffeket, szeledekert, edeffeket, alaza-
 toffakat, es irgalmasfakat kiuan. Szeres-
 sed ű tet, ki az nyomorusagnac tanabol,
 es az ganaynac sarabol ki hozot. Valazd
 barátodnac ű tet, minden barátid fölöt-
 ki midőn mellőled mindenee el lopattat-
 nac, hirit egyedül hozzád meg tartya.
 Temetefednee napian, midőn minden
 barátid eltauoznac tőled, el nem hagy-
 tegedet, hanem meg oltalmaz minden
 ordetto torkos allatoktul, es esmeretlen
 orszagon alkal viszen, es az földő Sionnac
 vezajara viszen, es ott szine eleibe helhez-
 tet szent Angyalual, holot megis hál-
 lod az Angyaloknac enkleseket, szent,
 szent, szent. Ott vagyon az örőmnec e-
 nklese, vigasagnac, es iduőffegnec szo-
 zattyá, hál adas, dichegetneé igazs, es

CSZ: AGOSTON MINDENNAPI
örökké való Alleluia. Ott vagyon az boldogságnak beülsége, vehetetlen dichőség, telyes öröm, es minden jó. On lelkem, ohaich nagy buzgosággal, kívánd tökéleteskeppen, hogy oda juthas az magasságbeli varasban, melyről enni dichőséges dolgot mondattattanak: melyben mindeneknek vigafagos lelec vagyon: Szeretettel fölmehez: Az szeretőnek semmi nem nehez, semmi nem lehetetlen. Az mely lelec szeret, gyakorlatossággal fölmegyen, es nagy barátságosan futos az menyei Hierusalemnec vezáin, látogatván az Patriarchákat, es prophetaikat, iduózlen az Apostolokat, chudalkozván az Martyromoknak seregen, az Confessoroknak, es szűzeknek sereget nézven. Az ég, es föld, es valami ezekben találtnak, nem szűnnéc engem inteni, hogy szeresse az en vramat istenemet.

AZ LELEKNEC SEMMI
nem elég az fölső ional.

Az emberi szű, ha az örökkévalóság
nak kiuanlagában nem foglaltos,
soha

soha alhatatos nem lehet, hanem minden
 forgasnal forgob, egybol masba lepie.
 nyugodalmat keresuen ahol ninchen.
 Ez elmulando, es alhatatlan dolgokban,
 melyekben fogua tartatnac kiuanfagi, is
 gaz nyugodalmat nem talál, mert oly
 melrosagban vagyon, hogy semmi io e-
 leg neki ne legyen, az fölső, es leg nagob
 ional. Mert oly szabadsaga vagyon, hog,
 valami vetekre nem keszerettetheti: es
 azért kinec kinec maga karhozattya, es
 iduösslegence oka, tulaidon szabad aka-
 rattya, miuel hogy az io akaratnal, isten-
 nec semmi dragab nem adattatic. Az io
 akarat istent hozzané hozza, es minket
 urea igazgat: Az io akarat által istent
 szertetiúe, az istent választiúe, istenhez
 futunc, es istenhez iutunc, úteris biriue,
 O io akarat, mely által az istennee aka-
 rattia epetterünc es hasonlóa leszünc.
 O'y kedues istennel az io akarat, hogy ü
 abban az szüben ne lakozze, melyben io
 akarat nem talaltatic. Az io akarat amaz
 mondhatatlan föllegnec szent háromsa-
 gat magához haytia, mert az bölcheseg,
 az igazságnac esmeretire üet meg vila-

3Z: AGOSTON MINDENNAPI
gofettia. Az Szeretet minden ionac ki-
uansagat gericszi. Az attyasag abban
örzest chelekefsze, hogy az mit teremp-
tet, el ne veszen.

MI LEGYEN AZ IGAZ
sagnac esmereti.

Melhoda az igazsagnac esmereti. Leg-
először magadat esmerni, es az mi-
nec kel lenned, azon igyekezzel, es az
mit meg kel iobbettani meg iobbechad.
Annao vtanna esmerni, es Szeretni te-
remptódet, mert chac ez az ember nec
minden iaua. Lasd azért az lsteni kedű
nec hozzanc valo Szereteti, mely mond
hatatlan chudasatos, semmiből teremp-
tet bennűnc, es valamiuel birunc, űaian-
dekozta. De miuel hogy inkab Szeret-
etiűnc az aiandekot, hogy sem az aiandeko-
zot, az teremptet allatot, az teremptó-
nel, az őrdőgnec kőteleben estűnc, es
szolgaiua lettűnc. Az lsteni pedig irgal-
massagatul vitetteterűnc, Szerelmes szent
fiat el bochatta, hogy szolgait meg val-
tana, szent lelketis elkűlde, hogy szolgál-
ja.

it fiaiva fogadna. Fiát valóságos arra-
ada, szent lelkét bizonyított erős leuelől,
magat pedig öröksegi tarttia egészen,
fogadot fiaivac. Vgy hogy az irgalmas-
gós, es kegyes Isten, mondhatatlan ki-
uanfagaert, es szeretetiért, mely az em-
bert kedvelte, nem chaciavait, de önnön
magat arra, hogy az embert visza nyet-
ne, nem mint ű maganac, hanem az em-
bert, magat maganac, hogy az emberet
Istenből születte nemec, először közöl-
születte az Isten. Ki lehet oly kemény, kit
meg ne lagyechon az Istenec előluc-
szereteti, mint valami erős szeretet, hogy
az emberet, emberet mehoztatott len-
ni? ki gyűlölheti az embert, ki nec ter-
meszetit, es abrazattiat, az Istenec em-
bersegebe lattyat? Bizonyara valaki gyű-
löli űret, az Istent gyűlöli, es így valamit
chelekezzic, mind heaban, chae el vesztic,
mert az Isten az emberet lett emberre,
hogy meg valto lenne, ki teremtois,
hogy magacbul valtatnec meg az ember,
es hogy baratlagosban szerette nec az
embertul az Isten, emberi abrazatban
jelence, hogy mind az két féle erzeke-

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

segec ű benne meg boldogettatanac;
szuenecc szeme meg vidamulna istenfege
ben, es tetti szeme embersegebe: hogy
vagy ki, vagy be lepnee, ű benne, taplalo
legeltetett talalna, teremtetet allatia.

MIT CHELEKEDGYEC

*bennűnc az szent Leleknek hoz-
zanc valo bochatasa.*

AZ mi meg valtoecsűletet nekűnc,
meg fektetett, es meg holt eret-
tűnc, hogy halalaual halalunkat el tőrne.
Es mert, hogy az testnec szőlő feie, az ke-
relzenec satolara viteret vala, es satolasa-
bul az isteni must folni kezde: el bochat-
tatec az szent Lelec, ki által az szuenecc
edenyi keszettetenec, es az vy bor, vy
edenyekbe tőltetenec: először hogy az
szuenecc meg tisztettatanac, es az bele től-
tőt io, meg ne főtőttetenec: annac v-
tanna, abronchoe meg tőfőttetenec,
hogy az bele tőtőt aiandec el ne veszne:
Tisztulnanac meg az alnoksagnac őróme
től, es az heűfagos vigasag ellen meg kőt-
tőttetenec. Mert az io, addig el nem iű-
hereti

hetet, míg az gonoszoc el nem tauozna-
 nac. Az alnoklagnac öröme meg főtőz-
 tet, es az heufagnac vigasaga, heaba ki
 foly. Az gonosfagnac öröme, meg szago-
 setria az edent, es az hamis tetterő vi-
 gasag, hasadásokat szerez: Az alnoklaga-
 nac öröme imez, midőn az bűnt embet
 szereti: az heufagos vigasag pedig, ho-
 lot az el mulandokat keduell: hand
 ki azért az mi gonosz, hogy az mi io,
 be fogadhaszad, őneh ki az keferüfeg
 hogy edességgel be töltesse. Az szent
 lelee öröm, es szeretet, kergesd ki az
 őrdögöt, es ez vilagnac lelket, hogy el
 vehessd az lstennece lelket. Az őrdög-
 nec lelke chelekeszi az alnoklagnac örö-
 met, es ez vilagnac lelke, az heufagos vi-
 gasagot. Effele őruendetességgel nem ioc,
 mert az egikben bűn vagyon, az masik-
 ban bűnté való oc. De el iű az lstennece lel-
 ke, midőn az gonos lelkeek ki vettetne, es
 be megyen az szűnec hailekaban, io örö-
 met, es io szeretetet tamasztuan, melyel
 ez vilagnac, es az bűnnec szereteti ki ker-
 gettetie. Az vilagnac szereteti magához
 vonszon, es chalogat. Az bűnnec szerel-

32: AGOSTON MAGAN VALO

me meg förtőztet, es halálra viszen. De az
Istennec szereteti, az elmét vigasztalja, del
ki esmeretet meg tisztet, az lelket vida-
mettia, es az Istent meg mutatja.

ANNAC CHELEKEDÉ-
tiről, az ki szereti az Istent.

V Alakiben vagyon az Istennec szeret-
tetis, szüntelen azon gondolkodic,
midőn meheszen az Istenhez, mikor had-
hassa el ez vilagot, ez testnece rothadása-
tul mikor szabadulhasson el, hogy igaz
bekeséget találhasson, szíue es kiuánlaga
mindenkor fől vagyon emelve. Midőn ül,
es midőn jár, ha valamikor dolgoskodic
nagy nyugszic, szíue Istentől el nem tá-
vozik: mindeneket az Isteni szeretetre
int, es kifiztet, mindeneknec az Isteni sze-
retetet aianlia, es mely gőnyörűseges le-
gyen az Isteni szeretet, vilzontac mely
gonosz, es keferű ez vilagnac szerelme,
szíuevel, száiaual, es chelekederivel min-
denee előtt niluan mutatja. Ez vilag-
nac diébőseget meueti, szorgalmatossa-
gat feddi, es mely balgatagság legyen
az el

az elmulandokban bizakodni, vyal mutogatnia: Chudallia az embereknek vaklagat, kic ezeket keduellie: Azomban almelkodik is, hogy mind ezeket, az heulagos, es elmulando dolgokat, minyaian az emberek el nem hadgiae: Vgy tezie neki, mint ha miniaian gioniorukodnac abban, hogy ű bőlhelkedie, es eszen iari: azt gondollia hogy mindenec keduellie, hogy ű istenet szereti: vgyan el hitte, hogy miniaian tudgyae, hogy ű az istent esmeri: giakorlatossággal istenet nezi, kinec elmelked seben, gioniorúsagesse meg tellyesedic, annal boldogulb, menel gyakrabban: Mert edesleges, szüntelen arrul emlekezni, melyet szeretni, es dicherni mindenkör gioniorúsages.

*AZ SZIV-NEC IG AZ
nyugodalmarol.*

Bizoniara az szivűneec igaz nyugodalma ez, midőn az isteni szeretethez emberneccellies kiuanlaga szegeszteric, es kapezoltatic, egyebet sem kiuan, hanem abban az mit tart, neminemű edesleggel gyóniōu

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

gőniörkodic, gőniörkőduen őruendez,
 es vidamkodic. Ha pedig egyeb fele vala
 mi heculagos gondolattul, auagy foglalás
 toffagatul, onnan valamennyire meg vo
 niattatic, nagy sietfeggel vissza erőlkődic
 térni, szamkiuertesben aletuan magát
 egyedül lenni, midőn Istenről nem gon
 dolkodic. Mert valamint egy Izen pilan
 tas nem találatic, melyben az ember le
 stennec io voltaual, irgalmassagauai ne
 ellyen, vgy, semmi kisdéd időnc nem kel
 találtatni, melyben űtet elmeieben, ielen
 ne hordozza. Azert nem kichin verék
 ben vagy on az, valaki imatkozuan, Iste
 neuel szol, es keues idő muluan, magát
 szinetől meg vonzza, mint annac szemé
 től az ki sem hal, sem lat. Ez pedig tör
 tenic, midőn hituan, es gonos niughatat
 lan gondolatit kőueti, es valami el veret
 teremtetet allatot, melyre az elmenec re
 kenteti nagy könyen el vonatic, azt Iste
 nenel folyeb tartuan, az az, azt, gondolat
 tiaban giakorta hanyuan, auagy gondol
 uan, hogy sem az Istent, kikről szüntelen
 kel ő neki, mint teremptőieről gondol
 kodni, iduőzettőiet imadni, szabadetto
 jat

iat varni, es meg itelő bíróiat felni.

VALAMI EMBER NEC

elmeiet Istentől meg vonssa, el kel az
tauoztatni, es meg kel vetni.

VALaki szereted ez világot, teken-
ched meg houa kelmenned, ez vt,
melyen iars, igen gonos, relly es veszedre-
lemel. Tauoztasd el azert ember valamit
nire foglalatossagidat, es reichd el maga-
dat, haborgo gondolatid előt, Veld el
mar terhes gondaidat: had hatra munkas
viszaomiasidat: szolgaly valamenire Iste-
nednee, es keuse nyugodjál meg úben-
ne: lepiel be elmednee házaban, rekes ki
mindeneket, Istened kiűl az kik el üt
meg találhatod, es airodat be zárva ke-
reld üt. Tellies szived így szollyon az I-
stenhez, vram szent orczadat keresem,
szent abrazatodat vram igyekezem meg
találni. Azert vram en Istennem, tanein
meg szivemet, hol, es mind keressem tege-
det, holot, es mint talallion meg tege-
det. Vram ha it nem vagy tauul leuen,
hol keresselec tegedet, ha penig minden-
út vagy, mert nem latlac ielen valót bi-
roniara

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

zoniatra szennvedhetetlen világosságban
lakozol: de mimodon mehetec affele vi-
lagosságodhoz, melihez senki nem járul-
hat: auagy ki vezetl engem oda, hogy be-
meheſſec abba, es lathassalak tegedet: to-
uabba: michoda ielekkel, michoda abra-
zattal keresselecl: soha nem lattalak vram
en istenem: orczadat soha nem esmer-
tem: mit chelekezel, fölleges istenem ez
regi szamkiutetted, mit miuel szerete-
ted fölöl szorgalmatos szolgál: ime föl-
lótte melze vétettet szent szinedtől, ime
höl fölótte kiuan latni, es szent szined
fölótte tauul vagy on túle. Hozzad ki-
uan járulni, de lakasodhoz senki nem jár-
ulhat: Kiuan teged meg talalni, es ime
nem tudgia heledet: teged igyekezic ke-
resni, es nem esmeri szent orczadat.

HOGY AZ ISTENNEC

latassa, az vetec miat vesset el, es az
nyomorusag vgy talaltatot.

V AM en istenem, en vram vagy te,
es soha nem lattalak, te teremtet-
tel, meg valtottal, es minden iauaidat né-
kem attad, még sem lattalak, es nem es-
mertelec

merrelee. Touabba azért teremptettem,
hogy tegedet latnalac, es ime meg azt
nem chelekedettem az mért teremptet
tec engem. O emberne nyomorult alla-
pattia midőn azt vesztette el, az mért te-
remptetted? Kegietlen, es kemény eset az,
tay mit vesztet el, es mit talalt? mitől
valt meg, es mi marat nala? az örökce va-
lo boldogsagot veszte el, melyne el ve-
telere teremptetted, es ime nyomorufa-
got talalt, melyre nem alkottator: Attal
valt meg, melyneküi sem boldog nem
lehet: az marat nala, mely magaban nyo-
morusagnal egyeb nem lehet. Az Angia-
loknac kenyeret eszi vala akkor az ember
kit mast ehhez, az fadalomnac kenyeret
eszi mast, mellyet nem tudot. O vram
mennyi ideig felelkezel menni ideig for-
dettod el szent orozadat tölünc? mikor
tekentesz reanc, mikor halgacz meg ben-
nüncc midőn vilagosított meg szemein-
ket, hogy meg mutassad szent orozadat
mikor adod meg magadat neküncc? Te-
kench reanc vram, es halgas meg, vila-
gosoch meg, es mutasd meg magadat. Ad
meg vissza neküncc magadat, hogy jol le-
gyen

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

gyen dolgoz, ki nélkül ilyen gonoszul
 vagyon így: Hüly hozzád vram, es
 segely minket, fölötté igen esedezem.
 Tisztan el keseredet az en szíuem, latuan
 magam pusztulását. Edelehd meg viga-
 sagoddal, kőniőt göc, meg valto vram: E-
 hezuen készülttem keresni tegedet, ehen-
 ne bochas el tőled. Eledele nélkül szűköl-
 kőduen iartutam hozzád, Eledele nélkül
 ne bochas el vram. Niomorultam iaru-
 tam az gazdaghoz, szegeny az irgalmas-
 hoz, ne teriec vissza üressen: es meg chufol-
 tator. Vram meg görbette, es egyeb-
 keppen nem nezhette, hanem chac ala.
 Emely föl hogy lathattam az magassagot,
 es hogy így üessen oda nezhette. Alnok
 sagim feiemet fölül hatta, be fette nec
 engemet, es mint valami nagy terh, ne-
 hezet nec engemet. Feych ki belőlő, es
 az terhől üresed meg, hogy az bűdős
 kűt raytam szaiat ne teriesze. Mint kel-
 lien teged keresnem: tanech meg, es te-
 ged kereső nec mutasd meg magadat,
 mert ingyen sem kereshet nec, hanem ha
 tanettas, meg sem talallac, hanem ha ma-
 gadat meg mutatod: Keresset nec szereti
 uen, szeresset nec, meg talaluan.

AZ ISTENNEC IO

volarul.

VALLom vram, es hafat adoc, ki te
 remptettel engemet, szent szind-
 re, es abrazatodra, hogy rolad el nem fe-
 lerkezuen, rolad gondolkodgyam, es te-
 ged szeresselec. De az bűnőknecc rothada-
 satul annira meg kopot, annira be főtőz-
 tetet, hogy azt ne chelekedhesse, az mi-
 re teremptetet, hanem ha meg vyiettod,
 es föl epéted űret. Kerlec vram, ki az hit-
 nec értelmet adod, enged nekem, hogy
 elmertielec, az mennyire iduóffegemre e-
 leg, mert igazan vagy, az mint hiszűnc, es
 az vagy, az mint hiszűnc, es bizonyara hi-
 szűnc, hogy valami vagy, annal sem na-
 gyob, sem iob nem gondoltathatic. Mi
 vagy azért vram istenem, kinecc kinűle
 sem nagyobbbat, sem iobbbat ember nem
 gondolhat, hanem az fölfeges io, minde-
 nec fölöt maga által leuen, egyebekcc
 mindeneket semmiből terempteti micho-
 da io nekül szűkölkodhetic azért, az föl-
 feges veghetetlen io, ki által vagyon min-
 den io. Te vagy azért az igaz, bizonyo-
 z aldor,

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

aldot, es valami egyeb vagyoniob lenni,
 hogy sem nem lenni. De az gonoszok-
 nac, hogy adhac bochanatot, ha eppen
 chac fő igazság vagy: talam mondhatat-
 lan io voltod meg foghatatlan? Ez el va-
 gyon reytetuen az tühetetlen, es hozza-
 tarulhatatlan vilagossagba, melyben la-
 kozol. Bizonyara az meliseges, es el tit-
 kolt io voltodnac fenekeben lappang az
 a kut fő, melyből irgalmassagodnac, be-
 seges vize szüntelen foly. Mert noha ep-
 pen, es fő keppen igaznac talaltatol, mind
 az alral, az gonoszokhoz kegyes vagy,
 mert tisztan, chupan egyedül, chac io
 vagy: lonac penig valamenyre keuefse-
 be talaltatnal, ha chac egy bűnőshöz sem
 volnal kegyelmes, mert sokkal iob az, va-
 laki az ioknac, es gonoszoknac io, hogy
 sem mint chac az ioknac io lenni: Es sok-
 kal iob az, ki az bűnőfőknee meg bochat-
 uan, es büntetuen io, hogy sem mint az
 ki chac büntet. Irgalmas vagy azért, mert
 telyeffeggel, es fő keppen io vagy.

A Z ISTENBEN VALO
életnec gyönyörűsegeről.

O vegs

O veghetetlen io, mely minden firtelmet folyúl hacz, izalyon reamamaz irgalmasság, mely cunni beűseges boldogságból szarmazik. Folyon belem, ki tűled szarmazik: Legy engedelmes kegyelmességedből, hogy igasságod által bocsudat ne alyad. Serkench fől magadat oh én lelkem, es emeld fől okos értelméd, gondolkodgyal az menyire tűled lehet, mely nagy, es mineműlehet az a io, az mi, Istennec elmerettic lenni, mert ha minden ioc keduesse, gondolhatod bizonyal, menyire gyönyörűseges lehet az a io, mely magában foglal minden ioknac örüendetességet, es nem olyat, melyet tapasztalunc, az teremptet allatokban, hanem oly különbözöt, mint az teremptet allat, hogy nem egyenlő az teremptővel, mert ha az teremptet feler io, menniuel iob az teremptő flet: ha vidamságos az megnyert szabadulas, megnyiuel eleueneb az szabadság, mely chelekette minden szabadulasunkat, es idűösségűnket: ha kedues embernece gondolattyaban az bölcheseg, menyire sze-

82: AGOSTON MINDENNAPI

telmesb az a bölcheseg, mely minden-
ket semmiből teremtet: Vegezetre ha-
sot, es nagy gyönyörűség talaltatic az it-
vendő dolgokban, nichoda, es minemű
gyönyörűség lehet abban, mely ezeket az
gyönyörűsegeket alkotja: Ő nagy isten,
valaki ezzel az ional fog vigadni, mi le-
szon annak mi nekül szükölködie? Bi-
zonyara valamit akar, az lesz, valamit
nem kivan, nem lesz, mert ott lesz nec
minden testi, es lelki ior, melyeket nem
látot valaki, sem fül nem hallot, ember
nec elmiebe ingyen sem ötlöt.

AZ FÖLSŐ IOT KEL

Kiannunc.

A ZERT nyomorult emberi állat,
mit nyughatatlanokodol iaruán, ke-
resuenis testi, es lelki ianaidat? Szeret-
sed az egy iot, melyben minden ior van
nac, es az elég lesz, kiuanyad az egyes
iot, mely minden io, es elég lesz. Mert
en testem mit szerez? En lelkem mit ki-
uans: ott vagyon valamit szerez, ott va-
gyon valamit kiuans. Ha az szépség gyö-
nyör-

nyörkőttet, az hiúec fenlenni kezdne,
mint az nap: ha az gyorsaság, nagy va-
stagság, testnec szabadsága, melynec sem-
mi ellene nem alhat: hasonlatosoc lesz.
nec az Isten Angyalihoz: mert az egyeb
allatokkal részeseült test, mint valami
mag, az földben vettetie, honnan örökec
valo test támad föl, de hatalommal, nem
termeszetiuel. Ha hofzu, es egesseges éle-
tet kívánsz egesseges örökec valosa: le-
sz en ott, es örökec valo egesseges, mert az
igazac örökec élnec, es az igazaknac sza-
badulasa az vr. Ha telyesseget kívánsz
be telyesednec az igazac, midőn az vrnac
dichőlege meg ielenie. Ha részegséget
meg zálosodnac, es részegednec, az vr
hazanac telyessegetől. Ha valami vigala-
gos zengest enekelni fognac az angyaloc
veghetetlenül az Istenne. Ha akar mi ki-
uanságot, nem tisztatalant, hanem tisztat
az vr veghetetlen kívánatos, lakodalom-
nac patakauál itattya őket. Ha bölcheség:
ű maga az Istenne bölchesége, nekie ma-
gat meg mutattya. Ha barátság: szeretni
fogiac az Istent, inkább magoknál, es egy-
mást mint tulaidon magokat, az Istenis
őket,

SZ: AGOSTON MINDENNAPI

űket, hogy sem mint űmagoc magokat,
mert űc űter, es magokat, ű altal, ű pe-
nig magat, es űket, maga altal: Ha beke-
seges egyesség: minyaioknac azon egy a-
karattioc leszén, mert űnekicfemi egyeb
akarattioc nem leszén, az lsteni fólleges
akaratnal: Ha hatalmaság, mindenhatoc
lesznec magoc akarattiaira, mint az lsten
magaera, mert valamit az lsten akar ma-
ga altal, űkis mindeneket el vegezhetnec
altal, mert mint űc semie nem fognac a-
karni, hanem az mit az lsten, azonkeppen
űjs akaria azokat, valamit ezec kiuannac,
es valamit ű akar, lehetetlen hog az meg-
ne legyen: Ha tisztesség, es kazdagsag: l-
sten az ű iambor, es hiű szolgait, szamtalá-
iauaira bizza, főt lsten fiainac, lsteneknec
neuettenec, kie őrókősi lesz nec az lsteni
nec, Christufnac penig őrókős tarsai: Ha
penig tohabba bizonyos batorsag: oly
bizónőssac lesz nec el vet ioknac veghetet
lenfegeről, mint hogy nyiluan tudgyac,
hogy szanfszandekcal ezt el nem vesztic,
es hogy az szerető lstenis tudőc űtet szere-
tőitül akarattioc ellen el nem veszi, es
miuel hogy lstenngl hatalmasb ninchen,
lsten,

Istent, és űket egy mástul semmi el nem valaszthatia: Minemű öröm talaltatic pedig, és menni helyen, holot ilyen, és enni is vagyon?

AZ SZENTEKNEC EGY másböz való szeretetekről.

EMBERI SZÍŰ, SZÜKÉLKÖDŐ SZÍŰ, minden nyomoruságban, és keserűségben ne uelkedet, de sőt minden nyaualyauál vgyan meg nyomattatot, mennire őruendeznel, ha mind ezekkel beuelkednel: kérdezd meg belső részeit lako helyedne, be foghatnake enni boldogságnac őrómet: De bizonyaraha más valaki, kit vgy szeretnel mint tennen magadat, azon boldogságot bírna, nem de nem kettőszetneke őrómed: kessegnékű, mert nem keuesbe őruendeznel érette, mint magadert. Ha pedig ketten, harman, auagy többen vgyan azont bírna, mindemkert annira őruendeznel mint magadert, hogy ha egyenkent űket, mint magadat szeretned. Azert mi leízen abban az ísamlalhatatlan Angyaloknac, és embereknec

32: AGOSTON MINDENNAPI

tökellertes szeretetekbe, holot senki mást
 alab nem szeret, mint magát, mert kü-
 lömben nem fog örüendezni, egyenkent
 mindenikért, mint magaért. Ha azért az
 embernek szíve, magának enni örömet,
 a leg foghatta be, mint tekesztheti be en-
 ni szamitalan, és tellyes vigasagokat: nyil-
 uan való dolog azis, hogy minden, vala-
 mennire szeret mást, annyira örüendez io
 elő menetelnee, azonkeppen leszen az
 aldot boldogsagba, egyenkent minyaian
 magoknal inkab kezd az Isten szeretni,
 és minden tarsokat ű vele. Azonkeppen
 inkab kezd az Istennek boldogsagaért ör-
 üendezni, hogy sem mint maga iduőfle-
 gett, az több vele lakozokkal. Es ha az I-
 stent így kezdie tellyes szíuel, tellyes el-
 meuel, egész lelekkel szeretni, hogy tel-
 lyes szíuec, tellyes elmeiec, és lelkec, elég-
 ne legyen az szeretetnek meltoisagara, bi-
 zonyara vgy örüendeznee tellyes szíuel,
 és elmeuel, egész lelekkel, hog elegenden
 legyen az örömnec tellyességete.

AZ ÖRÖCELETNEC TEL-
lyes örömeről.

EN

EN Istenem, én vram, én remensegem,
 es szíuemnec öröme, ielench meg le-
 kemnec, az az igaz öröm, melyről szent
 fiad által szollottal: kerietec, es el veszi-
 tec, hogy örömötöc tellyes legyen, mert
 neminemü tellyes örömet talaltam, es fő-
 lörtöc tellyeset, szíuel, elmenel, lelekkel,
 es az egész emberrel tellyeset, de azon vi-
 galagnac fölörte, mondhatatlan öröm
 marad meg. Azert eppen az a vigasag, az
 örüendezőkben be nem megyen, hanem
 mihaian be mennec vroknae örömeben.
 Mond meg vram, es ielenchd meg szol-
 gadnac, szíuenec belső részében, hogy ha
 eze az öröm, melyben be mennec az te
 szolgaid, kie be mennec vroknae vigasá-
 ban? De bizonyara az az öröm, melyet
 vigadni kezdne valasztid, szem nem lát-
 ta, fül nem hallotta, emberne fideben in-
 gyen sem őrlöt. Azert még meg nem gon-
 doltam, meg sem mondtam vram, me-
 nyire fognac örüendezni valasztot szol-
 gaid. Nilvan annira kezdne örüendezni,
 menyire szeretni fognac, annira szeretne
 valamennite meg, elmerne vram, rege-

SZ: AGOSTON MAGAN VALO

det? Bizonyara szem nem latta, fül nem
hallotta, ember nec sziveben ingyen sem
őrlöt ez vilagon, mennire meg fognac es-
merni, es szeretni abban az életben. Kő-
nyörgőc neked en Istenem, enged, hogy
elmerielee tegedet, szeresselee tegedet,
hogy őruendezze felőled, es ha ez földön
tökellelessen nem lehetis tőlem, chae nap-
ról napra nekedgyem, még az a helyes-
ség elű. Neukedgyec bennem itt elme-
retseged, hogy ott helyes leheffen, öreg-
bedgyec szereteted, hogy or ege sz legyen,
hogy itt remensegbe nagy örömem le-
gyen, es ott letel szerent tökellertes. Igaz
Isten, kerlec hogy vegyem el az mit fo-
gacz, hogy örömem tellyes legyen. A-
zomban gondolkodgyec az en elmem,
nyeluem szollyon, szivem azt szeresse,
szám beszélgeffe, lelkem azt chezze, te-
stem azt szomiuhözza, minden letelem
azt kiannya, még be mennyec az en
vramnac örömeben, ott örökec valo
meg maradafra, Amen.

BVZGO LELKI

őruendetesleg.

Dicberietec az urat fő királyoc,
 Ez uilagnac biraiis aldgycatoc,
 Szabad nemzeteknec hatalmassagoc.
 Szentseges neuère felet haycharoc.

Dicberietec az urat szép ifjusag,
 Gyermekoc, süzecz, elmulando agság
 De okos elmeuel sepetet uilag
 Algyad, mert chác ü igaz uilagossag.

Minden rendbeliec ütet aldgycatoc,
 Isteni ereietis chudalyatoc,
 Inteseuel bogy titeket alkotot
 Inteseuel meg tart, es így tartbatot:

De mindeneknec erős sarkat szerzet,
 Hogy semmi uenszeg el ne uigye őket,
 Allo törvénybenü batta ezeket,
 Melhet soba ~~h~~tra senki nem lephet.

RÓVID

RÖVID SOMMAIA AZ
SZENT AGOSTON ELMELKE-
desinéc, mely ez könyűnec cl
fő részében találtatic.

- AZ hatalmas Istenűce segeztégűl ualo bűnűsa, fol: 1.
Emberűec maga uadólása, es az Istenűec aianlása, 2.
Emberűec panaszsa, hogy meg nem halgattatic, fol: 4.
Az bironac seclűne, fol: 5.
Segeztégűl buattatic attya az fiutul, fol: 7.
Az bűnűs ember, mutogatya Christus kenyszűnűdeset 8.
Az ember, oia Christus kenyanac, fol: 10.
Hogy engedelmet nyerien az bűnűs, urűec kenyat mu-
togatya, 12.
Az szű Lelekűec segeztég buattaticyarol, fol: 15.
Alazatoson értű Isten szolgálata: könyűrgese, 16.
Az szűnt baromsaghoz ualo imadtag, ibidem.
Az Isten hatalmasaggarul ualo uallás tetel, ibidem.
Az igenec meg testűsűtescrul, fol: 18.
Mint bizakodgyec Christusban az keresztűyen lelec, 19.
Az attya Istenűec, nagy szerelműerűl, 21.
Az Christus két természetűirűl, fol: 23.
Mineműű bala adassal tartozic ember Istenűecz, 25.
Aitatos imadtag az Christushoz, fol: 27.
Kűűlűmbűsz az kettűs bűleűeseg kűűzűt, fol: 29.
Könyűrges, hogy az Isten hazas esedezűec erettűűne 31.

Mennyi szenttelen keserűséggel rakta ez világ,	32.
Az Isten szentet bűnös boldogságarul,	fol: 33.
Ez világban ki milt leleknek boldogságarul,	fol: 35.
Az szentekhez való könyörgés,	fol: 36.
Az keresztyén leleknek, buzgó kívánsága,	ibidem
Szentelen való dicsérete, az diebűlt leleknek,	39.
Az Isten felől mit kel vallanunk,	41.
Imádság mely Istennek szentek tulajdonságait leleth,	ibid.
Az Istenhez való egyes, és különbözű személyekről,	45.
Az szent háromsághoz való imádság,	47.
Hogy az Isten igaz, és legfőbb élet,	fol: 48.
Az Angyaloknak, és embereknek dicsérete,	49.
Az embernek panasza, hogy meg nem indul az Istenből való gondolatban,	53.
Aitatosságra indetto imádság,	54.
Imádság, hogy Isteni dicsérete: találjuk,	59.
Törödelmessegre indetto könyörgés,	63.
Nyomorúságban való imádság,	fol: 68.
Az Istenhez való észérzés,	ibidem.
Igen hasznos imádság,	72.
Christus kenyszerűségének emlékeztiről,	75.
Sommaia sz: Agoston lelki beszélesíne.	
Az Istennek megmondatatlan edességeről,	fol: 80.
Az embernek nyomorúságarul,	83.
Az Istennek világosságarul,	85.
Az emberi természetnek halandóságarul,	ibidem
Mi legyen semmire lenni,	88.
Az leleknek észérzés,	fol: 89.

Az Istennek küldömbfele io tetemenyiről,	91.
Az embernek következzenád meltofsagarol,	93.
Az Istennek mindenbatofagarol,	95.
Az Isten cselek edetinec foghatatlanfagarol,	ibidem.
Az Istenhez föl emelt remenségről,	96.
Az gonosz kívánságok nac kételiről,	98.
Az embernek nyomorufagarol,	100.
Istennek örök ke nalo tekinteteféről,	102.
Ember maga által semmi iot nem cselek edhetic,	104.
Az ödögöl, es kesertetiről,	106.
Hogy az Isten világossága az igazak nac,	109.
Az Istennek io tetemenyiről,	111.
Az szergetetnek buzgofagarol,	114.
Isten mindent az embernek szolgálatyara rendelt,	ibid.
Az külső iokbul esmertetic meg az menyei tanatnac nagy uolta,	116.
Az Istennek edessege, minden keserűseget el uesten,	117.
Istenben szűtsege lenni minden remenségünk nec,	118.
Hogy idűsségünec Istenul nagyon,	119.
Embernek akaratya erdilen, az ionac el uegezese,	121.
Az Istennek regi io tetemenyiről,	ibidem.
Az ember oltalmara rendelt Angyalokrul,	123.
Az Isteni ualasztas nac, es esmeretinek meli uoltarol,	125.
Azokrol hic először igazac, az utan hitetlenke,	127.
Hogy az biu lelee Istennek bailota,	128.
Istē az belső, es külső erzekenséget meg nē talaltatic,	129.
Az igaz hitnek uallasa,	fol: 135.

Az Isteni bölcsenec szemlelesteről,	140.
Az Isteni szomiasága Istenhez,	142.
Az menyri hazanénac dicősfegeről,	145.
Az Isteni házassághoz való könyörget,	148.
Sommaia az Isten Agoston mindennapi imádságának.	
Az Isteni leteleenec családlatosságáról,	fol: 149
Az Isteni bölcsenec szegence meg mondhatatlanságáról,	150.
Az Isteni kívánságáról, mely erzi az Istent,	151.
Az meg szabadult lelke nec boldogságáról,	154.
Paradichomnac örömeről,	155.
Az menyországról,	156.
Az szomorú lelket mint vigasztalja meg az Isten,	157.
Az Isteni szeretetnec edrősfegeről,	ibid.
Idősfegő nec kejszetejéről,	158.
Az örömről,	159.
Az meg testült ige, oka remenségünk nec,	160.
Mennei. nagyobb az Istenről való gondolat, annál győ- nyössege,	ibidem.
Az Christust az uilagi nyaualyakat kívánnac kel,	161.
Az menyorszag mint találtaffet meg,	162.
Mi legyen, es mi találtaffet paradichomnac,	ibidem.
Meltoz haza adást nem adhatunc az szeretetnec,	164.
Hogy Isten mi keménac magához hasonlít keres,	165.
Az Isteni szerető lelek nec bizakodásáról,	166.
Mit cselekedet legyen Isten az emberért,	167.
Az mi utunc Iesus Christus sebeinac emlekezetről,	168.

Az Christus sebeitől való emlékezet, nagy orvosság minden háborúság ellen,	ibidem.
Az Christus szeretetiben való lelki elmelkedés,	170.
Az leleknek semmi nem elég az földi jóval,	171.
Mi legyen az igazságos esmereti,	172.
Mit chelekedgyek bennünk az szent Lelek,	173.
Annak chelekedetiről, az ki szereti az istent,	ibidem.
Az szűnő igaz nyugalmarul,	174.
Mit ke embernek el tanogtatni,	
Az istennek látása, az utat miat vezet el,	ibidem.

VEGE.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

